דבר

המסתדרות הכללית
של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסודו ועורכו הראשון
ברל כצנלסון ז"ל
עורך: משה לוטנר

יום ו', כ"ח באב תשל"ד, 16 באוגוסט 1974 • גליון 15064

היום 20 עמודים וכן המוספים „משא" ו„דבר השבוע" • המחיר — 2.— ל"י

היום ב„דבר":

• השר גד יעקבי על שכר, הכנסות, תחבורה וייעול עבודת הממשלה • א. זיו — על קפריסין לקראת חלוקה • חיים גורי — על תורת השלבים של הייכל • אהרן מגד מביא „יומנו של אזרח" • יואב תולש עלים מפנקס הקיץ • א. קושניר מדווח על אחריותו של בנק ישראל • מאמרים, רשימות, כתבות • מוסף „משא" לספרות ולאמנות • „דבר השבוע" • שחמט ובולים

כל צפון קפריסין בידי התורכים; החלוקה עובדה

קאראמאנליס מודה באי־יכולת יוון להתערב התערבות צבאית; ארה"ב תומכת באוטונומיה לתורכים באי; הפגנות באתונה נגד ארה"ב ונאט"ו

אתונה (ע"ר, א. פ., י. פ. ופ"ק). — לאחר שכוח הפלישה התורכי בקפריסין השלים, למעשה, אמש את היעד האסטראטגי של חלוקת האי — הודה אמש ראש ממשלת יוון קונסטנטין קרמנליס בתבוסה ובחוסר האונים של יוון לבטל את העובדה הצבאית, שקבעה תורכיה.

יחד עם זאת בשליפה יוון את הוצאת כוחותיה מן הגופים הצבאיים של נאט"ו ומשפטנים בודקים את האפשרות לבטל את החוזה הדו־צדדי עם ארה"ב הנותן לאמריקאים בסיסים ימיים ואוויריים בתחומי יוון.

הנשיא פורד קרא אתמול לתורכיה לשים קץ למלחמה ודובר משרד החוץ האמריקאי הודיע, שארה"ב פועלת למען השגת הפסקת־אש. יחד עם זאת תומכים האמריקאים ביעדיהם של התורכים, חלוקת קפריסין, אם כי הם מכנים זאת כ„הגברת האוטונומיה של העדה התורכית".

הכוחות התורכים הגיעו לפנות ערב לפאמאגוסטה בדרום מזרח קפריסין ועם רדת הלילה השלימו את כיבושה של עיר הנמל העתיקה. הנמל וחלקים נרחבים בעיר נהרסו בקרבות והעשן מיתמר מדליקות רבות. חלק ניכר מהתושבים היווניים נמלטו את העיר מפני התקדמות כוחות תורכית. תקרית עם כוחות בריטיים בהתקרבם לעיר אירעה תקרית בין יחידה שריון תורכית לבין הכוחות הבריטיים. יחידת השריון התקרבה לבסיס בריטי ופתחה באש על אחד המוצבים בו. הבריטים לא השיבו אש, אלא הודיעו לתורכים כי מדובר בבסיס בריטי והשריון נסוג מיד.

כן כיתרו למעשה כוחות תורכיה את ניקוסיה הבירה, שהתפצצה קשה במשך היום.

עשן מיתמר מעל ניקוסיה בעת התקפת האוויר התורכית על בירת קפריסין אתמול בבוקר. המכוניות, הנראות בתצלום, חונות בחזית מלון „הילטון".

צילום רדיו של „אסושייטד פרס"

מזכיר ארים. ד"ר קורט ואלדהיים הביע אמש את דאגתו נוכח המספר הגדול ההולך של נפגעים בקרב חיילי או"ם. מספר הנפגעים מבצעה במהירות ולפי שעה אין ידועים את המספרים המדוייקים. מדובר, כנראה, בעשרים־עשר הרוגים.

מועצת הבטחון לא נתכנסה אתמול — לפנות אמש עד תצות — לישיבה שלישית, לאחר שבשיחות שמאחורי הקלעים לא הצליחו החברים להגיע להסכם אם „להביע צער" או „להוקיע" את היוזמה הצבאית התורכית.

על רקע זה יצא אמש בשעה 11 לפי שעון ישראל ראש־הממשלה היווני בהודאה בתבוסת אי־

צו. קרמנליס הודה, שיוון איננה מסוגלת להתערב במהלך המאורעות בקפריסין בשל ריחוקה מהזירה. כן אמר כי ליוון אין העצמה הדרושה לפתוח במלחמה נגד תורכיה בגבול המשותף ביניהן.

קרמנליס הטיל את האחריות לתבוסת ארצו על הרודנות הצבאית באומרו: „ב־15 ביולי עשה המשטר הרודני את הנסיון המטופש של ההפיכה בקפריסין. התורכים ניצלו מעות זו והנחיתו כוחות הזקים באי ב־20 ביולי".

ראש־הממשלה אמר, כי ממשלתו נאלצה לקבל את המצב הטראגי ולהשתתף בשיחות ז'נבה, כשהיא שבויה בידי כאורצות אלה. „המדיניות שניהלתי, איננה עולה בקנה אחד לא עם האופי שלי ולא עם תולדות חיי, אולם היא הוכתבה לי על־ידי הכורח הלאומי. היה עלי לגלות אומץ לב לעשות את אשר הכתיב לי הרגע ההיסטורי" — התנצל קרמנליס.

נאומו של קרמנליס שודר ברדיו ובטלוויזיה של יוון בשידור חי. בשום כבית־השידור ללשכתו הגיעו לו 1,500 אתונאים, שקראו „נאט"ו החוצה מקפריסין", „לח־

כל את הסי.איי.איי." ו„קיסינג'ר אתה רוצח".

קפריסין מוכן להיכנע?

עהודה המדיני של קפריסין לא כנת בצרפת וצריך יהיה להמתין עד שיתפזרו ענני המלחמה. אתמול לפני הצהריים נפוצו ידיעות, כי מנהיג העדה היוונית בקפריסין (הנשיא) גלפקוס קלרידס מוכן, למעשה, להיכנע לתורכים (אילו עשה זאת ברצונה)

(המשך בע' 2 טור 5)

צרפת ערכה עוד ניסוי

קנברה, (יופ"ע). — אוסטרליה הודיעה, כי צרפת ביצעה ניסוי גרעיני נוסף באוקיינוס השקט. שר החוץ האוסטרלי דון ווילסי אמר, כי פיצוץ זה הוא ההישגי בסידרה האחרונה של ניסויים.

פאריס. (יו. פ.). — ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק אמר אמש, כי לצרפת דרוש מחסן נשק גרעיני. בפני שום הדרך היחידה לבנות התקפת אויב עליה.

שיראק אמר את הדברים שבוע אחדות אחרי שאוסטרליה הודיעה על פיצוץ גרעיני צרפתי המישי בסידרת הניסויים הנוכחית באוקיינוס השקט.

פקידים צרפתיים אמרו בפאריס, כי ניסויים אלה איפשרו לשמור האמום הצבא הצרפתיים להבין בהצלחה את מבנון חיידי ראשי החץ, שירכיבו את הכוח הגרעיני הצרפתי בעתיד.

בדיון מרתוני על 17 הצעות וחוקים נסתיים מושב הכנסת

מאת סופר „דבר" בכנסת

אתמול היה יומו האחרון של מושב הכנסת היוצאת היום לפגרת הקיץ. מליאת הבית דנה באופן ברתוני בשורה ארוכה של שבע־עשרה הצעות וחוקים הנוגעים לכל תחומי החיים בארץ. ביניהם נושאים הקשורים לבניית סעד, גדנ"ע, החינוך הערבי בישראל, קליטת עולים, הקמת עיר בחולות ראשון־לציון והנושא המדיני „הבוער" היום: עתיד יהודה ושומרון. (קרא בעמודים 2 ו־3).

יו"ר הבית ישראל ישעיהו סיכם את המושב באומרו כי אין ספק שהכנסת השמינית היא כנסת „טובה". העבודה שקיימים בכנסת זו כוחים גדולים היא לטובה — ציין ישעיהו. הוא הצביע על שמם העבודה הגדול. שבו הצטיין מושב זה ועל המתיחות שאפיינה את דיוניו. זהו ביטוי למתיחות המדינית והכלכלית הקיימת בארץ, הדגיש ישעיהו.

הצעות לשיפורים במושב הבא

יו"ר הכנסת הביע אף תקוה כי במושב הבא של הכנסת אפשר

(המשך בעמוד 3)

נצחון לג'קסון ולפורד במקום שנכשל קיסינג'ר

ברה"מ נכונה להפסיק הטרדת יהודים ולהתיר יציאת כל דורש

ההבטחה ניתנה לנשיא על־ידי השגריר דוברינין; תוספת לתיקון ג'קסון תסמיך הנשיא לתת לברה"מ זכויות הסחר והאשראי

מאת נחום ברנע
סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — ברה"מ הביעה נכונות להפסיק לחלוטין את מעשי ההטרדה כלפי יהודים המבקשים להגר, וכן לתת היתר עקרוני לכל המבקשים להגר לעשות כן.

על סמך הבטחות אלה, שנתן לנשיא פורד שלשום השגריר הסובייטי אנטולי דוברינין, עומדים תומכי תיקון ג'קסון בכנאט להוסיף לתיקון המקורי סעיף, שיאפשר לנשיא להעניק לברה"מ את זכויות הסחר והאשראי הכלולות בחוק הסחר.

הסובייטים גם הסכימו שמספר מסיים של עולים בשנה יחושב ל„סביר". מספר זה שלה על כמות המבקשים השנתית עד עתה.

במקור מוסמך נמסר אמש, שמשמעות ההבטחות הסובייטים היא, שכל מי שירצה בכך יוכל להגר ושיפסקו לחלוטין מעשי ההטרדה.

בסוף השבוע יעבדו עוזרי הסנאטורים התומכים בתיקון ועוזרי שר החוץ הנרי קיסינג'ר על הבעיות הטכניות הקשורות בתוספת לתיקון ג'קסון, וכן על הערבויות, שאכן יקיימו הסובייטים את ההסכם.

ההבטחות הסובייטיות לחוץ הנרי קיסינג'ר. לאחר הפגישה אמרו הסנאטורים, שהם באמינים עתה, כי ניתן להשיג הסכם, שיאפשר להת לרוסים את זכויות הסחר שהם מבקשים בלי לפגוע במגמת התיקון.

„הנשיא ידאג שהרוסים יעמדו בהבטחותיהם"

ג'קסון אמר, כי התערבות הנשיא פורד במאבק נתנה תנופה חדשה למו"מ עם הרוסים. „תוצאות השיחה הבוקר משקפות את ההתקדמות הגדולה ביותר, שהשגנו עד עתה" — אמר ג'קסון. הוא הוסיף, כי בימים האחרונים היתה תזוזה גדולה מצד הרוסים.

סנאטור יעבץ אמר, שהוא רואה השתכנעו, כי הנשיא ידאג שהרוסים יעמדו בהבטחותיהם. היהודים יוכלו לעזוב את ברה"מ במספר התואם את הבקשות וללא מעשי הטרדה, אמר יעבץ.

סנאטור ריביקוף העלה על נס את חלקם של פורד ושל ג'קסון בחישג.

חוגים שהשתתפו במאבק על התיקון אמרו אמש, שהתערבותו של הנשיא פורד ותוצאותיה ממחישים את כשלונו של קיסינג'ר, שניהל במימשל הקודם מאבק חריף נגד התיקון.

להבריהם הבינו הרוסים בשבוע האחרון, כי הבית הלבן שינה את מדיניותו והחל לשתף פעולה עם תומכי התיקון. משום כך הוכרכה מוסקבה.

התוספת, שתצורף לתיקון, תסמיך את הנשיא לתת לרוסים את הזכויות שהם מבקשים. אולם אם הרוסים לא יעמדו בהתחייבויותיהם — יצטרך הנשיא לבטל את הוויתור, או שסמכותו תפקע. הקונגרס ישוב לאשר כל שנה את סמכותו זו של הנשיא.

נשיא פורד מסמנות תפנית במאבק על תיקון ג'קסון ונצחון אישי גדול לסנאטור עצמו. הנשיא פורד מכר את פרטי ההצעה הדוכרויות לתומכי התיקון בפגישה, שקיים אתם אתמול.

בפגישה השתתפו הסנאטורים ג'קסון, יעבץ, וריביקוף ובן שר

הסנטור הנרי ג'קסון

השגריר אנטולי דוברינין

משלחת הרכש חזרה מארה"ב

משלחת הרכש של צה"ל, בראשותו של אלוף ורצל שפיר, חזרה אתמול מארה"ב.

חברי המשלחת סירבו למסור כל מידע על דיוניה בוואשינגטון וגם לא על הפגישה עם שר ההגנה האמריקאי ג'יימס שלזינגר.

כן חזר נספח צה"ל בוואשינגטון, אלוף אברהם אדן, שהיה בארה"ב עם המשלחת לשיחות הזכירות לפני כניסתו לתפקיד החדש. המשלחת כללה גם את אלוף מרדכי זהר, מפקד חיל האוויר לשעבר. (ע)

מזג האוויר

הטמפרטורות: ירושלים 16—26 בעלות, השומרון 18—25, רכת הגולן 13—22, תל־אביב 21—28, נהריה 21—28, לוד 19—30, צפת 14—25, יריחו 20—36, חיפה 23—28, טבריה 20—34, באר־שבע 20—31, נצרת 18—27, אילת 24—38, עפולה 20—31, מפרץ־שלמה 25—35 מעלות.

הלחות היחסית ללא שינוי. גובה הגלים יהיה 100—150 ס"מ. לקראת הצהריים יעלו הגלים ל־2 מטר.

האזינו הערב

בשעה 7, ב„גלי־צה"ל" במדור „יום השישי הקצר" — לשידור על קופת חולים של ההסתדרות. עורך המדור

דידי מנוסי

מראיין את

אשר ידלין

יו"ר מרכז קופת חולים

פהמי אינו צופה מלחמה „אלא אם תפתח בה ישראל"

בשיחות עם קיסינג'ר לא עמד על כך שהשלב הבא במו"מ יהיה עם ירדן

מאת נחום ברנע,
סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — שר־החוץ המצרי פהמי אמר אתמול, שאין יותר סכנה למלחמה במזרח התיכון, אלא אם כן תפתח ישראל בה. יחד עם זאת אמר, שאם ימשיכו הישראלים לקיים מילואים עלולים הסורים להגיב.

הוא כינה את הגיוס בישראל כמעשה תוקפנות, שעלולה להיות לו השפעה פסיכולוגית ומעשית חמורה. את האשמותיה של ישראל לגבי ההכנות הערביות למלחמה כינה פהמי „צעד תעמולתי".

פהמי, שרואיין ברשת הטלוויזיה נ.ב.ס. אמר בתשובה על שאלה אחרת, שאם תיסוג ישראל מכל השטחים ותחזיר את זכויות הפלסטינאים, תסכים מצרים לשלום מלא, עם כל ההתחייבויות הקשורות בו.

ביתתיים נודע שבשיחות פהמי עם קיסינג'ר לא עמדה מצרים על הדרישה שהשלב הבא בשיחות יהיה הישראלי־ירדני. לדברי מקורות במשרד החוץ האמריקאי הלך שינוי בעמדה לגבי ירדן במצרים, אולי בהשפעה ביקור פייסל במצרים.

המצרים מעוניינים להגיע לפתרון מוסכם עם אש"ף לגבי תפקיד ירדן בשיחות על עתיד הגדה, ובינתיים הם מוכנים לבדוק את הסיכוי להמשיך ולהתקדם בשיחות על סיני.

„תמיד אמרנו שהפלסטינאים, באמצעות אש"ף, הם הדובר היחיד של הענין הפלסטינאי" — אמר פהמי בראיון. „הוסכם בינינו לבין ירדן, שהגדה המערבית היא פקדון בידם, כשם שרצועת עזה היא פקדון בידינו. עזה איננה אדמה מצרית".

פהמי הוסיף ואמר: „הירדנים יכולים לייצג את הפלסטינאים בגדה המזרחית; ובאופן זמני, בשלב של שכנוע הישראלים לסגת — גם את הגדה המערבית. אבל שום גורם זר אינו יכול, בסופו, לייצג את הפלסטינאים".

השלב הבא — תיאום עמדות בין־ערבי

פהמי התחמק מתשובה על שאלות לגבי השלב הבא בשיחות עם ישראל. הוא אמר, שהשלב הבא יהיה בין־ערבי, כלומר — תיאום עמדות בין מצרים, סוריה ואש"ף. הפורום הזה יורחב בשלב מאוחר יותר ויכלול גם את ירדן. הפגישה

(סוף בעמ' 2, טור 1)

נשיא סוריה מאיים בפעולה צבאית

טיטו בסעודה לכבוד אסד: על הערבים לגלות ערנות נוכח איומי ישראל

מאת סופר „דבר"
לעניינים ערביים

גם לאחר שהנשיא סאדאת אמר בראיון ל„איפיגארו" הלבנוני, כי תרגילי הגיוס בישראל הם בחזקת „הפגנת שרירים" בלבד — ממשיך הנשיא אסד להזהיר מפני מיתקפה ישראלית ולאיים ב„פעולה צבאית".

בסעודת הערב שנערך לכבודו הנשיא טיטו בבריוני גם הכריז אסד, כי המכשולים שמציבה ישראל בדרך להשגת השלום — „לא ישאירו לנו אלא אפשרות אחת — פעולה צבאית".

אחרי שטיטו קרא למדינות ערב לגלות „ערנות" נוכח איומי ישראל, אמר אסד, כי הסכם ההפרדה בגולן היה תוצאה של הלחימה הסורית, אולם עתה שוב בנסה ישראל. לדבריו, להשתמש מנסיגה ההודעות מנהיגי ישראל בקבועות האחרונים מעידות, שאין בכוונתם לכלול אחר הוולטה מרצעת הבכחון 242. „עמדה זו — אמר אסד — הוסבת כל אפשרות להשכנת שלום

ויוצרת איום חמור על השלום והבטחון הבין־לאומיים". הוא קבל, שישראל מתכוונת להמשיך להחזיק בשטחים ואף מתפארת בכך בגלוי ועל כן חייבת סוריה להחזיק... „לא נרצה להישגי אוקפיה". ...לרדת לבנון ולא מותר על אף שעל אדמה ועל אף זכות הרוקית של העם הפלסטינאי".

אסד ציין, כי סוריה תיאבק „בכל האמצעים" לכונן שלום כתבונה והיא משוכנעת בצדקתה. לדבריו, אין ישראל אלא „בסיס פשיסטי"

(המשך בעמ' 2, טור 4)

פיצוץ בביתן האמריקאי ביריד דמשק

ביירות, (ע"י). — ארגון בלתי־ידוע עד כה בשם „הארגון הערבי הקומוניסטי" פירסם הודעה בדמשק האומרת, כי אחת מיחידותיו פוצצה את הביתן האמריקאי ביריד הבין־לאומי בדמשק, גרמה לו נזק קשה והרסה חלק גדול ממנו.

ההודעה הופצה אמש בביירות ונאמר בה בין השאר, כי פעולה היתה למחות נגד מדיניות האמריקאית.

מקורות דיפלומטיים בביירות אישרו את דבר הפיצוץ. ואמרו שאיש לא נפגע ונגרם נזק קל לביתן.

שושנה ומרדכי אלון
נצרת עלית

יונה וד"ר אליעזר מתן
נצרת עלית — ירושלים

שמחים להזמין את קרוביהם וידידיהם
לנישואי בניהם

לייה ויואב

הטקס והמסיבה יערכו ביום ג', ט' באלול תשל"ד, 27.8.74,
בבית־הכנסת הגדול בנצרת עליה, בין השעות 19.00—23.00.

נא לראות הזמנה זו כהזמנה אישית.
הזמנות אישיות לא נשלחו.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו

חיה גור־אבי (הנדלמן) ז"ל

ההלוויה ביום ראשון, י' באב תשל"ד 18.8.74
בשעה 3.00 אחה"צ במשק.

**המשפחה
ובית משמרות**

יקירנו

רפאל (רפי) פרבמן ז"ל

בן רחל ז"ל ופישל

שנפל במלחמת יום הכיפורים בסיני ביום י"ח בתשרי תשל"ד, 14.10.73, יובא למנוחת עולמים
ביום א', ל' בתמוז תשל"ד, 18.8.74, בשעה 10.30
בחלקה הצבאית בקרית שאול.
הסעה מבית המשפחה, רח' הרצל 9, רמת־גן, בשעה 9.30.

המשפחה

במלאת שנה לפטירה

שלמה וקשל ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שני,
א' באלול תשל"ד (19.8.1974) בשעה 4 אחה"צ.
נאספים ליד השער החדש בבית הקלמין בחולון.

המשפחה

במלאות עשר שנים לפטירתו של יקירנו

דוד סימא ז"ל

תיערך אזכרה ועליה לקברו ביום ג', ב' אלול תשל"ד, 20.8.74, בשעה 16.00, בבית הקברות בקרית שאול.
התחבורה מבית המבוגה, רח' כל"ג 10, תל־אביב, בשעה 3.30 אחה"צ.

המשפחה

הלוח החודש
דבר
דחף
ראה עמ' 5—7
• דירות למכירה •
• מכוניות למכירה •
• דירות מרוהטות •
• וילות ובתים •
• מגרשים • חנויות •
• אולמות • משרדים •
• הצעות עבודה •
• עסקים • חוגים •
• שידוכים •
• אופניים וקטנועים •
ועוד שפע של הצעות
בלוח החודש
דבר
דחף

**מודעות דרושים
ראה עמוד 8**

טיולי בית־ברנר לחודש ספטמבר

פנים קטנים בירושלים הגדולה — בהדרכת גבי בירקאי (ארכי אולוג) — ליום אחד 31.8.1974 (המחיר 25 ל"י).

פסגות ותצפיות בעמק ובגליל התחתון

ליום אחד — 7.9.74 (המחיר 30 ל"י).
לרמת הגולן — ליום אחד — 14.9.74 (המחיר 35 ל"י). לסבבה קטרינה — לשלושה ימים — דרך זהב וואדי גבב — (המחיר 250 ל"י) כולל לינה בסנטה ובשארם ובן שלוש ארוחות.
ההרשמה נסגרת ביום ב' 16.9.74.
ויא־דולורוזה — ליום אחד — 21.9.1974 (המחיר 25 ל"י). ההרשמה לטיולי ספטמבר, החל מה־20 באוגוסט בבית ברנר חדר 7. טל. 282211.

هكذا من الاصل

המדד עלה ב־1.4%; עליה נוספת צפויה בחדשים הבאים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

מדד המחירים לצרכן עלה ביולי 1974 ב־1.4 אחוזים — על כך מסר היום הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

העליה במחירים חלה במרבית קבוצות התצרוכה. אך בייחוד תרמה לעליית המדד עליית מחירי הדיור. ההיטים וכן ההתייקרויות אשר חלו בסעיפי התרבות והבידור. עליות במחירים אלו אוזנו, בחלקן, על־ידי ירידה עונתית במחירי הירקות והפירות.

ירידה במחירי פירות וירקות

המדד ללא ירקות ופירות עלה בחודש יוני החודש יולי ב־1.9 אחוזים. בשבעת החדשים הראשונים של שנת 1974 עלה המדד ב־23.2 אחוזים, ואילו המדד ללא ירקות ופירות עלה ב־24.6 אחוזים.

מדד מחירי הירקות והפירות היה נמוך ביולי 1974 ב־5.6 אחוזים בהשוואה לחודש יוני 1974. ירידה זו לכנה בהשוואה לירידה העונתית הרגילה של מחירי הפירות והירקות בחודש יוני לחודש יולי.

מדד מחירי סעיף הדיור עלה ביולי ב־3.8 אחוזים.

מדד המחירים של בריאות עלה בחודש יולי 1974 ב־2.9 אחוזים. העליה מבטאת בייחוד את עליית מחירי שירותי קופות החולים ב־1.9 אחוזים, עם השלום הוספה יוקר כגולה. הפעלה את תשר לומי הבכבשים לקופות.

העליה במדד הדיור, הרבות ד־בידור היתה ביולי ב־2.6 אחוזים, והיא משקפת התייקרות עתונים, שבועונים וכו', ספרים ובכעטיי כתיבה, שיעורים, קורסים וכו', כרטיסי כניסה לתיאטרון, לבריכות ודמי רחצה והבראה ונופש.

עליה ניכרת במחירים הסיטוניים של הייצור המקומי

מדד המחירים הסיטוניים מתוצרת התעשיה המקומית עלה ב־משך חודש יולי 1974 ב־3.2 אחוזים. עליית המחירים הקיפה את כל ענפי התעשיה אך אותה במקצת על־ידי ירידה עונתית של מוצרי ההלבשה, עם התחלת מכירת חיסול בלאי מוצרי הקיץ של הענף. בשיעור גבוה יותר מעליית המחירים הממוצעת של תפוקת התעשיה כולה, עלו המחירים ב־ענפים: נייר ומוצריו, מוצרים מינרליים אלימתכתיים, מתכת בסיסית, מוצרי מתכת, מכונות, ציוד חשמלי וכלי תובלה.

במשך שבעת החדשים הראשונים של השנה עלה מדד המחירים הסיטוניים מתפוקת התעשיה המקומית ב־32.6 אחוזים.

יצוין כי עליית המחירים הסיטוניים, מעבר לעליה ב־מדד מלמדת כי בחדשים הבאים צפויה עליה נוספת במדד המחירים לצרכן. זאת, כאשר יגלגלו הסיטונאים את העליות אצלם על הצרכנים והקמעונאים.

מדד מחירי התשובה לבניה עלה ב־9.6 אחוזים

מדד מחירי תשומה בבניה למגורים עלה בחודש יולי 1974 ב־9.6 אחוזים. הדבר משקף בעיקר את העליה ב־12.9 אחוזים בשכר העבודה המשולם על־ידי הקבלנים למועסקים בענף. את התייקרות חומרי הבניה ב־6.7 אחוזים, ואת התייקרות הציוד וכלי העבודה ב־4.3 אחוזים.

בשבעת החדשים הראשונים של 1974 עלה מדד מחירי התשומה לבניה ב־38.8 אחוזים, ואילו ה־מדד, בנימוי ההקפצה העונתית של עליית שכר לשנה עבודה ב־קיץ עלה ב־32—33 אחוז.

צירוף של ויטמינים — הגנה מתוצאות אלכוהול ועישון

פילדלפיה, (א. ב.). — צירוף של שני ויטאמינים ויסוד נשק אספי של כמה יכולו כנראה להגן על בני אדם מהתוצאות המזיקות הרבות של עישון ושל שתיה מרובה.

קבוצה של חוקרים בפילדלפיה שבארה"ב מדווחים, כי הסוגים אלה יכולו להגן על אנשים המרבים בשקאות אלכוהוליים בנוכחות גדולות המעשנים הרבה, מפני כחלית, לב ותוצאות להזאי אחרות של עישון ושל שתיה.

שני הויטאמינים הם ויטאמין סי וויטאמין בי־1. החומר השלישי הוא ציסטיין, חומר המצוי ברוב המזונות בעלי תכולת החלבונים גבוהה. המחקר נעשה בראשותו של ד"ר הרברט ספרינס, פרופסור לפסיכיאטריה ולפרמקולוגיה במכללה הרפואית על שם ג'פרסון בפילדלפיה.

הנשיא פורד בפגישה עם שר החוץ המצרי איסמעיל פהמי (משמאל) ועם שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר.

צילום רדיו של "אסושיאייטד פרס"

פהמי דן בהשקעות אמריקאיות במצרים

חוסיין פותח היום שיחותיו בוואשינגטון

מאת נחום ברנע, כתב "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — דובר משרד החוץ האמריקאי אמר אמש, כי הברי השתלבות הכלכלית המצרית היו כלוהה את שר החוץ איסמעיל פהמי "מאד שיש הרבה יותר נושאים משותפים עם האמריקאים, משהשבו בתחילה ביקור זה".

בנך הסביר הדובר את העובדה שהעדכה האמריקאית—מצרית הי בימתפה היתהם רק בנקודות הסי־כה הבא, כנראה ביום ב', והספים שאין להם זאת לקיים ביקרות.

הדובר אמר, שהעיתונות בקיפות הזקנות אמריקאיות במצרים, כי־קום אמר התוכה, סיוע למצרים בשטח והשתלבות והמחקר.

בתשובה על שאלה אמר הדובר, שלא התעוררו קשיים בדיון על

הבהתוגות שיצרדרו לזירה הקמת הכור האטומי במצרים.

חוסיין מתחיל הבוקר שיחותיו

הדובר מסר גם את לוח ביקורו של חוסיין מלך ירדן בואשינגטון. המלך עבר להגיע לואשינגטון אמש אחרי חצות לפי שעון ישראל. הבוקר יקיים פגישה ממושכת עם חברי ועדת החוץ של הסנאט ובמאוחר יותר ייפגש עם הנשיא פורד ועם שר החוץ הנרי קיסינג'ר. מחר ייפגש חוסיין עם שר ההגנה ג'יימס שלזינגר.

(סנ"א). — בתשובה על שאלה אחרת אמר דובר משרד החוץ, כי הוא מסוכנות להסכם הפרדת הכוחות בזה בנוקן פרגל כהלכה. הוא סירב לאשר או להכחיש את הידיעות על כשנית גדולות, של בשלוחי נשק סובייטיים לסוריה.

פהמי

(המשך מעמ' 1)

הנקיים מיד לאחר סיכום פהמי "לבריה, בסוף השבוע, "צלינו לי־מד הייתי באוירה לקראת ז'נבה. אנו ירצאים להיות ולהיות בנפרד ואני באתי אומר לבני הברית־הדיד היה כאמר".

אין מעט הודי אב פניס ויקיות זמנית

בתשובה על שאלה אחרת אמר פהמי, כי הדיה הודיעה דורש הבנות והתחייבויות ואין עצם לוזן את כינוסה, הוא אמר, שהדיעה הכתם במועד מסויים הי שנה.

לגבי ייצוג נפרד של אש"ף בועידה אמר, ש"הדבר אינו צריך לעורר בעיה. ירדן הסכימה לכך. הישראלים — אם הם רוצים ב־אמת בשלום — חייבים להסכים. כי כבו הישראלים יודע, שלא תהיה שלום בלי הפלשתינאים".

פהמי אמר שר לשגישא פורד הבטיח לו הבטך המדינה האמריקאית בגורה התיכון המשך המאבצים להשיג הסדר.

לא ביקש נשק אמריקאי

שר החוץ המצרי הסביר, כי לא ביקש נשק מהאמריקאים, שכן "יש לנו מקורות משלנו". עוד אמר, שבקונגרס מובטח לו לי אשר למצרים סיוע של 250 מיליון דולר.

שר החוץ הסורי ייפגש עם פורד

ואשינגטון, (א. פ.). — בבירות האמריקאית בפצים, כי שר החוץ הסורי עבד אל־חאלים חדאם ייפגש בשבוע הבא עם הנשיא פורד, כשיגיע לשיחות עם שר החוץ הנרי קיסינג'ר.

בעקבות חדאם יבוא לואשינגטון שר החוץ הסעודי עומאר סאקאף.

פרס: 58 חללים עדיין נעדרים

מאת סופר "דבר" בכנסת

עשר גופות של חללים נע־דרים נתגלו בשיני מאז החודש הרופשים בסוף החדש מאי ועד הפסקתם לפני שבועות אחדים — מסר אתמול בכנסת שר־הבטחון, שמעון פרס, בתשובה לשאילתא של חה"כ י. שפיר (ל"ע).

השר הוסיף, כי יש עדיין המי־טים וחמשה נעדרים מלחמת יום הכיפורים.

הממשלה תמנע התנחלות ביריחו

בתשובות לשאילות אחרות אי־כר שר הבטחון, כי כל זמן שאין החלטה על הקמת נקודת התיישבות חדשה בשטחים, תנכח הממשלה למניעת הקמתה. הוא ענה לשאילתות שהתייחסו לפרסומים הי אחרונים על כוונה להעלות התנחלות "פרטיזנית" ביריחו.

על שאילתא שהתייחסה לארגון "יולי", שממנה ארגון מתנדבים להיסול מחבלים שלא במסגרת צה"ל, אמר פרס, כי עד כמה שידוע לו אין התארגנות כזאת.

ביקור פורד באירופה — ייתכן עוד השנה

ואשינגטון, (ע"ר). — אין זה סוד הממכבע, שנשיא ארה"ב ג'ראלד פורד יבקר באירופה המערבית עוד לפני תום הי־שנה, כדי לבקר עם ביקורו המ־תוכנן ביפאן — מסר מקור ב־בית הלבן.

לפי אותו מקור, יתכן שפורד יב־קר בלונדון, בפאריס, בבון וברומא לפני צאתו לטוקיו, כדי לכונן את המגע הראשון בדרג עליון עם בע־לת בריתה של ארה"ב לאחר עלי־תו לשלטון.

אשת נשיא דרום קוריאה נהרגה מכדור שנורה אל בעלה

סיאול, (א.פ., י.פ., ע"ר ופ"ר). — רעייתו של נשיא דרום־קוריאה נהרגה אתמול בהתנקשות, שהיתה מכוונת נגד בעלה הנשיא. הי מתנקש ירה שני כדורים, החטיא את הנשיא, אולם פגע בראשה של רעייתו. בחילופי־האש נהרגה גם נערה.

ההתנקשות אירעה, שעה ש־נשיא דרום־קוריאה פארק צ'ונגי הי נאם באוזני קהל שמנה 1,500 איש לציון יום השנה הי־29 לשחרור קוריאה מהכיבוש היפאני.

המתנקש הוא יקיאו יהיאי, בן 24, שהיה מבייר ברובע יפאני. לאחר הירייה הראשונה התמוטט הנשיא פארק, בן 56. אשתו בת ה־48 התמוטטה.

אנשי בטחון הזעיבו את ותלכו־דת ביה־ספר נפגעה מכדור. היא מתה לאחר מכן בבית־חולים.

איש "משמר לאומי" יווני־קפריסאי מדבר בטלפון מ־מקום מחבואו מתחת למדרגות במפעל בקרבת נמל־ה־עופה של ניקוסיה. הצילום נעשה בעת הפגזה ממרגמות.

צילום רדיו של "אסושיאייטד פרס"

כל צפון קפריסין

(המשך מעמ' 1)

לפני שלושה ימים — לא היתה פורצת בלחמה). אולם כעבור זמן הנכתאו הידיעות ובכת אין ידיעים בה עבודתו של קלירידס (אם בכלל יש לו עבודה).

לנהרן ההידעה, כי לא תחזיר את יזמת הכלום שלה כל נפשכת המלחמה. שר החוץ של תורכיה ושל יוון הוזו אתמול מהמצה לביקורתיהם.

כת שבור הוא, כי קפריסין לא תשוב עוד להיות מדינה עצמאית באחדות ולבלעתה יחולק האי בין שלטון הדדי לבין שלטון יווני. ההיה הכבות הכ־לולית לבך כאשר ההיה. החלק התורכי יישל למעשה — אם גם אולי לא להלכה — ישירות כאביקרה.

3,000 קרבנות לשטפונות בהודו

ניו־דלהי, (ע"ר). — לפי יזות 3,000 איש נספו בשטפונות שפגעו ב־33 מיליון תושבי צפון מזרח הודו ובנגלהדש.

במדינה ההודית ביהאר בלבד נספו, כי 5—7 מיליון תושבים נפגעו בהשטפונות, המכסים שטח של 36,000 קילומטרים מרובעים.

הרימן מזהיר מהקמת בסיס אמריקאי בסן־דייגו

ואשינגטון, (א.פ.). — הדיפלומט האמריקאי הקשיש אוורל האריס הרימן אמר אתמול, כי הפנטגון מסתכן בקימת עם ברה"מ בגלל הכוונה לי־הרחיב את השירותים הצבאיים האמריקאיים לאי דייגו גארסיה באוקיינוס ההודי. האריס כינה את התכנית כ"שגיאה גמורה".

הדיפלומט הקשיש, שהיה שגריר ארצו במוסקבה ועמד בראש הי משלחת האמריקאית בעת חתימת החוזה לאי הפצת נשק גרעיני בעי־ קור הקודם, הציע אתמול להגיע הזמן של הסנאט בדיון על יחסי ארה"ב עם הכוונות הקומוניסטיות. האריס הציע לנסות להגיע להסכם עם הסובייטים שלא להקים בסיסים באוקיינוס ההודי.

הדיפלומט בן ה־82 אמר, כי הי־אינטליגציה הכין לאוניה מלפה ספר בה הרבה יותר גדולה לבסוהגה של ארה"ב מאשר הצבה הצבאית הסובייטית. הוא אמר, כי שיחת ילוס עצת עם המנהיג הסובייטי לאוניד ברז'נייב האמר, כי שפת נבורה היא להגיה, שברז'נייב פר־מר להגזיה מהלוגה על ארה"ב.

האריס הציע לקבץ 4—5 מלירד דולאר מתקציבה הצבאי של ארה"ב כדי להיאבק באינפלציה.

עוד אמר, כי הצהרה פלחמתיות על כשדרי ההגנה כשמי הצדדים בנגבנת עיטור נוסף ביחסי ארה"ב—ברה"מ.

יריות והרוג בהפגנה בליסבון

ליסבון, (ע"ר). — אדם אחד נהרג וארבעה נפצעו אתמול, כאשר משטרת פורטוגל פתחה באש על "עצרת בלתי חוקית".

כ־500 איש התקלמו כאחד המשלה והפגינו למען "התנועה הצבאית לשחרור אנגולה".

ההרוג הוא צעיר בן 24. הוא נפצע מכדור ומת, לפני שהגיע לבית־החולים. בין הפצועים אחרה כשרב־גורמני אף הוא בן 24.

יעקובי קורא לחברות הזרות לחדש הטיסות

מאת סופר "דבר"

שר ההתבורה גד יעקבי פנה אתמול לנציגי החברות התעופה הזרות הפועלות בישראל, וביקשן להחדש את טיסות החברות שלהן בהקדם לישראל וממנה, כדי למנוע סבל מקהל הנוסעים. ביניתיים כמשיכה הברית הי־תעופה הלאומית "אל על" במאמץ מרוכז להחזים נו־פעים ובכל יום מפעילה היא הברה טיסות מיוחדות הבדלת מעל ללוח הזמנים הרגיל.

בשל ביטול טיסות חברות הי־תעופה הזרות הפועלות בישראל עקב המשבר בקפריסין, נוצרה בפיפוח רבה של נוסעים, המבק־שים לצאת את ישראל לאירופה ולארה"ב. "אל־על" הפעילה אמ־מול 12 טיסות בהתאם ללוח הי־זמנים, ועוד 7 טיסות מיוחדות לארצות אירופה וארה"ב. כל הי־טיסות מבוצעות במטוסי החברה.

דבר זה מטיל מעמסה כבדה על צוות־האוויר, עובדי הקרקע והפקידים, העושים כאמץ מקסימלי לאפשר את תפעול המטוסים בלוח הזמנים המוגץ והמצוים. הדבר בא לידי ביטוי בטיפול מהיר להכנת כמוסים בזמן קצר ביותר לטיסה נוספת; בטיסות מיוחדות של אנשי צוות האוויר מעל ללוח הזמנים הרגיל ובעבודה במשמרות רבות של אנשי הקרקע ופקידי מחלקת התנועה.

"אל על" עומדת להפעיל היום 6 טיסות רגילות ועוד 7 טיסות מיוחדות.

צפיפות בנמלי אירופה

בינתיים נמסר, כי בנמלי תעופה באירופה נוצרה צפיפות של נוסעים המבקשים להגיע לישראל והדבר נמנע מהם בשל ביטול טיסות חברות התעופה הזרות הי־פעלות בישראל. יש להניח, כי אם תימשך השבתת הטיסות של החברות הזרות בשל המצב בי־קפריסין, תגבר הצפיפות הן ביצי־אה והן בכניסה לישראל על אף

המאמץ המוגבר של "אל על". העומס יגבר לקראת סוף הקיץ בתום תופעת הקיץ ושובם של הידים ישראלים מחו"ל לקראת החדש שנת הלימודים. במסלול "אל על" נקבע בתוכן בבחירות הבטיחות.

בפגישת שר התחבורה עם נציגי החברות הזרות הודיע השר, כי "אל על" תמשיך לקיים באורח בלא את טיסותיה במסלול שאושר על ידו. מסלול זה, אמר, נקבע בתקון מבחינת בטיחות הטיסה. הוא ציין, כי לפי דעת כיכרד התחבורה והברה "אל־על", השי־קול שהביא את החברות להפסקת הטיסות אינו נשען על בחינה מקצועית כספקת.

שר התחבורה מסר עוד, כי כשירה יבוא בדברים עם גורמי תעופה בינלאומיים כדי להביא לחברה הורישה בהחיב הבטאה עמה בשיפוש.

נצחון שלישי לכדורגלני ישראל ברומניה

מאת סופר "דבר"

נבחרת ישראל בכדורגל זכתה אתמול בנצחונה הי־שלישי הרצוף ברומניה, כי אשר ניצחה את קבוצת קר־פאט בתוצאה 0:2.

שני השערים הובקעו במחצית השניה ע"י ההולבים ה־שע פיי־גנבוים ועזרי מכנס. כשחק הי נבחרה אתמול היה החלש ביותר בכל שלושת המשחקים שישחקה ברומניה, כהכנה למשחקי טהראן. בעיקר היו חלשים שחקני הקישור ורק כיבותו של המהקו יצחק שום במחצית השניה נתנה הנופה לנבחרה, שמכבה בבצחונה.

היום ינחתו שחקני הנבחרת ר־מחר יהיו אורחים בהנפתה הקרקס הרומני השוהה כעת בבוקרשט.

הוצאות דרום אפריקה לי־צרכי הגנה הגיעו לשיא של למעלה ממיליארד דולר — כי־ 16.66 אחוז מתקציב הלאומי.

ארליכמן הזמין את ניקסון להעיד

ואשינגטון, (ע"ר ויופ"ט). נשיא ארה"ב לשעבר ריי־צ'ארד ניקסון הוזמן על־ידי עוזרו לשעבר ג'ון ארליכמן למסור עדות במשפט התלוי ועומד נגדו בעניין אשמות החיפוי על פרשת ווטרגייט — מסרו מקורות של בית־המשפט.

בינתיים נמסר בדו"ח משפט ההעדה המשפטית של בית־הנב־חרים, כי תעתיקי הסלילים של שיחות־הטלפון של הנשיא, שפור־סמו בשבוע שקדם להתפטרותו של ניקסון, מאשרים את נכונות הראיות יהוו ברשות והוצגה כבר קודם לכן, כי ניקסון ניהל את נסיונות החיפוי על פרשת ווטר־גייט מתחילתם.

דובר הבית הלבן ג'רי טרהורסט אמר, כי על פי עצת היועצים המשפטיים של הבית הלבן הוחד לא להשאיר בבעלותו הפרטית של ריצ'ארד ניקסון את כל סלילי ההקלטה, שאינם נוגעים לחקירות של פרשת ווטרגייט. החלטה זו נתקבלה בעצה אחת עם התובע המיוחד של פרשת ווטרגייט לי־און יאבורסקי ומשרד המשפטים. טרהורסט הוסיף, כי לפי שעה לא ביקש ניקסון את הסלילים, עתה כפריטים, שמסבמי ניקסון, בבלום סרטי־התקלטה, שהיים 5 מיליון דולר.

בקליפורניה אמר יו"ר איגוד עורכי־הדין, כי ייתכן שיישלל מי־ניקסון רשיונו לעסוק בעריכת דין בקליפורניה. המוצג המשפטי של האיגוד ציין שלדעתו הנשיא לשעבר אינו חסין מפני הליכים משפטיים. הוא אמר, כי פרשת ניקסון נמצאת בעיונה של ועדת בלתי־פורמלית, הרשאית להעלות האשמה, שיידונו בבל־אה הועדה.

ניקסון אינו זכות־יתר נוספת, שהיתה לו כנשיא: הוף הים בקרבת המעון שלו בסן־קלמנטה שבקליפורניה, שהיה סגור לקהל בימי נשיאותו, נפתח להלי־את המסיה.

הצלחה פרלמנטרית ראשונה לנשיא פורד

ואשינגטון, (א. פ.). הנשיא פורד זכה אתמול ב־הצלחתו הפרלמנטרית הי־בורית הראשונה. עם אישור הבית הבה... הקמת שוונה משימה לבליכת האינפלציה.

כבבוה של הנשיא, פורד, אושרה ברוב גדול בוועדת התבקצית של בית־הנבחרים כי בבצירת האיגודים המקצו־עיים אי.פ.ל.—סי.אי.או.

כדובר בהקמת צוותים, כי יעקבו אחרי תנודות בשכר ובמחירים, אולם אין הכוונה להכיל פיקוח בחייב עליהם.

פיחות בברזיל

בראזיליה, (ע"ר). — הי בנק המרכזי של בראזיל הודיע על פיחות הקרוזירו. השער החדש יהיה כעתה 7.02—6.98 קרוזירו לדולר אחד, לעומת השער הקודם של 6.865—6.845, נאמר בהודעה הרשמית.

שודיה הצלחה את שער הרי בית באחוז אחד והוא מגיע לשבי עה אחוזים ההוסקר.

הנשיא אסד (מימין) מתקבל על ידי הנשיא טיטו בהגיעו לבריוני לביקור רשמי.

צילום רדיו של "אסושיאייטד פרס"

נשיא סוריה

(המשך מעמ' 1)

וסופה להתבסס כיתור הבסיסים הפשיסטיים, את ההפגנות האמורות בלבנון הציג כתוכחה לדבקותה של ישראל בקו של תוקפנות ההתפשטות, וכאן הוסיף, כי הצהרות מנהיגי ישראל ומצפיה "בעידים שהוא בכינה תוקפנות מזויינת הי־שה, כדי לפתוח כל דרך לשלום".

"אנו עוקבים בצרבות ובזהירות אחר התפתחויות אלה — אמר אסד — ותוך שאיפה לשלום נצבור בי כוח כדי כל תוקפנות הציב עליה בשלא ישראלהם".

אסד האשים את "אלה העוזרים לישראל", כי הם בגיתים, בעצם, לעוד שפיכות דמים ובעתהפים ב־האיבה סבלם של צבי האזור. אך לא יהיה בנסם להבאת, בסופו של דבר, את "סיכול ההתפשטות".

ג'ובלט קורא להעמיד מריאלדי ההדירים המסבים להביררה

בינתיים קרא המנהיג הדרוזי הלי־בנוני כמאל ג'ונבלאט לממשלת הי־נפט הערביות להעביר "מיליארדי דולארים" למצרים ולסוריה, כדי לממן רכישת נשק חדיש בקנה מידה גדול ולאפשר התעצמות צבאית כחירה.

סאדאת בראיון שלו ל"אקיאר" אמר, כמור, כי מצרים תמצה כל הדרכים להשגת שלום לפני שתפ־נה שוב לדרך הצבאית. לדבתה, דקוקה ישראל לזמן לפני שתגא

לבלוחמה "אנחנו מתמכנים בדיוק כמתם. וכשיהיה גיזם אצלם יהיה גיזם גם אצלנו".

כאזהרת גם הבהיר, כי ההבנה לצירת לבנה קשה יותר באשר הנבבות לבלוחמת אוקטובר.

"ישראל כדוקה כסלות"

בבדיקה אוים טען שלום בכיר שהיה חייכאם בילאני כי ישראל ברוכה מתוח בבא "בתוך כוונה ברורה לבצע פעולת התקפית הרשה".

באיגרת אל גבור אי"ב קודם האלוהים כתב בילאני, כי בבתורה של "תוקפנות ישראלית", העיתון "לתוך בשבעת את התוקפ־ים, הרך הפעלת כל האמצעים העמצרים לרצונה".

העבורך הסורי בהאושר כי ישראל מבקירה לצור אורית על כהנות, מתוך כוונה ברורה לבצע תוקפנות של ישראל את גיום את המצאבים הבין לאומיים למיכון שלום צודק".

העביד הסורי הביע בין הי־פיכנים המבבדים על הבוננות הי תוקפנות של ישראל את גיום אנשי הכולאים וישראלים, הבבת כבשים צבאיים הרובה הבדוים בקנה רחב. נוסף על כך אבסר להבהיר, לדבריו, לאחזנות בהפלת המדינה הבלתי אהבא־ית, הכולות "אוכים נהולפים", בבד מהותי ישראל.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללימודי חוץ

מודיע על פתיחת

לימודי תעודה

אשר יתקיימו בשנת הלימודים תשל"ה 1974/75 בירושלים, בחיפה בתל־אביב ובבאר־שבע

ניהול
- ניהול עסקי — הנהלתי (בחיפה ובתל־אביב)
- ניהול הייצור (בירושלים, בתל־אביב ובבאר־שבע)
- ניהול הנדסי (בתל־אביב)
- ניהול כח־אדם (בירושלים, בתל־אביב ובבאר־שבע)
- ניהול שיווק (בתל־אביב)
- ניהול שיווק (בתל־אביב)
- ניהול אספקה (בירושלים ובתל־אביב)
- ניהול סחר־חוץ (בירושלים ובתל־אביב)
- ניהול האחזקה (בחיפה, בתל־אביב ובבאר־שבע)
- ניהול נכסי מקרקעין (בירושלים ובתל־אביב)
- קורס מתקדם לניהול כשרה (בירושלים ובתל־אביב)
- ניהול וארגון רשומות משרדיות (בחיפה)
- ניהול בתי־מלון (בחיפה ובתל־אביב)

כימיה
- כלכלת בצרכות (בתל־אביב)

בקרת איכות
- אבטחת איכות ואמינות (בתל־אביב)

מדעי המחשב
- תכנות למחשבים אלקטרוניים (בחיפה ובתל־אביב)
- כמותי בצרכות למחשבים אלקטרוניים (בחיפה ובתל־אביב)
- הפעלת מערכות מחשבים (בחיפה ובתל־אביב)

הנדסה אזרחית
- פיקוח על הביצוע בבניה (בתל־אביב)

תעשיה
- קורס מתקדם לחתי ציבור (בירושלים ובתל־אביב)
- קורס מתקדם לפרסומת (בתל־אביב)
- ספרנות טכנית (בחיפה)

הכשרת מורים
- השתלמות לרשיון הוראה למהנדסים (בתל־אביב)

שכאות
- תורת השמאות (בתל־אביב)
- שמאות רכב (בתל־אביב)

הנדסה
- קציני בטיחות בתעבורה (בירושלים, בחיפה, בתל־אביב ובבאר־שבע)
- קורס למתבורה ולהובלה (בתל־אביב)
- קורס מתקדם בהנדסת דרכים ועבודות העפר (בתל־אביב)

צילום
- צילום טכני מתקדם (בתל־אביב)

עיצוב ושרטוט
- עיצוב פנים וריהוט (בתל־אביב)
- גרפיקה (בחיפה ובתל־אביב)
- שרטוט טכני והכנת חלקי מכונות (בחיפה ובתל־אביב)
- שרטוט בבנין (בחיפה ובתל־אביב)
- שרטוט בבנין בהתמחות עיצוב פנים וריהוט (בחיפה)
- שרטוט אלקטרוניקה (בחיפה ובתל־אביב)

השמנה
- המכלאים בוסמבים (בחיפה)
- השמלאים ראשיים (בחיפה)

לידיעת החיילים המשוחררים!

חייל משוחרר הבא לבצע לימודים, מתבקש להביא עמו בעת ההרשמה תעודת אישור מתאימה.

פרטים והרשמה:

בירושלים: הטכניון, השלוחה בירושלים, בנין הפירה, רחוב יפו 22 טלפון (241) 232251, בימים שני ורביעי בין השעות 9.00—17.00.

בחיפה: הטכניון, בנין ראשי, הדר־הכרמל, טלפון 667818, 661151.

בתל־אביב: הטכניון, רחוב ליבין 14, טלפון 238126/7, 266992.

בבאר־שבע: הטכניון, השלוחה בבאר־שבע, בית יציב (ת.ד. 524 באר־שבע) בימים ראשון, שלישי וחמישי בין השעות 17.00—19.00.

רשימות סוף השבוע

על הסליחה

חגור

בדברים בסעדת ערב שנערך לכבודו הנשיא מיכו אמר האבו אל־אסאד, נשיא סוריה, כי "פתרונה של ישראל והכרזה מבטיחה בשבעת האהדון מבהירנה בבירה", כי ישראל אינה רוצה לייבם את ההלכות ברכנת הבטחון, ובמיוחד החלטה 338 ביכר באוקטובר. "בבקסה גישת זו", הוסיף אסאד, "ההיה ישראל תהה כל האפשרויות לכונן שלום במורה הכיכון".

להלן הבית קליס כורית, באוצה ספתה הגיגית בבריגנג, כי "העם הסורי אינו מוכן לוותר על אף שעל כאדמתו ואף לא על אהת מזכויותיו של העם הפלסטינאי... נוכח כה שאנו רואים הנוכחים ביתן לקבוע שישראל מסכלת נסיונות רבים להשגת שלום, בכך איננה כוחרה לנו, אולי, אלא פעולה צבאית".

הוצבתי בציטוט דברים על האבו אל אסאד בבל תחליבתם הרבה. על ישראל לסגת מכל שעל ברמת הגולן. סוריה אינה ביותרת אף לא על אהת מזכויות העם הפלסטינאי. פירושו של דבר, כי גם אם תחזיר ישראל את כל רמת הגולן לידי סוריה לא יושג שלום בין ישראל לסוריה כרם שתכבד ישראל את כל "זכויות העם הפלסטינאי" ותהיה לפלסטין. לא פחות מזה.

דברים דומים אני שומעים מפי הבוון היוכל "האוראקלי" לשעבר מקאהיר. הייכל אינו עורך "אל אהראם" ואינו מקורב כדרבו לשלטון את מנבוי ההבעיא, כי לא יחדש הוים וישבש בבנית המפה של שלום צודק.

"שאלה סיפרת "אל ביאהר" הבירותי: "כבה מתבטא השלב החדש בבאבקו של העם הפלשתינאי?", כשיב הייכל: "...זה תלוי בפלשתינאים. אם הם רוצים להקים מדינה על שטח הקרקע, אשר ישתחרר, או שאינם רוצים בהדינה בסיג כוח זהם ימשיכו את המאבק וההשבר על מדינה חילונית. אני אישית סבור, כי אין פתרון אלא המדינה החילונית, ביחנה אשר יחולק כבכת האופי הגזעני בפלשתני... אני לישראל עומדים לפני כבוי בתם הסמרי, ובכל דיבור שלנו על מוגים של שלום, שלבים, אנו כהעלמים כבך, שקיים מאבק בין שני לאומים: לאום כיבוש היושב על אדמתו ולאום בלאבק שהוריק אותו מאדמה. ההמחלמה זו מולידה כוח בלתי־אפשרי של שלום. אולי לפחות של שנה, עשר, או חמש עשרה שנים... לדעתי הפתרון היחיד מתבטא במדינה הי לדית. אולי אי אפשר לבצע זאת בבת אחת אלא בשלבים, אם בבחינה תוכן התבקש".

עד אשר התנא ישראל כמדינת ציונית והקים "פלשתין החילונית" נקבת בבזים להרבה מרילמדינאלי עם "הטלם הערבי שבסביבה". יש לפלוק, איפוא, את החייץ הישראלי. "נתיב לאמיר הנגב ימונה. היה אומר שנשוב אל הבית השלוקה של ברנביים. הישראלים יצאו מאלה באופן שיקיה רציף בין מזרח העולם הערבי למערבו".

*

הריאיון כולו בעניין זה, אך נסתפק בכך. כאסאד, כן הייכל, צופה ניגוד הפוכי בלתי־הבטוח. ניתן לומר, כי דעתו של הבוין הייכל אינה הובעת הרבה בהיותו אדם פרטי ובי ההרהורי על עתיד הסכסוך מבציעים אותנו בקליפתו השוב. עם זאת אני כודה להתפיק את הבדוק כבהם שבפת האחרונה הבי לספר לבו כי "כהדני תפלית ואצליקה" במצרים גובעת הבגית לשלום עם ישראל". כוחהים לספר לנו בה אבר המלבר בקפה או בתב המביה. אי לכך רצוני להביא גם את דעתו של אינטלקטואל מצרי נוסף, אשר שמו הכביק הייכל.

כהוע אבר היכל את אשר אבר? הן ישראלים רבים יראו בכך כוונה זהי להבית את ישראל בעמות לשיפריק? הן הברים עצוויים להגביר הידד? הן ישראלים כמוני, לכשל, עלולים לראות בכך את הבהדת הכוונות האמיתיות של מצרים?

על כך אוכל להשיב כי אבי את הדברים משום שסבור היא כי, על לפי כך לבבתו של כוונתי.

*

בכפן האחרון שמעתי מפי ישראלים כוכבים ונבונים, כי לבעלה אינה מבריים כל עניין בכלחמה נוספת בישראל ואם הוכבא גבוהה כלוהד שהאפשרי יש לבעה, כביבל, מהתעי־בתה הבכבבית כלפי הפלשתינאים הבבה להבהלק כן הסכסוך ולהתפקע את כל כוחה ומכאבאה בעיקוב ופיבוי ופיתוח החיבוך הבריט פולבי.

אבי היבם על הברי של היכל, כאשר אני קורא בעתון את דברי שר החוץ המצרי כשבייה בארה"ב הדוכה שנפרכה לכבודו "ב־כביב דיפבנבבי".

כהרב בקבייה, כי הדירוכון המצרי עבבי דיבר ביחד אופטימית ובקדרגית כאנה, הן ביחס לסיכויי השלום הן "לגבי היחסים עם ארה"ב. בערבה הגב האמריקאי, הברית, ייכבה שלום בהקיכבא באזור", והכיבבה הבחיב לפעול לבכן "שלום עם צדק".

אישית אני בעל ספק במגבורות האלה. אני מבוצע, כי הערבים מסכימים לקבל את ישראל לגבולות 1948 בלי הסעיף לה דבר. איני סבור כי בכך יקיימו הפגו. הבבוע "זכויות הפלשתינאים" יהיו כאייב מסכל הגזען לשוורים ביבוב היבשבי אם ביבים התהבריות הישיאית להתפיג הבוזה כיבשה ולא בכלפיה.

אין ספק כי להבית מגעים עם כל ארץ ערבית, אך כוב יעבד הישראלים אם לא ישבו באשליות. אי לכך כך לי בראשי כיעוד בבגים רבים באזרי בני ישראל בבוב־ילגאי לבוגלגם את אלה המבריים, כי הערבים ביובכים את הכתבה, כי אין שום סיבה בכלום שהבבע נחם לנבות ללחוץ בכל האפשר כל עוד

סבורים הם, כי זו שעתם הנאה, כי לצדם המליארדים והנפט, וגם "הממשלה עמהם".

אני סבור כי הם טועים בתובעם מאיר שישראל לא תבכל לשלמו בלי לסכן את בטחונה. אני סבור שיהודים תשתכות תקבעם בהם, אך זומות לאים.

*

באותו ראיון אמר הייכל, כי "ישראל לעולם לא הסלח לנו על אוקטובר". הוא מסביר את דבריו: "ישראל לא הסלח משום שהכבנו את דוקטרינת הבטחון הישראלית אשר אין לה עדיין אלטרנטיבה בפילוסופיה הישראלית עד לעצם היום הזה". "רבין", אמר הייכל, "בודבר על אותו סוג של שלום שעליו דיברו לפניו גולדה מאיר ודיין. איני סבור שיש בנמצא צד ערבי כלשהו שיהיה מסוגל להעניק לישראל שלום כזה".

בקבעו, כי ה"דוקטרינות האלטרנטיביות" הן שיבה אל "תאוריית הבטחון", אמר הייכל שדבר לא ישתנה "עד שימשקו ימצא רעיון חדש: הדיקוס".

אך מה הדיקוס האפשרי לאור קביעתו של הייכל עצמו, כי הפתרון הוא "פלשתין החילונית", או כשלבי־בינייים, ישראל בגבולות "הכבית־ברנדוטי", כביל, למען "רצף כדימוראלי" בין מזרחו של העולם הערבי ובמערבו.

"הדיקוס". כבראה מדובר בדוקיום בין קהלה יהודית בפלשתין לבין "העם הפלשתינאי המשושרש", שמהי הערבים, כך סיפר לנו, והתייחסו תמיד בעין יפה ליהודים "עד אשר באו הציונים".

איני יודע אם "ישראל לא תסלח לעולם על אוקטובר", אך אישית, כאחד הישראלים, אתקשה לסלוח לפוליטיקה הערבית, לנשיאיה ומלכיה וגנרליה ועיתיה ושופריה ועתונאיה. אתקשה לסלוח להוריה אטומה ומסגרת זו הרודה שבאת־שאול לכל השנים מכבת. אתקשה לסלוח להצהרות המנהיגים, לדרשות ההסתה במסגדים, לספרי הלימוד, לקריקטורות. אתקשה לסלוח לשלום הערבי היושב על מרחבי הארץ והשמנית, המשלה על ראש שמחותו זה שנים על שנים השמדת ישראל, כבכת הרי של הנרדף הבקופה בעמים. אתקשה לסלוח לתוסר־התבנה המגדרים לכל אלה, שלא טרחו להשוב ולו לרגע את משמעותה של שיבת ציון וכינון המדינה העברית אשר ביקשה בראשיתה להיות שכנה טובה וידידה לעמי המזרח ולא אויבתם. אתקשה לסלוח את האיומים והמלחמות הסדור והמשטמה התהליכית את הצביעות הבתחזרות. אתקשה לסלוח לשקרים ולכזבים. אתקשה לסלוח לשתיקת אנשי הרוח בעולם הערבי, להיעדרם המכוסך הגורא של הקולות האחרים. אתקשה לסלוח לאלה שאינם חוללים להקיץ מדמנו זה עשרות בשנים והמאלצים אותנו להלחם לבען לא נכות.

*

מלחמת אוקטובר היא פרשה בפני עצמה.

הישראלים שגו כמה שגיאות כאיבות; הם לא קראו נכונה את ההתרחשות המדינית, הבדיחתן שלהם נכשל, לא הזהיר את העם בפני המלחמה, בחוזהיהם לא היו בעיכיים בעוד מועד הכוחות הסדירים לא נערכו בתהאם ולא הוי רבים בפעלה כספקת, וגם לא הפעילו פעולת־מנע בקוקיה. הם שילמו על כך מחיר כבד, אף שידוע לכל, כי הערבים הם שביקשו הפסקת אש, כי צה"ל מתמאשש ותוקף הביס אותם, כי ברה"מ איימה להתערב על כנת להצילם משואה בבאית וכי ארה"ב בלמה את צה"ל וכנעה ממנו בצוון ובכך שבה בהתוכך וכירידת הערבים אל זירת הסכסוך.

יש לשער כי צה"ל למד את הלקה המר. יש לשער, כי גם המדינאות הישראלית הפיקה לקח. איש איננו יכק לאחר יום הכיפורים ב"סטאטוס־קוו". הכל סבורים כי יש לנהל כדיניות דינאמית אשר תוליך להסדר ולשלום. ישראל הוכיחה הלכה למעשה, כי נכונה היא לפשרה מכאיבה והסיגה את כוחותיה לאחור.

הכל יודעים, כי "הפרדת־הכוחות" היתה לבעצה נסיגה ישראלית, ובעת מה?

הייכל טוען, כי הפילוסופיה המדינית הישראלית לא השתנתה והיא דבקה ב"דוקטרינת בטחון". אך כלום עשוי הוא להבביע על שינוי כהותי כלשהו שחל בפילוסופיה הצבי־ית? בפילוסופיה האישית שלו?

אנו עומדים ימים וילילה כה פירושו של השלום הצודק: "נסיגת ישראל מכל השטחים הכבושים", "החזרת כל זכויות העם הפלשתינאי", "השרבים" נכונים להכיר ב"מדינת ברנדוט" או בהלוקה 1947, "הרצים" נלחמים על פלגתוינזציה של ישראל.

כורה, שורה, יש זמן, "תורת השלבים", עיין הייכל. ההבה פסורה בין משוגעי על מהות השלום ובגבולותיו. רבים בקרבנו אמרו, כי מצרים מפוייכת אשר נאלה בכוח מכבודה הכהוד ההזה "פרטנר" ריאלי לשיחות של ממה. כי יתן! ביניתיים משמיצה מצרים הבריזה סוחרה וצוקים הישראלים התושבים עונות פירביות.

אישית, אני סבור, כי הערבים טועים. הם סבורים כי זה הזמן ללחוץ וכי ישראל נסדקת מבפנים. הם עלולים לשלם ביוקר בעד אשליותיהם.

כבריים ידידה לישראל המצא את ישראל הולכת לקראתה בנפש חפצה למען בריית קאהיר־ירושלים. מצרים אויבה התובבת בחזיר בלתי־מתקבל על הדעת המבצא ישראל הזקה ונחושה. בבריים יבולה לקבל הרבה מאוד ללא קרב ולאבד הרבה מאוד בקרב.

מצרים, אנו אומרים, הגדולה והחזקה במדינות הפימוית, מבהיגה העולם הערבי.

הישראלים אשר ינהלו בשמנו את המשא ומתן, חייבים להיות מדינאים גדולים חכמים ואמיצי לב.

דבר

DAVAR

העורכת חנה זמר

משנה לעורך דוד פדהצור

מזכיר המערכת אליהו אגרס

מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ

הדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת"ד 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:

תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.

ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3.

חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

הופחתו ענשי הרשת הערבית היהודית

בפס"ד שניתן ברוב דעות, קבע בית-המשפט העליון כי „הכוונה לשנות סדרי השלטון במדינה במסגרת ריבונותה אינה עבירה של פגיעה בריבונות המדינה"

בית-המשפט העליון הקל אתמול במידה ניכרת בעונשיהם של 18 חברי רשת ערבית-יהודית, שקשרה קשרים עם ארגון אל-פתח פלשתינאי והתכוונה להפיל את סדרי-השלטון בישראל. עונשיהם של שניים מחברי הרשת נדחו.

בפסה"ד דחה ביהמ"ש את האשמים מעבירה של פגיעה בריבונות המדינה, לאחר שקבע ברוב דעות, כי קשריהם עם ארגון אל-פתח וכוונתם של חברי הרשת לשנות את סדרי השלטון במדינה במסגרת ריבונותה, אינם מהווים עבירה של פגיעה בריבונות מדינת ישראל.

בשאלה עקרונית נוספת קבעו השופטים, זו הפעם הראשונה, כי איש „פתח", הפועל בסוריה, פקיד פיקוד, יש לראותו כ„סוכן זר" כמשמעותו בחוק במדינה.

העונשים הקודמים

המדובר בקבוצה נוספת של 18 צעירים ערביים וארבעה צעירים יהודים, שהתארגנה ב-1972 בחוג מהפכני שמאלני קיצוני, במטרה להפיל את השלטון בישראל ולהחליפו ולבצע פיגועים במסגרת צבא כדי לכונן במדינה מהפכה פרולטרית. לצורך השגת מטרותיהם התקשרו הנאשמים עם „אל-פתח" וארגון החבלה של הדאמכה, וחלקם אף יצאו לאימונים בנשק בהרביה. נעצרו ב-1972 והורשעו על-ידי בית-המשפט המחוזי בחיפה, כל אחד לפי חומרת מעשיו, בחברות ובפעילות בהתאגדות בלתי חוקית, בקשירת קשר לעשיית מעשה שיש בו כדי לפגוע בריבונות המדינה, בהיפוך על עבירה בטחון ובמגע עם סוכן זר. או בגזרו עליהם עונשי מאסר מ-5 שנים עד 9 שנים, אותן הם מרצים מסוף 1972.

כל הנאשמים פנו לביהמ"ש העליון, כאשר 11 מערערים על הרשעתם ו-9 על חומרת העונש שנפסק להם (ערעורי שני הצעירים היהודים, מלי לרמן ודמי לבנה על העונש, כבר התקבלו לפני חודש, כאשר עונשו של לבנה, שהוקן ל-10 שנים הומתק ל-4 שנים, ועונשו של לרמן הומתק מ-7 שנים לשנתיים).

הערעורים נשמעו לפני שני הרכבי-שופטים, שכללו את השופטים חיים כהן, יצחק קיסטר, משה עציוני ויצחק כהן, שהחליטו, כאמור, לקבל — חלק מן המקרים ברוב דעות — את ערעוריהם על העונש של 18 מבין חברי הארגון ולדחות את ערעוריהם של שניים אחרים.

השופטים הדגישו את חומרת מעשיהם של הנאשמים, שניסו להשיג את מטרותיהם הפוליטיות על-ידי שימוש בנשק, לחתור תחת אשיות מדינת-חוק ומשטר דמוקרטי ואשר בכך מסכנים חיי-אדם ופוגעים בבטחון המדינה, אולם השופטים החליטו עם זאת להמתיק את גזרי-הדין לאחר שזיכו את הנאשמים בחלק מהעבירות כיחוסו להם, והתחשבו בהבעת צער וחרטה כבד הנאשמים על מעשיהם וכן בנסיבות אישיות מקילות.

ההקלה בעונשים

השופטים ח. כהן וי. קיסטר ומ. עציוני החליטו בערעור על ההרשעה, להמתיק את ענשם של שאוקי חטיב מ-9 שנות מאסר ל-8 שנים של עלי סמניה מ-9 שנות מאסר ל-7 שנים של דוד קופר, המוד סקיפי וחסן עבלה מ-7 שנים ל-5 שנים ושנתיים מאסר על תנאי; של מחמוד חאלק עמר עבלה ויוסוף נאצר מ-6 שנים ל-4 ושנתיים על תנאי; של יאסר גמעה וחליל קסיס מ-4 שנים ל-3 ושנה מאסר על תנאי. ענשו של יחזקאל כהן, שנידון ל-9 שנות מאסר, הושאר בעינו.

השופטים ח. כהן, מ. עציוני וי. כהן החליטו בערעור על חומרת פסה"ד להמתיק את ענשם של מחמוד מבראוחה מ-10 שנות מאסר ל-6 שנים; של ראפן אגרביה מ-8.5 שנות מאסר ל-6 שנים; של מחמוד דסוקי מ-7 שנות מאסר ל-5; של דיאב טוחמתם מ-6 שנות מאסר ל-4 ושנתיים על תנאי; של אחמד מצרי וקאסם מכלחה מ-5 שנות מאסר ל-3. עוד החליטו השופטים כי סאלח גבריין, שנידון ל-3 שנות-מאסר ישוחרר, ואילו את ענשו של חסן גבריה, שנידון ל-4 שנות-מאסר השאירו בעינו.

זוכו מעשיית קשר לפגוע בריבונות המדינה

ברוב דעות נתקבל גם ערעורם של הנאשמים על הרשעתם בעבירה של „קשירת קשר לעשיית מעשה שיש בו כדי לפגוע בריבונות המדינה, בכוונה לפגוע בריבונותה". השופטים ח. כהן, ומ. עציוני לא קיבלו את טענת התביעה שבעצם הצטרפותם של הנאשמים לארגון הם גילו כוונה לפגוע בריבונות המדינה, והחליטו לזכות אותם מעבירה זו. מהוראותיהם של הנאשמים, שרק מהן נשאבו הראיות נגדם ניתן, לדעת שני השופטים, לקבוע, שהם התכוונו לפגר את השלטון בישראל ולפגוע בבטחון המדינה, אך אין להסיק מכך שהתכוונו לפגוע בריבונותה.

בעניין זה מטעימים השופטים, כי כוונתם של הנאשמים לשנות את סדרי השלטון במדינה במסגרת ריבונותה — „היא לאו דוקא כוונה לפגוע בריבונות המדינה", הם מדגישים: „גם בסיפרות העקרוני שבכתב-האישום פורסמו אך ורק המטרות והכוונות לפגר את השלטון ולפתל נגד הממשלה, ולא הובאה ראיה אחת שממנה ניתן להסיק על כוונה לפגוע בריבונות המדינה דווקא".

השופט י. כהן — דעת יחיד

לעומת שני חבריו סובר השופט י. כהן אחרת. והסתמכו על כך שבהודאת אחד הנאשמים נאמר, שמטרת הארגון להחזיר בכוח הנשק את הזכויות החוקיות של העם הפלשתינאי הוא קובע: „מן המפורסמות הוא שהמלים „החזרת הזכויות החוקיות לעם הפלשתינאי", כשהן מופיעות כמטרה של ארגון בלתי חוקי הפועל בעזרת נשק, אינן אלא סימנים בלשון נקייה במקום הדיבור המפורש על חיסול מדינת-ישראל".

עם זאת מציין השופט, שלא היה מקום להרשיע את הנאשמים בעבירה על קשירת קשר לפגוע בריבונות המדינה, שכן על התביעה היה להראות לשם כך מעשים מסויימים שעשו הנאשמים לפגוע בריבונות המדינה, ואין די בכך שהצטרפו לארגון שמטרתו הכללית היא פגיעה בריבונות המדינה. לכן, לדעת השופט, יש להרשיע חלק מהנאשמים בסעיף אחר באותו חוק: „עשיית מעשה שיש בו משום גילוי כוונה לפגוע בריבונות המדינה". בסוגיה זו נתקבלה דעת הרוב והנאשמים זוכו מהעבירה.

עניין עקרוני נוסף, שבו דנו השופטים, היה האם יש לראות סוכן „אל פתח", שנפגש עם חלק מהנאשמים וביקש לגייס אותם לביצוע פיגועים בישראל, כ„סוכן זר" כמשמעותו בחוק לבטחון המדינה.

דריכת רגלו של נחקר — דבר חמור

בפסק-דין שנתן בית-המשפט העליון לפני שבועות מספר בעניינם של רמי לבנה ומלי לרמן, הושארה השאלה פתוחה, ועתה החליטו השופטים לקבוע מסמרות בנושא זה: „כיום מוכנים אנו לומר שאיש „אל-פתח" אשר ממלא תפקידי פיקוד במקום פעולתו או בגוריה, היא סוריה, יש לראותו כמי שמשמש לשלטונות הסוריים זרוע ישירה או עקיפה לאיסוף ידיעות ולפעולות איבה אחרות. לכן יש לראותו כ„סוכן זר".

השופטים התייחסו בחומרה רבה להודאתו של אחד מחוקרי-המשטרה שהודה בפה מלא בבית-המשפט המחוזי, כי דרך על רגליו של נחקר זה או אחר בעת החקירה. „אם כי ראוי גילוי לב זה לשבח, הרי עצם המעשה שהודה בו החוקר מהווה עבירה פלילית ומצריך חקירה. אנו מצווים להמציא עותק עדותו של החוקר וכן עותק פסה"ד ליד המפקח הכללי של המשטרה לידיעתו ולפעולה שתיראה בעיניו", הטעימו השופטים. (ע)

לאנשי סו"ב בקפריסין שלום; חשש לנזקים כבדים לציוד

מאת עמוס כרמלי, סופר „דבר" בחיפה

עובדי „סולל בונה — עבודות חוץ" בקפריסין הודיעו אתמול בבוקר בשיחה טלפונית להנהלת החברה בחיפה, כי לכולם שלום. בקפריסין נמצאים עתה תשעה עובדי החברה, שחזרו לאי השכן בתקופת הרגיעה, כדי לאסוף את הציוד ולהתחיל בהכנות לחידוש העבודות, שהופסקו עם פרוץ המשבר לפני חודש.

עם חידוש הקרבות שוב הופסקו העבודות ועובדי „סולל בונה" מרוכזים במלון הילטון בניקוסיה ובאחד מבתי המלון בלימסול. הם הודיעו כי קשה להם, לפי שעה לאמוד את הנזקים שנגרמו לחברה כתוצאה מהקרבות אך בבדיקות ראשוניות הפלו כי חלק מן הציוד ניזוק.

עבודות ב-7 מיליון דולר לשנה

חברת „סולל בונה — עבודות חוץ" מבצעת בקפריסין עבודות בהיקף שנתי של 7 מיליון דולר. אנשיה מבצעים את עבודות הביוב העירוני של ניקוסיה ופמגוסטה, עוסקים בהרחבת בית חרושת למלט בלימסול ועובדים במספר פרויקטים קטנים יותר של בנייה וסלילת כבישים.

מנהל אזור קפריסין בחברה י. בוסקין, סיפר אתמול, כי עבודות החברה באי שותקו עם פרוץ המשבר לפני חודש ואנשי החברה ובני משפחותיהם פונו מהאי. בתקופת הרגיעה שבו תשעה עובדי החברה לקפריסין בלי משפחותיהם ונעשו הכנות לחידוש העבודות. בעיקר התרכזה העבודה באיסוף הציוד שהיה מפוזר במקומות שונים והוקר נפגע בקרבות. נזקים ניכרים נגרמו בעיקר באזור המחסנים בניקוסיה, שבהם היה מרוכז ציוד מיכני מכל הסוגים. עבודות החברה, מבוצעות באזורים היווניים והתורכיים באי וחלק מעבודות הביוב בניקוסיה, מרוכז באזור הגבול שבין שני העדות. זה הוא עתה מוקד הקרבות העיקריים. אנשי „סולל בונה" חוששים, כי באזור זה ייגרמו לציוד החברה נזקים כבדים במיוחד. עד כה לא הצליחו אנשי החברה להגיע לאזור זה כדי לאמוד את מידת הנזק.

בתשובה על שאלה נמסר מהנהלת החברה כי העבודות והציוד היו מבוטחים, אם כי עלולים להתעורר קשיים בקשר לסעיף הנוגע לסיכוני מלחמה.

סניף החברה בקפריסין הוא הסניף הוותיק ביותר של „סולל בונה — עבודות חוץ". הוא החל בפעולתו לפני 29 שנה והיה הסניף הראשון של החברה שביצע עבודות בחוץ לארץ. בשיתוף פעולה עם גורמים קבלניים מקומיים, זכתה החברה הישראלית בעבודות רבות באי השכן, ביניהן עבודות ביוב, סלילת כבישים, שדות תעופה ועבודות בטחוניות בשביל הצבא הבריטי.

שני סכרי ענק

בין העבודות הגדולות שביצעה החברה בעבר בולטים שני סכרי ענק — האחד בקרבת הכפר מארפוס והשני ליד לימסול. החברה בנתה כמה בתי מלון, ביניהם מלון „אמאסוס" על חוף ימה של לימסול. כן בנתה בנייני ציבור רבים, בתי זיקוק בלרנקה ואת בית הנתיבות בנמל האויר של ניקוסיה. לא מכבר השלימה החברה את בניין תחנת הכוח של חברת החשמל במזני, בדרום האי, ואיצטדיון ענק בלימסול.

הישראלית שנהרגה בלונדון — למנוחות בנתניה היום

הנוהה סוני כהן לבית-גדלה, מנתניה, שנהרגה בתאונת דרכים בפרבר של לונדון, תובא למנוחות בנתניה היום בשעה 11 בבוקר.

הנוהה נסעה עם בעלה אליעזר, ועוד זוג ישראלי, לטיול באירופה. לאנגליה הגיעו לאחר טיול של שבועיים וחצי.

התאונה אירעה כשכל ארבעת הישראלים הלכו ברגל וסוני היתה, כנראה, ראשונה שחצתה את הכביש במעבר החציה ונפגעה מרכב שעבר ברחוב בלי אורות. היא נהרגה במקום ונהג הרכב ברח. לשלושת האחרים לא אירע דבר.

יהלומן נשדד בנתניה

תיק ובו 120 יהלומים, נשדד אתמול על ידי אלמוני מיחזקאל גולדברג, בעל מלטשת יהלומים בנתניה.

היהלומן יצא בשעות הצהרים ממפעלו ברחוב זנגביל בקרבת השוק בנתניה כדי לנסוע לבורסה ברמת גן. כשירד מקומה ב' לפרוזדור של קומה א', התנפל גבר על היהלומן בחדר המדרגות, הטיח ראשו בקיר ולקח ממנו את התיק. היהלומן, הסובל מזעזוע מוח, הועבר לבית החולים „הלל יפה".

במשרדים של אותו מפעל, בקומה ב', יש מכשיר טלוויזיה במעגל סגור המצלם כל הנכנס למפעל. אך מן הקומה הראשונה לא הראתה הטלוויזיה דבר. (נ)

הירושלמיות הצטיינו

בטקס סיום קורס קצינות, שנערך אתמול בבסיס-ההדרכה של ח"ן, ענדה מפקדת ח"ן אל"מ רות מושכל את סיכות המ"מ וחשפה את הדרגות של חניכה למופת אביטל אשבורן והחניכה המצטיינת אורית בר — שתיהן ירושלמיות. צילום: „ישראל סאן"

במחלקת חולי-הלב בבי"ח רוטשילד אין הימורים.

כאן אין הימורים. כאן נלחמים למען אחת המטרות הנעלות ביותר שהציבה לעצמה האנושות - חיי אדם. בית החולים רוטשילד, כמו עשרות בתי-חולים ברחבי הארץ, נבנה בעזרת כספי מפעל הפיס.

מדי שנה מזרים מפעל הפיס סכומי ענק לקידום שני תחומים, מהחשובים בחיינו: בריאות וחינוך. מדי שנה נוספים מוסדות חינוך, רפואה ומחקר, התורמים רבות לעיצובו של דור המחר, ולחיים טובים וארוכים יותר לכל אלה הזקוקים לשרותי הבריאות.

במחלקת חולי הלב בבי"הח רוטשילד, ובעוד הרבה בתי חולים, אין הימורים.

הם זכו!

מפעל הפיס - לשיפור איכות החיים

מנהיג „צאעיקה": דחינו הצעת ברה"מ לבוא לז'נווה

ביירות, (ע"ר). — מנהיגי המחבלים דחו תביעה סובייטית ש„ארגון השחרור הפלשתינאי" יתחייב להשתתפות בוועידת ז'נווה — מוען זהיר מוחסיין, ראש „אל-צאעיקה".

הוא אמר לכתבי שני עתונים בלבנון, שהדרישה זו הוצגה כאשר יאסר ערפאת ביקר במוסקבה בסוף החודש שעבר.

מוחסיין ציין, כי משלחתו של ערפאת דחתה גם הצעה להצהיר בשהותה, שעמדה להתייחס לשיחות ז'נווה.

מוחסיין לא ניסה מדוע נדחו שתי הדרישות שהוצגו על ידי ברה"מ.

קזאפי: „סאדאת שירת האויב"

כוויית, (ע"ר). — מנהיג לוב קולונל קזאפי האשים את הנשיא סאדאת כי „שירת את האויב", כאשר גילה שמטוסי „מיראז'" שנרכשו על ידי לוב מוצבים במצרים.

בראיון ל„אל-סיאסה" הכוויתי אמר קזאפי, כי „מצרים אינה מדינה עצמאית, כאשר שידוע כל ארץ אשר שעל אדמתה נכבש איבדה את עצמאותה".

ועוד אמר, שאם יצומצם ייצור הנפט בשעה זו, יסייע הדבר ליצרני הנפט הערבים ואילו הגברת הייצור תסכן את עמדם.

הוסרה הצעת הליכוד למשאל בעניין עתיד יהודה ושומרון

מאת דני רובינשטיין סופר „דבר" בכנסת

הכנסת הורידה מעל סדר יומה את הצעת „הליכוד" לערוך משאל-עם שבו תוצג לאזרחי ישראל השאלה: „אם אתה בעד שלטון ישראל על יהודה ושומרון?"

שר המשפטים חיים צדוק אמר בדברי תשובתו, כי גם במקרה שמחייבים במשאל-עם אין להעלות שאלה תיאורטית ופרטיקלארית כמו זו, שלכאורה עשוי רוב גדול לענות עליה בחיוב. בדומה לכך יענה רוב גדול בחיוב על השאלה: „האם אתה בעד שלום עם ירדן?" צדוק הסביר, כי הבעיה היא מהי האלטרנטיבה. לפיכך שאלה כגון זו שהעלה „הליכוד" היא חסרת משמעות וחסרת הבהרות נוספות, כגון: „האם אתה מוכן לוותר על חלק מיהודה ושומרון? או אם מוכנים לוותר על שלטון אזרחי ביהודה ושומרון תמורת הסדר שלום", ועוד.

צדוק: אשמח להיות פרופסור

צדוק סבר, ששאלה זו אינה ראויה לשאלה. „אילו היו בין המציעים מנהיגים שאלה זו בתרגיל בקרב המתחילים בתורת משאלי דעת-הקהל, היו מקבלים את הציון בלתי-מספיק", אמר. כאן התפרצו חברי „הליכוד" בקריאות-ביניים רמזות על שצדוק „מחלק להם ציונים" ובדברי תשובתו של ח. לנדאו כי „הליכוד" הוא כינה את השר צדוק „הפרופסור". צדוק ניצל זכות להערה אישית ואמר, כי היה שמח אילו הוצע לו תואר זה על-ידי אחת האוניברסיטאות שאינו רואה בו תואר גנאי.

המומחים שוללים משאל-עם

לצטט העניין הביא צדוק חוות-דעת של מומחים, וביניהם פרופ' ב. אקצין, השוללים משאל-עם כמוסד הנוגד את שיטת הממשל הדמוקרטי והחותר תחת סמכות הפרלמנט. אי אפשר לבנות אסטרטגיה שלימה אחת. כאשר שלוש מתוך ארבע ההחלטות בשאלות בחוב הפרלמנט וההחלטה הרביעית מוציאים מסמכותו. אפילו אם משתמשים בשיטה זו, כפי שנהוג במספר ארצות, יש להביא לציבור להכרעה עניין קונקרטי, גמור ומוגדר, המאפשר אחת משתי התשובות „כן" או „לא". צדוק הביא לדוגמה את „הליכוד" שתמך בהסכם הפרדה עם מצרים, אולם התנגד להסכם ההפרדה שהתקבל ובוצע על-ידי ממשלת ישראל. אי אפשר, למשל, לשאול אם אתה בעד הורדת מסים, שכן קרוב לוודאי שתקבל בהכל תשובה חיובית, ואחר כך לשאול אם אתה בעד חיזוק ציודו של צה"ל, שכן גם כאן תתקבל ודאי תשובה חיובית. ברור, אמר צדוק, שהורדת מסים וחיזוק ציודו של צה"ל אינם עולים בקנה אחד.

יש לציין, כי גם המפד"ל והחזית התורתית שהצביעו בעד הצעת „הליכוד", ייפו את כוחו של א. ורדיגר (שנבגע) להודיע בעל בשם הכנסת שהם שוללים דרך זו של משאל-עם, אולם בגלל ערכה המיוחד של השאלה הצביעו בעד ההצעה. שר המשפטים הזכיר גם את התחייבות ממשלת גולדה מאיר וממשלת רבין, להביא להכרעת העם בבחירות את נושא הוויתורים הטריטוריאליים בחלקי ארץ-ישראל.

את ההצעה בשם „הליכוד" הביא הח"כ ח. לנדאו, שלמעשה לא דיבר כמעט על ההצעה, אלא הזהיר מפני סכנות של ויתורים טריטוריאליים ביהודה ושומרון. לדעתו ברור, כי הפקרת יהודה ושומרון בידי חוסיין תביא במהרה לשלטון של ארגוני החבלה שם ואז ייאלצו בנינו להילחם בפתח-תקווה, נתניה ותל-אביב כשגבם אל הים.

53 ח"כים הצביעו בעד הורדת ההצעה מסדר-היום ואל נציגי הקואליציה הצטרפו סיעות „מוקד" ורק"ח. 42 חברי „הליכוד", המפד"ל וק. כהנא מהחזית התורתית הצביעו בעד ההצעה.

בדיון מרתוני

(המשך מעמ' 1)

יהיה להכניס שיפורים בעבודתה. כמו ההצעה הקיימת לערוך את הדיונים בסקירות השרים על פעולות משרדיהם באחד מחודשי הבית ולא במליאה, ולהזמין לדיונים אלה אנשים הנוגעים בדבר, שיוכלו לקחת חלק בדיון. הצעה נוספת היא להקל על המעמסה המוטלת על ועדת הכספים. אשר לדעה הי"ר אינה מוצדקת, משום שעניין בתקציבי המשרדים יכול להתקיים גם בוועדות אחרות, העוסקות בענייני המשרדים השונים.

100 הצעות דחופות

ישעיהו ציין, כי במושב הנוכחי היו קרוב למאה הצעות דחופות לסדר היום לעומת כ-70 הצעות רגילות. הוא הציע לחלק בין הסיעות מכסות להצעות דחופות ולא לכלות את זכותה של נשיאות הבית בדיונים במשכים: איזו הצעה לסדר היום הינה באמת דחופה או אולי אפשר להעתה. ישעיהו סמך, כי ניתן להגדיל את משך הזמן של העיון בהצעות לסדר היום ואולי אפשר לפתור את שאלת הנושאים הדחופים על ידי הצגתם כשאילתות שהתשובות עליהן ינתנו באותו יום.

במשרדו של יו"ר הכנסת הופקדו, כרגיל חתימותיהם של למעלה מ-30 נציגי הליכוד בכנסת, כדי שהאופוזיציה תוכל לכנס בפגרה את מליאת הבית בעת הפגרה.

במסדרונות הכנסת התלוצצו אמש חברי הכנסת קודם שהתפזרו, כמה זמן תימשך הפגרה עד לכינוס המושב המיוחד הראשון בעת הפגרה. אנשי הליכוד התלוצצו, כי הם עצמם ייפשו ויניחו לכנסת לפחות שבועיים.

הכנסת אישרה הקמת „קרן וולף" לקידום המדע והאמנויות

מאת סופר „דבר" בכנסת

הכנסת אישרה אתמול בקריאה ראשונה את הצעת החוק להקמת „קרן וולף" לקידום המדע והאמנויות ומתן-פרסים מדי שנה לאנשי מדע ואומנים מכל העולם. הקריטריונים לחלוקת הפרסים יהיו דומים לאלו שנקבעו בחלוקת פרס נובל. ואכן הדוברים בדיון ראו בקרן זו אפשרות ליצירת „פרס נובל ישראלי".

הקרן תאפשר מתן חמשה עד ששה פרסים כל שנה שגדלו של כל אחד מהם יהיה כמאה אלף דולר. שר החינוך והתרבות, אהרון ידלין, שהביא את הצעת החוק, הביע הוקרה לתורם שייסד את הקרן וביקש להישאר בעילום שם. כספי הקרן הם בסך 10 מיליון דולר והם יושקעו בצורות שונות שייקבעו על ידי חבר נאמנים. ניהול הקרן, נכסיה וארגון הענקת הפרסים, יהיו על פי תקנון אשר עובד על ידי התורם והדומה, כאמור, לתקנון פרס-נובל. מלבד הפרסים יחולקו מילגות לסטודנטים מוכשרים וכן הלוואות. ידלין הוסיף, כי הקרן עתידה לרכוש יוקרה שאינה פחותה מזו של פרס נובל והפרסים יוענקו בירושלים בירת ישראל. לפי המוצע יחלק את הפרסים לגדולי-מדע ואומנות נשיא מדינת ישראל, על פי המלצות ועדות פרסים שימונו על ידי מועצה בראשותו של שר החינוך.

משפחה העוזרת לסובלים

הח"כ צבי יפה, מסיעת המערך, סיפר, כי התורם הוא בן משפחה אשר עשרות בשנים מקדישים מכוחם ומכספם לעזרה לנדכאים ולסובלים ברחבי העולם. עתה תורו בני משפחה זו לכור מזר צבעם, מדינת ישראל. יפה הוסיף, כי שר האוצר הקודם, פנחס ספיר, קיים שנים ארוכות קשרים עם התורמים הללו ובמידה מרובה הודק בזכותו הקשר עמם. הח"כ י. באדר מ„הליכוד", שהצטרף עם כל חברי הבית לתומכים בהצעת החוק, הציע תיקונים בקביעת ועדות הפרסים. א. אפרת (שעון-מפ"ם) הביע תמיהה שעל פי ההצעה לא נקבע פרס גם לספרות. הוא ביקש שהקרן לא תעסוק במתן הלוואות. הח"כ מ. פעיל („מוקד"), נמנע מהצבעה ונימק זאת בכך, שאין זה מכובד שמפעל ממלכתי זה יוקם על ידי תורמים אנונימיים. הוא הציע עוד, כי במקום השם „קרן וולף" יינתן שם ישראלי לקרן. בלי התנגדות, כאמור, הועברה הצעת החוק לוועדה משותפת של ועדת הכספים וועדת החינוך והתרבות של הכנסת.

קריאה בכנסת להימנע מאווירת לינץ' בפרשת חילול המת

מאת סופר „דבר" בכנסת

שר-החינוך והתרבות, א. ידלין, אמר אתמול, עם כל החומרה והזעזוע מחילול כבוד המת שהיה בבית הספר לרפואה בירושלים, יש לחכות לחקירת המשטרה, ולהימנע מהגזמות ומהסקת מסקנות בלתי מרוסנת של הלוחמים נגד נתיחת-מתים.

בהסכמתו של השר העבירה הכנסת שלוש הצעות בנושא זה לוועדת החינוך והתרבות.

ההצעות היו של הח"כ מנחם הכהן, מהמערך, שהדגיש אף הוא, כי המעשה הקניבאלי מחייב אותנו לא להיתפס לאווירת לינץ' ולאבד את האיזון הנפשי. הוא הוסיף, כי מצער, שיש אנשים אשר במקום לבדוק את המעשה ולהעמיד לדין את עושיו, מכתימים גם את בית-הספר לרפואה. הוא האשים קבוצות שוליים המארגנות פעולות „מתקדמות", כביכול, המהוות קרקע נוחה לצמיחת תופעות חריגות כגון זו שהיתה.

מ. פרוש (חזית תורתית) וש. שינבן (מפד"ל) הביעו במלים נרגשות הזדעזעות מהמקרה ויצאו בחריפות נגד נתיחת-המתים.

מ. פעיל („מוקד") ביקש להעביר לוועדה רק את הצעתו של הרב הכהן ולהוריד את הצעות המפד"ל והחזית התורתית. הוא נימק הצעתו בכך, שיש להפסיק את ציד המכשפות המתנהל, לדבריו, נגד בית-הספר לרפואה. ועדת החינוך של הכנסת תדון, כאמור, בפרשה.

הקצינים המצרים בלוב – בהסגר

לונדון, (ע"ר). — „דיילי טלגראף" מודיע מקאהיר, כי חיילים לוביים הקיפו את בסיס חיל האוויר עוקבה בן-נפיע בלוב, שם מוצבים כמה קצינים וחיילים מצריים. הדבר אירע לפני כשבועיים.

העתון הבריטי כותב, כי יתכן שכמה מן החיילים המצריים יורשו היום לצאת מן הבסיס ולשוב למצרים.

ועדת העבודה תבדוק פרשת מגורי הזוג הישראלי במעון לעולים

מאת סופר „דבר" בכנסת

ועדת העבודה של הכנסת תבדוק את בעית מגוריהם של בני הזוג הישראלי במעון הקליטה של הסוכנות.

ההצעה לבדוק זאת בוועדת העבודה של הכנסת נתקבלה אתמול בהתנגדותו של שר הקליטה שלמה רוזן, שאמר כי קיימת סכנה בכך, שהכנסת תדון בנושא הנוגע לסוכנות היהודית, משום שהסוכנות כפופה להנהלה הציונית בכל העולם ועליה להיות בלתי-תלויה בכנסת ובממשלה בישראל.

הח"כ י. בן-מאיר מהמפד"ל, שהביא את ההצעה לסדר היום, הזכיר לשר הקליטה, כי חברי הנהלת הסוכנות וראשי התנועה הציונית הופיעו לא אחת בפני ועדות הכנסת ואינו מוצא כל פסול בכך, שוועדה מוועדות הכנסת תזמין את נציגי הסוכנות לברר את הפרשה. נציגים מכל סיעות הקואליציה הצטרפו לדעתו של בן-מאיר וחרף ההתנגדות שר הקליטה חוברים בהדדים מהמערך, הועבר הנושא לוועדה.

זכו בפיס

בסך 250.000 ל"י זכו המספרים: 374973 ; 448547 ; ובלי ספח בסך 150.000 ל"י.

בסך 50.000 ל"י זכה המספר: 417452.

בסך 12.500 ל"י זכו המספרים: 146882 ; 503461.

בסך 6.250 ל"י זכו המספרים: 091100 ; 391846 ; 617839 ; 758266.

בסך 600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־14377 ; 20781 ; 41432 ; 50242 ; 53566 ; 59300 ; 60449 ; 72150 ; 73272 ; 84410.

בסך 250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־01904 ; 03213 ; 03520 ; 04929 ; 05091 ; 06703 ; 25821 ; 26118 ; 27466 ; 29020 ; 34503 ; 36501 ; 50876 ; 57797 ; 58355 ; 61165 ; 63737 ; 67920 ; 73805 ; 75282 ; 76942 ; 84520 ; 85824 ; 85878 ; 98205.

בסך 100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־3155 ; 3315 ; 4253 ; 5719 ; 6265 ; 6772 ; 9783.

בסך 50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0190 ; 0384 ; 0449 ; 0617 ; 0736 ; 0825 ; 1179 ; 1548 ; 1705 ; 1734 ; 1804 ; 1865 ; 1931 ; 1976 ; 2005 ; 2268 ; 3456 ; 3458 ; 3943 ; 3949 ; 4171 ; 4357 ; 4775 ; 4885 ; 4997 ; 5041 ; 5652 ; 5804 ; 5825 ; 6384 ; 6442 ; 6542 ; 6730 ; 6777 ; 7361 ; 7874 ; 8092 ; 8534 ; 8568.

בסך 6 ל"י זכו כל הכרטיסים עם ספח שמספריהם מסתיימים בספרה: 3 ובלי ספח בסך 4 ל"י.

בסך 1.250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 052742 ; 053626 ; 111348 ; 118413 ; 142490 ; 169330 ; 233187 ; 258950 ; 298966 ; 307130 ; 322048 ; 454631 ; 495279 ; 512568 ; 598030 ; 605161 ; 613438 ; 706723 ; 758405 ; 781908 ; 790198.

ואלה הספחים

בסך 5.000 ל"י זכו כל הכרטיסים עם הספחים מסתיימים ב־00339 ; 39660 ; 40822 ; 57769 ; 61950.

בסך 1.000 ל"י זכו כל הכרטיסים עם הספחים שמספריהם מסתיימים ב־1255 ; 5233 ; 5683 ; 7061 ; 9044.

להלן תוצאות הגרלת זוטא מסדרה 33/74: בסך 30 ל"י זוכה כל כרטיס זוטא שמספרו מסתיים ב־723 ; 999 ; בסך 10 ל"י 206 ; 787. בסך 8 ל"י 57 ; 81 ; בסך 4 ל"י 01 ; 03 ; 10 ; 15 ; 18 ; 26 ; 30 ; 36 ; 44 ; 51 ; 58 ; 60 ; 62 ; 64 ; 73 ; 75 ; 83 ; 85 ; 91 ; 93 ; 98.

הייכל רואה פתרון יחיד לסכסוך בהקמת „מדינה חילונית" נוסח המחבלים

מוכן להסכים לגבולות ברנדוט — תוך פינוי הנגב המהווה חיץ בין מצרים למזרח הערבי

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

כי מוחמד חסנין הייכל „אל-אהראם" הציג בראיון לכתבת השבועון הלבנוני „אל-סיאד" את השקפותיו לגבי הסכסוך עם ישראל ובראשן הערכתו כי „אנו וישראל עומדים כל מבוי סתום היסטורי".

הייכל אומר, כי הפתרון היחיד, לדעתו, לסיכסוך הוא חיסול האופי הציוני של ישראל והקמת מדינה חילונית, כסיסמת המחבלים. פתרון כזה ניתן, לדעתו, למימוש בשלבים. אך אפילו תוכנית החלוקה של 1947 לא תוליך לפתרון סופי.

הייכל אומר, כי „אין לו התנגדות" שישראל תתקיים בגבולות „תכנית ברנדוט". אך יש לפנות חיץ יבשתי כלשהו בין מצרים לבין המזרח הערבי. כלומר: פינוי הנגב על ידי ישראל. אלא — מוסיף הייכל — „לכך לא תסכים ישראל".

הייכל סבור, ששום מנהיג ערבי לא יוכל לתת לישראל שלום כגון זה שעליו מדבר יצחק רבין.

חוסיין מלך ירדן מתכונן להמראה במטוס „בואינג 727" בסיאטל שבארה"ב, כשהוא יושב במושב הקברניט. חוסיין החליט בעת ביקורו במקום, לבחון אישית את ביצועי המטוס אשר יצטרף לצי מטוסי חברת-התעופה המלכותית הירדנית בעתיד הקרוב. צילום-רדיו של אסושיאייטד פרס

هكذا من الاصل

בדחותו ערעור נאשם ברצח

ביהמ"ש העליון: הכפילויות בסעיפי אישום פסולות ולא הוגנות

בית־המשפט העליון דחה אתמול את ערעורו של עו־בד חברת „בריגקס", שהור־שע ברצח איש המבצעים של החברה ונדון למאסר־עולם.

עם זאת מתח בית־המשפט ביקו־רת על התופעה הפסולה והלא־הוגנת של ריבוי וכפילויות בסעי־פי־אישום, הרשמים על־ידי הת־ביעה הכללית בכתבי־האישום.

האיש, עמוס אוריין, הואשם בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, כי ב־27.10.72 לפנות ערב נכנס לאחד ממרתפי חברת „בריגקס" בבניין „מגדל שלום" בתל־אביב ורצח את איש המבצעים של החברה, דב ליבנה, שהיה איתו שעה במשמרת. הנאשם נראה על־ידי אחד מעובדי „בריגקס" בר שעה 18.30 בערב, כשהוא רץ ועולה במדרגות מן המרתף אל הרחוב ולופת אקדח בידו. בשעה 18.40 התקבלה במשטרה הודעה טלפונית מליבנה בזו הלשון: „יורים אותי. אני בכל בר צלום". ניידת־משטרה שהגיעה ל־מקום במהירות מצאה את ליבנה מתבוסס בדמו והוא מת בבית־החולים.

הנאשם הכחיש את אשמת הרצח שיוחסה לו, וטען, כי יש לו אליבי וכי בילה באותה שעה עם חברתו הבאר־אבלה עד למחרת בבוקר, והיו־דמאמבית אף הם הכ־חו לחיזוק גירסתו.

בית־המשפט המחוזי החליט ל־הרשיע את אוריין ברצח, על סמך ראיות נסיבתיות חזקות, וכוּ־ פליו צובש כאשר בפועל. הנאשם לא הגיש עם פסק־הדין וערער לפני בית־המשפט העליון על הר־שעתו ברצח ליבנה.

השופטים ה. כהן, א. מני וּמ. עציוני, לא קיבלו טענותיו הנגד ליטו להזהות את הערעור. השופט כהן, שכתב את פסק הדין, בירכם את הרשעתו על ראיות נסיבתיות הזקות המכילות כל ספק סביר באשמת אוריין: העובדה שהטלים את הבגדים שלבש אותו יום ודיש חשד שהוטמנו בהם; העובדה של־ על גופו נתגלו סימני שריטות וכן התנהגותו הנפחדת בעבודה למחרת יום הרצח.

בפסק־הדין מתח השופט בקורת על התביעה הכללית בשל הכ־פילות הפסולה שנקטה בכתבי האישום, כאשר האשימה את אור־יין בכתבי עבירות שונות של רצח (רצח בכוונה תחילה ורצח כדי להקל על ביצוע עבירה) בשל גריבת כותו של אדם אחד. הנד־פס ביטל את סעיף הרצח השני בציינו, כי תקלה חמורה זו לא צמחה אלא מריבוי האישומים הד־מיב כל כך על אבני התביעה הכלולה שלה, עד שבמצב לא היתקל עוד בכתב־אישום אחד אינו בגיל קלות שלם של הנד־אות היזק שלפיתן בנאשם הנא־שם. „נלאיתי כבר מלהתריע על כך", כותב השופט כהן, „ואין לי אלא להביע צערי על שבתי המשפט נגררים בהרשעותיהם אחר האישומים המרובים הללו, אבל אם אינם חילופיים, פסולים הם כבהינת הדין ובבחינת ההגינות הפשוטה גם יחד". (ע)

נגעלה ועידת נכי צה"ל

בהרכנת ראש לזכרם של חללי צה"ל ותפילה להחלמתם המהירה של פצועי המלחמה, ננעלה אמש הועידה הארצית ה־32 של ארגון נכי צה"ל שהתקיימה במלון „דיפלומט" בירושלים.

הועידה קראה לממשלה, למו־סדות הציבוריים ולציבור ביש־ראל לגלות יתר עניין, כלליד־ריות והתחשבות בבעיות השיקום של נכי צה"ל.

בחירות מעליכות למוסדות הא־רגון יערכו בספטמבר, על מנת לאפשר לנכים נוספים ממלחמת יום הכיפורים להצטרף. (ע)

30 מיליון דולר — יצוא צפוי בענף הכותנה

הכותנה מצביעה על גידול של ההכנסה לצינת הגליק בבצר היבול הצפוי לצימה השנה על הליבה. על כך נמסר באסיפה השנתית של המיצבה ליבור הכי־הן מתנגה, שנערכה אתמול בבית מקלהט בתל־אביב.

יו"ר המקלאות א. איזן, שהביא את ברכות לאסיפה, נמסר על תכנית פיתוח נוספת של מקורות מים, בהיקף של 500 מיליון ל"י, על ידי מיתור לפבבים, ביטול הזהר של מים, הגדלה ההתפלה ותפיסת שטפונות.

היו"ר היוצא של מועצת הכות־נה א. ברום אמר, כי יש סיכויים טובים לענף הכותנה. הכותנה 10 אחוזים בכלל החקלאות. בענף יש כ־300 כנלים ויהדב כל הגדול הוא גם יהיה טלה. לפי התחזית יגיע היבוא הכנה ל־34 מיליון דולר. להערכה, ערכו של יצוא כ־2 דונמים כותנה לשוק לרעם פרים, כלומר לגידולה מיקבב דולר. את דו"ח ההנהלה מסר צ. גוזמן. ניהל את האסיפה ראובן אירלנד, מנכ"ל מסדר החקלאות.

17 פירצים, ביניהם אחים ד בני דודים, החשודים בגניבות הלקי רכב ובהתפרצויות למכוני־ות בתל־אביב, נלכדו „על חם" בידי שוטרי מחוז תל־אביב.

ועדת החינוך מבקשת לעכב סגירת מוזאונים בשבתות

מאת כתבי „דבר" בכנסת

הוחלטת הנהלת מוזיאון ישראל ומוזיאון הקבלו לס־גור את המוזיאונים ביום

שבת זהו הוא בניגוד לדעת משרד החינוך והתרבות — אמר י. שחם, מ"מ מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, בי־שיבת ועדת החינוך והתר־בות של הכנסת.

שחם הוסיף, כי הנהלת המו־זיאונים נקטה צעד זה בגלל המצבים בהרצבת כהו"ל וכחד אוץ. משרד החינוך לא קיבל הקצבה? ואף הציע את העזרה ...בתנאי ... הבניה המוזיאונים בתאם להחלאות האחרונות ב... של המדינה.

הועדה פנתה בבקשה לעכב את ביצוע הפסקת הביקורים ב... בתות ובחגים עד לאחר דיון בה. יו"ר הועדה, הח"כ א. שכר סרחן, פנה ליו"ר הכנסת וליו"ר ועדת הכנסת בבקשה, להחיד כי־נוס הועדה לכינוס זה בימים הקרובים בעת הפגרה.

הרשויות המקומיות יבדקו דרכים לצמצום הגרעונות

הנהלת המרכז של השלטון המ־קומי החליטה על אמצעים ל־צמצום הפער בין התוצאות וה־הכנסות של הרשויות המקומיות.

בישיבה, שנערכה אתמול בבית מפעל הפיס בתל־אביב, דנו בפער של 550 מיליון ל"י ההגרות לאיזון התקציבים. חברי הנהלת המרכז סבורים, שאפשר לצמצם את הפער בשלוש דרכים: א) צמצומים ד־ספיגה עצמית של הרשויות המקו־מיות בגבולות 100 מיליון ל"י; ב) עזרה נוספת מהממשלה ע"י ביטול התמורה להלוואות, שתס־תכם ב־50—60 מיליון ל"י, ובד־גול כלוה מפסקים שיסתכם ב־40—50 מיליון ל"י; ג) 150 מיל־יון ל"י הנותרות יכוסו על ידי הנגלה מנצגי הממשלה או בדרך מילוה לקונסולידציה.

יו"ר השלטון המקומי, פ. אי־לון, אמר כינס מסיבת עתונאים לאחר הישיבה של הנהלת המרכז אמר כי הוקמה ועדה בת המישה חברים, בראשותו, אשר תקבע את ההוצאות של הרשויות המקומיות בהן אפשר יהיה לצמצם.

יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו מוסר לראש עיריית חברון, שייך ג'עברי את מדליון הכנסת, בביקור ג'עברי שלשום בבית. צילום: פוטו וייס

עובדי ביה"ח סורוקה דורשים המשך עבודתו של המנהל בן־יאיר

מאת כתבי „דבר" בנגב

המנהל האדמיניסטרטיבי של בית־חולים סורוקה ומחוז קופת־חולים בנגב, מאיר בן יאיר, הודיע שהוא מתפטר ומחזיר את משפחתו מבאר־שבע להולון.

עובדי ביה"ח סורוקה בבאר־שבע התכנסו לאסיפה ויצאו בקריאה נגד התפטרותו של בן יאיר. בהודעה שבעבודתו הם־ג היסגים רבים יעליו להמשיך בתפקיד.

בהודעה שמסר בן יאיר לכי נהלי בהלקות קופת חולים במחוז הנגב נאמר כי הוא יצא להופשה עד התחלת ספטמבר וכי ברכ־ישת הולים יחלים בקשר למבוא מקומו, בינתיים ימשיך בן יאיר אחרי הופשה בתפקידו בנגב.

בן יאיר היה בעבר מנהל קופת חולים ביפו ועתה עומד כראש להתמנות לאחראי אזרי לטיפול בקשישים החולים כרוניים של קופת חולים. כן נמסר כי הוא עתיד לקבל את ניהול כחו קופת חולים בתל־אביב לאחר שיפרוש המנהל הנוכחי לפנסיה, בתחילת 1975.

הילופי המנהלים עורר כורת רוח בנגב בטענה שיש לבך הד־לבה שלילית על רכת הטירות שמגיש המוסד, במיוחד בבית החולים סורוקה.

בימים נודע שבדיא אזיבר בית בד־גורין ... את ד"ר צבי בנסרין לטפוי בניהול המקלשה לרפואה בבאר שבע. לפי ההכרעה עומד ד"ר בנסרין להתכונות לנהל הרפו לנדבי הפריאות בנגב וכי על רקע זה יש להבין את התפטרותו של בן יאיר. בקור בכיר בקופת חולים אמר אמש כי אין מבט בשמועה זו. כן נמסר כי כרכה קופת חולים לא קבע עדיין כי ימלא את מקומו של בן יאיר בנגב.

ד"ר דב גולן — מנהל „רוטשילד"

מאת כתבי „דבר" בחיפה

ד"ר דב גולן נבחר עלידי ועדת בחירים למנהל בית החולים „רוטשילד" בחיפה. המנהל הוד ד"ר הוא סגן אלוף במילואים. אחר שימש בתפקידים רפואיים בכירים בצה"ל.

ד"ר דב גולן ימלא את מקומו של פרופ. ק. שיין ז"ל ששימש מנהל בית החולים עד ליום מותו.

בבית־ספר בחיפה נתגלתה גניבה בסכום של כ־4000 ל"י. הגניבה זאת נעצרה על ידי הבלשים והתברר, שהמורה בבית הספר היה בתוך החוקרים.

ירושלים

מועצת פועלי ירושלים
המחלקה להסברה ולחינוך
מגבר הנעולות השבוע

● בשבת ביום 11 לפנה"צ בקריית בית הכרם, הרצאת דב יבין „לקראת הועידה הארצית". בתכנית שמונה, בריקוד קבוצתי, מפגש צעירים, בהבעה: ליהות וריקודים. ● ביום ב' (30.8) ב־6 בערב, במועדון הפו־עלים בקרית בית הכרם שמ־חה רז על באמנות הוויים. ● שי־גב הנוצרה הולה! יציאה לעין פשחה ולים המלח, מפגשים בבי־ת, התרים ולבעית, המעקב־לה והפנות לאזאומים כלא ולנדד ים. יחידי הכלכלות ומקבלת עבודת ירוקים לשנה למחלקה להרבות בי מועצת פועלי ירושלים, רחוב שטרן אב 17 הדר בס' 8 טל. 225361. ● ביום א' 25.8 ב־8.30 בערב, ב„בית הבצה", הצגה „הבימה" „לעולה", ויליה" לחובבי ההסתדרות. כרטי־ סים: בבירור בהנא. ● ביום ב' (26.8) סיור באורגון, יחד עם „בית אבות" וכועדון „ביקעה", בארגון תבניות הר ציון, הר הצופים, רמת־אשכול (גבעת התחמושת), התרשמ־ות אצל הברי המרמדינים הנ"ל בלבד, דמי ההשתתפות להבר 4 ל"י.

תל־אביב

בית התנ"ך בת"א

הנהלת בית התנ"ך בתזמינה לכל המבקרים, שהתערוכה תנ"ך בד־פוס ובאמנות שנפתחה בחמשת דוד בן־גוריון, פתוחה לבקורים בת־קופת, תשכבר תקיק, כל יום, פרט לשבת, בין השעות 9.30 עד 1.30.

ביקורי היוקים, תלמידי קיצבות ואולפנים וקבוצות מאורגנות, בכל שעות היום והערב, לפי הזמנה מ־ראש (בית התנ"ך, רח' רוטשילד 16, טל. 57760).

המשמרת המלוכה של המתקבים בארץ־ישראל היכל המשפט

כ"ה באב תשל"ד 15.8.74

כשרי

מיצבים בואה למבירה יתור כים ובירור בית.

את התוכים המרנים אפשר לראות בכל יום — 18—22.8.74 בין השעות 4—5 אחה"צ בית' בן יפרום 5 קומה ג דירה מספר 5.

ר־יבעה הרנים המרוכים ו־מחיר המיבורים המוצעים מר־צעת בדירה הנ"ל.

את ההצעות יש להגיש עד ליום ה־23.8.74.

אין הועדה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

רשות המשרים

גד אגוזי־יו"ר

מניות ושערים

הנת"ד ירד ב־2 אג'

היקף של 107 אלף ה־לירגייה הביא אתמול לירידה במדד הנ־תיד. המדד ירד ב־2 אג' ל־4.63 ל"י, תוך מחזור של 79.4 אלף ה־לירגיה.

בשוק המניות נמשכה אתמול הי־רידה. המחזור הכללי הסתכם ב־1.08 מיליון ל"י, מהוך זה בשקב בשתנים 516 אלף ל"י.

גם בשוק צמודי־המדד הסתמנה חילצה וירידה. המחזור תבטטק ל־6.4 מיליון ל"י. המחזור במלוות בריבית פיחות היה 2.87 מיליון ל"י.

בנקים מסחריים		
א.די.בי. רג'	220	
מזרחי מ'	148.5	+3.5
פועלים מ'	258	
לאומי מ"ש	217.5	−1.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	242	−1.0
פיתוח ומשכנתאות	245	
טפחות רג'	210	−5.0
מוסדות כספיים		
אוצר לתעשיה מיוחדת	198	−1.0
ביטוח		
אריה	433.5	
הסנה	214	−4.0
סהר	335	
מסחר ושירותים		
בית הרכב	72	−0.5
דלק מ'	135.5	−2.0
קינדר 10 מ'	151	−10.0
ספנות והספקה	157.5	−1.0
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	164	
הכשר הישוב מ'	140	−3.5
ישפרו	128	
ידרום	132	−2.0
נאות אביב	76.5	
רסקו רג'	60.5	
תעשיה		
אלקו 2.5	91	
אלקטרה 5	171	−9.0
אתא ג'	110	
דובק כ'	425	−0.5
כבלים	165	−4.5
ספנולי נייר	246	−2.0
כיתן	281	
תעל	268.5	−1.5
חברות להשקעה		
אלרן מ'	155	−7.0
פועלים מ'	228	
פז"י	91.5	+1.0
וולפסון 10 מ'	85	−1.0
דיסקונט מ'	152	−2.5

הבהרי	108	
לאומי	177	−2.0
כלל תעשיות	207	−1.0
אגודת חוב הממשלה		
אי.די.בי. ת.ה.	83	−1.0
מילווה קיצבה 64		
(138.5) 64	360	−9.0
(110.1) 65	335	−4.0
מילווה קיצבה 65		
(110.1) 65	321	−2.0
(118.1) 66	291	−4.5
מילווה קיצבה 66		
(118.7) 66	289.5	−3.0
(116.7) 67	289.5	−3.0
קיצבה 67		
	279.5	−3.5
	271.5	−4.5
מילווה במחזור 68		
א'	147.5	−3.5
ה'	118.5	−1.5
כ"א	136.7	−3.4
מילווה במחזור בנקאי 68		
ישע	152	−0.3
מילווה במחזור 69		
א'	121.9	
ה'	272	−2.6
כ"א	104.3	−3.5
מחירי מטבעות זהב		
הרצל	— 4.300 ל"י	
ויצמן	— 4.300 ל"י	
בנק ישראל	— 4.00 ל"י	(קשר — 22 אלף)
בטחון	— 5.000 ל"י	
ירושלים	— 2.500 ל"י	
שלום	— 2.100 ל"י	
שלח את עמי	— 2.500 ל"י	
כ"ה למדינה (3)	— 4.000	
כ"ה למדינה (2)	— 1.200	
מטבעות כסף		
העשור	— 100 ל"י	(קשר 1200)
ושבו בנים	— 180	(900)
הרצל	— 190	(800)
בר־כוכבא	— 600	(900)
ובנת ישראל	— 800	(900)
יובאות	— 3000	(3100)
מוזיאון ישראל	— 600	(900)
הכנסת	— 250	(300)
עם ישראל חי	— 160	(250)
נמל אילת	— 280	(360)
ירושלים	— 200	(220)
שלום	— 195	(230)
התקוה	— 110	(150)
בריב	— 190	(250)
תשועה	— 120	(300)
כ"ה למדינה	— 80	(175)
בן־יהודה	— 60	(130)

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השקום
המחלקה להנצחת החייל

מועדי הבאת חללי מלחמת יום הכפורים לקבורת קבע

ביום שני א' באלול תשל"ד (19.8.74) יובאו לקבורה

בבית הקברות — בית העמק
סמל גולקר יהונתן ז"ל — בשעה 16.00
סמל עמיחי (ציפרוט), נסים (ודרי) ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — בית לחם הגלילית
סרן בקמן יוסף ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — גבעת עוז
סמל דהודי ביורא ז"ל — בשעה 16.00
סגן קליין גד ז"ל — בשעה 16.00
רב"ט שפירר יאיר ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — גברעם
רס"ל זינגר יורם שרגא ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות הצבאי — הר הרצל
סמל אברהמי יוסף ז"ל — בשעה 10.30
סרן אהרון נתנאל ז"ל — בשעה 13.30
רב"ט אלוס משה ז"ל — בשעה 12.00
רס"ל אנגלקוביץ ברוך (בורקי) ז"ל — בשעה 15.00
סמל בוזגלו אברהם ז"ל — בשעה 13.30
סמ"ר גוית עמיקם ז"ל — בשעה 15.00
רב"ט טייב ציון ז"ל — בשעה 18.00
סמל מסהר אלעזר ז"ל — בשעה 16.30
רב"ט כהן מיבאל ז"ל — בשעה 16.30
סמ"ר כץ ליאון ז"ל — בשעה 09.00
רב"ט כץ יצחק ז"ל — בשעה 09.00
רב"ט מנצור בנימין ז"ל — בשעה 12.00
סמל סעיד אריה ז"ל — בשעה 10.30

בבית הקברות — יזרעאל
רב"ט סילבוביץ דוד יונתן ז"ל — בשעה 16.00
רב"ט פריד ניר ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — כברי
סמ"ר מירברג גדעון ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — כפר המכבי
רב"ט אבישי רפאל־צבי ז"ל — בשעה 16.00
סגן פונק תגי ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — כפר הרא"ה
רב"ט פלג יגאל ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — כפר סולד
רס"ל וסרמן יצחק ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — נאות מרדכי
סמ"ר אבני אילן ז"ל — בשעה 17.30
סמל בנבנישתי שמעון נסים ז"ל — בשעה 17.30
סמ"ר טרגנר חיים ז"ל — בשעה 17.30

בבית הקברות — נוה איתן
רב"ן בסטר בר ישראל ז"ל — בשעה 16.00

בבית הקברות — עין יהב
סמל טנא באנבאנסטה ברוך ז"ל — בשעה 18.00

בבית הקברות הצבאי — קרית שאול
סרן בונה גד ז"ל — בשעה 10.30
רב"ט בלבן שלמה ז"ל — בשעה 10.30
רב"ט בן דיין איזק ז"ל — בשעה 09.00
רס"ר בסון אליהו ז"ל — בשעה 12.00
רב"ט גביזון חמוס ז"ל — בשעה 13.30
סגן גדרון אילן ז"ל — בשעה 18.00
סמ"ר גולן (אוגולניק) מיכאל ז"ל — בשעה 12.00
סמ"ר גירון יעקב ז"ל — בשעה 13.30
סמל זיונץ זאב ז"ל — בשעה 09.00
רב"ט חגאי גיורא ז"ל — בשעה 16.30
סמל טייכמן חיים אלתר ז"ל — בשעה 16.30
סג"מ מאירון עודד ז"ל — בשעה 18.00
סגן קפקן יהונתן ז"ל — בשעה 15.00
רס"ל רוזנבוים מאיר ז"ל — בשעה 15.00

בבית הקברות — שובל
סמ"ר אלון (אלמשון) חיים ז"ל — בשעה 16.00

תאום ההסעות נעשה בין המשפחות לבין קציני העירים

במלאת שלושים לפטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

משה ציטרון ז"ל

פוזולצלבק — פיזין

נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי המצבה ביום ראשון, כ"ו באב תשל"ד 18.8.74 בשעה 4.30 אחה"צ, בבית העלמין בנתניה ע"י שבין ותיקיב.

נפגשים ליד שער בית העלמין

המשפחה המתאבלת

סמל יצחק מן הי"ד

יובא למנוחת עולמים בבית העלמין בקיבוץ גבת, ביום שלישי ב' אלול תשל"ד 20.8.74 בשעה 18.00. אוטובוס יצא מרחבת בית העם בכפר־מינאש בשעה 14.30.

המשפחה
ובית כפר־מינאש

לה' אברהם כהן ובנו אליעזר
המשפחות

עמכם בצערכם הכבד על מותה הטרגי של יקירתכם

טוני כהן ז"ל

הכלה יחידה

קבוצת משמר־השרון

להבריתנו מרים אסטמקר

אתך באבלך הכבד במות עליך

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף חיפה ראשי
ההנהלה והעובדים

בית סולל בונה

מבכה את

חלליו וחללי משפחות עובדיו

במלחמת יום הכיפורים

המובאים למנוחת עולמים

ושולח תנחומים

למשפחות השכולות

כבוד ויקר לזכר הנופלים

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השיקום
המחלקה להנצחת החייל

מועדי הבאת חללי מלחמת יום הכיפורים לקבורת קבע

ביום ראשון, כ"ו במנחם אב תשל"ד (18.8.74)

בבית הקברות הצבאי - נתניה

רב"ט **כהלון רפאל** ז"ל

בשעה 16.00.

ביום שני, א' באלול תשל"ד (19.8.74)

בבית הקברות הצבאי-קרית שאול

רב"ט **עזרא יורם** ז"ל

בשעה 07.30

ביום חמישי, ד' באלול תשל"ד, 22.8.74, בשעה 4 אחה"צ
נביא לקבורה בקיבוץ מרום גולן את הברנו

יעקב - מנצ'י רעי ז"ל

שנפל בהגנת הגולן במלחמת יום הכיפורים.

המשפחה
קיבוץ מרום גולן

הסעה: ב־10 מהלורביה
ב־12 מהיכל התרבות בת"א
ב־1 מתחנת הרכבת בחיפה

חברינו—בנינו

ניסים (ודרי) עמיחי ז"ל
יהונתן גולקר ז"ל

אשר נפלו במלחמת יום הכיפורים

יובאו לקבורת עולמים בבית הקברות בבית העמק ביום ב' א' באלול תשל"ד 19.8.74 בשעה 16.00. אוטובוס יצא מתחנת „אגד" נהריה בשעה 15.15.

המשפחות
וקיבוץ בית העמק

אהובנו

שלמה בלבן ז"ל

שנפל במלחמת יום הכיפורים בסיני בקרב על מוצב החוף נגד הקומנדו המצרי, ביום 15.10.73

יובא למנוחת עולמים ביום שני, א' אלול תשל"ד (19.8.74) בשעה 10.30 בבית העלמין הצבאי בקרית־שאול.

אוטובוס יצא מביתנו, רח' הנמיר 1, רמת־גן, בשעה 9.45

המשפחה

להברנו היקר
אהוד ארבל

מזדעזעים אנו מאסונכם
בהילקח מכם

בנכם ז"ל

בדמי ימיו
ומשתתפים בכאבכם ובצערכם

בית האגף לחינוך התישבותי

הננו משתתפים באבלה הכבד של חברתנו בעבודה

כהן דינה

במות **האם ז"ל**

תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה — סניף מחוז ת"א
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **חיה קלנר**

אתך באבלך במות עליך — אביך —

לייב גרברג ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף העיר חיפה
ההנהלה והעובדים

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו

קקו דוד

במות **אחיו ז"ל**

ועד עובדי חב' החשמל לישראל בתל־אביב והמחוז

הלוח החדש — דבר — דחף

גליון מס' 20 • 4 עמודים — יום ו' כ"ח באב תשל"ד 16 באוגוסט 1974

הכנות מזורזות להפעלת מס ערך מוסף באפריל 1975

שר האוצר, יהושע רבינוביץ, כינס בשבוע שעבר את צמרת מינהל הכנסות המדינה וביקש אותם לעשות בכל הדחיפות את כל ההכנות הדרושות להפעלת מס ערך מוסף מ־1 באפריל 1975. ההנחה היא, שעם הנהגת מס זה, יורדו מיסי העקיפין.

קיימת מגמה באוצר, שעם הפעלת מס ערך מוסף, יוקטנו גם שיעורי מס־הכנסה ויחזרו לביצוע המדיניות שהוחל בה באפריל 1974. באוצר הגיעו למסקנה, ששיעורי מס ההכנסה הגבוהים, בצירוף המילוות החובה, בולמים את המגמה לעודד את הגדלת הפריון והתפוקה במשק. הדרך היחידה להקטנת שיעורי המס היא באמצעות הנהגת מס ערך מוסף, סבורים באוצר, וכי יש לעשות זאת בהקדם.

באוצר טרם גיבשו הצעה סופית לגבי שיעור מס ערך מוסף. אבל רווחת הדעה שכדי להריץ את המס החדש ולהתגבר על התקלות הצפויות, יש להנהיג בתחילה מס בשיעור בגדר של 5 אחוזים. לעומת זאת, גורסים באוצר שהנהגת מס ערך מוסף של 10 אחוזים לפחות תאפשר ביצוע הרפורמה במס־הכנסה. במידה ששיעורי המס יהיו קטנים יותר, לא תהיה אפשרות להקטין את שיעורי מס־הכנסה.

נתונים על השכר הממוצע לשכיר במשק

השכר הממוצע לשכיר במשק הגיע בחודשים ינואר—מארס 1974 ל־1,338 ל"י לחודש. זהו גידול של 30 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד ועליה של 11 אחוזים בהשוואה לחודשים יולי—ספטמבר 1973 — כך מתברר בנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המתבססת על דיווחי המעסיקים למוסד לביטוח לאומי, שיעור הגידול בשכר בכל הענפים נע בסביבות 30 אחוז, מלבד ענף הפיננסים ששיעור הגידול הגיע ל־21 אחוז בלבד.

להלן נתונים על השכר בענפי המשק השונים ברבע הראשון של 1974:

* בענפי החשמל והמים — 2,332 ל"י לחודש, עליה של 31 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד;
* בענף התחבורה — 2,032 ל"י, גידול של 27 אחוזים;
* בענפי פיננסים ושירותים עסקיים — 1,530 ל"י, עליה של 21 אחוזים;
* בענפי שירותים ציבוריים — 1,342 ל"י, גידול של 31 אחוזים;
* בענפי התעשייה — 1,292 ל"י, עליה של 30 אחוזים;
* בענפי המסחר ושירותי האוכל — 1,198 ל"י, גידול של 31 אחוזים;
* בענף הבינוי — 1,190 ל"י, עליה של 29 אחוזים;
* בשירותים אישיים — 836 ל"י, גידול של 33 אחוזים;
* בחקלאות — 792 ל"י, עליה של 28 אחוזים.

פעילות ערה במסחר בנת"ך

*

ירידה בביקוש לדירות חדשות

*

הבנקים מצמצמים האשראי ללקוחותיהם

מכוניות למכירה

● היפרזית 1300, שנת ייצור 192.. במצב מצוין. לבחירה לרגל נסיעה לחו"ל. טל. 737743, 957181
● משאית חלבו 86 אחרי אוברול, טסט לשנה. טל. 474428
● פריגן 4 68 7000 מצב טוב. טלפון 823054 — 768259
● אסקורט כחהרי 69 טסט 10 חודשים 864607 בעבודה 879001 בבית.
● פורד אסקורט 1970 1971 + טסט + רדיו בעבודה 952462 בשעות העבודה.
● קורטינה פג'ו 1971 1973 טלפון 1969 ארגונים לבוטשים 951462 שעות העבודה.
● פג'ו 1969 אוטומטי במצב מצוין 952988 כל היום 952218 בין 9.00—17.00
● כרמל פורד 1968 מנוע 1974 יד ראשונה 952744
● סוסיתא מסחרי 1964 לאחר שיפוץ כללי. 53117
● היפוסית 59 — טסט לשנה, במצב מצוין טל. 788763
● אסקורט 70 במצב מצוין 85,000 חולון. 857811 מיום א'.
● קונטסה 1300/4 1967 במצב מצוין. 862035 ובערב.
● לרוכשים בלבד! סובארו 1300 סטיישן מודל 1972 884801
● אופל רקורד 1700 מודל 1972 יד ראשונה טלפון 475972 8—14
● אנגליה מכחהרית 65 במצב מצוין + טסט רדיו 798580
● סימקה 1970 1000 בהזדמנות טל. 38069 עבודה.
● קונטסה 1300 1967 רדיו, טסט. טל' 845504—03 בהזדמנות.
● קונטסה 1300/4 1968 + רדיו במצב טוב. 826333 246535
● קונטסה 1300/4 1967 יד ראשונה במצב טוב. 246535 826333 ביום ראשון.
● קונטסה 1300/4 1967 יד ראשונה, הרבה תוספות. 10.000 טל' 03—73135
● הימפשית 1300 66 במצב טוב. עבודה — 614952 אחה"צ 41621
● פיאט 600 — 1967 שמורה מהר + אוברול. 7500. 734514
● פיג'ו 204 — 1969 אוברול + טסט לשנה, במצב מצוין. טלפון 85608
● אופל קומודור קופה 68, על גלגלים 71 — 80.000 ק"מ במצב מצוין + רדיו וטייפ. חייבת להימכר בשבת. 238539
● פולקסהגן 1971 כחהרי, מצב מצוין 239352
● קונטסה 1300/4, שמורה מלנס 11 פ"ת. בבוקר.
● פורד קורטינה 62 — מנוע 67 + טסט 281633 449849
● קונטסה 1300, 66, אוברול + רדיו + צבע. טל. 844122
● הימפשית 1965 במצב מצוין + תוספות 754735 עד 13.00
● קורטינה 64 אחרי אוברול במצב מצוין + טסט. 769025
● רנו 4 1970 מצב טוב. טלפון 41082
● אסקורט 73, 2 דלתות יד ראשונה רדיו ותוספות 26.000 טל' 224939
● רנו 17 מיוחדת 1973 9000 מיל טלפון 263527
● בהזדמנות פיג'ו ביינגר 62, לאחר שיפוץ כללי. 744425
● פורד טאונוס 204 — 1971 קרית ...לרת בית לחם 11 סודולסקי.

● אופל רקורד 59 מצב מצוין. בה שאבן 16 א' בדינג.
● היפרזית 1962, שנת טסט, — מצב טוב מבפנים וצבעים חדשים 9000 450216 — 454364
● מכחהרית 69, מנועית כ־8 — 18.00 טלפון 820109
● אאודי אל. אס. 100 אוטומטית 1971 יד ראשונה. טל' 249098 בשעות העבודה 415015 בערב.
● אופל סטיישן 65 במצב טוב. 848722 שני אחה"צ שבת לפנה"צ.
● פיאט 850 — ספיישל, שנת 1970, 40.000 ק"מ. 234004
● מכבצג 1969 + מנוע + טייפ + טסט. עבודה 887007 אחה"צ.
● קורטינה 69 1600 אוטומטית במצב מצוין. טלפון 455916
● סוסיתא 10 סטיישן מנוע פורד 1965. טלפון 947808
● חסכונית ב.מ.או. 1000 1969 — 73.000 ק"מ. טלפון 251921
● פריגנה 1300, 1970 במצב מצוין. 13.200. טל' 788129
● סובארו אף—2 בינוי 1972 כמו חדשה 27000 ק"מ, רדיו וטסט. 873577
● אופל רקורד 58, אחרי טסט. 727773 אחה"צ.
● פיאט 127 — 1973 במצב מצוין 22000 ק"מ. 944355
● כרמל דוכס 66 מנוע פורד. טלפון 945721
● פיאט 850 ספיישל 1970 — רדיו טסט במצב מצוין 451550
● ב.מ.וו. 1800 שנת 1969 מצויינת פרטית 957567
● למכירה משאית דיזל "ג.מ.ס." 1964 מנוע, פרקינס ביזאי 6 לאחר שיפוץ כללי טסט לשנה טל' 954766 בערב.
● פולקסהגן דבל קבינה 71 — טסט לשנה טלפון 965720
● פיג'ו 403 1961 + אוברול + רדיו גגון טל' 298602—03
● פיג'ו 404 — שנת 1962 טל' 448259 בבית.
● משאית "פיאט 682" מודל 1970 עם ארגז חייבר בהזדמנות! למר פופר 264187
● פיאט 850 1965 במצב מצוין, הדר־הכרמל, נוה־שאנן, שמעון הצדיק 33, הבוב מאיר.
● היפרזית 1500 1969 בהזדמנות. פולקסהגן 411 1970 בהזדמנות. טלפון 866219
● למכירה פיאט 128 מודל 1971 במצב מצוין. טלפון 860495
● פיאט 850 קופה 1968 56000 יד ראשונה במצב מצוין. טלפון 441268
● ב.מ.וו. 1600 1971 טלפון בעבודה 37366, בבית 254117
● פיג'ו 403 1960, מנוע 1968, במצב טוב. 965503
● פולקסואגן מכחהרית, מבודדת, גבוהה + טסט לשנה. טל' 470197
● לרגל נסיעה — סובארו דיאל 1400 סטיישן, 1973, במצב מצוין, 30.000 ק"מ. בשבת — 840021 בעבודה — 846932
● אוסטין 1970 1300 מצב מצוין 4 דלתות. 257610
● דופין 60 במצב טוב 3500 + רדיו. 795536, רמת־גן.
● קריאורד 1300, סטיישן 1972 + גגון + רדיו, בהזדמנות. 459769
● קורטינה סטיישן 1964 + רדיו 444701 412452
● היפרזית 63 מצב טוב 10.500 ל"י, טל. 449921 768010
● פריגנה 13.60, 1968, יד שניה. טלפ. 787705 791663
● סובארו 1300, 1972, בבית לנטילה. טלפון: 449066
● פיאט 1100, 1960, מצב טוב. בבית 726649 בשבת מ־10.00—12.00

מחפש עבודה? עיין בלוח החדש דרושים

● ההיסכבי 63, מנוע גדול, טסט ינואר, טלפון: 826234
● רנו 4, 1962, במצב טוב, 5.500.— טל: 845479
● לרגל נסיעה, היפרזית 1300, 1970, במצב טוב. 446692
● דחוף, לרגל נסיעה ההיסכבי 1963. טל: 924098
● סימקה 1000 1970 במצב טוב מאוד. טל: 454917—03
● אלפא רומאו "אלפטה" 1974 7.000 ק"מ. טל. 233214
● אוסטין 1100, 64 לאחר אוברול כללי. טל: 227453
● 12.500 אופל רקורד 1700 1964 טסט לשנה + רדיו. 332067
● בהזדמנות סובארו ב.ס.ר. 1973 במצב חדש. 26.700 248538
● היצרסית 65, מנוע סוף 72 צבע וריפוד. 881048
● ב.מ.ו. 1962 700 כ"ס אחרי טסט 4.600 היבתיצים 31 ר"ג. אבוחב. מ־14.00
● לצייד בהזדמנות 5.500 ב.מ.ה. 700, 61 חמודה במצב מהודר. מ־14.00 229047
● היפרזית 1961. טלפון 947780 ביקור חול בשעות הערב.
● פיאט 65 1100 במצב מצוין. טלפון 942674 מ־16.30
● ביס בהזדמנות 58 טסט, מצב מכני טוב. 477871
● אופל רקורד מכחהרי, 1970 במצב מצוין. טל: 472798
● רנו 4 1970, טסט לשנה. טל. 859954 (חוץ משבת).
● בהזדמנות ב. מ. וו. 700 1961 אוברול + צבע — 4700. טל. 918606
● מוריס כחהרי 1965 אחרי טסט במצב מצוין טל. 250483 746168 לבסרי.
● בהזדמנות, היפרזית מהודרת, 1300, 1969, 68.000 רדיו וצבע אורגינלי. 18.500 טל. 415417

דירות למכירה

● למכירה 2 דירות בקומה שלישית (א'), 6 חדרים, למגורים ולעסק בתחנה המרכזית. 759197—03
● רמת גן, דירת 4, ריקה, חדשה, שירותים כפולים, הסקה, כביש, חנייה, שכ"ה 780 ל"י. טלפון 722592 13—17 ובערב.
● מיידי בבבלי 3 לוקסוס בחזית מעלית + ביס חבים טלפון 457475
● ברמת גן דירת 1½ מרווחת. פ"א 120 מ"ר כל השכלולים אחרי 330.000 גג. 5 דירה 6 — אחה"צ.
● ברמת גן דירת 1+ מרווחת, אבא הלל 82 יורש. 794695
● בבני ברק 3 חדרים מפוארה ק"ב הפוזנסקי 34, גנדלמן.
● דירה 3 חדרים קומה 3 בקריית... 739990 795606
● דירה 3 חדרים בבבלי ק"ב — ארונות קיר + 280.000 456920
● אחת רביבי ובחמש הזדמנות בדירה! 4½ חדרים (בבנין) באזור הוקרה "קומה ראשונה" — (בראשל"צ) 190.000 בלבד. מצוין למשקיע! 440834
● בבתחיים רבהדיזנקוף 5 חדרים + תוספת + חדר שינה 140.000 בבצע סופי 39 טל. 874795
● 2 חדרים גדולים + פ"א, שדרות הר ציון 83 ת"א. נפתלי.
● בר"ג באזור שקט, 2 + הול, ארון קיר, עם אפשרות להוספה. פנוי מיידי. 797314
● למכירה דירת 2½ חדר ק"ב. לפנות למלפוי 945539
● בבבלי 2 מעלית חניה 190.000 16—19 448023
● בהזדמנות 3½ + פינת אוכל + שטחים לקיר בראשון לציון הרצל 37 דירה 9 בשעות אחה"צ.
● 2 + הול + 2 מרפסות, ק"ב, בני ברק, אלחריזי 3, גולדרינג.
● בראשל"צ 3 חדרים + חדר אוכל, חזית, ק"ב 941963
● 600 ל"י לחודש 4 חדרים חדשה לוקסוס (עם הסקה), ברמת...

● דירה 2 חדרים, רח' דפנה ת"א ע"י ביה"ח איכילוב. קומה קרקע. טל' 750606
● בבבלים 3, שלשה כחדרים, ק"ב חזית + חדר שינה מרווח + הרית. 195.000 כניסה מיידית. 879584 (לא בשבת).
● דירת חדר בגבעתיים סיבר פינוי מיידי 80.000. 258986
● בבת ים 4 + פ"א מפוארת חדשה חזית והוטים קומפלט תורת חוץ מיידית. 888310 867993
● בראשון לציון דירת 3 חדרים מהודרת ארגזת קרון 26 משפחה אדר.
● בבר אילן דירת פאר 4 חדרים קומה 6 + כל השרותים — 300.000 טלפון 417817
● דירה בצפון ת"א (סלון + 1 + 2 חבארס, ק"ב חזית. טלפון 451863
● דירת פאר ליד כ"ס גבבבלי 149 מ"ר עמודים בחזית חניה, הסקה גז בדבור ארוחות. מחיר 525.000 טלפון 241308
● בר"ג 2 חדרים גדולים + הול גדול. הפמל 15, במשפחת כהדרי, טל. 790136
● 3 חדרים, פ"א, מרפסות, ק"ב צפון ת"א 442064
● דירת 3½ חדרים מפוארת חדשה לא מרוהטת ברחוב מרכז בצילי מלאכה בת"א. טלפון 284323 בשישי — שבת מ־15.00 — 19.00
● בב"ש דירת חדר, ברוך בגל 23 שכונה א', לפנות בבקום לי משפחת וזים מ־12.00 או טלפון 257568—03 מ־19.00
● דירת 4½ חדרים חדשה לא מרוהטת + חניה ברח' בלב"ם בת"א. טלפון 384323 בשישי — שבת מ־15.00 — 19.00
● בקיראון, 3 חדרים + פינת אוכל + טלפון, ריקה. טלפון: 235138 09.00—10.00 ; 454986 — 20.00—21.00. פרש לשבת.
● בדב"ם 2 + הול למגורים / עסק / בשדרות ק"ק. 222059
● ברמת גן סלית 2½ הגול טלפון גג מקרר וארונות 447619
● ברמת אביב 3 חדרים חדשה טל' 416111 שלוחה 504
● 3½ חדשה רוצה הלקי בשכ"ת, פ"ת ליד בלינסון 910976
● הרצליה 3 חדרים + פ"א חדשה, חניה. 600 — 248680
● 3 בשכ"ת, בקרית שרת, חולון, 51890 מ־10.00—12.00 באיר.
● בחולון באזור הטוב ביותר 3 חדרים עורפית 190.000 טלפון — 846222
● בבת ים 3½ כמו 3 ק"ב ליבטר, השיקמה 32
● בבתים 3 + פ"א גדולה ק"ד חזית. טלפון 875530
● ברחובות 5 חדרים 170 מ"ר הסקה מעלית, מלבד 5 בריינשת.
● 4 חדרים + ספרים ארונות, חולון קרית עבודה טל. 31342
● בהזדמנות 2 חדרים 100.000 + 2 — 117.000, 3 חזית 165.000 "הדר" 863448
● 2 גדולים מרפסות סגורות — שקט ומרכזי בפרדס כץ 798232
● 2 יפים ומוארים בדסטות גדר לזה בפרדס כץ, שקט. 798232
● 3 חדרים מרווחים ברמת גן ברודיה 5. טל' 724866
● ב־25.000 2½ חדרים + אדרכה מבביב בתל אביב להתקשר 224084
● בבת ים בהזדמנות 2 + הול ק"ב 98.000 פיצוי שנה 887416
● ברחובות מכרונית להמכר!!! 3 חדשה 4 135.000 חדשה 175.000 "דרלינג" בע"מ בית מרצלים 6.
● למכירה דירה 3 חדרים + הול 85 מ"ר כגב צדה לבה בן בבר טלפון 951694
● ברמת גן 3 גדולים + הול ארונות קיר. 799064 — 737018
● בחולון במקום אקסלוסיבי 3 חדרים עורפית 190.000 טלפון 846222
● בגבעתיים 3 חדרים 150.000 טלפון 724356 כל היום.
● ברמת גן 2 חדרים בהזדמנות פינוי מיידי 786512 286412
● בבתים דירות פאר במקומות אקסקלוסיביים 2 — 2½ — 3 —

● 3½ בהזדמנות + בעלית רחוב בלפור 123.
● 2½ ע"ע ליד הבימה טלפון 226656 בשעות הבוקר.
● כיכבה, דירות והגירות לבכירה בכל רחבי הארץ 615360.
● 4 חדרים בבנין 2 קומות, הדשה טלפון 843638.
● 4 חדרים בהגנית ל' רמת־אביב הדשה טלפון 843554.
● בקיראון, 3 + פ"א, ק"ב, מסירה מיידית. טל' 754995.
● 3 מרוהטים בתל אביב מול רמת חן באוקטובר טל' 214228.
● למכירה דירה 3 חדרים + הול ופ"א בגבעתיים גולמב 13 משפחת בורדזובסקי.
● בגבעתיים 2 חדרים + פ"א חזית פינוי שנה 728417.
● בבת ים, מיידית, יפה 3, חדשה, בר יהודה 42 — יסיב.
● בבת ים, 2 + 2½ ק"ב בסביבה יפה. 872224 מ־15.00.
● בבת ים: דירה חדשה, לוקסוס, מטבח אמריקאי טל. 871385.
● בהרצליה מרכז 3 חדרים + פ"א. טל' 983030.
● ברמת השרון, במרכז, 3, בהדרת + פינת אוכל 175,000 טל' 476881.
● בפתח־תקוה, 3 חדרים, לבנסקי 31, ק"ג, 17—21, עד ריאל.
● בנאות הדר 3 חדרים פינתית ק"ג, 3 כיוונים. 852368.
● בפתח־תקוה 2 חדרים בסביבה שקטה בשכ"ת, 247367, 917001.
● ברמת־גן 3 חדרים + הול מפוארת, 195,000, טל. 799433.
● בר"ג על־יד רמת דירת 2 ק"ב ביה"ח, א/16, כביר.
● בצפון במקום מרכזי 2½ + גג ק"ג, כפפים וריהוט הלקי, טל. 442026.
● ברמת־גן 3 חדרים + הול מפוארת, 195.000 ל"י, טל. — 799433.
● בקיראון, 3 חדרים + מוזה גדול + הסקה מרכזית — 180,000 ל"י, טל. 754923.
● כל הקודם זוכה! 2 נאים בצפון — 170,000, 442182.
● דירת 3 מפוארת, מטבח דגאל ארון קיר. — 195.000, ק"ג, שוכר טל, יהודית 19, ר"ג.
● בגבעתיים דירה מיוחדת 3 חדרים, כצנלסון 91, הויט, טל. 734583, רק בשבת.
● בראשל"צ במרכז, רח' קיבוץ כפר 3 + פ"א 94 מ"ר ק"ב, הזיה, 763044.
● 4 חדרים לוקסוס (חדר + כל הנוחיות) בסביבה באפשטיין הזיה, 447595—03.
● במרכז חולון, 2½ מפוארת, פ"א, ע"ע, מיידית. 857785
● בצפון 2 + גל + פ"א ק"ג חזית, — 215,000. 449652
● ברמת־השרון דירת 3 חדרים, גינה לגינה — בסירה מיידית — 155,000. 472308
● בר"ג דירת 2 חדרים ע"י בורסה, לזוג בבנה. טל. 450793, 447255
● בר"ג, 2, ק"ב, בסביבה יפה, 762870, מ־17.00—18.00
● 2½ בצפון, ק"ק, חזית, עם דיבון להתכפצ. טל. 454020
● בקיראון 4 חדרים, הסקה מרכזית, ארונות, מטבח גדול. 225.000, 759394
● בהרצליה 3 חדרים, במקום מרכזי והסקה. פינוי באוקטובר. טל. 471906
● בר"ם, 2 ק"ב, כל הנוחיות, קרדזובסקי 7 (פינת פלורנטין), אלום.
● בצפון ת"א 3, שלשה מרווחת בסביבה מהודרת. 453779
● 3 חדרים + פ"א 97 מ"ר + כל השכלולים ההסקה 350.000 ל"י ברמת־אביב. טלפון 415684
● בבלוך תלאביב 3 חדרים + טלפון. 56753 לא בשבת.
● בצפון ת"א 2 חדרים הול גדול מאד קומה 2. טלפון: 442528 בין 4—7.
● חדשה גדולה ויפה, זהב 210.000. רבינוביץ 22. רמת־גן, נחום.

● לבכירה דירת 3 חדרים באבן גבירול ת"א קומה ג' טלפון 912464.
● דחוף! בהזדמנות 2 גדולים + הול ק"א במרכז בת־ים, 119,000, "ביזן", העצמאות 61.
● בצפון ת"א 1½ מרווחת יפה פינוי תוך שנה. בזינה 14 ק"ב דירה 10 בשעות 16—22.
● ברחובות מכרונית להמכר! 3 חדשה 135,000, 4 חדשה 175,000. "דרלינג" בע"מ ביתר הפרצלים 6.
● בבתים 2½ ק"ב כמו 3, ליבטר, השיקמה 32.
● ברחובות 3 מרווחת כניסה מיידית, רח' צהרא, 954408 — 956746.
● בראשון־לציון 3 למכירה, מרקובין מגידישהם 9 כניסה ב'.
● בבתים 3 מרווחים, מטבח אמריקאי, מפסים, הרדיסיגות, ק"ב. 881904
● לבכירה בקיראון 3 חדרים 81 מ"ר ק"א — 170.000, טל. 758068.
● לבכירה דירת 2 חדרים ברחוב יפה ושקט בצפון תל־אביב. לפנות בשבת לפנה"צ למשפחה ביריב רח' זבריה 20.
● חולון 3 בהדרת מיום ראשון, עד 14. טל. 30045, מ־16. — 859530
● בתל־גנים 2½ חדרים גדולים יפים 185,000, טל. 746792.
● דירה חדשה 3½ חדרים כולל גג בגבעתיים מרכז ק"ה + מעלית הגינה בבודה. טל. 471826 לא בשבת.
● במרכז בת־ים 2½, יפה ק"ב, חדר שינה. טל. 889842 מ־17.
● לרציניים בלבד ללא מתווכים! 3 חדרים ק"ב רחוב שקט בצפון תל־אביב כולל גינה + והיטים אקסקלוסיביים, היבים חניה — 350.000 ל"י טל. 446613.
● בהזדמנות לבכירה דירה בפתח תקוה 4 חדרים בבנין חדש פינוי מיידי ק"ב — 230.000 טל. 735068.

דירות להשכרה

● בגבעתיים, ריקה, בסביה, 3½ חדרים. טלפונים 450114 38087.
● להשכיר דירה חדשה 3 חדרים ריקה ק"א סבנקין 24 בת ים 500 ל"י טל' 55042.
● ברחובות 3 חדרים חדשה להשכרה מיידית. טלפון 950980.
● דירת 3 חדרים חדשה בשכ"ת רח' בתיים 63 — כביש הסירים, טל. 454757.
● בבתים בשכ"ת 2½—3—3½ דירות פאר בהזדמנות. "רון" טל' פור 125.
● בבבר הבדינה 32 ריקים בפרלית הסקה חניה + טלפון 444633.
● 4 לוקסוס, טלפון, הסקה, מבריות בשדרקין גבעתיים 758064.
● דירת 3 חדרים בדב"ם ק"ג ע"י התנה מרכזית טלפון 862289.
● בסביבת דירה ריקה 3 חדרים ברמת גן, בבנין לוקסו ריק סלון + 3 חדרים, ארון קיר, עד 7.30 בבקר או 17.30—19.00 — 50442.
● בית רסקו רמת השרון וילה + טלפון (הינים (+ אילב) להר קומה ארוכה / קברה 442115 —
● 2 (אפשרות ל־3), 30.000 — 473060 — 454767. למסירה מיידית, בלבנה 38135 ביום ביתיה.
● ים חדשה מכתבה מחזים 63 — בכיש הסיבים ת"א טל' 454575
● בית פרטי מרוהט 3 חדרים בכפר גלד לתקופה שנה החל באוקטובר לפנות בעבודה: לבוש כלאכ 956444/7405, ובשעות הערב טל' 950405
● ברמת הן 2 חדרים + הול. ריאל 44 — 760691.
● 2½, ק"ב, רמת גן, מרכז. טל' 739245 — 17.00—19.00 ושבת כל היום.
● בר"ג 3 חדרים ע"ש לבל מבר רה בסביבה דיזנגוף — ק"ק"ל. טל' 232139
● 2 הול + 2 מרפסות, ק"ב היים ויכל 6, בקפרי טל. 825911

● ברמ"ש דירה חדשה 3 חדרים סביבה טובה בבני ברק טלפון — 250589
● בר"ג דירה חדשה עם גג 3½ + פ"א + ארונות כפולים + טלפון באחד קסם — 1000 טל. 784237
● בדב"ם 3 גדולים בן יהודה — דיזנגוף ק"ב חזית טל. 443447
● בר"ג 2 חדרים בכבר דיזנגוף בקומה ג' טל. 287031, 284083 285011
● בהרצליה 2 + פ"א ורהוט הלקי ק' טל. 982538 קלרה מ־17.
● בפסיל הגיק, רצף + רשין נוהגה רוצה למכונית טיבאי ברמ"ג. טל. 264555 8.00—12

דירות מרוהטות

● ברחובות דירה חדשה, 4 חדרים, מרוהטת + טלפון. טלפון: 957181, 737743
● 3½ + טלפון לשנתיים ה"ש 2 השלומים, 2.800—, כ"א, 240643
● בסביבות הבימה, דירת גג בת 3 חד'. 288857 — 299932
● בצפון ת"א, 2 + טלפון, קומפלט 232622 מ־12.00—18.00
● בדיזנגוף דירת 2 חדרים לבשר או לאשה מבוגרת 246489
● דירה מרוהטת 3 + טלפון מהודרת בתצפת אביב 285743 — 623737
● דירת 2 מרוהטת + טלפון בדיזנגוף 419586 מ־9.00—12.00
● בקיראון 4 חדרים + טלפון ק"ד בלי בעלית 700 ל"י טלפון 413012 אחרי 16.00
● דירת 2 מרוהטת בגבעתיים + טלפון מיידי להתקשר 236635
● דירת 2 מרוהטת + טלפון בקרבת הבימה 723987
● בצפון תל אביב, 2 חדרים מרוהטים ק"ק, טלפון למגורים, לרופא, למשרד, 224905 — בערב.
● דירת 2 חדרים לזוג + טלפון ברח' הירקון. 220795
● מחפשת 3 שותפות לדירה (3) בגבעתיים 745169
● בבבלין, מרכז, וילה, שלשה חדרים, מרוהטת, בזמני איזה, טלפון. ללא מתווכים. 1500 ל"י. ביום ראשון — רק בשעות הבוקר. 284516
● 3 חדרים ברמת יצחק גבעת 67 + טלפון + מזגנים. 767328
● בצפון ת"א 4 חדרים, כולל ריהוט הגנה ומטבח. 451815
● דירה 2, לזוג, תפליץ 10 (ליד בוגרשוב), בצי. 478745 מ־20.00—22.00
● נשיים שקט ברמת גן להשכיר לבנה דירה מרוהטת — טלפון + שני חדרי שינה עם פינת אוכל. ג.ג. פריבילדה. טלפון לפנות: 454480

● דרושה שותפה אקדמאית לדירת 3. מרכז ר"ג. 726903
● 3½ חדשה ע"י הפרק הלאומי ברמת גן + היבום טלפון 765731
● דירת 3, מרוהטת יפה, בצפון ת"א + טלפון. 446692
● חדר מרוהט כניסה נפרדת + טלפון, מפו 19, ביבורני 233423
● בגבעתיים דירת 3½ חדרים רהוט מלא + טלפון, להתקשר 244724
● ל־10 חדשים בשכ"ת 3½ + גג עם / בלי ריהוט. 453583
● 2 חדרים מרוהטים + טלפון במרכז רמת־גן, לצלצל 244550
● דירת 2 חדרים לשתי בחורות בפרישבק, 600.— 232640
● מיידי 3½ מרוהטת לשנה־שנתיים + טלפון, בצפון, טל. 245197
● 3 חדרים + טלפון מרוהטת בצפון ת"א, 220477, 241916
● בצפון, שותפה לדירת גג 2 ריהוט הלקי 220913
● מבוקש! שותף/ה, לדירה שקטה המהודרה בצפון + טלפון, טל. 220623
● דירת חדר גג מרוהט בדיזנגוף, טלפון 289696 מ־13.30
● ל־10 חדשים בשכ"ת 3½ + גג עם / בלי ריהוט, 453583
● ברמת־אביב, דירת 3 ברח' אינשטיין מרוהטת + טל. 411939
● רמת־אביב מרכז 3 + פ"א ק' 8, כפליה, חניה, 412683
● ברמת השרון חייבת להימכר השבוע 3½ ק"ב 200,000, טל. 479745
● חדר מרוהט ע"י טוברצ'י. טל. 59991 7—4
● 2 ח' מרוהטים קומפלט בבית פרטי עם גינה ע"י אוניברסיטת בר אילן. 766778
● בצפון, חדר נאה ונפרד, ליחידה, לזוג. טל. 238711
● דירת 1½ מרוהטת בשכ"ת, קק"ל—דיזנגוף. 479694 אחה"צ.
● בבבלי ריהוט מלא 4 חדרים מיידי. 445574
● דרושה שותפה לדירת 3½ חדרים מרוהטת קומפלט בצפון 350.— ל"י טלפון 231661
● להשכיר 3 חדרים מרוהטת במרכז בני־ברק. טל. 799974

חדרים מרוהטים

● לזוג! חדר מרוהט + חדר מרוהט בלא כניסה נפרדת בגבעת רמב"ם 356886
● דירת 2 חדרים מרוהטת בסוף דיזנגוף טל. 288325
● בצפון 3 ק"ב מרוהטת קומפלט + טלפון 477433
● 3, מודיעין 58, דירה 3 ה"א במקום — מ־17.00—20.00 8.00
● חדר גדול ויפה לבחורה שירות קל במטבח. 53640

● חדר בבית לוקסוס במרכז כניסה נפרדת + טלפון רק להיירים 230218—03
● חדר לוקסוס להשכיר לפנסיונר — במשפחה — עם מכטיון ושרות מלא. 230218—03
● לפנסיונר בריא חדר + פנסיון שר בצפון 1000 ל"י טלפון 451978 מ־20.00 — 22.00
● שותפה לחדר שולמית 6 תל־אביב, שרה כהן.
● חדר מרוהט יפה לבחור רציני, דיזנגוף 235870 מ־17.00
● בשכ"ת חדר לבחור. נתנזני 53. ק"ג, כ"ה, זילברברג.
● להשכיר חדר מרוהט בצפון ת"א עבור גבר. 442969

ביקוש דירות

● מחפשת חדר מרוהט + מטבח. כניסה נפרדת בת"א. בלי מתווכים טל. 230594

דירות להחלפה

● להחליף דירה בבתים 2 חדרים ק' 3, קורצ'אק 6 ק"ב צרפתי. טלפון בעבודה 31138

וילות ובתים

● בהרצליה קוטגים דו־משפחתיים על 600 מ"ר קרקע. שטח בניה 280 מ"ר ב־3 קומות הכוללות: חניה + מרתף מואר, שרותים + מטבח + סלון ומרפסת גדולה, 4 חדרי שינה, 2 חדרי אמבטיה מלאים ושתי מרפסות. אינטרקום כל רבגה הרוסיה צבעונית, חימום הסקה מרכזית. כביש קוטג' בודד על 400 מ"ר קרקע. פרטים: ספר—פרדס, רח' אבן גבירול 30 אצל רגבה—דורן. טל. 252478 — 267371 אחה"צ.
● "אירס 80" — שכונת וילות יוקרה מתוכננות להפליא, ברעננה ברחוב המיסים באיזור וילות. 3—4 חדרי שינה, סלון, שרותים כפולים, מטבח מרווח, גינה, חצר פרטית, ומרבה התוספים השכלולים, "בסרים", ניהול תכנון פרויקט, יהודה המכבי 49 ת"א. טל. 444567 454121
● הזדמנות ברמת השרון קוטג' לא גמור, אדמה פרטית + בנות 375 מ"ר בניה, סיח, חשמל, מים, בשקפים לדלתות וחלונות. גבוה 983242 בשעות הבוקר — 850.000.—
● ברמת השרון בהזדמנות קוטג', סלון כ־70 מ"ר + 10 חדרים + חצי דונם פרטי + גנת, בשכונת הבוקר — 983242 1.100.000.
● ליד הוף רשבן וילה 200 מ"ר בבניה + דונם. 420687 ומ־17.00 — 41390S
● ברמת גן בברכת השקט חדשה למכירה דירת יקרה 4 + במצב הדשה 725622

דבר מגיע מדי יום לציבור קוראים, המונה למעלה ממאתיים אלף איש, הכולל את כל שכבות הישוב בעיר ובכפר, בתעשיה, במסחר ובמערכת הבטחון. מחצית מקוראי העתון אינם קוראים עתון יומי נוסף ורק באמצעות "דבר" הגיע אליהם.

תדפיס מיוחד של הלוח החדש מופיע בכל יום שישי באלפי עותקים במשרדים, במפעלים, בבתי־קפה, במקומות ציבוריים ובכל סוכנויות "דחף".

פרסם בלוח החדש

هكذا من الاصل

● "אירים 80" — שכונת וילות ייחודית בהתכונות להפליא, בישנה ברחוב השייטים באיזור וילות 3—4 חדרי שינה, סלון, טרקלים כפולים, משבת ברווח, גינה, חצר סיורית, — "בטריב", בנחת. הבנק ופרטה: יחידה הכלבי 49 ת"א. טל. 444567, 454121.

● בגבעת וילה להשכרה לפנות בבקים, פינקיה. טל. 944147.

● למכירת קוטג' בפיאר במרכז בהיים 4 חדרי שינה, כל הסכמו לים והוספות 868613.

● צהלה, בשכ"ת, בית בנוי 3 חדרי שינה, סלון ורפ"א, טלפון, מזגן, חמום, גנה, ורחוב חלקיה. כ-1.9 מ'. טל' 474804.

● למכירה בגבעת רבבם בגיל ת"א בית 7 חדרים 3 שרותים — 3 טלפונים והגינה 258971 בי שעות 10—12.

● ברמת השרון בשכ"ח וילה במבוארת 4 חדרי שינה, משבח גדול, הול בינה, חדר אוכל, סלון, 472320.

● בהרצליה פיתוח וילה פאר על דונם 226989, 746447.

● להשכרה לשנתיים 5 חדרים דירים בלא בתל-ברוך. 470658.

● 3 חדרים ברוחים, צפון ת"א, טל. 232067.

● 2 חדרים ק"ק, למגורים, מבורד, פרישמן—דיזנגוף. טל. 247365.

● 3 — סלון בצפון, טלפון, 447719.

● דירת 3, ברחובות, 231133, 446039.

● דירת 4, 441632.

● דירת 3 חדרים ברמת-גן. טל. 760079 ב-16.00.

● 2 חדרים, ק"ב, בקרית-בבלין, 817102, לא בשבת.

● בראשון-לציון דירת 4 חדרים, חדשה, יפה, 946510 — 941720.

● דרוש בית בגס, טל. 761294.

● למכירה וילה בשפה הקוה, ת"א 8 בערב.

חנויות

● חנות למכירה בבת ים ברחוב "אשי בלפור" 78. טלפון. 375549.

● למכירה חנות חדשה, 47. לפנות 228558 450143.

● בשכ"ח חנות וטלפון מתאים לשרות. באבן גבירול. 287643.

● 100 מטר בדיזנגוף, 25 מ"ר למכירה טל. 228558—450143.

● בהזדמנות כל בו פרפומריה, 471437.

● במרכז אלנבי, 03-611346.

אולמות

● דרוש בשכ"ח אולם 300—400 מ"ר להצעית, טל. 03-958255.

● להשכיר אולם 100 מ"ר, לפנות 4 פינת דיזנגוף 193.

● למכירה אולם 100 מ"ר, טל. 229388.

מגרשים

● למכירה 10 דונם פרדס על הכביש הראשי תל-אביב—חיפה, 228223.

● למכירה 10 דונם פרדס על הכביש הראשי תל-אביב—חיפה, 228223.

● למכירה מגרש 270 ב"ה, 764316 אחה"צ.

● בפתח-תקוה — מגרש, 43.000 ל"י בלבד!!! טל. 297506.

● באשדוד! בהזדמנות! 19.000 ל"י קרקע פרטית — טאבו. טל. 03-282656.

● בהזדמנות!! ליד טבריה — ביבנאל 13 דונם קרקע פרטית — 39.000 ל"י בלבד! טלפון 03-297506.

● בחדרה במרכז מגרש 1600 מ"ר למכירה 03-222326 — 03-280901.

● ביבנה — מגרש אחרון בחוף, 62.000 ל"י בלבד! 299904.

● ליד רחובות בהזדמנות, 11.000 ל"י, אלנבי 55, תל-אביב.

● למכירה מגרש בחולון 270 מ"ר, 200.000, 256842.

● למכירה בהתישרון 4½ דונם לבניה לקוטג'ים רציניים. 914034.

● רחוב שטרית — 520 מ"ר, רמת השרון 1½, 232981.

● 40 דונם, 1316 ת"א.

● למכירה מגרש 1500 מ"ר, 459518.

● בראשון לציון מפרטי ב"ש — 3924 2 דונם טל' 941942.

עסקים

● הדר א' ב"ר מתאים, 766925.

● מכולת דלק בחברה, 869426.

● למכירה בית מלאכה לקונפקציה, 874441.

● להשכרה מכולת בשכ"ח, 782603.

● כספרה להשכרה, למכירה, 958277.

● מכולה בנהריה, 845566.

● מכירה בשכת האופנה, 263836 09.00—13.00.

● נגר מצליח, 21.00 — 19.00.

● דפוס כמוסט למכירה, 821684.

● המזנון למכירה, ת"א, לפנות במקום.

● למכירה 1,3 מכולת, 750058.

● צבעי רכב, 879048 ב-18.00.

● למכירה חנות מכוננה, 738880 ב-18.00.

● 03-2311066 8—14.

● בראשל"צ, 950.000, ת.ד. 500 ראשל"צ.

● 443970.

● להגל נסיפה למכירה, 229330.

● למכירה ברכת גן קפה, 752649.

● בצפון בשכ"ת מספרה, 441468.

● 868749.

רהיטים

● בהזדמנות רהיטים [illegible]

● בהזדמנות סלון [illegible]

● בהזדמנות מגון, 100 רמת גן.

● למכירה רהיטים, 84/15 — בתיים.

● 243056 ת"א.

● למכירה בהזדמנות! סלון, 03-799104.

● 253882.

● למכירה בהזדמנות ארון, 37105, 31932.

● למכירה, 417393.

מכירות

● [illegible] 067—50212/3.

● 16.00 אחרי 615087.

● 450793.

● 450793.

● 457195.

● 227098.

● 866421.

● 762359 בערב.

● 455590.

● 765713.

● 234469.

● 794651.

● 478767.

● בהזדמנות למכירה ציוד בכלת באלמים, פריג'ידר, מכונת קפה, אגודה. טלפון 451613.

● הזדמנות! למכירה מיטה, 33235.

● מחשב, 224394.

● 445015.

● 765713.

● 411331.

● 223645.

● אמפליפייר, 862977.

● למכירה מכונת, 742705.

● רסיבר, 44857.

● למכירה, 445617.

● בהזדמנות! 225687.

● להגל נסיפה, 478680.

● למכירה 2 ביטוח, 479694.

● טונגר, 448010.

הצעות עבודה

● דרוש הנדסאי או טכנאי אלקטרוניקה, 757211.

● דרוש טכנאי אלקטרוניקה, 757211.

● דרוש צעיר יוצא צבא, 757211.

● דרושה פקידה, 36076 ת"א.

● דרושה פקידה, 40 ת"א — אחה"צ.

● 475272.

● דרושה אשה, 448451.

● יהלומים!! 912464.

● 858018.

● יהלומים!! 825696.

● 03-951160.

● 235263.

● פקידת טלפון, 820503, 108.

● אובדלוקית דרושה, 825824.

● למשרד, 456563.

● 953069.

● 725835.

● 13 ת"א.

● 411666.

● 288535.

● 418055.

● 288645.

● 98038344.

● 22 ת"א.

● 8249—8.

● 267829.

● 412992.

● 441292.

● 131.

● 835696.

● 843633.

● יהלומים!! 825646.

● דרושה, 30892.

● דרוש חרט, 820772.

● דרושה פקידה, 123.

● דרושה, 58054.

● דרושה מטפלת, 915905.

● דרוש, 844900 842335.

● 799944.

● דרושה אשה, 743215.

● דרוש, 822374.

● לבית מלאכה, 786519.

● דרושה פקידה, 824115.

● אשה, 478738.

● 825258.

● דרושה מטפלה, 716042.

● דרושה קוסמטיקאית, 238035.

● דרושה עוזרת בית, 841134.

● דרושה מטפלת, 03-245563.

● דרושים לאזור ירושלים.

● מטפלת בחולון, 858157.

● קנין, בעל רכב, 786095.

● עבור מעבדת צילום, 32856.

● 223931.

● דרושה ספרית, 761930.

● 58054.

● 457067.

● 946373.

● 735242.

● 823173.

● 238297.

● 983030.

● יהלומים!! 735181.

● 914966.

● 854901.

● 945572.

● לסלון בתל-אביב, 234214.

● הלוסים!!

● גרפיקאית, 622739.

● 59814.

● 03-532376.

● דרושה פקידה.

● דרוש שליח.

● 204560.

● 791662.

● 956163.

● דרוש נער.

טלוויזיות

● טמרון תל-אביב, 234467 243445.

● בהזדמנות, 253467.

● פילוקו, 451815.

● היקון, 82307.

משרדים

● גנן מקצועי, 03-723567.

● הנדסאי, 03-950190.

● בעל רכב, 53580.

● 4545.

● בשכ"ח משרד, 232139.

● להשכרה 2 חדרי, 30802.

● בשכ"ח משרד, 56225 263424 623028.

● 58.

● 246489.

● 372064.

אופנועים וקטנועים

● באפאבים, 253467 1971.

● וספה, 39483.

● למכירה, 03-958562.

● הונדה 50, 763072.

ביטוח

● ביטוח חיים, ת.ד. 4655 ת"א.

קיט ונופש

● במצפה 2 חדרים, 03-225235, 03-470657.

טיולים

● 03-410822.

מקררים

● למכירה, 22.

● למכירה פריג'ידר, 850161.

● אמקור, 282611.

● למכירה אמקור, 24.

● מקרר, 246498.

● מקרר, 347954.

כלי נגינה

● 251921.

● 762562.

● 235147.

● 239438.

● אורגן, 905367.

● 623069.

● 472308.

● 261862.

● 614069.

● 03-418362.

● בהזדמנות, 32584.

● 269824.

הלבשה

● למכירה בגדים, 263836.

תריסים

● 850780.

● 852897.

חוגים

● 340013.

● 26.

● 26.

אבידות

● אבדה כבלית, 03-283350.

חיות בית

● 286023 226964.

● 380925.

חקלאות

● 065-66063.

● למכירת במחיר הזדמנותי, 971033.

● 229276 739850.

● 479.

● 30276.

● 455497.

● 5.

צילום

● 739551.

● 051-4821.

● 26.

סירות

● 477871.

מחסנים

● 244996.

● להשכרה, 30892.

שעורים

● 456128 440519.

● אקדמאית, 456719.

● לימוד, 797307.

מספרות

● 820901.

● 330861.

מטבעות ומדליות

● 444128 — 445442.

שידוכים

● 667348 282932.

● 218.

● 2 צעירים, 37451.

● 29330.

● 30290.

● 30290.

● 29,155, 065804.

● 8398.

● 37259.

● 4568.

● 37610.

● 220868.

● 615462.

● 6435.

● 6435.

● 12.

● 13002.

● 615360.

● 2391 8212.

● 9167.

● 29513.

● 319.

● 23076.

● 9070.

● 8093.

● 18006.

● 30800.

● 9.

מסג'ים

● 16.00—18.00.

● 223904.

● 19.

אבידות

● 826150.

ריקודים

● [illegible]

שרותים

● 225619.

● 225619.

● 761833.

● 476197.

● 825972.

● 263955.

● 55147.

● 55147.

● 874491.

● 230396.

● 89.

● 411251.

● 411251.

● 416693.

ביקוש עבודה

● 762563.

● 14.30 — 11.00, 280543.

● 765172.

● 28.

● 234513.

● 937427.

● 823356.

● 257160.

● 257160.

● 846854.

● 203352.

● 867369.

● 874357.

● 470246.

לידיעתך

בהשוואה לשנת 1973 אין גידול בצריכה הפרטית לנפש

הצריכה הפרטית לנפש עלתה ברבע הראשון של 1974 בשיעור של 11—12 אחוזים בהשוואה לרבע האחרון של 1973, זאת לאחר ירידה של 10 אחוזים ברבע האחרון של 1973 (החודשי המלחמה). כאן שהצריכה לנפש ברבע הראשון של השנה היתה שוות לרמתה שלפני המלחמה ואין גידול מ"מבצוות" — בתבדר מנתוני הלכבה המרכזית לסטטיסטיקה.

עיקר עלית הצריכה היא בסעיף מוצרים בני-קיימא, כרהוט, ציוד למטבח וכלי רכב. במחירים קבועים גדלו רכישות מוצרים אלה ב-40 אחוזים, אם כי זה צריך נמוכים ב-8 אחוזים בהשוואה לרבע השני שלפני המלחמה.

נתונים אלה מראים, כי תהליך ההתאוששות בפעילות הכלכלית לאחר המלחמה נמשכת גם בחודשים הראשונים של 1974. ברבע הראשון של השנה גדל התוצר בשיעור של 3—4 אחוזים.

גם רידהוט
תוכל למצוא
בלוח החדש
דחף

פרסום
דחף
חברת הפרסום
מס. 1 בישראל
ההנהלה בית "דחף"
סמטת בית השואבה 8 ת"א טל. 62 25 47
43 סניפים ברחבי הארץ.

הלוח החדש ⊕ דחף

הלוח החדש ⊕ דחף ירושלים והדרום

מכוניות למכירה

● Renault 12, Station. May 1974. 2500 Km. 25% taxes paid. 16,800 IL. 02—227944.

● ויליס סטיישן 1960 כמו חדש. טל' 261637.

● הרלד טריומף 1966, במצב מצוין: מחבר „אגד". 531097 — 531795.

● פולקסווגן 1303 אל מודל 73' במצב מצוין. 39111, 66147.

● מאגנום 20 אוטומטי 1967 מסים לשנה טלפון 521063.

● פרינץ 4 — 1970, כמו חדש, טלפון 263355 בערב.

● קורטינה 1963 מנוע 72 42,000 במצבית 12,000 לירות. 02—273422.

● סוסיתא סטיישן 1968 + אוי-רדיו 6,800.— 231695 286284 ל"י.

● היספניה 1965 1200 במצב מצוין, מסים + רדיו 272271.

● סוסיתא במחירית 1968 מודל אוברול. 255159 פרט לשבת.

● מאגב מחירית במצבית 66, יד ראשונה, 9,500. 418362 10.00—13.00.

● סובארו 1300, 1973, 8.00—9.00 בבוקר ובערבים 39514.

● מיניטינור 68, 64,000 ק"מ. 39514 בבוקר, ובערבים 8.00—9.00.

● בהזדמנות פולקסוואגן 1973, 39,000 וריאנט, סטיישן משחרי, במצב מצוין, 225575. בעבודה: 225074.

● פיאט 125 מודל 1969 במצב מצוין, אחרי אוברול. 536305.

● ב.מ.וו. 1200 אוטומטית 1971. טל: 32572 — גם בשבת.

● ווקסהול 1964 במצב טוב, אחרי אוברול. מרצף. 413344.

● בהזדמנות ב.מ.וו. 1800, 1969, מצב מצוין. כל: 68577.

● חיפושית 1303, 1973, 25,000 ק"מ. בגריבה + תוספות. 271405.

● פורד טרנזיט 1973 19,000 ק"מ, + מסים. טלפון: 224831.

● פרינץ 4 1966, בהזדמנות, 4,200 ל"י. טל: 62353.

● רנו 16 טי.אס. 1970, רדיו + מסים. 224197, 288284.

● פולקסווגן דבל קבינה 1972, בגמישות. 525505, 521363 (שבת).

● פיג'ו 404, 1964, —14,000. בבית: 536613, בעבודה: 233000.

דירות למכירה

● בעמק 2 גדולים, ק.ב., חדית הסקה, 230,000. טל' 02—65668.

● קרית יובל 2 חדרים טל' 60286 עבודה 410605 בית.

● 2½ בבית הכרם, + הסקה, טל' בבית 527477 בעבודה 525037.

● 3½ חדרים + חדר ארונות הסקה, מרכזית, מרפסת, סגורה, 413042 50 הנוסקה. 8955

● ברמות אשכול מיידי 4 חדרים + פ"א + הסקה — 335,000. 284062.

● בסן מרטין 6 — 3 חדרים 160,000 לירות טל. 60622.

● בעיר גנים דירת 3 בתהוה ק.ק. מיידי! „צימוקי" 410457.

● „צימוקי" מציע: בעיר גנים — 110,000; בקרית מנחם — 145,000; בקרית יובל — 125,000; בבן זכאי — 175,000; בקרית שמואל — 230,000; ברחביה — 300,000; — 330,000 — המלך ג'ורג' 23 טלפון 228258 — 9.00—13.00 16.00—19.00.

● בקרית שמואל 2 גדולים + 3 מרפסות 220,000 — 410457 „צימוקי".

● אם למכור לקנות ולשכור דירה? ל„צימוקי" פנית! המלך ג'ורג' 23.

● דירה בת 2 חדרים במרכז העיר. 232431 מאחה"צ.

● שלושה חדרים בקרית-משה, או בגבעת הצרפתית, מיידי. טל. 35923 מ-21.00.

● בקרית-משה 3 וחדר עבודה, כשמה גדול, הסקה. 522431 פרט לשבת.

● במעלות-דפנה קוטג' 5 חדרים 330,000.

● בתלפיות-הגבעה 3 150,000 „נבריה" 285317.

● בתלאורה, להחים 2½, ק.ב. יפה „צימוקי", המלך ג'ורג' 23.

● בקטמון דיסקין 3 חדרים + הסקה, למכירה במרץ. 170,000. טל. 35115 בערב.

● 3 חדרים, פ.א., ק.א. 240,000 סביבה טובה 285730.

● במרכז 3½, הסקה, גם למשרד. 235,000 ל"י. 231050 — אחה"צ.

● בית-הכרם 3 + הול ק.ב. + טלפון. הסקה מ-9.00—12.00. טל. 286951 פרט לשבת.

● מיידי ברמת-אשכול דירת 4½ ק.ק. 69704 — לא בשבת.

● מיד! במרכז 2½ גדולים. כל הנוחיות. + פירסטה. 33431/49 בבוקר.

● בהזדמנות, מיידית! דירה 2½ וגינה בקטמון. ק.ק. 61534.

● בהזדמנות 3 חדרים בגבעת-ברם בעבודה 223686, בבית: 416930.

● דירת 4 ק.ב. דוד הדרון ב-ק.ק. + הוספות. 13 בית וגן.

● בפית בברכה, דירת 3 חדרים גדולים. מתאים למבוגרים. מיידי, לבעל מעיף. פרטים לטלפון: 907871. לא בשבת.

● מיידי ברמת אשכול דירת 4½ ק.ד. 69704. לא בשבת.

● במרכז 3½. הסקה גם למשרד. 235000 ל"י. 231050 אחה"צ.

● דירה וחנות למכירה שכח גדול 286412 פרט לשבת.

● במרכז דירת 2½, חדישה לוקרוס עבודה 412626 בית 32497.

● לתיירים. 3 חדרים בקרית-יובל. טלפון 413470 כל היום.

● יפה נוף 3 חדרים 200.000 ל"י. 527692 אחרי 16.00.

● מיידי! בתלפיות דירת 2. טל' 526797 עבודה הי' יצחק.

● ברמות אשכול דירת 3 חדרים פנוי מיידי. 254922 בערב.

● בירושלים למכירה בהזדמנות! 2½ חדרים ברחוב הפסגה 21 בית וגן. 02—228803.

● קרית משה 3½ מרוהטים + פינת אוכל, נוף, בעליה 270.000 — ישראקוסט. 222488.

● יפה נוף 3 חדרים 200.000 ל"י 527692 אחרי 16.00.

ביקוש דירות

● דרושות דירות לקניה, גם בדמ"ם לקונים רציניים. „צימוקי" 228258 9.00—13.00 — 16.00—19.00.

דירות מרוהטות

● בבית וגן דירת פאר 3 חדרים חדשה. ק.א. 527285.

● דירה 3 חדרים נחמדה בסף כרמים, לצלצל 67467 231747.

● ברחביה, 4 חדרים הסקה וגז. טלפון, גינה ונוף מרהיב. 34640

● 3½, 4½, חדשה מרוהטת מרווחת + הסקה שרותים כפולים + טלפון ברמת דניה 417868.

● בפלמ"ח, 4, מרוהטת מלא + הסקה וטלפון לתקופה ממושכת. 02—231705 03—453564.

● דרושה שותפה דתיה לדירה ברחביה 221461 — עבודה. ציפי.

● בשכ"ת 3 חדרים מרוהטים בית וגן מספטמבר. בעבודה טלפון 227903.

● דירת 3 חדרים, בלי הסקה — אברהם עטרן, לשנה, כניסה מיידית. 450 ל"י לחודש. 227827 — בבוקר.

● במוצא עליה דירת 6 חדרים בית דו משפחתי ל-11 חודש. כניסה 11.9 1600 ל"י לחודש — 227827 בבוקר.

● דירה מרוהטת 4 חדרים ברמת דניה + טלפון הסקה, מטליה. 222833 בשעות 8.00 — 13.00.

● גבעת מרדכי 3 חדרים, + הסקה 650 כביסה לדתיים 531740.

● 3 חדרים להשכיר לשנה באזור דיור ברכוב ושקט. טלפון — 02—38510 לפנה"צ.

● 4 חדרים מרוהטים בקרית עבור אל, קומה ראשונה, הסקה. טל. 02—30703.

● בגבעה הצרפתית, בארסי. 4 חדרים, ק"ק + גינה + כביסה משרה. + טלפון. 224354.

● דירת 2 בבנין דיפלומטי, פ"א. חצר, לשנה. 532119 אפשרי בד"ש.

● בגבעה הצרפתית 2 חדרי שינה + סלון + טלפון, —750 ל"י. 232924, בבוקר.

● 2½ בבית הכרם, לשנה, אחה"צ 02—283718.

● בפלמ"ח דירת 2½ מרוהטת, הסקה, להתקשר 31161 ל"י בבית.

● דירת 4 חדרים + טלפון + הסקה + כביסה בקטמונים לששה חודשים. 750 ל"י, להתקשר לעו"ד ברזילי 234371.

● ברמת-אביב דירת 3 מרוהטת קומפלט + טלפון. 03-419827 9.00—12.00.

● בגבעת מרדכי חדרים 2 + פ"א, בעליה, נוף, טלפון: 271405.

● חדר בדירת סטודנטים בקרית-יובל. פינוי מספטמבר. 02—527021. 03—236779.

● בבקעה דירה 3 חדרים בין 17.00 — 19.00, רחוב 26 דירה 13.

● במושבה הגרמנית 4 חדרים, אילוה, הבליץ 10 17.00—19.00.

● בירושלים, ברחביה חדר מרוהט + טלפון לבחורה / אשה. כסר 02—285609.

● ברחביה דירה מרוהטת 3½ חדרים לשנה / שנתיים טלפון 271477 לא בשבת.

● דירת פרסה. כניסה פרטית. 3½ בגבעה הצרפתית 850 טלפון 228240.

● בטלביה 3 חדרים סגורים טל' הסקה דירית 63919.

● ברמת אשכול דירת 4½ חדרים לשנתיים 289280 פרט לשבת.

● בעיר גנים, דירת 3, הסקה + טלפון. 500 ל"י 284789.

● בעיר גנים ב', דירת 2 חדרים מרוהטת + טלפון 419535 פרט לשבת.

● בקרית משה 3½ + הסקה + טלפון למסורתיים 525168 — פרט לשבת.

● בקרית משה, חדר מרוהט + שמוש במטבח. 526482 מ-14.00 — פרט לשבת.

● דירת 3 חדרים בסן סימון 650 לירות לחודש 531035.

● גבעת מרדכי דירת 3 + הסקה, כביסה 650 531740 לדתיים.

● בשכונת 4 חדרים מרוהטים + טלפון הסקה מספטמבר. 37338 280987.

● ברחביה חדר מרוהט + טלפון לבחורה / אשה. כסר טלפון 285609.

דירות להשכרה

● לנופשים דירת 2, כל הנוחיות. שכר יומי 02—36061.

● בשכ"ת דירת 2 חדרים + הסקה ברחוב עוזיאל. 533425.

● בדמ"מ דירה או 2, 3 חדרים + פרוזדור במחנה יהודה 68472.

● דירת חדר בגבעת מרדכי, הסקה אפשרית מרוהטת טלפון — 287280.

● בקרית יובל דירת 2 חדרים משופצת. 32344 — אחרי 19.00.

● דירת מרתף כניסה נפרדת ד' ברותים המורת עזרה בבסק בית בשעות היום. מתאים ליהודה או זוג בהורות. פנוי מיידי. טלפון 228736.

● רמת אשכול, דירת 4½, מרוהטת חלקית, הסקה + טלפון — 283934.

● דירת 4½ ברמת אשכול + טלפון טל' 30512 פרט לשבת.

● בנות ברגות 4 חדרים מרוהטת + הסקה וטלפון 535605 בעיר.

● נוה יעקב 3 חדרים קומה ב', מרוהטת חלקי. טל' 65369.

● 3 + פינת אוכל בארמון הנציב טלפון 35015.

● בתלפיות 4 חדרים, מרוהט חלקי + טלפון הסקה להתקשר: 263416 כל היום.

● דירה חדשה 3 חדרים + הסקה. 331738 פרט לשבת.

● דירה 2 נפרדת, כל הנוחיות. שכר יומי. 02—36061.

● חדרים יפים להשכיר לזמן קצר להופסה זוגית או יחידים. טלפון: 02-62894.

● מוצא עלית לחודשי הקיץ. 2 חדרים להשכרה. כאוגוסט. טלפון 534336.

● יפה, פניה, 2 חדרים מרוהטים, עם טלפון, בית-הכרם, המיוחדים, קומה ג'. לפנות בערב 223663.

● בגואטמלה 3½ חדרים + טלפון + הסקה מרכזית + ארונות קיר, מיידי. 412321.

● 4 חדרים הסקה ברחוב בית"ר בתלפיות. כאוקטובר. 261151.

● בהזדמנות 4½ ריקה, בלי ארוחות בסבה, תנאי שכירות מיוחדים. 39514 בבוקר ובערבים 6.00—9.00.

● 3½ חדרים (חדשה). הסקה ק.ב. ביעקב כהן 26 (סוף „שבטי"). 600 ל"י להתקשר מיידית. להתקשר לעו"ד ברזילי 234371.

● בבנע מכירה בפאות טבעיות — 39 ל"י. פאות אלגנס שטראוס 13.

מגרשים

● מגרש בהזדמנות מיוחדת בפרדס הדר 45.000 הסקה בבוקה, עתיד בחיר. כל הקודם זוכה. טל. 02-534275.

ביקוש עבודה

● מנהל חשבונות מוסמך יועץ לעניני מס-הכנסה, בעל נסיון מבקש עבודות שוטפות בעסקים והנהלת חשבונות. ת.ד. 9019 ירושלים.

● עבודות הנה"ח והדפסות בסדרים נוחים. ת.ד. 1297 ירושלים.

שידוכים

● מטרימוניאל משרד לשידוכים אירופאי מיועד בעיקר לאקדמאים ודתיים. טל': 234334 ירושלים.

● רווק 30, 176, אשכנזי נאה, בוגר לבעלת תכונות ת.ד. 2391 8307 ירושלים.

תריסים

● דרוש בוכנב תריסים עם נסיון לעבודה בקבלנות טלפון — 225681.

חיות בית

● למכירה כלבת דבל (גקניק) 10 חודשים. בבית: 66688.

חנויות

● חנות בהמים לכל מטרה במרכז העיר, + הסקה. 224831.

מקררים

● בהזדמנות מקרר ווסטינגהאוס. 10 קוב טלפון 410914.

● מקרר אמקור 10 במצב מצוין 750 ל"י. 534495.

אופנועים וקטנועים

● הונדה 125 1969 + מסט. הי' יום 3.00—6.30 — 39164.

מכירות

● התוקה מפתחות למכוניות לאביזרי רכב טלפון — ביק.

● אנציקלופדיה בריטניקה לנוער חדשה 400 ל"י. 34939 — אחה"צ.

● מיקסר גרמני חדש וכוב 1000 ל"י. טל. 61135.

● ספה, כורסאות, שולחן — 1500, תנור בישול ואפיה חשמלי. 523181.

עסקים

● בעל חנות מרכזית ברחוב יפו מוכן לשקול הצעות. לכתוב: ת.ד. 1326 ירושלים.

● כבבסה כבוסת בדמ"ם, אפשרי גם למהנסים. 32532 — עבודה.

רהיטים

● רהיטים עתיקים לסלון, לבכירה. בהזדמנות. טלפון: 02-261616 ירושלים.

● מיטת נוער כפולה + בגירה במצב מצוין. 262506.

קיט ונופש

● בגבעת מרדכי 3 חדרים יפים וגינה להתקשר 03—749223.

● דירת 1½ מ-1 בספטמבר, הרצוג 77, אוטספלד 16.00—19.00.

הצעות עבודה

● דרושים מורים/ות לעברית, סטודנטים/ות משנה ב' (נסיון בהוראה אינו הכרחי). מ-13 לירות לשעה. ארגון אמריקאי, שלמון 1, (כבר ציון). לפנות: 18.8.74 בשעה 17.00.

● לקפה „עטרה" דרושה מוכרת לשעות הבקר לפנות במקום.

● עובד אחרי צבא, נסיון בחשבון רשיון לקבוצה. 227677.

● דרושות בנות לכבצע לפנות א.ג.ת. המלך ג'ורג' 23 9.00—13.00.

● אשה לטפל בילד. מ-800 — 1300. 521250 פרט לשבת.

● אשה לטפל בילדים ועזרה בבית. 3 שעות, 5 ימים בשבוע — 271303.

תנורי בישול ואפיה

● תנור חשמל אפיה וגריל במצב טוב 300. 228787.

שונות

● מכירת פאות ב-39 ל"י. בפאות אלגנס שטראוס 13.

הלוח החדש ⊕ דחף חיפה והצפון

מכוניות למכירה

● סוסיתא מהודרת 66 69, בגזית 03—747925.

● אסקורט 72 טובה, טלפון בשעת העבודה 244411 — ביקשת.

● לכל המעוניינים למכירה לפנות טלפון 067—40019. בשבת 12.00 עד 24.00 פתוח.

● קרט 12 לוקס 1972 42,000 ק"מ. טל' 535695.

● חפושית 1300 — 1972, 45,000 רדיו, מסס שנה. 81984.

● אאודי 100 ל.ס. 1971, מצב מצוין טלפון 538173.

● בהזדמנות פולקסווגן ליפוזין 1964 במצב טוב. טלפון 84967.

● מאגנוס 68 20 אם כבב כבר ין. אוטומטי. בשבת 89583 הול 662584.

● קרט 63 מנוע 71 55,000 ק"מ, ביום א' 15.00 — 08.00 — טלפון 668572 שגיא.

● פולקסווגן כביה כפילה 69 במצב מצוין, 12,500 טלפון — 715396 בערב.

● בהזדמנות לרגל נסיעה פז'ו 404 — סטיישן 1971 75,000 ק"מ רדיו, מסס, מאי, יד ראשונה, — 30.000 ל"י טלפון 04—86762.

● אופל רקורד סטיישן 1973 — 16.000 ק"מ טל' 04—664658.

● חיפושית 1200 — 1968 + רדיו, טלפון בבית 242969 כיבה.

● קונסטה 1300 — 1967 במצב מצוין אוברול 1972 — 81747.

● טנדר 404 שנת 974, 4500 ק"מ טלפון 730558.

● למכירת פריג'ידר פתוח למסחרית או לקונדיטוריה במצב טוב. להתקשר טל. 724876.

● למכירה בהזדמנות בכבית באאות 400 „די" מודל 1965 במצב טוב טל. 717617.

דירות למכירה

● בבת-גלים דירת 5 חדרים גדולים בדמ"מ קיא. 04—524176.

● סוסיתא משופצת — קנה רק במקור ותקבל סוסיתא מחודשת לפי כפרים בית הרושת אומקרס, מפרט ביצוע תיקונים ואחריות. העברת בעלות חינם!!! טיפול 1000. טיפול 3000 חינם! ואחריות!!! ההסני חלקים ומוסכים לשירותך. פנה עוד היום ל... רח' בר-כבן 10 ת"א, טל. 251980. מוסך סוסיתא קרית אריה; אזור התעשיה פתח-תקוה 3. טל. 914725.

● דירת 3 חדרים עם תוספות רבות. טל' 538629.

● בהזדמנות בהדר 3 חדרים + מרפסות 120.000 ל"י, 04—661012.

● ברמת שאול, חדשה, 3 + פ"א 85 מטר טל' 530223.

● בטבעון 3½ ארון קיר + אמבטיה, 932146 בשבת 934949.

● שני חדרים יבנה יוקף 70,000 ל"י טלפון 235058.

● בעבאס 3 חדרים + מחסן + מרפסת סגורה. נוף ק"ב. טלפון 87837.

● בירידת בכרמל צרפתי דירת 3 חדרים 70 מטר, 125.000 טלפון: 533439.

● 2 חדרים + פ"א קומה ב' אפשרות עם רהיטים ופריג'ידר טל' 231750 מ-17.00.

● להכיר התליה 3½ חדרים ב' כרמליה כניסה מיידית 80513.

● דירת 2, פניה, מרפסות, ארונות מטבח, הבכך 7, ק"א, טלפון 224023 מ-17.00.

● בקרית מוצקין 3½ דירת הבד קרקע פרטית טלפון 716933.

● בשכונת הכרמל קומת קרקע 2½ חדרים + שיפוצים טלפון 81788.

● דירה חדשה 3 חדרים בנוה שאנן. 571735 10.00—23.00.

● ברמן 3 חדרים + פ"א חדשה סינתית ק"ג בוריא 22 כדוך טל' 640521 בהזדמנות 140,000 + 10.000 משכנתא.

● בכרמל 2 חדרים גדולים + תוספות מיידי 81895, 245794.

● בדמי מפתח דירת חדר וכל הנוחיות ה.ד. 8024.

● דירת 1½ נפלאה, בבית דו משפחתי, אפשרות בניה לקומה 03—750058.

● בתל חנן דירת 3 חדרים קרקע טלפון 03—750058.

● דירה 3 חדרים + פינת אוכל ק.ג. 723217 גבר.

● בדניה בהזדמנות, דירת ארבעה חדרים, לוקסוס. 410746.

● בכרמיאל 3½ חדרים קומה א' מסודרת, מעלה הרדמים 18/2 כרמיאל.

● מיידית דירה 2½ חדרים, נוף וסביבה נהדרים בשפרינצק, בערבים. 537378

● בקריה-אליעזר 3½, דירת מרפסות, יצחק שדה 5, בשעי הדיש.

● ביצחק שדה א',47, 3 חדרים + פ"א + מרפסת סגורה, קומה ב' אחורי ביפוך כללי — 175.000 לירות, טלפון 526655.

● בבת-גלים/אל 3 מסודרת, 140,000 קומה א' מרכזית. 521098.

● בטבעון: למכירה דירה חדשה 3½ + 2½ דונם בגבעה. טלפון 932603 לא בשבת.

● בעבאס דירות בנות 3—4 חדרים 251173 אחה"צ.

● בהזדמנות: בקרית-אתא ב. מסודרת אליהו + מרפסת סגורה, מחסה הינך חדשים. 723822 בערב.

● ברוממה החדשה דירה 2 חדרים הכנדה טלפון 256811.

● דירה 3 חדרים + פ"א, כבר דרת מאר 66, 225692.

● ברמת אשכול 4½ חדרים + הסקה, ק"ד. 04—235758, וכיום א' 03-286984.

● בהדר-הכרמל 2 + הול עם אפשרות הרחבה. טל. 255346.

● ביזראליה 3 + פ"א + מרפסת, ק"ב, נוף, טלפון 234560.

● בקרית שפרינצק דירת 3 + פ"א, הדרת. כל. 241768. מ-14.00.

● בבצלאל 2 + הול + 50 מ"ר לבניה ק.ה. 662543.

● 3 חדרים + מחסן + גינה אפשרות בניה. טלפון 716833.

● בקרית שפרינצק דירת הדר מרוהטת. 58,000 ל"י. טל. 241020.

● 4 חדרים הדירה לגמרי, כניסה מיידית בקרית-שפרינצק, קרקע פרטית. 187,000. לפנות 88314.

● בנתניה חדשה 3 + פ"א 88,000 + משכנתא 667027 טבל בעבודה.

● ביאליק 3 חדרים + פ"א + תוספת 85 מ"ר 726235.

● בקרית מוצקין במקום מרכזי 3 + הול. 711071 לא בשבת.

● דירת 4 לוקסוס חדשה במטבח גדול באחוזה. 253124.

● דירת 3 חדרים + סלון ברכב קומות בסביבה. 730285 בשעות 17.00—20.00.

● בקרית-אתא דירה 110 + מחסן למכירה בדצמבר. 160.000 — 04—724609.

● דוחף! למכירה דירת 3 חדרים + שיפורים ברוממה החדשה 241267.

● 3 חדרים ופ"א בנוה-שאנן, תחבנה במרק, טלפון 253831.

● ההזדמנות דירת 2½ חדרים עם ריהוט מלא רחי פרצה. 87781 בערב.

● דירת 3 חדרים למכירה ברוממה, רח' הפרחים. 244029.

● ברמת-שאול 2½ + מחסן מסודרת מרכזית שכונה + נוף. 524829.

● ברמת שאול 2½ נוחה גבוהה אוורירית, נוף. 537593.

● דירה 2 חדרים משפחת בנין, קרית-ביאליק הגנה 14/6.

● באחוזה, דאונס, דירת 4, 280.000 ל"י, טל. 241870.

● דירת הדר בבצבהיים + תוספות + כביסה ק"ק; 75,000. מתאימה למגורים ולמשרדים. טל. 04—88492.

● ירושליה ברביקונת 3 חדרים, מיידית + משכנתא. 223011.

דירות להשכרה

● דירת 4 חדרים במרכז קרית ביאליק בשכר דירה חודשי. לפנות 065—54253 בשעות 16.00—22.00.

● בדמי מפתח דירת 2 חדרים באחוזה, לטלפן בערב 84349.

● 3½ חדרים, 106 מ"ר, הבסיא ם, הבית הסקה. 700 ל"י, ללא מתווכים. 242851.

● 2½ חדרים, בקרית אליעזר מרוהטת חלקית פנויה לפנות טל' 252118.

● דירה 4 חדרים בשכונה (ליד הסופרמרקט החדש) 716883.

● בגבעת עליה, בשכונה חדשה 4 חדרים, לבניה מיידית. 04—87513.

● ל"י טלפון 722992 בשעות 13.00—17.00 ובערב.

● 3 חדרים מרוהטים גדולים — קרוב לטכניון האוניברסיטה טל' 234961.

● דירת 2 חדשה לזוג מרוהטת טלפון 600 — 254550.

● דירה מרוהטת + חימום 3 חדרים ברוממה. טל' 251459.

● דירה ברכזית 2½, מרוהטת קומפלט גם טלפון 723159.

● דירת שני חדרים בהדר, הר קישון 16. בוקר, אחה"צ.

● דירה בת חדר גג, פריג'ידר, להתקשר לטלפון 538035.

● 4 חדרים + שרותים כפולים הסקה מרכזית, מים חמים 24 שעות, נוף מרהיב + טלפון. 525717.

דירות מרוהטות

● בכרמל, 3½ מרוהטת + פיפר, ריס + טלפון פריג'ידר וגז 86710.

● מרוהטת 2 חדרים הול, מקום מרכזי בנווה-שאנן 221668.

● 4 חדרים (אפשר 3) מטבח מרוהט + טלפון, בדרך צרפת 251839.

● דירת 1¼ קומפלט בבית עקס בשב"ת, קרית-חיים 726148.

● 2 + פ"א יפה + מרפסת סגורה + טלפון בכרמל 524457 ביום ו' 16.00—21.00 ובשבת מ-9.00—19.00.

● דירת 2 חדרים ברח' עקיבא מרוהטת מתאים לכל מטרה. כניסה מיידית 511995.

● חדר מרוהט להשכרה בהדר לבחורה. טלפון 667532 מ-5.

● להשכיר דירה 2½ מרוהטת בנוה-שאנן, רח' טרומפלדור. ביום 223897 בערב 254929.

● בנוה-שאנן להשכרה דירה מרוהטת 4½ חדרים 221531 253851.

● להשכרה דירה 2½ מרוהטת + טלפון ברמות רמז 224471 — 662366.

● בבכורים, 3 חדרים מרוהטים לשנה, + טלפון להתקשר 84118.

● 3 חדרים + טלפון + חימום ברוממה טלפון 245861.

● בנוה-שאנן 2 חדרים נהדרת לזוג בלי ילדים 251242.

● ברחוב מוריה חדר נוח לסטודנט להתקשר לטלפון 241367.

הצעות עבודה

● דרושה מטפלת מ-7.00—16.00 בכרמל המערבי טלפון 527787.

● דרושה מטפלת + עבודות בית בכרמל. טלפון 252841 בערב.

● דרושים גברים לעבודה בשפר מפעל בגיל 30 — 55 משכורת טובה! 661443 ,664531.

● דרושה עובדת נקיון משעה 2 בצהריים מקרית חיפה. 664531.

● מטפלת לילד קטן באחוזה 6 שעות ביום 254554.

● מטפלת + עבודות בית + הלבשת אצל מורה. טלפון 642938.

● דרושות מבציסטיות בעלות הופעה נאה, לעבודה בחיפה. תנאים טובים למתאימות. טלפון 04—913026 — 16.00 בין השעות 20.00.

● לנגריה בחיפה דרושים נגרים לעבודה רהיטים ובנין טלפון — 534007 בשעות הערב.

● דרושה צעירה לאחר צבא — הנה"ח ת.ד. 4029.

● בקרית-חיים מרוהית דרושה מטפלת טובה לשעות אחה"צ ליד בן שנתיים וילדה בת חמש. טל. 526991.

● בירה מהפכת מטפלת ברוממה להתקשר 241436.

● אשה להחזיר ילדה מגן בשעה ביום באחוזה 251969.

● דרושה אשה לעבודות בית ברוממה יום יום בין השעות 14—10. 242933

● דרושה מבוגרת לפתוח הרות טל. 666901 להתקשר ליפית.

● דרושה שמרטף אחראית לילד בן 6 מ-1—4 בספטמבר. 89 א' מ-19.00.

● דרושה מטפלת, לבוקר, לגיל 524673.

● דרושה אם בית/אחות לבית הורים בטבעון לקביעה דאיון לגלגל בשעות הערב 04-934125.

● דרושה אשה עם הבלצה לטיפול ועבודות בית. טלפון 255761 פרט לשבת.

● דרושה עובדת 8—2. אפשרי גם ב-4—7.30. להתקשר 83460.

● מטפלת לשעות 2½—7 לטיפול בתינוק והבאת ילד מהגן. 83070, 88664.

● דרושה מטפלת לתינוקת של מורה, ברחוב אורן. 664117.

● מטפלת לילדת מורה, בת שנה, בכרמל, מספטמבר. 88962.

● דרושים עובדים בעלי דקא הכשרה תינתן במפעל, תנאים טובים. אי.סי.אס. בעמי משק 712660.

● דרושה עוזרת לחמש שעות. משפחה גבוהה, 83173.

● למורה דרושה אשה לפשק בית וילדים בגן בקרית-חיים. 731519.

● דרושה מטפלת בקרית ביאליק לטיפול בילד ובתינוק. 711998.

ביקוש דירות

● דרושה דירה להשכרה בת 3 חדרים בכרמל המערבי — 80681.

● לזוג דרושה דירה להשכרה בהדר מרכז-הכרמל. 04—641680.

● סטודנט מחפש דירה קטנה. לפנות טלפון 932372.

● מעונין לקנות או לשכור חנות עד 100 מ"ר בקרית אתא 662543.

שידוכים

● נאה, אקדמאית, מסודרת, מחפשת בעבין 33 — 26. ת.ד. ב/2024, חיפה.

● אם אתה 28 — 34, גבה השכלה תיכונית, רציני ונאה, מעונינת להכירך, נחמדה, שקטה ומסודרת. ת.ד. פרטית ה/2024 חיפה.

● פרטי נאה, רציני, עליון אקדמאי (רכב) 29/180 מעונין בדרשה (אלמנה) יפה ת.ד. 2407 — חיפה.

● צעיר נחמד מעונין ברצינית עד 25. ת.ד. 236 קרית-ביאליק פרטית.

● אלמנה נאה 52 מעונינת בנישואין באשכנזי לא דתי ומסודר עד גיל 60. לת.ד. 2237 חיפה.

● פרטי: אלמן 50 מעונין במשכילה נאה וגבוהה ת.ד. 449 6 חיפה למס. 51762.

● פרטי. מורה בתיכון מסודר 175/42 מעונין במתאימה מחיפה. גרושה — אלמנה. בלי ילדים ת.ד. 514 חיפה.

טרקטורים

● למכירה מגמים לפרגוסון 165 ומעונין בפרגוסון 165 להוקים טל' 04—922633.

וילות ובתים

● להשכיר וילה מרוהטת בטירה טל' 04—234681.

● בטבעון להשכיר בית בודד 3½ חדרים, טלפון 04—232462.

● במוצקין, במרכז וילה 3 חדרים למכירה, השכרה 83928.

כלי נגינה

● בהזדמנות פסנתר גוף טל. 710151.

● גיטרה חשמלית חדשה „פריימה" למכירה. בהזדמנות. טלפון 711319.

מבני תעשיה

● במפרץ למכירה מבני תעשיה, מחסנים ובתי מלאכה. 251173.

● להשכרה מבנה למוסך 550 מ"ר גובה 6 מ' ללא עמודים באמבצ. גישה נוחה. אזור התעשיה ביאליק טלפון 723020.

תנורי חימום

● תנורי ארוזה ככל הדגמים + אינסטלציה בוהלה + אחריות לשנתיים אצל אדם, אלנבי 23 521498.

חיות בית

● גורי פינצר גרמני נהדרים עם תעודה. פרגיל 065—40452.

סירות

● במעוזון קיש חוף הכרמל ניתן עדיין להשיג סירות בדגם „גלית" במחיר הישן. כל הרוכש סירה על לוק ה.ז. ייהנה מקורס שייט חינם, או 20% הנחה בדמי אחסנה לשנה. המחסן פתוח כל יום עד השעה 18.00 ובערב טלפון 221776.

טיולים

● דחוף! שני בחורים מחפשים 2 בחורות לטיול באירופה עם מכונית. 04—725466 04—665707 — לבקש את יוסי.

קבלני בנין

1. שנשטאין.
2. דירות פאר 4 חדרים בסביבה דתית ורחוב מיכאל, כל זאת ברמה גבוהה, כל השכלולים + כניסה לית שבת. ש. גרינבאום ושות' בע"מ רח' הנביאים 28 666745, 668616.

טלויזיות

● טלויזיה בלאופונקט במצב מצוין 850 ל"י. טל' 711865.

שטיחים

● שטיח קשאן סוג מעולה חדש 214/136, 9.000, 531815.

● דחוף! שטיח פרסי „טבריזי" 4×3 7.000 טלפון 88415.

רהיטים

● למכירה סלון + שטיח חדיש, מקרר אמקור טלפון 732428.

● רהיטי סלון במצב טוב, להתקשר לטלפון 221351.

● רהיטי סלון + פינה במצב מצוין לפנות טלפון 86539.

חקלאות

● חשוב ללולנים. מאביס אוטומטי, צלחות ושתיות בתוצרת בראוזאר ארה"ב אספקה מהירה. פרטים כלן הי"א, דוד המלך 1, 268065 חיפה המצבאות 51, 644413.

מכונות כביסה

● בהזדמנות! קנדי אוטומטית — משומרת טוב. להתקשר לטלפון 04—80414.

אופנועים וקטנועים

● למכירה אופנוע ב.ס.א. 1954 500 ס.ס. במצב טוב. טל' 713534.

● למבריטה 64 במצב מצוין מסט 10 חודשים 333273.

● אופנוע ב.ס.א. 42 עם סירה, במצב טוב. 534707.

מקררים

● למכירה מקרר אמקור 10 במצב מצוין טלפון 714306.

● אמקור 10 ומכונת כביסה גודל אוטומטית מצויינים 669632.

● למכירה אמקור 11 במצב חדש. לא בשבת 532967.

מגרשים

● השקעה מצוינת מגרשים בפרדס כל ב-4,500 ל"י טלפון 719404.

חנויות

● בהזדמנות חנות בדמ"מ כרמל מערבי טלפון 527914 067—37593.

● חנות למכירה במרכז נוה-שאנן טל. בעבודה 231033.

● למכירה בהזדמנות בקרית-מוצקין חנות, שרות עצמי לדברי מכלת, 36 מ"ר מובטחת הכנסה ל-3—2 משפחות. 714018.

● חנות בדמי מפתח החלוץ 54 אחלאי מ-9—7.

מכירות

● למכירה מזגן ווסטינגהאוס — חדש ובדוק כלים. 728041.

● בהזדמנות! מחשב כיס רדיו שיפ סניו — חדשים עם אחריות 531013.

● רשם קול סטריאופוני סוני 540 כולל רמקולים, מכונה לייבוש כביסה, מייבש פעורת 80884.

● מערכת לסרטוט מכני משובחת. שולחן ומכונת סרטוט 665533.

● למכירה קש, הורגום ותירס 385 דונם לפנות הות הורש יבור טל' 04—910152 בשעות 7.30 — 15.00 אל מנהל המשק.

עסקים

● מוכן עם יציג במרכז הדר בדמ"ס למכירה 531632 — 644484.

● עסק עבוטס, פרנסה בטבעון, למכירה או להשכרה בסביבת חיפה 728041.

● מעונין בטוק ומצנה השקעה גבוהה חיפה והצפון 04—528508.

● למכירה מספרה ג'י.סי.בי 1972 במצב תקין. לעבודה 04—712258.

● בהזדמנות קיוסק בקרית-חיים במקום מרכזי פרנסה מובטחת ארוחים 73 קרית-חיים.

פרסם מודעתך באמצעות סניפי דחף ברחבי הארץ

תל-אביב	ההנהלה, בית דחף, סמטת בית השואבה 8, 622547; הסניף הראשי, אלנבי 123, 615626, 611806; דיזנגוף 116, 239952; ש. רץ, בן יהודה 7, 58427, 56120; י. רודריג, יהודה המכבי 13, 441908
יפו	י. ברנשטיין, הישוב 1, 826612
ירושלים	הסניף הראשי, יפו 43, 02-233941, 02-226335
חיפה	הסניף הראשי, הרצל 11, 04-667809; משרד דאקא, דרך-הים 4, 04-87888
אשקלון	י. הידש, רחוב הרצל, 051-2583
בת-ים	מ' דיש, רוטשילד 36, 866239
גבעתיים	ד. מאייק, רמבם 28, 259586; ז. לנציצקי, כצנלסון 149/קדר, 738645
חולון	ב. סליטרניק, סוקולוב 59, 843210; ע. ברדיש, נאות-רחל, אילת 36, 851024
יהוד	ק. לב, קבוץ גלויות 31, 759789, 756894
לוד	י. בר-ציון, הרצל 87, 964374
מעוז אביב	י. לנדאו, מרכז חנויות, 777973
נהריה	ד. גריבלט, שדי הגעתון 10, 04-920330
נס ציונה	א. גריבר, נורדאו 3, 950200
עפולה	ר. גרוסברג, ככר העצמאות, 065-22882
ערד	א. זיו מרכז מסחרי, 057-97027
צפת	"יצמרת" בע"מ, ירושלים 35, 067-31128
קרית-גת	ר. הסואל, מרכז מסחרי, 051-91212
קרית-מוצקין	א. סגל, שדי ויצמן 10, 04-712389
קרית-שמונה	מ. בר-עמי, מרכז מסחרי, 067-40359
רמת-גן/בורסה	י. טננבאום, בנין הבורסה, 253757
עדן	ק. וגוש, דבוטינסקי 88, 736257
רמת-יצחק	מסדה, עוזיאל 96, 746159
ראשון-לציון	צ. שולמן, הרצל 78, 941328
רחובות	ד. ליבוביץ, הפועלים 4, 953712
רמת-השרון	אודי-דינג, סוקולוב 44, 770187
רמלה	נ. ברוטצקייב, הרצל 102, 961466
טבריה	בנין רשקו

هكذا من الأصل

הלוח החדש דרושים

הועדה לאנרגיה אטומית
המרכז למחקר גרעיני נחל-שורק

דרושים

● **פיסיקאי או מהנדס פיסיקאי**
בעל נסיון מעשי בפיסיקה או פיתוח מיכשור מדעי, לעבודה בשטח ההפרדה האלקטרו-מגנטית.

● **מכנאי אלקטרוניקה**
לעבודות פיתוח ואחזקה (למערכות מחקר).
נסיון של שנתיים.

● **חרט**
בוגר בי"ס מקצועי עם נסיון של 3 שנים לפחות בחריטת חלקים מדויקים. רצוי עם ידע בהשחזת כלים.

● **עובד מינהל**
רצוי בוגר כלכלה, המעוניין ללמוד ולהשתלם תוך כדי עבודתו בתחום הנהלת חשבונות וכספים.

● **עוזר למנהל חשבונות ראשי**
השכלה תיכונית, שליטה מלאה בשפה העברית.
נסיון בעבודה של 3 שנים.
בעל סוג ג—ד בהנהלת חשבונות.

● **מזכירה**
נסיון בניהול משרד ועבודת מזכירות.
שליטה בהדפסה בשפות עברית ואנגלית.

על המעונינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים אל:
המרכז למחקר גרעיני, נחל-שורק, דואר יבנה, מיקוד 70600.

בקרב 200.000 קוראי דבר
אתה עשוי למצוא את האנשים
ה-דרושים לך.

EL AL

דרושות

* **דיילות קרקע**

לעבודה עונתית (עד 9 חודשים)
במשמרות בנמל תעופה בן-גוריון
הנתונים הדרושים:
* לאחר שרות צבאי, עד גיל 25
* השכלה תיכונית
* ידיעת עברית ואנגלית על בורין, שפות נוספות רצויות
* הופעה נאה

המועמדות המתאימות תעבורנה קורס בחברה לפני היכנסן לעבודה.

*

על המעוניינות לפנות אישית למדור תעסוקה, מח' סגל קרקע, אל על, נמל תעופה בן-גוריון, בין השעות 8.30—12.00, ולהביא 3 תצלומים לצורך הרשמה ותעודת זהות.

אגף כח אדם
אל על נתיבי אויר לישראל

יבם IBM

דרושים/דרושות

פקיד יבוא

הכישורים הדרושים:
נסיון של 3—5 שנים בנושאי יבוא, בהרורים במכס, תובלה אוירית, ימית ויבשתית.

שליטה בשפות עברית ואנגלית, ידע בביטוח ימי, רצוי ידע בבישה אלמנטרי. (מכרז מס' 3 — 324).

נא כתוב/פני בכתב למחלקת כח־אדם, ת.ד. 20210 תל־אביב, 61200.

יבם IBM

דרוש
מנהל
לבית הספר החקלאי
ע"ש — "כדורי"
ליד הר-תבור

מועמדים בעלי השכלה ונסיון מתאימים יפנו אל הנהלת האגף לחינוך התיישבותי, הקריה תל־אביב, ת.ד. 7036, רח' ד' בס' 8, טלפון: 03—255421.

הלוח החדש דבר דחף

רשת עמל

דרושים

לשנת הלימודים תשל"ה

לבי"ס עמל מקיף בית שמש
* מורה לחשמל — במשרה חלקית
* מורה להנהלת חשבונות — משרה חלקית
* מורה לפקידות
* מורה לאופנה

על המעוניינים לפנות להנהלת בי"ס טל. 02—911371.

לבי"ס תיכון מקצועי "עמל" באר-שבע
* סגן מנהל המרכז מבני
* מורה לפיסיקה
* מורה לכימיה — משרה חלקית

על המעוניינים לפנות להנהלת בית-הספר טל. 057—77291.

לבי"ס תיכון מקצועי "עמל" א רמלה
* מורה לשרטוט — משרה חלקית

על המעוניינים לפנות להנהלת בית הספר טל. 965205.

לבי"ס תיכון מקצועי "עמל" ב רמלה
* מורה להיסטוריה — משרה חלקית

על המעוניינים לפנות להנהלת בית הספר טל. 963003.

לבי"ס תיכון "עמל" צפת
* מורה למכונאות רכב
* מורה לספרות
* מורה לתנ"ך

על המעוניינים לפנות להנהלת בית הספר טל. 067—30284.

לבי"ס "עמל" ע"ש הרלין בתל-אביב
* מהנדס — למקצועות התעופה

על המעוניינים לפנות להנהלת בית הספר טל. 823432.

לבי"ס "עמל" מכנאים פתח-תקוה
* מדריך לאלקטרוניקה
* מורה לאלקטרוניקה
* מורה למכשירי בקרה
* מורה לתנ"ך

על המעוניינים לפנות להנהלת בית הספר טל. 913875.

לבי"ס "עמל" חדרה
* מהנדס חשמל — משרה חלקית
* מורה למכונאות רכב — משרה חלקית

על המעוניינים לפנות להנהלת בית הספר טל. 063—22881.

לבי"ס הרב נתיבי עמל נהריה
* מהנדס אלקטרוניקה
* מהנדס מכונות
* מכנאי אלקטרוניקה
* מכנאי והנדסאי מכונות

על המעוניינים לפנות להנהלת בית הספר טל. 04—921284.

לבי"ס "עמל" מקיף טבריה
* מורה לביולוגיה
* מורה לגיאוגרפיה

על המעוניינים לפנות להנהלת בית הספר טל. 067—21292.

משרד העבודה — רשת עמל

לביה"ס לחניכים עמל
עפולה

דרושים

* מורה למתמטיקה
* מורה לספרות ולשון משרה חלקית
* מורה לתנ"ך משרה חלקית
* מורה לאנגלית משרה חלקית
* מורה לשרטוט ומטלורגיה משרה חלקית
* מורה לחשמל רכב משרה חלקית
* מדריך יעוצת חצי משרה
* מדריכה חברתית
* קצין ביקור סדיר
* מדריכי קבוצות עבודה
* מהנדס אחראי כמשק משרה חלקית
* שרת

— * —

על המעוניינים לפנות להנהלת בית-הספר טלפון 065—23305.

עירית חיפה

הודעה עירונית מס' 77/74

מכריזה בזה על משרה פנויה של:

מנהל אגף כח אדם

(פקידים ופועלים)

הכישוריות הדרושות:

1. השכלה אקדמאית בנושאים מינהל / או ראיית חשבון וכלכלה ו/או משפטים.
2. נסיון של 5 שנים לפחות בניהול כח־אדם בהיקף גדול.
3. שליטה מלאה בשפות עברית ואנגלית — ידיעת שפות אחרות רצויה.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב לאגף כח־אדם, היכל העיריה חדר 305, עד ה־1 בספטמבר 1974.

פניות מוסמכות.

י. בייזל
סגן ראש העיריה

מודעות
לכל העתונים
דחף
י. רודריג, יהודה המכבי 13
תל־אביב

אוניברסיטת תל-אביב

מכרז מס' 27/74

שם המשרה:
רכז ספורט

היחידה: היחידה לספורט ולחינוך גופני.
תיאור התפקיד: ארגון, ניהול ופיקוח על תכניות הספורט הנערכות במסגרת האוניברסיטה; הוראה מעשית בהיקף של לפחות 8 שעות שבועיות.
הכישורים הדרושים: השכלה בחינוך גופני — עדיפות לבעלי תואר אקדמי.
הדרגה: העובד יועסק לפי דירוג מורים + תוספת 10% דמי ריכוז או דירוג 4 ממ"ש + 30 שעות נוספות לחודש.
תנאי התעסוקה: היקף משרה של עובד מינהלי.

מכרז מס' 34/74

שם המשרה:
ממונה על תקיון העובדים

היחידה: מחלקת המנגנון.
תיאור התפקיד: הנהלת תקיון עובדים, הכולל את התיקים האישיים של כל עובדי האוניברסיטה; ארגון חומר ארכיוני מרגע היווצרו, כולל קביעת מפתחות לתקיון המרכזי ולתקיוני המשנה; תאום עבודת תקיוני המשנה במסגרת המחלקה, ובמסגרת תקיונים אחרים באוניברסיטה המחזיקים בתיקים אישיים; קביעת שיטות עבודה לתנועת התיקים; עיון במקום, השאלה והחזרתם למקומם; נקיטת יוזמה, וסיוע בקבלת החלטות לביעור חומר או העברתו למיגנזה; מתן הדרכה מקצועית לעובדים ודאגה לקידומם בעבודתם; פיקוח על עבודה סדירה בתקיון המרכזי ובתקיוני המשנה, ועל המשמעת בעבודה; ייצוג המחלקה בקשרים עם ארכיונאי האוניברסיטה.
הכישורים הדרושים: בעל תעודת בגרות; שליטה מלאה בשפה העברית, וידיעת השפה האנגלית, לפחות לצורך קריאת מסמכים; נסיון של שנתיים לפחות בניהול תקיון עובדים; כושר שיפוט, כושר עבודה עם צוות עובדים, כושר מגע עם קהל, יוזמה ועצמאות במילוי התפקיד; עדיפות תינתן לבוגרי קורס ניהול תקיון של האוניברסיטה.
הדרגה: י"ב—י"ג בדירוג האחיד.

מכרז מס' 39/74

שם המשרה:
ספרן

היחידה: ביה"ס למדעי-היהדות.
תיאור התפקיד: אחריות לאוסף בתחום הספרות העברית כולל רישום, קטלוג ומיון, וטיפוחו של האוסף.
הדרגה: לפי הכישורים.
הכישורים הדרושים: ב.א. במדעי-היהדות, רצוי בספרות עברית וביה"ס גבוה לספרנות, רצוי נסיון של 3 שנים בעבודה דומה.

למחלקה למדעי הסביבה:
מסגר

בוגר בי"ס מקצועי עם נסיון בעבודה, לעזרה בבניית מיכשור מדעי.

המעוניינים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ובציון מס' המכרז או שם המשרה, על גבי המעטפה, לענף כ"א מחלקת המנגנון, אוניברסיטת תל-אביב, רמת-אביב, עד ליום 23.8.74.
מועמדים שימצאו ראויים, יוזמנו לראיון אישי.

מדרשת שדה בוקר בנגב

לפנימיית ביה"ס התיכון
במדרשת שדה בוקר
דרושות אמהות בית
רצויות גם דוברות אנגלית
מגורים במקום. תנאים טובים.
לפנות למדרשת שדה-בוקר, הר הנגב, טל. 057—85046 ; 057—85051/3.

לחברה ביטוח גדולה
בירושלים
דרושה
כתבנית מעולה
לפנות ת.ד. 2391 ירושלים
(עבור חברת ביטוח)

אשטרום
חברה להנדסה בע"מ
סניף ירושלים
דרושים
1. מהנדס בניין, ותק 3 שנים לפחות.
2. הנדסאי או טכנאי בניין.

להתקשר טל. 226787, 02—231429.

אשטרום
חברה להנדסה בע"מ
מפעל לבנייה טרומית — ירושלים
דרושים:
מכונאי אחזקה
מסגר מעולה

להתקשר טל: 02—288613

דרוש
מנהל חשבונות —
אדמיניסטרטור
הצעות מפורטות עם ציון משכורת לת.ד. 2391 למספר 8150 ירושלים

קיבוץ בית קמה
מעוניין לקנות
מיכל לדישון
שש אלפים עד שמונת אלפים ליטר
טלפון: 057—77671

למפעל נירוסטה
בבית שמש
דרושים
* רתכים בארגון
* פחחים
רצוי בעלי ידע ונסיון בעבודות נירוסטה.
למתאימים מובטחים תנאים טובים.
02—911833.

למשרד רואה־חשבון
דרוש עובד בכיר
רצוי רואה־חשבון
טל. 03—50363
03—59271

דרוש
מכנאי שיניים
מעולה
לעבודות זהב ופלטיניק.
לפנות רחוב: בוגן, יהודה הלוי 64.
תנאים מצויינים.
טל. 621186.

דרושה
מפעילה
למכונה להנהלת חשבונות
רצוי עם ידע בהנהלת חשבונות.
לפנות "הדר־קוהו" חובות הלבבות 33 ש' שפירא ת"א.

תושבי חיפה!
מכירת סוף העונה של מוצרי אופנה, מחירים מפתיעים הנחות גדולות
קונפקציה ברוך, נתנזון 14 חיפה, ק"א, פתוח 08.30—17.00 רצוף.

דרוש מפעיל לצינקון ולשוחד. 950. טלפון: 448137, ובערב: 446695.

דרוש
טבח ערב
שעות עבודה (15—24)
למסעדה "המרגב"
לפנות בן יהודה 13 ת"א בין 13—15

דרושים/ות
מגישים/ות
בעלי נסיון
למסעדת "המרגב"
לפנות: בן יהודה 13 ת"א בין 13—15

למשרד מהנדסים
דרושים
הנדסאים
טכנאים
שרטטים/ות
לבעל נסיון תנאים טובים באוד.
נא להתקשר לטלפון 417485.

לא רק
בעלי חיים
וכלי נגינה
תוכל למצוא
בעזרת
הלוח
החדש
דבר
דחף
מכוניות • שידוכים

הסמינר בית ברל

דרוש

אחראי למרכז הדרכה והשתלמויות לעובדי החינוך החברתי המשלים במחוז המרכז.

תאור התפקיד:
תכנון, הכנה וארגון השתלמויות ברמות ובמקצועות העבודה השונים בהדרכת נוער.
טיפוח פרוייקטים בנושאים מוגדרים.
הוצאת חומר עזר לעובדי החינוך המשלים.
הפעולה נעשית בחסות בית-הספר להכשרת עובדי חינוך והוראה במכללת בית-ברל.

מועמדים בעלי השכלה אקדמית מתאימה באחד ממקצועות החינוך ונסיון בעבודה חינוכית יפנו בכתב למכללת בית-ברל.

למשרד אדריכלים
דרוש
אדריכל
טל. 441059

מרכבים
מפעלי מתכת בע"מ
פתח-תקוה, קרית אריה
דרושים
מכונאי רכב

על המעוניינים לפנות טלפון 913044
או ישירות למפעל למנהל כח־אדם.

לבנק דיסקונט לישראל
בע"מ

דרושים
בוגרי אוניברסיטה
(במדעי החברה והרוח)

המעוניינים בקריירה בנקאית

העבודה — בסניפי איזור ת"א רבתי.

*

בקשות בכתב בציון השכלה, גיל, מצב משפחתי ונסיון, נא להפנות אל ת.ד. 25089 מיקוד 62500 תל־אביב, עבור כללכלים.

לשגרירות דרושה
ספרנית / כתבנית
(באנגלית)

בעלת ידע באנגלית ועברית, קצרנות רצויה אבל לא הכרחית. טל. 231263, 8.00—12.00.

לבאר-טוביה מכון
דרוש
מכונאי לטרקטורים וכלים חקלאיים
דיור מובטח.
לפנות טל.:
בעבודה — 055-96821
בערב — 055-96963.

למפעל נירוסטה בבית-שמש
דרושים
* רתכים בארגון
* פחחים
רצוי בעלי ידע ונסיון בעבודות נירוסטה.
למתאימים מובטחים תנאים טובים.
טלפון 02-911833.

מרכבים
מפעלי מתכת בע"מ
פתח-תקוה, קרית-אריה

דרושים
מכונאי רכב

*

על המעוניינים לפנות טלפון 913044
או ישירות למפעל, למנהל כח אדם.

למשרד עורכי־דין — דרושים:
1) עוזר/ת־דין
2) מתמחה

בהצעות או לפנות: טלפונים 873736, 863083.
סודיות מובטחת.

לבי"ס התיכון מקצועי "עמל" רמלה

דרוש מנהל

במלוא מקום לשנת הלימודים תשל"ה.

• • •

על המעוניינים לפנות לרשת עמל אגף כח־אדם ת.ד. 303 ת"א, או טל: 03—261111/349.

לפניקס הישראלי
חברה לביטוח בע"מ ירושלים

דרושים
1) פקיד/ה כללי/ת
2) כתבנית עברית (אנגלית רצויה).

מועמדים אחרי שרות בצה"ל מתבקשים לפנות לטלפון 02—227131.

אורט ישראל

לבית-ספר "אורט" בלוד

דרוש
מזכיר

הכישורים הדרושים:
* בעל השכלה תיכונית מושלמת (יתרון אקדמאי)
* נסיון קודם בריכוז עבודה משרדית
* שליטה מושלמת בשפה העברית

הצעות יש להפנות בכתב"ד, תוך פירוט קורות חיים, למזכירות ביה"ס לפי הכתובת: קרית ביה"ס, איזור התעשיה, לוד.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללימודי חוץ

מודיע על משרה פנויה של

מרכז השתלמויות

במשרדי המדור בתל־אביב

תפקידיו העיקריים: ייזום וארגון קורסים והשתלמויות אשר יענו על צרכי התעשיה.
הכישורים הנדרשים: השכלה אקדמאית בהנדסה או במדעי החברה. יעדיפו מסוגלים בעלי רקע תעשייתי.

בא לפנות בכתב:
המדור ללימודי חוץ, רח' ליסין 14, תל־אביב.

דרושה כתבנית
למשרדי מהנדסים ש. לזפסיג בע"מ

• • •

טל. 236633 או 238925.
בבית אחרי 19.00. טל. 742839.

אריגי יעד
בע"מ

דרושים
אורגים מנוסים
לעבודה
בשלוש משמרות

למתאימים
תנאים טובים

לפנות טלפון 907218
ליצחק.

צבעי דקום מעולים
דרושים
למפעל מתכת גדול באזור המרכז
לפנות בכתב עם פירוט נסיון בעבודה השכר הנדרש.
סודיות מובטחת.
ת.ד. 1334 ת"א (עבור ו/2432)

המועצה לייצור ולשיווק פרחים

דרוש עובד בכיר

בוגר הפקולטה לחקלאות במגמת הפרחים, בעל נסיון של לפחות 3 שנים בהדרכה או בריכוז חממות.
ידיעה מלאה בשפה האנגלית ו/או הגרמנית הכרחית.
בעל רשיון נהיגה.
לפנות בכתב אל המועצה לייצור ולשיווק פרחים, ת.ד. 7158 ת"א.
סודיות מובטחת.

הסתדרות הפועלים החקלאים
המרכז החקלאי
370

בשדות ישראל

מהלך ישיבת המליאה

ישיבת המליאה של המרכז החקלאי נתקיימה ביום ה', ז' באב תשל"ד (25.7.1973) בבית הקיבוץ הארצי בתל-אביב. סדר היום היה סעיף אחד: זו ישיבת המליאה הראשונה של 151 חבריה נבחרי הוועידה החקלאית הי"12. על סדר היום היה סעיף אחד: המצב בענף החלב.

את הישיבה פתח וניהל יצחק שפירא, מזכיר המרכז החקלאי, שבירך את כל חברי המליאה הנבחרים וכן את האורחים המוזמנים.

י. שפירא הסביר, כי המליאה הוזמנה לישיבה שלא מן המנין כמסיבת שהזמן גרמה. אין זו ישיבת המליאה הסדירה הראשונה אחרי הוועידה, שעל סדר-יומה צריכה להיות בחירת מוסדות ההסתדרות החקלאית הגופים המבצעים שלה, אשר. מליאה כזו תתקיים בעתיד הקרוב יותר.

מליאת המרכז החקלאי הראשונה אחרי הוועידה החקלאית החליטה

לתבוע מחיר חדש לחלב מאוקטובר ופיצוי על ההתייקרות החל מאפריל השנה

תובעים קביעת שכר יום עבודה מקצועי בתחשיב הרפת
על ההסתדרות להבטיח הגנה מקצועית על חבריה החקלאים

דרוש הסדר חדש לעידכון מחירים בעת אינפלציה

יוסף פרלמוטר: אפשר שהמציאות תחייב אותנו לעשות הסדרים חדשים, שונים מאלה שהיו נהוגים עד כה, לקביעת מחירים לתוצרת שלנו. עד כה היה הסכם עם משרד החקלאות על מסגרת של התייקרויות שניתנות הצמדה בין 8% ל-10%. בתום כל שנה היינו עורכים את ההתחשבנות בינינו לבין המשרדים הנוגעים בדבר. בהסכם הזה, כי החל מ-1 באפריל יכנס לתוקפו מחיר חדש לתוצרת.

אולם הסדר זה אינו מתאים עוד לתקופת האינפלציה המהירה, כי המחירים עולים כדי חודש בחודשו. על כן סבורני, זאת הפעם הראשונה לאחר מספר שנים, למשרד החקלאות ותבענו בדיקת מחירי התוצרת באמצע השנה, לא באוקטובר, לעדכן את המחירים לפי בארם.

בנושא המרכזי של דיונינו במליאה, בנושא החלב, תבענו תוספת על 31.5 אג' לכל ליטר חלב. אין משרד החקלאות הסכים לתוספת על 20 אג' בלבד.

אני שייך לאלה הגורסים, שהמספרים הם דבר אבסולוטי: הם רק מהווים יסוד למו"מ. אולם כשם שאנחנו תובעים תוספת לחלב, אם בשל הרצון לעודד את הענף ואם בשל התחושות הדיפות בקשר למוצר הזה בשוק העולמי, כך גם לממשלה הזכות להתחשב על בסיס אותם הנתונים שאפשר להתווכח עליהם.

אבל כאשר הויכוח הזה מסתיים בסיכום שהוא, על דעת המרכז החקלאי ומשרד החקלאות גם יחד, היינו שמחיר ליטר חלב לצרכן יעלה ב-20 אגורות, ביטוי שהוא יכנס הלכה למעשה ביום האפשרי מ-1 באפריל. אני יכול לצטט את דבריו על כך. שאותה הצעה אשר הוצעה לנו בהבטחה. [illegible], לפי דעתי גם כי יגודד לגישה הבסיסית שלנו לגבי כל הנושאים של המורעה, שהיינו נאלצים לאיים בסנקציה, ואף להיערך לקראת נקיטתן, כהר ענבה על אי-הופעת להתביעתנו הבדוקה.

הפרשנו ש-20 האגורות הנוספות הללו ל-1 באפריל אינן מונות תשובה מלאה לתביעותינו, אך לא ייתנו לטעה בכן כירסום נוסף. אילו קרה הדבר בתקופה של יציבות משקית, והיינו עומדים במצב כפי שנוכם עליו לגבי ה-1 באפריל, הדאי שלא היינו מקבלים את זאת בטובה, אבל גם לא היינו עולים על בדיקות בשל ה-1—2 אג', אלא היינו מאבקים בהמשך פעולתנו על תיקון הדבר. אבל במצב של אינפלציה דוהרת — שאני.

מה שמחמיר את המצב הוא, כי מירוץ ההתייקרויות אינו נפסק. ואכן מאז חודש אפריל עד היום אנו עדים לתוספת התייקרויות המסתכמות ב-5—6 אג' בתקופה שבין 1 באפריל עד היום. לכן, כאשר אנו מקבלים רק 19 אג' על חשבון ה-20, ואת מתאריך 20 ביולי. קשה להתייקרות של המספוא. הרי אין לנו שום יכולת להגיע למצב הזה ולומר: "קיבלנו ונגמר".

על כן אנו חושבים, שהמחיר החדש, אשר יכלול את ההתייקרות הנוספת וכן ההתייקרות שתחול מ-1 באפריל, צריך יהיה להיות בתוקף ב-1 באוקטובר. אנחנו מצהירים שזוהי תקופה סבירה גם מבחינת בדיקת החומר וגם מבחינת ההיערכות.

אנו מציינים באי-שביעות רצון, שאנו נגררים כהרים למצב של אחוז גבוה מאד של הסובסידיה במחיר החלב ומוצריו. אנו מזהירים בפני התפתחות בלתי-רצויה זו.

אשר לייקור המספוא, התנגדנו לו. זהו תהליך שאינו בריא בעיקרו. שכן בעד ייקור החלב וגם בעד ייקור המספוא לא נוכל לקבל מהשוק ונצטרך לקבל את הפיצוי בעד ייקור זה מהממשלה במסגרת הסובסידיה. זה תהליך לא רצוי הואיל והוא מגביר את נפח הסובסידיה, מכביד את הצורך בהלאות המחיר, ואין הוא מתקשר מבחינת במצב אותו מוצרים הבאים בשוק ושיש לגביהם מחיר קבוע לצרכן.

אשר לביצי-מאכל, שבין 1 באפריל היה עליהן תוספת של שתי אג' לביצה-מאכל ואגורה נוספת ב-20 ביולי, בפיצוי בגלל ייקור המספוא. אנחנו רואים את שתי האג' כבלתי-מספיקות [illegible] לאלתר.

בענין בשר פטימים ובשר הודים, עומנו את עצמנו לייצור במלוא ההיקף. אני חושב שלא הממשלה והדאי לא ציבור הצרכנים אינם יכולים להתאבן בהגיגה זו. [illegible] בקשר להסכם על התוכנה ל-120 אלף טון פטימים ו-40 אלף טון הודים, ושיהיה מלהה בכך, שהממשלה מבינה במצב את כל הדרוש לבגוע שיווקיים בשוק והייצור את כל התנאים הדרושים כדי לקלוט עודפים. הרי התוספת שסוכם עליה החל מ-20 ביולי, הן לפטימים והן להודים, אינה מכסה את ההתייקרויות ל-1 באפריל. אבל יש להביא בחשבון, כי במוצרים כמו בשר-פטימים ובשר-הודים יש לנו מחיר מינימום בלבד, על כן אנו מקבלים את הסיכום בהתחשב בהבטחה המפורשת, כי מחירים אלה ייבדקו מחדש ב-1 באוקטובר.

אריה נחמקין: שנה בקירוב ניהלנו את המו"מ על המחירים, כשהמצב היה בעיקר, לדעתי, כלהחת יום הכיפורים. אינני בטוח שהיינו מגיעים למצב זה ללא פרצה המלחמה. בינתיים היו גם חילופי-משמרות גם בהנהלת המשרדים הממשלתיים והגענו למצב שבו צריך היה לטפל. אם לגבי החלב צריך לגמור קודם, עד יום מסויים, על הסכום (כ-25 מיליון ל"י) שישולם לחקלאים ולהמשיך במו"מ; או להכר: אין אנו מקבלים אף אגורה אחת, אלא אם כן נקבל בדיוק כפי שאנו דורשים לתאריך מסויים. אני אישית הערכתי, בשלב האחרון, שאם לא נגמור עכשיו — לא נגמור בכלל. אפשר יהיה להמשיך להנהל מלחמה עקרונית.

אני חושב, שעלינו לקיים את הדגש על שכר העבודה, גם אם זה עלול לשבש את כל המו"מ על המחירים בין משרד-החקלאות ומשרד-האוצר. כי אם ישנו את שכר העבודה בבעת — אז יחדש הדבר גם בגלל, בבקרה-הוק, בבריכת הדגים, רשת, אין אף קיבוץ בארץ אשר יוכל להכב את ימי העבודה הפרודוקטיביים בשכר עבודה אפילו בכפול. לאמור, אם נכפיל את שכר-העבודה על ימי העבודה הפרודוקטיביים גם אז לא יהיה לקיבוץ מכה להתקיים. אני אומר קיבוץ, כי שם מקובל לעבוד 8 שעות, בקיבוץ עובדים 12 שעות במקום 8, כולל שבתות וחגים; אבל אם ניקח מושב מקובל, הרי גם בשכר עבודה כפול לא יוכל הקיבוץ להתקיים. הוא יוכל רק לאסוף גרעון הפספקו. לכן צריך לקחת דבר זה לתשומת הלב.

לענין הפטימים והביצים. מגיע עתה הפוטנציאל של הלול לשיא. יש היום בסככות פוטנציאל גדול מהצורך ב-50% לגבי הדגים וב-30% לגבי פטימים. והוא כמה סככה עולה הרבה כסף. מסירבים, שהוא משולם לא על ייצור, אלא על מסד בנוי, אין לגביו הבדל אם הסממים עומדים בסככה או שהיא עומדת ריקה. כך שנושא זה יכביד עלינו פי-כמה יותר מאשר הוויכוח על גרוש במחיר. הדבר מתייחס גם לסככות שעוד לא כיסו את הצאותיהן הואלה גם כל לייצר בהן בשר ובכבר עכשיו נצטרך לשלם בעד הם מס הרכוש. אותו הדבר לגבי ביצים. אכן יש עודף ביצים. אבל הסוהר לפי הוא מרד אגורה שהוא כבבנע שכר-העבודה כולה. תבענו סיכומים ותוספת על 3 אג' ונתנו לנו רק 2 אג'.

הסיכום שלי הוא: לא היינו די חזקים כל אותה תקופה. אחרי יום-הכיפורים הציק לי מאד שעם ישראל צריך לעסוק בנושאים אחרים. כולנו צריכים להצטמצם עד מינימום, אבל בתנאי שכולם ינהגו כך.

החקלאים מתונים בתביעותיהם

אהוד דרורי: הגדלנו את הרפת לא מפני שהוא ענף טוב, אלא מפני שאין לנו תשתית חקלאית המאפשרת פיתוח ענף חקלאי אחר. קיבוץ שכן שלנו, רמת הכובש, נתן לדעתי בבציאות הכלכלית הקיימת. [illegible], כי שהכיר את הרפת במחצבים. היום, כאשר אני נפגש עם מנהל להמחה לאמר שניהלנו אתם מו"מ על קניית חלק ברפת שלהם, אני מרגיש את עצמי קצת כמתים.

והואיל וזה קרה לא רק ברוחמה, אלא באחר קיבוצים ומושבים, אני חושב שמרכזה להתייחס פה אחר נקה על מה שהעיקים לנו בנושא הרפת. במשק שלי יש גם תכשירה למהלבה, והואיל וההתנגדה הבלתי זה יש ביכולתנו להחזיק רפת שיש לה גרעונות. אך קשה לי להבין כיצד יכול איש מושב, שפרנסתו על הרפת להחזיק בענף.

אני חושב, שהמצב ברפת יפנה לטובה רק אם נעשה פעילות דראסטית, אם נקים ועדי פעולה מקומיים, כדי שיתגייס להם לפי אלה, להן שלא הבוקר בא לידי ביטוי בכינוי במדינה, המסילה גם בחלב וגם בפרנסת ובפטימים ובנושאים אחרים.

אני הולך, שאנחנו יותר כדי מתונים. אנשי המרכז החקלאי מתפללים בנושא עדינים, לדעתי, עבודות קודש בתנאים הקיימים. אולם אם אנחנו לא נפעל בכוח ולא נפעל בלחמה בבזרה וחוקית בבירור בנושא זה — לא ישתנו הדברים. הצרך נקבל רטרואקטיבית מתוצאה סבה שבגיע לנו, בזמן בעיכלת עם מחיר [illegible] לשבת מחיר חלב המשקים יתפגו להיות עקופים בבגך בנושא הרפת.

יהודה קפלה: אין לנו חוות ויכוח לא עם שר-החקלאות ולא עם שר-האוצר, אלא עם הנציגים שלנו אשר הסכימו לקבל כה [illegible] לא הסכים אליהם לקבל. כולל הוועידה החקלאית שחוזה לפני חודש ימים, מצביעה בבלה החלטה ואמרה, [illegible]

לנקוט בכל האמצעים

לנקוט בכל האמצעים כדי לקבל מה שמגיע לנו.

יש דבר אחד עקרוני שעלינו לדעתי, צריך להיאבק — הוא שכר יום העבודה. לא ברור לי מי הוכיח את מישהו ולמה הסכימו לדעת, כי היום יום-עבודה שהיה כבר מוסכם עלידי משרד החקלאות.

אני מציע למליאת המרכז החקלאי לאשר את מחיר החלב כפי שאושר עלידי משרד החקלאות. המליאה צריכה לדרוש מהאוצר לשלם לחקלאים בחודש אוגוסט את ההתייקרויות מאפריל עד יוני, המסתכמת בעוד 5 אגורות, ולא לחכות לאוקטובר. על המליאה להחליט שמהכוונת המרכז החקלאי תאחז בכל האמצעים הנדרשים עד שיתקבלו תביעות אלה.

תמיכה ממשלתית לצרכנים שאינם זקוקים לה

בנימין שפי: שיטת ההתחשבנות שהיתה עד כה לא הוסיפה כבוד למשרד האוצר ולמשרד החקלאות ולא הסבה נחת לאלה שניהלו את המו"מ. נראה לי שכל השיטות הנוהגות עד כה אינן השיטות הנכונות. לא רק בגלל אי-הבהור, אלא גם בגלל המו"מ המייגע והתייכות עם האוצר על פרוטות.

אשר לסובסידיה נדמה לי, כי ב-20% בילרי מפעל הסובסידיה בשיתוף החלב יתקרב ל-50%. איני חושב שזה טוב. על כל פנים לא לעשות ארוכה. אין הגיון לתת תמיכה כלכלית לצרכני החלב. הרי מבין לו אין בסיס לכל המונות — כדי לעשות על כמה הקנייה של [illegible] — 4—5 סוגים של מוצרי-החלב בסיסיים. כגון: חלב-שתיה, גבינה לבנה, לבן ואפילו גבינה קשה בסוג מסויים.

עיונות נוסף: הוצאות אחזקת המלאי. יש היום מוצרים בסיסיים שהממשלה דואגת למלאי קבוע שלהם ומשרד המסחר והתעשיה משלם ביד בעד כל שק סוכר חומר הכונח מהמפעל או מועבר מתוך המפעל לאחזקה; משלמים לא בעד הסוכר בלבד, אלא גם בעד הוצאות אחזקתו. אותו הדבר לגבי בשר בקר ופטימים. ואיך מתבטאת הוצאת אחזקת המלאי שלנו? אם אנחנו מחזיקים היום בבית-הקירור מלאי גבינות מייצור מקומי, בשווי 26 מיליון לירות. אנחנו מקבלים עזרה ממשלתית בין 40%—50%. ואילו בבשר מחזיקה הממשלה את כל המלאי של המבצב ב-100%, וסוכר — ב-100%, ובמוצרי חלב רק ב-50%—40%. אבל גם הוצאות החזקת המלאי הזה הוא לא על חשבון "תנובה", כי ל"תנובה" אין אמצעים לכך, אלא על חשבון היצרן. האם זה בסדר? האם אין הממשלה חייבת לתת יחס שווה גם למוצרי-חלב שהיא רוצה להחזיק כמלאי-ביטחון?

על כן הייתי מציע: במקום לקבוע תאריכים — לשנות את השיטה. לקבוע רשימה של מרכיבי הוצאה היצור, בהורים דבעקלים הבעשי, וכל שינוי בהם — להביא לתיקון מיידי בלי ההתחשבנות רטרואקטיבית; תשלום מיידי של כל המגיע לנו רטרואקטיבית והתשלום השוטף של הסובסידיה המגיעה לסכומים במחירים העדיים, 50% בהתנית השנה של החודש השוטף ו-50% בשבועיים של החודש לאחר מכן; ואחזקת המלאי ושימונה על ידי גורם ממלכתי.

אריבה אריאלי: ענף הרפת והחלב הוא ענף מרכזי, עתיר הון השקעות ועתיר עבודה. עלינו לדאוג שיהיה לו המשך. במבנה הקיים אין הבנים הצעירים, החוזרים למשקים מהצבא, רוצים להמשיך בענף זה ומחפשים להם דרכים אחרות לקיום, אם זה בחקלאות ואם מחוצה לה.

פיתוח ענף כמו רפת חייב הרבה השקעות. כיוון שאם לא נשקיע בו כעת רב יהיו לנו רפתות מפגרות. האם זו האידיאה הגדולה של תנועת העבודה שיהיו בישראל "מודייקים" שאינם יודעים חקלאות מפותחת מהי?

אני מגיע למסקנה שהמליך כאה הברים — חישוב יום עבודה. לא יכול להיות שיום העבודה שלנו ייחשב הרבה פחות מיום עבודה של עובד מקצועי. האם לענף יקוד? לא יוזה ידוע בקצבו?

אם יגיעו למסקנה שהחקלאות בארץ מיותרת, [illegible] תנועת העבודה ובמרכז ההתגוננות הארגונית, ומחליט שהחקלאות מיותרת! כל עוד לא תוחלט על כך לא יכול להיות יום עבודה בקבוצי ברמה נאותה חייב להיות מחליב קבוע בכל התחשיב של ליטר חלב.

המרכז החקלאי צריך לתבוע גיבוי לכך. גם הגנה מקצועית ההסתדרות החקלאית. האין אנו חברי ההסתדרות?

יזמה לייצוב המחירים

ראובן איילנד: אני מסכים לדעת החברים, כי השיטה הקיימת לקביעת המחירים טעונה בדיקה. זוהי שיטה-ביקהו המלווה חיכוכים קשים, כאשר אין לרשותנו בסיס אובייקטיבי למודד את הגורמים שעל יסודם אנו צריכים לבסס את המו"מ. השיטה שאנחנו פועלים לפיה היא כזאת, שיש מצרים תיגיים שאין להצליח את מחיריהם בתוקף הסכם קיים. זה לא צריך להיות כך, כי אם איצרו 20.7% תוספת יוקר מחודש יולי, מדוע צריכים אנחנו להיות בתיכונים האוברות נגיעה במחיר התוצרת הכללה בתוך 14 החדשים האלה? אני חושב שהדבר הזה טעון החלט בדיקה.

הסיכום בין המרכז החקלאי ומשרד החקלאות מלפני מספר חדשים היה, שמשרד החקלאות בהתייעצ כאותו התביעה של הרפת 20 אג' לליטר חלב. זה נכון. אבל לפי זה שמסוכל כל השינים, היה ברור לכל שניהלו את המו"מ עם משרד החקלאות, כי התייצבותו של משרד החקלאות כאותו התביעה לתוספת של 20 אג' לליטר חלב עדיין אין פירוד שה שהיא תתקבל.

אני רוצה לומר לחברים התובעים זאת, שהפרשים שהיו קיימים בין מה שהמרכז החקלאי תבע, 29.5 אג' ובין 20 האגורות של משרד החקלאות, היו מבוססים על התחשיב, וטבעי הדבר, שכאשר אנחנו באים עם תחשיב למו"מ יש הוא לא כוזכב במידה כזאת עד שנם כי לאתה תובע מכבו חייב לקבל אותו.

יש גם לזכור כי כל מו"מ הוא, בסופו של דבר, פשרה. אבל האם אפשר להיות או אי-אפשר כאשר השגנו 19 אג' במקום 20 אג'? לדעתי, זהו הישג לא רע. אני יודע, שצריכים היינו להשיג 20 אג'. השגנו רק 19 אג'. את האגורה החסרה נרשום על חשבון הדברים שעוד לא הגענו אתם כבר לזאת.

אשר לבשר פטימים והודים מה השיטה היא אחרת. כי מדובר על מחירי מינימום ולא על מחירים קבועים לצרכן. ואם קיים הפרש בין התחשיב ובין מה שהושג בשלב זה, עם ועדתה במערכת שיקבע בדיקה לקראת אוקטובר, הרי כשבעת הדבר הוא שבשבועיים שנתי אנחנה. בעצם, הסכנו את מה שהיו מחייבת הוצאות הייצור וגם עם אינו שהוא תוספת. והו המסכמות ואמיתית כל הדבר וצריך להכוד בה.

נכון, שביום לקרפיונים הפרות [illegible]

4 אג', אבל זאת היא התוצאה של מו"מ סיכנו מאד שהתחיל בהבי זה בדבר תוספת 50 אג' ויש מזה ל-67, אם בגדלי הקרפיונים יגבה, אם בכלל בשוק זה. המחמה 7.0 — 7.5 פרדמיל. יכול כוף הקרפיונים לעמוד. איני בטוח אם הלשונה של ההיה שלילית.

לגבי ביצי-מאכל היה סיכום כפי שאנחנו הבינונו. בדיוק באותה הדרך שבה דיברנו בין סקטור החקלאות המרכז החקלאי — על תוספת של 2 אג'.

בסיכום: אני הייתי שואף ליציקת-הבילה, שנעבד את פרסיה כראוי, לגבי שיעור ההתייקרויות שחייבים לחול עלינו ושאנחנו צריכים לספוג אותם. בהבאי כחהתייקרות הזאת [illegible] נספגת גם עלידי הסקטורים האחרים.

צבי הרמן: מצב הרפת במשקים עובדים קשה יותר מאשר בקיבוץ. קודם כל בשום שהמתיישב במושב צריך להקים את משקו לבדו. ואם הוא מקבל הלוואה, רובן החוב עליו והתשלומים אינם מאפשרים לו לייעל את משקו באמצעי הייצור שיש לו. הוא נמצא במשק בפער הכנסתי מעשה. דבר נוסף: לרוב אין לו הכנסה נוספת מענפים אחרים ובמושב עובדים כבעם אין אפשרות לקבל הכנסה אלטרנטיבית. [illegible] — הוצאות הסידורים. הכל יחד עם הוצאות הסידורים בחסר רה המשפה, כאשר בחסד המשק לאום הוא לא גדול. הן ביהוות על כל כבקן. אם פעם היו רפתות ב-50 משקים במושב יותר קל היה להחזיק מתלוה בתתפת כי אשר כיום כאשר מספר בעלי הרפתות הולך ופוחת. בתהליכים של הוצאות הרפת לא הביאו בחשבון את כל העקרות הללו, לכן התחשיב לגבי [illegible] מושב, אינו מתאים.

אין החקלאים יכולים לממן אחזקת מלאי גדול

יצחק זדהמון: בנושא החלב לא הייתי רוצה להגיע לכבד על נאלץ לנקוט בסנקציות. רבים הם, שהאיום בסנקציה נתן את הדחיפה ויכול להגיע לקדם את הענין על ידי נקיטת אמצעים אלה לעתים קרובות. [illegible] אלה הנקבעים בסופו של דבר — ואני בהתון לבעדה האוצר — יעשו מאמץ לא לרווחי אותנו לכך.

בנושא אחזקת המלאי, שהחברים כבר דיברו עליו במליאה, יש כיום מעות אופרטיביות יש יותר. הנושא המרכזי הוא חלב. [illegible] הוא אמנם ענף מרכזי, אך [illegible]

שכבר אין קם המכון לחקר רווחיות המשק כדי שיהיה גורם ניטרלי אשר על סמך נתוניו האובייקטיביים ייקבע מחיר התוצרת החקלאית. מכון זה אינו בפונלא. לדעתי, את התפקיד ואת הפוקה למטבה ועקש. בין היתר הוא נפגע בתוצאותיו. ולכן בעת ניהול המו"מ עם הממשלה על מחירים חדשים, אין תועלת בו.

היום מציעים לנו מחיר לחלב שיהיה מתאים לפני כחצי שנה. מחיר זה היה מתקבל על הדעת אילו היו מסכמים אותו עם האוצר לקראת אפריל 1974. בינתיים היו התייקרויות בתשומות וגם התייקרויות אחרות. למשל: שיעור הריבית שהמשק משלם עלה במידה ניכרה. לא היה אפוא אפשר לדוק שלא נקבל לפחות חלק מהסכום שהיה ידוע מראש שישולם בסופו של דבר למשק.

חיכינו יותר מדי זמן ואני מוכן לחכות עוד שבוע. איני מוכן גם לייפות את כוחם של הנציגים שלנו לחתום על הסכם במחיר שהוצע כאן לפנינו. אני משוכנע שתוך שבוע אפשר להגיע תכבה יותר ריאלית לדרישותינו. אם לא — אני רואה אפשרות אחרת מאשר שימוש בסנקציות. איני מדבר על שפיכת חלב. יש לנו אמצעי לחץ אחרים. עלינו ליצור את ההרגשה, שיש מחסור בתוצרתנו בשוק בלי שהנזק הישיר לציבור הצרכנים יהיה גדול מדי.

כשאין ברירה יש לנקוט בסנקציות

מרדכי אזהיבסקי: זה שלוש שנים נמצא ענף החלב במצב קשה בגלל שיטת המקח והממכר על אגורות. אחרי המשברים שהענף הזה עבר עוד לא הבינו במשרד האוצר כי אי-אפשר לנהל כך את משק החלב בארץ. הדבר מדאיג אותי בעיקר לגבי העתיד.

עם זאת אני שותף להחלטות מזכירות המחלקה להתיישבות, כי יש לקבל את הסיכום הזה כסיכום ביניים מתוך גישה ריאליסטית. נבין: כספי ההפרשים נמצאים עוד היום באוצר ועוד לא הכנסנו אותם למשקים. לכן צריך לקבל בריקום את הסכומים האלה ולהמשיך לתבוע תיקון העיוותים שנוצרו.

צר לי שההסתדרות והממשלה לא הבינו, כי בתוכן הוא מאד להביא את הציבור הזה אל הדרך של נקיטת סנקציות. אפשר היה למנוע את זאת וגם [illegible]. כמום שאני חרד שגם אנחנו נצטרך לנהוג באותן שיטות שבהן נוקטים [illegible] או אותם עשרה בוקירי-החלב בחיפה. אני גאה שבכך אכלנו זמן רב — שנתיים וחצי של מכבר בענף זה — עד שהחלטנו כי באין ברירה נוקוט בסנקציות. אם לא נשנה את השיטה [illegible] שנצטרך לחזור לנקוט באמצעי זה לעתים קרובות. [illegible]

אני מציע שבכלל זה נקבל את הסיכום של משרד החקלאות עם האוצר כסיכום-ביניים, כשאנחנו תובעים גם כאן היקף כל המחיר לקראת 1 באוקטובר ופיצוי בלא בעד ההתייקרויות שבעד היו ושעוד יהיו בין 1 באפריל ל-1 באוקטובר. עלינו להזהיר את הממשלה בלזחור, לקראת 1 באוקטובר, את התרגיל שעברנו בתקופה האחרונה.

בנושא התמורת התרך: לפני שנה התחלנו על ייצור חפשי בלי מכסות על פטימים חדשים. אני מבשר אירית על כך. לכן אנו עומדים עתה לפני כניסת מחלות על בשר עגל, כיוון שהוא לא יקבע לו מחיר [illegible]

.תנובה" בשוקת עוד מוצרי עניים רבים מלבד החלב. אני לא צריך לתאר לכם מהו היום שוק האשראי במשק. אין הדבר כה פשוט לומר ש"תנובה" תקבל אשראי ב-30% ריבית ותממן את אחזקת המלאי.

בעשית אני מציע, שאנחנו לא נוכל לשמש כחסן לממשלה ולא נממן בכספי החקלאים מלאי בשווי של 30 מיליון לירות. על הממשלה לממן את אחזקת כלאי המוצרים החקלאיים הבסיסיים. כמו שהיא מממנת מלאי של אורז, סוכר וחיטה. איני יודע איך בעיה ביומים הקרובים לכלם באשרה שוקף את התשלומים בעד חלב בלי לפגוע בענפים אחרים. אנו בדרך כלל מפרידים בין ענף לענף בהסברת ההשבעות והמימון. והסכנה כיום היא המפתח לכל הפעילות המסחרית שלנו.

בסיכום: הואיל ואנחנו מקבלים תמיד בפיגור רב את המגיע לנו עלינו להתרכז עתה בקביעה של החשבון ל-1 באוקטובר מהר ככל האפשר. לדעתי על יצרני החלב ועל מגדלי הדגים לקבל עתה את

החלטות
שנתקבלו במליאת המרכז החקלאי

בהתאם להחלטות הוועידה החקלאית הי"12, בהן נאמר: "הוועידה מביעה את מורת-רוחה מההשתהות בענין קביעת מחיר החלב שסוכם בזמנו בין המרכז החקלאי ובין משרד החקלאות, ומטילה על מוסדות המרכז החקלאי לנקוט בכל האמצעים העומדים לרשותם למימוש סיכום זה" — החליטה המליאה כדלקמן:

1) מליאת המרכז החקלאי מציינת בצער, כי אכן הגיעו הדברים לידי כך, שאילצו את מוסדות המרכז החקלאי לנקוט באמצעים להגשמת החלטות הוועידה.

2) המליאה מציינת בהוקרה את עמדת משרד החקלאות בעמידתו לימין החקלאים, ומביעה את מחאתה על הקשיים והמכבות שנתגלו במשך המו"מ עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר עד להגעת לסיכום ביניים לבין משרד החקלאות.

3) המליאה מציינת כי הסיכום שהושג בין משרדי החקלאות והאוצר בענין מחיר החלב והחלתו מ-1.4.74, אינו עונה על הבעייתיות, וכן אין בו תשובה להתייקרויות שחלו מאז ה-1.4 ועד היום, המגיעות לפחות ל-5 אג' לכל ליטר חלב.

4) לפיכך תובעת המליאה מהממשלה קביעת מחיר חדש לחלב מ-1.10 ללא דיחוי והשהיה, ולהביא בחשבון את התחשיב וההתייקרויות מ-1.4.74. המחיר החדש יפצה את החקלאים על ההתייקרויות מ-1.4.74.

5) המליאה תובעת מההנהלה את כל מוסדותיה ובמיוחד המשטלה כי ענף הרפת נמצא במשבר המאיים על קיומו.

6) המליאה מביעה את דאגתה על כך, כי משקל הסובסידיות במחיר החלב שוב עובר את הסבירות הכלכלית.

7) המליאה רואה את הסיכום בענין מחיר ביצי המאכל ותובעת תיקון מיידי [illegible] בהתאם לתביעה שהוצגה, המתבטאת את ההתייקרויות האחרונות.

8) המליאה רואה את הסיכום על מחיר מרכיבים של בשר פטימים והודים כפי שהם בתוקף, ומבקשת את ההסדרה לעדכן את המחיר החל מ-1.10, בהתאם להתייקרויות, ולפי שהוסכמה לנו עם משרד החקלאות.

המליאה מציינת את מאמצי הצרכנים לאספקה מלאה של צריכת העוף במדינה במחירים סבירים ובהתאם לממדי ניזות הייצור המוסכמת עם הממשלה, ותובעת הלאם בלא במדיניות השיווק והאספקה, ויציבות מלאי בתאום להיקפות הצריכה.

9) המליאה תובעת לעדכן את המחיר המובטח [illegible] בהתאם להתייקרות [illegible].

10) המליאה תובעת תיקון מחיר הקרפיונים ל-1.10.74 על יסוד התחשיב המוסכם עם המרכז לתכנון ובתוספת ההתייקרויות שחלו מאז 1.4.74.

11) המליאה של המרכז החקלאי, אשר בהתאם להחלטות הוועידה [illegible] בכלל את המדיניות הכלכלית הרצויה, מביעה את דאגתה [illegible] הפוגע במצב החקלאי.

12) המליאה רואה בדאגה רבה את המצב בענף [illegible].

13) המליאה תובעת קביעת [illegible] יום עבודה מקצועי.

14) מליאת המרכז החקלאי תובעת מההסתדרות הכללית הגנה מקצועית על חבריה החקלאים.

לראות את המצב לטווח ארוך

אהרן גהביץ: כבר אמר ראובן אילנד שנה יותר לעמוד בכך הזמני. אני רוצה להוסיף, שיותר לא נוח להיות אחד מאלה שניהל את המו"מ בשם המרכז החקלאי, לעמוד ולמסור דברים של אתה בענבך טענת כלפי בני הממשלה שניהלה עמם את המו"מ.

לא אנסה להתור כה שנאמר על ידי פרץ וחברים אחרים. אלו הן טענות כבד כמפירים אותן כלפי המותפים עלנו לגביהם. המו"מ יש לו חשיבה יותר לדבר כבר שך שנתיים, עד שהגענו לתחשיב מוסכם עם משרד החקלאות. התחשיב ריאלי, וצודק, ולפיו בנויה החקלאות התוספת.

אני חושב שהממשלה שוגה בכך, שאינה רואה את הנושאים לטווח ארוך, אלא לטווח קצר. [illegible] הרפת בבקת לפחות גם לענפים אחרים. המצאה שהיתה בחלק מהם כרובה, כשרבים הפסיקו לגדלה. כבר הגיעו אותה עצה גם ברפת. כבר יש במשקים המחליפים לפתות ויש בריוה ההגבה, נכון שיש גם כאלה המגדילים את הרפת בבקר זה שהמצב ישתנה לטובה. לכן הברה הוא לעמוד או המצב. אם לא גם המצטים המצביעים לפתרון את הרפת יחדל בכך. עלינו לדרוש בתוקף שיסוכם הצורך על מחיר החלב לייצר לקראת 1 באוקטובר יהיה התחשיב המוסכם והתייקרויות.

במצב הקיים אין לנו ההרשה על אגורה. רובה כזה הוא בגיון לא לנו, אלא לאלה שהחליטו לתת אגורה אחת פחות.

אני בטוח שהגענו למצב שבו אינו צריכים לאיים בסנקציות.

ק"ג. ובה התוצאה? לפני 3 שנים חסרו 600 אלף טונות קרפיונים. אחר-כך חסרו 1,000 טונות. השנה יחסרו 2,500 טונות ואולי עוד יותר. מי שרוצה לעודד ייצור קרפיונים, שהוא מוצר זול בבשר, צריך לדאוג למצב הענף. הסברנו היטב, כי לא יתכן מחיר פחות מ-5.45 ל"י לק"ג וכדי לקבל מחיר של 5.43,9 ל"י הק"ג נצטרך לקרוא לאסיפה כללית. אחד האי הדזה אותו.

פרץ בן-יהושע: כאשר שמעתי את ההצעה במרכז החקלאי, אמרתי: שלחנו עליהם הצבענו בעד בחדירתם לתפקידים אלה. [illegible] אני חושב שזאת היתה טעות, אבל את המכה הזאת גבהנה, ואיני מגיע לביקה לגבות להיות מהים. בעד את הענין הזה ועיערך למכה הדעה.

אשר למערכה החדשה: אם מישהו יציג לי איך אפשר יהיה להיערך לקראתה עוד לפני אוקטובר — אקבל זאת. אבל כאשר אני רואה כיצד בהתפתחות הענינים, הייני סבור, כי יש להיות הכל להיות מוכנים לפני 1 באוקטובר לעמוד מחדש במקח וממכר ובהם להכין את החברים שלנו להיערכות מחדש לתביעתה. אבל ב-1 באוקטובר אנחנו נתבע לא רק את ההתייקרויות, אלא נמשיך לתבוע גם תיקון כל העיוותים אשר היו עד כה וגם את העיוות שלא כללנו אותם במו"מ הקודם ושהפסדם לא נוותר על תיקונם.

אני תובע, שלמאבק שצריך לנהל אותו יהיו שותפים חלק ברפתנים, אשר ילוו חלק באנשי הכלכלה שלנו וגם את המו"מ. דבר נוסף, המרכז החקלאי צריך להציע על מספר גדלים, שהם מרכיבים עיקריים בענף הרפת, שהמדינה יקרה עליהם תהיבת להגל אומטית על מחיר החלב.

אריה וינפלד: במקביל הרועים עלינו להיות כאופורים מכך, שמחיר כוס חלב כבר שווה למחיר כוס סודה. פעם היה שווה למחיר כוס בנה. עתה הוא הרי זה למחיר כוס סודה. האם מתווכחים על גרוש? היו סיכום של 20 אגורות תוספת וקיבלנו עצות אגורה אחת. על אגורה אחת חבל לבזבז. אולם אם נעשה את החשבון הנכון נמצא, כי ההפרש הוא יותר מ-15 אגורות. אם נעשה את החשבון נראה, שהחקלאי אינו מקבל את שכר העבודה המגיע לו. במקום להתווכח על גרוש נקבל את ההצעה ונגיש את החשבון הנכון המגיע לנו בעד ליטר חלב, עם ההתייקרויות, תוספת לכך גם את הפרש שכר-העבודה. יש גם חשבון הון שלא חשבנו להושיב, ועוד דברים. אני מציע להתחיל היום על האגורה ונערך לקראת הדרישה החדשה.

ורק אז נגמר המו"מ אם כי מאוחר מדי.

אני מבין ורוצה לקוות, כי לקראת אוקטובר נגיע לסיכום בצורה יותר מכובדת מאשר הגענו כיום.

אני רוצה להתייחס לענין קביעת מחיר בוסמך לחקלאות. אנחנו משתתפים בנוהגיו המוסכמים של המכון לחקר כלכלת המשק החקלאי. כל הביסוס לתחשיב ולהחזרים מבוססים על עבודת המכון בתוספת ההתייקרויות ביניים והזמנה מתאריך קביעת הנתונים עד ביום המו"מ. המכון לחקר הרווחיות הוא מקובל על כולנו כאובייקטיבי. הצרה היא, שמתווכחים גם על הנתונים האובייקטיביים של המכון שאנו מבססים את התחשיב עליהם.

אילנה הציעה לנו לצאת להסדרות. אנו כבר פגענו ואני לא רוצה לחזור על הדברים שאמרתי בוועידה. עדיין לא שמענו מאיזה הסדרות הוצעות לכך, אם כי בזמן האחרון עלתה הצעה שיהיה שילוב בין התיישבות ובין חברת העובדים, כלומר שהייצוג שלנו בהסתדרות יהיה ישיר התיישבות [illegible] לשאר המגזרים המיוצגים בהסתדרות. עם זאת אני מפקפק בכצה, אם ההסתדרות יכולה לייצג אותנו בנושאים אלה העומדים עתה על סדר-היום.

בנושאים אחרים, כמו הביצים, אנו מעבדים הצעה להחלטה האחרונה, שאנו תובעים תיקון מיידי למחיר הביצים. התיקון צריך להיות לפי התחשיב בתוספת התייקרות המספוא.

נושא הבשר של בעלי-כנף הוא הכבד [illegible] צריך להיות כזה, שיכסה הוצאות הייצור פלוס. מפני שעם הבעיה הגדולה שאנחנו מייצרים, אנו עלולים בזמן הקרוב לעמוד במצב שזה יהיה המחיר שנקבל להפעלה הקשה לא יתן לנו שום תוספת. יתכן מאד שנצטרך בבשר עוף להגיע למחיר שנוי קבוע, כפי שיש לכל מוצר אחר. אם לאו, לא נוכל לעמוד בייצור הזה.

בסוף אני רוצה לומר לחברים, כי על אף המצב והריכות שבוגינג, ושצריך להיות, אנו קצת מגזימים בענין הרפת. אף-על-פי כן אני הוד וחברים, כי התשוב צריך להיות חישוב ריאלי, אבל אל נגזים.

הח"כ עוזי פיירברג: ביקשתי רשות להציע רק שתי הצעות, ואלה הן:

א) שמליאת המרכז החקלאי תחליט לתבוע — ולא להבטע רק כדי לייצם כתנאי למו"מ נוסף על מחירים — שמחירי התוצרת החקלאית יהיו צמודים למדד של תשומות בחקלאות ובישובה, או ייקבעו, לפי ההוצאות של המדד הזה כפי שייקבעו עלידי מוסד מוסכם — הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ב) המשא ומתן על מחירים יהיה אחת לשלושה חודשים ולא אחת ל-6 חדשים. מה שסוכם ב-1.4 עד 1.7 — יש לקבל, אך אין להסכים לכך שרק ב-1.10 תהיה התדיינות נוספת, בלי שתהיה החזרה רטרואקטיבית מ-1.7 ב-3 החדשים השנים של [illegible].

יוסף פרלמוטר: בהצעות של עוזי פיירברג יש בקשות לשני נושאים: המסקנה הראשונה היא לגבי כוח חקלאי סיכוי מחייב.

עד כמה שידוע לי, יש מכון הרבה בכן את כל הממצאים שהתחשיב בנוי עליהם. אין זה ודאי אשמת המכון, שהממצאים שהוא מוצא אינם מתקבלים במלואם על ידי האוצר בעת המו"מ.

אני בהחלט מסכים לכך, שאנחנו צריכים להבטיח שהמשרד החקלאי יהיה פחד מחייב. ברם אם אנחנו רוצים לתת להצעה זו היכן אינטנסיבי, יש להקדים לכך דיון יותר מעורר במסגרת המדיניות על דמי עבודתו של המכון וכל שיביבים כאלה. אני אחריב, שצריך להכניס במערכת הזאת שהיא כיום מערכת מוסכמת עם משרד החקלאות וגם האוצר.

גם המסקנה השניה טעונה דיון מוקדם. אמרתי בפתח דברי, כי שיטת המו"מ הקיימת אינה מתאימה לתקופה של אינפלציה. אם רוצים לדרוש שינוי, לפי הצעת עוזי, צריך לבדוק קודם, את הנושא. אינני חושב שהמליאה יכולה לקבל באורח כללי סיכום, שהדיון עם הממשלה יהיה כל שלושה חודשים.

בחירת מוסדות המרכז החקלאי במליאה הבאה שתתקיים
ביום א', ז' אלול תשל"ד — 25.8.74

עם סקירת מהלך ישיבת המליאה הראשונה של המרכז החקלאי החדש, כן הראוי להביא סקירה קצרה על הוועידה החקלאית הי"12.

אחרי חילוקי-דעות, שבאו לביטוי בשלושת ימי הוועידה החקלאית הי"12, בויכוח בנושאי המשק, החברה והארגון, ולאחר שמיעת הסתייגויות נציגי הסיעות והתשובות של ועדת הבחינה — התלכדו כל הסיעות ובחרו פה אחד במרכז חקלאי בן 151 חבר וסגניהם.

לא כמו בוועידות הקודמות, נתקיימה הוועידה הי"12 באווירה כפרית בבית ברל שליד צופית. הוועידה נפתחה באווירת חג. כל שלוש תליות הוועידה, הפתיחה, הויכוח והנעילה — היו שלובות זו בזו ויצרו שלמות, שסייעה ליכוד וגישור על פני ניגודים.

ועידה זו הצטיינה גם בהבנייות האכסנויות. שכמעט מעל בבה נאה באכסניה-אוהלים על ידי כוהנת אכסנותיים מהתיישבות. הכל רק שלא כל המשקים נכונו להזמנה לשלוח משלחות לוועידה. היא מקום באכסניה-אוהלים לכולם.

בית ברל היתה אכסניה נאה ונוחה לבאי הוועידה ועובדי המרכז החקלאי לא חסכו מאמצים להבטיח סידורים נאותים לצירים ולאורחים.

סיבות שהזמן גרמן הביאו לידי כך, שהמליאה הראשונה של המרכז החקלאי אחרי הוועידה לא הוקדשה לבחירות מוסדות ההסתדרות החקלאית, אלא לדיון בבעיות המשק. מסיבה זו, וגם מטעמי חסכון, לא נוכל לפרסם ב"בשדות ישראל" סקירה על מהלך הוועידה.

עם זאת נעשים כבר עתה כל הסידורים הדרושים להוצאת-לאור ספר "דברים בוועידה החקלאית הי"12", שיכביה את מהלך הוועידה על החלטותיה ככתבם וכלשונם.

כפי שהודיע יצחק שפירא, המזכיר הכללי של המרכז החקלאי, תתקיים בקרוב מליאת המרכז החקלאי לבחירת מוסדות.

העורך: צבי מגן

هكذا من الاصل

לנופש-סע באגד

זול נוח ובטוח המחלקה ליחסי ציבור

מקימי התחנה המרכזית מערערים על חוקיות ועדת הערר להקפאת הבנייה

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של „דבר"

פרקליטי פילק ו„אגד" עוה"ד ירוחם גרוניצקי ורם כספי, מי ערערים על חוקיות ועדת הערר של צו הקפאת הבנייה. הם פנו לבית המשפט המחוזי בטענה שהוועדה לא הורכבה על פי חוק הפיקוח על שירותים ומצרכים ועל כן אין היא חוקית, וסכאן שהוועדה, המורכבת כמד מנכ"לים של משרדי ממשלה, אינה יכולה לדון בערעור על ההחלטה „ועדת אורך" להפסיק את בניית התחנה המרכזית החדשה בתל-אביב.

הפרקליטים פנו לשופט המחוזי גבינסון בבקשה לבדוק חוקיות הוועדה הערר. בפנייה הם מוסבים שי ועדת ערר חייבת להיות מורכבת משופט, נציג ממשלה ונציג ציבור. בעקבות פנייה זו, הוזמן היועץ המשפטי של משרד השיכון היום לבית המשפט לדיון בפנייה. השופט גבינסון הוא יו"ר ועדת הערר, על פי חוק הפיקוח על שירותים ומצרכים, טרם ברור אם ועדת הערר תוכל לקיים את הדיון המתוכנן בערעורים על החלטות „ועדת אורך".

מבשרד השיכון נמסר, שבמסגרת הצו נקבעו שתי אינסטנציות להפעלת הצו. הפניה לועדת הערר היא רק אופציה לאלה המוענים שנפגעו מהחלטות „ועדת אורך". המערערים יכולים לפעול גם על פי חוק הפיקוח, ולבקש הרכבת ועדת ערר כפי שנקבעה בחוק.

עוזר שר השיכון ומרכז הצו להקפאת הבנייה ד"ר אבי רייך, אמר אמש שצעדם של מקימי התחנה המרכזית מעורר תמיהה, מצד אחד הם מגישים ערעור לועדת הערר של המנכ"לים ומבקשים להזמינם בדחיפות להופיע בפני הוועדה ולהציג טיעוניהם. מצד שני הם פונים לבית המשפט ומערערים על חוקיותה.

בתשובה על שאלת סופר „דבר" אבר אמש אברהם פילק, כראשי החברה המקימה את התחנה המרכזית החדשה, שאין הם מערערים על חוקיות ועדת הערר. אך חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים קובע שתוך 15 יום יש להגיש ערעור על החלטה, ולכן כדי שלא יחמיצו את האפשרות לפעול על פי החוק, החליטו לבקש גם את כינוס ועדת הערר. הם יופיעו בפני ועדת המנכ"לים וינסו לשכנעה בצדקת עמדתם לגבי המשך הבנייה.

לא ישונו החלטות ההקפאה

אם תתקיים ישיבת ועדת הערר, נראה שעיקר הדיון יתרכז בהמשך בניית התחנה המרכזית החדשה בת"א. אין מצפים שהוועדה תקבל חלק גדול מהערעורים שהוגשו לגבי הפסקת הבנייה של בית התאחדות התעשיינים, בית „גיבור", מלון „לרום" בבנשייה והבנייה בקאמפוס בירושלים.

חולקו פרסים לזוכים בחידון „דבר לילדים"

כ־15,000 פותרים השתתפו השנה בחידון החינוכי־הסברתי של „דבר לילדים", שנערך מעל דפי השבועון ב־12 שבועות. בחידון הובאו שאלות מתחומי האהרונות, בעיות הישנה וידיעת־הארץ.

במהלך החידון הוגרלו בין הפותרים מדי שבוע בצלמות „פולרואיד" וכתום שנים־עשר השלבים הוגרלו בין כל הפותרים 167 פרסים, החל בטלוויזיה וכלה בספרים.

בטקס חלוקת הפרסים הגדולים, שנערך אתמול באולם הישיבות בבית „דבר" בתל־אביב, אמר דויד פאיאנס, מעורכי „דבר לילדים", כי החידון לא נערך במטרה לחפש דרך להעניק פרסים לקוראים, אלא בראש ובראשונה מתוך כוונה להעשיר את הידע שלהם בנושאים חשובים, להביאם לידי התעמקות ולקניית דעת. יחד עם זאת שמח השבועון להעניק תגמול נאות לפותרים על מאמציהם.

בפרס הראשון — מקלט טלוויזיה מתוצרת „תדיראן" — זכה הנער אביב מזרחי מתל־אביב; בפרס השני — פטיפון סטריאופוני מתוצרת „פיליפס" — זכה עופר צברי מקדימה; בפרס השלישי — רשמקול נייד מתוצרת „פיליפס" — זכתה דניאלה זאב מקריית־אתא. כן חולקו בטקס לזוכים האחרים טרנזיסטורים, שעוני „איקה", עטי „שפר אמפריאל" והבילות־שי של „שמן".

הזוכה בפרס השני, עופר צברי, מקבל את זכייתו מידי דויד פאיאנס, מעורכי „דבר לילדים".

משל: תנועת האיגודים — גשר לידידות בין ישראל לארה"ב

יתמנה מנהל ישראלי למגבית ההסתדרות; קריאה לשיתוף פעולה עם הממשלה בתחומי ההסברה ועידוד העליה בארה"ב

מזכ"ל ההסתדרות י. משל סקר בישיבת הוועדה המרכזית את ביקורו בקנדה ובארה"ב, שבמהלכו נפגש עם ראשי תנועת העבודה האמריקאית, מנהיגי איגודים מקצועיים, עם סנטורים, אישים ונופים יהודיים, נוער ציוני ואנשי ההסתדרות ושלוחי ישראל.

משל הוזמן לארה"ב על ידי נשיא תנועת העבודה האמריקאית (א.פ.ל.־סי.איי.או.) ג'ורג' מיני, להיות אורח הכבוד במושב הועד הפועל של הארגון בשיקאגו. כן הוזמן להשתתף במושב המועצה של איגוד פועלי המכוניות.

בסיכום הדיון בנושא קיבלה הוועדה המרכזית את הצעותיו של המזכ"ל להלן:

● יתמנה בארץ מנהל מגבית, אשר יקיים קשר מתמיד עם ראשי המגבית, ראשי קרן הפיתוח, ועד האיגודים המקצועיים למען ההסתדרות ועם המכון ההסתדרותי לחילופי תרבות, בראשות פרופ' אלון פולק.

דרוש מפנה אידיאולוגי־סוציאלי בפעולות מגבית ההסתדרות

● גזבר ההסתדרות האחראי על המגבית ישראל קיסר יעבד תכנית סוציאלית לפעולת המגבית, אשר תקדיש את הכנסות המגבית רק לצרכים הבריתיים, לטיפול בנוער, להקמת מעונות בשכונות, לטיפוח הקמת מרכזים קהילתיים וכו'. כן יוכן דיון בנושא זה לועד הפועל של ההסתדרות.

● י. קיסר ושמואל בהט יעבדו הצעה לאירוח אורחים ומשלחות מחו"ל.

● היערך פגישה בין ההסתדרות, הממשלה והסוכנות לקביעת שיתוף הפעולה בפעילות ההסברה בארה"ב.

הנוער בארה"ב פתוח לערכי ההסתדרות והמדינה

בסקרו את הפגישות עם הציבור היהודי ומנהיגיו בארה"ב אמר י. משל, כי יש בנוער סקרנות ועירנות גדולה, ופתיחות לערכים ולמטרות שביצגת ההסתדרות.

משל הסכים, כי קיימת צירנות לבעיות ישראל גם בקרב צעירים לא יהודים. וסיפר על שיחה שקיים, עד אור הבוקר, עם חברת צעירים סוציאליסטים מ„הליגה לדמוקראטיה לסלום". בראשות המנהיג הכושי באיר ראסטין. הצעירים, ביניהם כושים, פורטוריקנים ויהודים גילו ידיעה בערכי תנועת העבודה הישראלית.

הממשלה תוכל להסתייע בהסתדרות בעניני הסברה ועליה

המזכ"ל סיפר על פגישתו עם יו"ר מכון ההסתדרות לחילופי תרבות, פרופ' אלון פולק, על פעולותיו הברוכה של זה ועל קשריו האמיצים עם קבוצות שונות בחברה האמריקאית היהודית. ביניהן קבוצת אינטלקטואלים רבים (כמו פרופסורים לשלום בהודה התיכון ועוד).

„זהו פוטנציאל עצום של הסברה — אמר משל — המאפשר להגיע למיליונים של אנשים. פוטנציאל בו יכולה להשתמש המדינה. על הממשלה להבין — הסביר — כי בעזרת ההסתדרות ובאמצעות תנועת העבודה, תוכל לגייס ידידים לענינה ועליה ולסייע לשפר לתה זו של ההסתדרות. הוא אמר כי גם בקשר העליה יכולה הממשלה להיעזר בהסתדרות."

מיני מצדד בהסתדרות „נאבקת ודוחפת"

בדבריו על המגעים הפוליטיים שקיים, צמד משל על „יחודו של מנהיג תנועת העבודה האמריקאית ג'ורג' מיני, ועל המעמד והתפקיד המיוחד שהוא ממלא. הוא סיפר על תביעתו וידידותו הגדולה של מיני להסתדרות ולישראל. על התנגדותו לדטנט ו„זו"בדי את בניית המועצות — („הם קיבלו מארה"ב חיטה הנוזר לארצות ערב להכין את מלחמת אוקטובר", כדברי מיני).

משל ציין, כי מיני גילה התעניינות רבה בפרטי מאבקיה של ההסתדרות באינפלציה ובהגנה על העובד, וכי הוא תומך בהסתדרות לוחמת במאבק על רווחתו של הפועל. „הוא רואה בישראל גורם מקדם ונאור באזור זה, הראוי לכל התמיכה. אך הוא מצפה שההסתדרות תהיה עצמאית".

עתה עם התפטרותו של ניקסון — אשר לו התנגד בכל תוקף — ודאי יחדש מיני את קשריו עם הבית הלבן סיפר משל. הוסיף כי מיני אמר על הנשיא החדש ג'רלד פורד כי הוא אדם הגון ויש לתת לו סיכוי להוכיח עצמו.

> **ברכת ההסתדרות לג'ורג' מיני ליום הולדתו ה־80**
>
> היום חל יום הולדתו ה־80 של ג'ורג' מיני. הוועדה המרכזית שלחה לו מברק ברכה ליום הולדתו, והחליטה על נטיעת 80 עצים על שמו של מיני ביער ירושלים, בהערכה לפעולתו למען ישראל.

20,000 פועלים ערביים בתעשיית המכוניות בדטרויט

בספרו על השתתפותו במועצת איגוד פועלי המכוניות בארה"ב, שהתקיימה בדטרויט, ציין משל, כי עיר זו היא מרכז קהילה ערבית, שבין עובדים כ־20,000 ערבים כפועלים במפעלי המכוניות. על אף זאת, האיגוד ידידותי לישראל, ואף יצא לקריאה לתמיכה בישראל.

המזכ"ל סיפר כי ביקש מנשיא האיגוד לינארד וודקוק לשגר לארץ משלחת של חברים מארגונו ממוצא ערבי, כדי שתעמוד מקרוב על תנאי החיים של הערבים בארץ.

אוטו פרמינג'ר הגיע לישראל, בלווית בנו. פרמינג'ר יסריט בארץ סרט על המחבלים.

חשוד בפדיון ניירות ערך גנובים

פרוץ ישראלי, הקובר באימליה, עוכב בחיפה בעת שהגיע להופעת מולדת כחשוד בפדיון ניירות ערך זרים, שנגנבו בחיפה בשווי רבבות דולרים.

במשטרת ישראל, באמצעות ה„אינטרפול", הבליחה לחשוף פרשת גניבת ניירות ערך בסווי של כ־40,000 דולר. שנגנבו בתחילת חודש ספטמבר אשתקד בדירתו של יעקב גוטמן, מכדירות הנשיא 119 בחיפה. באותה התפרצות נגלו עצם הפורצים גם תכשיטים באלפי לירות.

המשטרה הגישה לבית משפט המחוזי בחיפה כתב אישום נגד ישראל חיים בן 24, ומאיר גרוסמן, בן 27, המואשמים בהתפרצות ובביצוע הגניבה. משפטם של השניים עדיין תלוי ועומד בביהמ"ש המחוזי בחיפה.

תפנית חלה בימים אלה כשהאינטרפול דיווח למשטרת בנקאים ברחבי תבל על גניבת ניירות הערך, שחלקם היה למוכ"ז. החקירה העלתה, כי אגרת למוכ"ז על סך 5000 דולר הוצגה בבנק בשווייצריה ונפדתה שם. כעבור זמן הוצגו שתי אגרות נוספות (לאינן למוכ"ז) על סך 7000 דולר. אלה התקפדו באותו בנק בשווייצריה. אלא שהבנק סירב לפדותם לאחר שנתקבלה הודעת האינטרפול.

בבז ביולי הגיע לישראל ה־פרוץ ברוך אליעזר, המתגורר באיטליה, להופעת מולדת. הוא נעצר מיד על ידי המשטרה כמי שהחשוד בהצגת ניירות הערך לפדיון בבנק השווייצרי. החשוד הובא לפני שופט השלום י. נוימן שאיפשר את שחרורו בערבות של 6000 ל"י, אך ציווה כי יפקיד את דרכונו במשטרה. על החלטה זו הגיש הפרוץ ערעור לביהמ"ש המחוזי בחיפה. באמצעות עו"ד ש. גיליפז. טען כי אם שולחו לא ישוב למקום עבודתו באיטליה בהום תקופת חופשתו המסתיימת בימים אלה, יפוטר מעבודתו ויישבר מטה לחמו.

השופט ציין בהחלטתו, בה דחה את הערר כי המבקש מעורב בעיסקה של פדיון ניירות ערך זרים בסכומים גדולים, שנגנבו בישראל, ויש לאפשר למשטרה להשלים את החקירה. (ק)

עובדי בנק לפיתוח התעשיה מאיימים בשביתה ביום א'

תובעים שיתוף ברווחי הבנק

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

עובדי בנק לפיתוח התעשיה מתעתדים לפתוח ביום א' בשביתה, לאחר שהנהלת הבנק דחתה את תביעתם לשיתופם ברווחי הבנק. היום ייעשו מאמצים מצד הנהלת הבנק למנוע את השביתה, לאחר שנציגת הממונה על יחסי העבודה, רינה גרוס, נכשלה במאמציה לתווך בין הצדדים.

עובדי הבנק לפיתוח התעשיה דורשים לשתפם ב־35 אחוז מרווחי הבנק, בהתבסס על המדיניות המקצועית של ההסתדרות לגבי מפעלים רווחיים. אולם הנהלת הבנק דוחה בכל תוקף דרישה זו.

מרכז חטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות הפקידים, אליהו רייק, אמר אתמול, שהמו"מ עם הנהלת הבנק נפסק עקב התשובה השלילית החד־משמעית והוסר כל נכונות מצד ההנהלה להיכנס למו"מ. אשר לתביעת ועד העובדים להשתתפות ב־35 אחוז מהרווחים, אמר רייק, שהתביעה זו איננה מחייבת את הסתדרות הפקידים. היא מזדהה עם הדרישה העקרונית לגבי שיתוף העובדים ברווחים, אבל לא נקבע שיעור ההשתתפות.

כפי שנודע, ביקשה אתמול הנהלת בנק לפיתוח התעשיה את התערבותו של נגיד בנק ישראל משה זנבר בסכסוך זה. ועד העובדים הודיע עוד לפני שבועיים לממונה על יחסי העבודה על הסכסוך, כך שעתה הוא יוכל להכריז על שביתה. נודע, שבקרב עובדי הבנק שוררת התמרמרות על התנהגות הנהלת הבנק. העובדים מציינים, כי בשוד המנהלים של הבנק נהנים מהטבות מפליגות, כמו דירות גדולות ומרווחות, שאינן נהוגות בבנקים אחרים, נוקטים עמדה נוקשה כלפי דרישות העובדים.

עובדי המרכזיה הפדגוגית בחיפה מובטלים — העיריה תפסה המשרדים

מאת סופר „דבר"

עובדי המרכזיה הפדגוגית בחיפה מובטלים מעבודה מכיוון שהעיריה תפסה את משרדיהם ולא הציעה להם משרדים אחרים.

המרכזיה הפדגוגית בחיפה נמצאת בבניין בן פועל בית ספר „משלב". ראש העיריה י. אלמוגי החליט להשכין בבית זה מוזיאון וציווה על בית הספר לצאת. מועצת פועלי חיפה התנגדה והענין נמצא בבירור. אך חלק מעובדי המרכזיה הפדגוגית הם עובדי העיריה ולכן פעלה העיריה ללא התחשבות בגורמים אחרים. לפני כשבוע באו עובדי העיריה כאשר רוב עובדי המרכזיה הפדגוגית בחופשה, ארזו את התיקים ואת הציוד והעבירו את הכל לשני חדרים. עובדי העיריה גם הרסו קירות ופירקו חלונות, וכל זאת ללא הודעה מוקדמת בכתב.

השמועות בדבר כוונת העיריה לפנות את המרכזיה הפדגוגית פשטו באחרונה בעיר. תחילה הוכחשו אך לאחר מכן אושרו ודובר על בנין אחר שיועמד לרשות המרכזיה הפדגוגית. לבסוף ביטלו את ההצעה כיקרה מדי, והתוצאה היא שעם פתיחת שנת הלימודים לא יוכלו מורי הצפון להיעזר במרכזיה הפדגוגית ושש עובדיה אמנם יקבלו משכורת אך לא יבלאו את תפקידם.

עובדי הים בקצא"א חוזרים לעבודה מלאה

הנהלת חברת קו צינור הנפט אילת—אשקלון ועובדי מחלקת הים של החברה הגיעו להסדר, לפיו יידונו תביעותיהם של העובדים בפני הממונה על יחסי העבודה במשרד העבודה, בעוד העבודה בנמל תחזור לתיקנה.

הסדר זה הושג אתמול לאחר דיון בפני שופט בית הדין האזורי לעבודה בבאר־שבע מנחם גולדברג, ממנו ביקש פרקליט חברת קצא"א צו מניעה החלטי, שיאסור על העובדים לשבות. זאת, לאחר שביום ד' הוציא השופט צו כניעה זמני נגדם במעמד צד אחד. עובדי הים בנמל הנפט באשקלון פתחו ביום ג' בשביתה, ללא כל הודעה מראש.

בין השאר דורשים הצוללנים שבקרב עובדי הים תוספת ניכרת המסתכמות בכ־2500 ל"י כ"א. הם דורשים תוספת של 200 ל"י לשכר היסוד ועוד 500 לירות תוספת גלובאלית לצלילות וכן העלאה מ־20 ל"י ל־70 ל"י עבור כל צלילה, שהם מבצעים במיבי נמל אשקלון. אם יתקבלו תביעותיהם, הם עשויים להגדיל את שכרם החודשי מ־4500 ל"י בערך לכ־7000 ל"י בחודש.

הוגדלו תשלומי מקדמות מס הכנסה לעצמאים וחברות ב־20%

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

שר האוצר יהושע רבינוביץ חתם על צו המגדיל את תשלומי מקדמות מס־הכנסה של עצמאים והחברות ב־20 אחוז, בעקבות הטלת מילוות חדשים.

זו הגדלה כניה של תשלומי מקדמות של עצמאים וחברות בשנה זו. באפריל פורסם צו שהגדיל את תשלומי המקדמות ל־130—150 אחוז מהשומה האחרונה. עתה, כאמור, הוגדלו המקדמות בעוד 20 אחוז לכיסוי תשלומי המילוות המוטלים על עצמאים וחברות. סגן נציב מס־הכנסה אבנר דובנוב מסר אתמול שלקראת סוף החודש או תחילת ספטמבר יישלחו ההודעות על הגדלת תשלומי המקדמות.

גביית המלוות החדשים מהשכירים תהל ממשכורת חודש אוגוסט (יגוכו תשלומי המלוות בעד יולי ואוגוסט). מכיון שבמקומות עבודה רבים טרם שילמו את תוספת היוקר האחרונה, בקווים שהניכוי הכפול לא יורגש בכל חומרתו.

לאחר שאוחדו מילווה מלחמה, ומילווה מימון רכש יהיו שיעורי המילווה המוטל על יחיד: 12.25 אחוז על הכנסה עד 20.000 ל"י החייבת במס; 14.25 אחוז על הכנסה עד 40,000 ל"י החייבת במס; 16.25 אחוז על הכנסה עד 60,000 ל"י החייבת במס; 20.25 אחוז על הכנסה עד 80,000 ל"י החייבת במס; 22.25 אחוז על הכנסה מעל ל־80,000 ל"י החייבת במס. ואילו חברות ישלמו מילוות בשיעור של 12 אחוזים על ההכנסה החייבת במס.

ביחס לתשלומי שעות נוספות ופרמיות מאושרות נקבע — לאחר לחצים של ההסתדרות — שיעור אחיד של מלווה מלחמה ורכש — 8.5 אחוזים — שיוטל על תשלומים אלה.

נסגר מפעל „לפטה" ברעננה

הנהלת בית החרושת „לפטה" ליצוא שימורים ברעננה, החליטה לסגור את המפעל לאחר 25 שנה. במפעל עבדו בשנים האחרונות 60 פועלים ופועלות. המפעל הפסיק את ייצורו אתמול.

כפי שנודע נסגר המפעל לא בגלל קשיים כספיים, אלא בסיבות אישיות של בעלי המפעל.

מועצת פועלי רעננה סידרה מקומות עבודה למרבית פועלי „לפטה". חלק מן העובדים יצא לגימלאות.

מועצת מנהלי סר"ב תובעת תכנון ענף הבנייה

מאת סופר „דבר"

ויסות ענף הבנייה חייב להיעשות על פי תכנית רב שנתית שתתן לענף כיוון התפתחות יציב וקבוע מראש — תביעה זו הועלתה במועצת המנהלים של „סולל בונה".

במהלך הישיבה נשמעה בקורת כלפי דרך ביצוע מדיניות ויסות הבנייה. בין היתר ציין מנכ"ל חטיבת המפעלים, יוסף לניר, שהגישה הבלתי מאוזנת אל הענף הופכת אותו בהכרח לאחד הגורמים המשפיעים על אינפלציה מוגברת.

בתחילת הישיבה התקיימו חילופי דברים בקשר לסידרת מאמרים שהופיעה באחד מעתוני הבוקר. מועצת המנהלים דוחה מכל וכל את ציוטי התוכן ואת אוסף ההכילות שבאו לידי ביטוי במאמרים אלה. בסכמו את הדיון בנושא זה, ציין מנכ"ל סר"ב, צבי רכטר, את אמונה המלא של מועצת המנהלים במלאי התפקידים הבכירים בסולל בונה.

עובדי לשכת המס בחיפה דורשים כיבוד ההסכם הארצי

מאת סופר „דבר"

280 עובדי לשכת המס בחיפה הסמיכו את נציגותם בוועד הארצי לנקוט צעדים שיבטיחו את כיבוד ההסכם הארצי שנחתם בחודש יולי בינם לבין הנהלת לשכת המס המרכזית.

אסיפת העובדים בחיפה ייפתה את כוחה של המזכירות הארצית בהיאום עם חטיבת עובדי מוסדות ההסתדרות לפעול לאלתר לביצוע הסכם העבודה ככתבו וכלשונו.

המרכז לטלוויזיה לימודית
רח' קלאוזנר 14, רמת־אביב

מנוי שנתי לחוברת „שידורי הטלוויזיה הלימודית"

לקראת תחילת שנת הלימודים תשל"ה עומדת להתפרסם החוברת הראשונה של „שידורי הטלוויזיה הלימודית", הכוללת פירוט של נושאי המישדרים ומועדי השידור. במרוצת השנה יפורסמו שלוש חוברות כאלו.

כל המבקשים להצטרף כמנויים על החוברת, יואילו נא למלא את התלוש המצ"ב. החוברות יישלחו עם הופעתן לפי כתובת המנוי.

גזור ושלח

לכבוד
יחידת הקשר של הטלוויזיה הלימודית
רח' סטרימחובסקי 17
תל־אביב

הנדון: מנוי על חוברות „שידורי הטלוויזיה הלימודית" לשנת הלימודים תשל"ה.

הנני מעוניין להצטרף כמנוי לחוברות הנ"ל.
הנני מצרף בזה המחאה על סך 12 ל"י.

שם מלא: ______
כתובת מלאה: ______
טלפון: ______
חתימה: ______

מחיר מנוי שנתי — 12 ל"י.
מחיר חוברת בודדת — 5 ל"י.

אנו מודיעים בצער על מותו של חברנו היקר
המהנדס
יורם טוטנברג ז"ל
הלוויה תצא היום, יום שישי, כ"ח באב תשל"ד 16.8.74 בשעה 10.45 לפנה"צ מבית החולים רמב"ם, חיפה.
בית „פניציה"
ההנהלה והעובדים

בנינו יקירינו אשר נפלו במלחמת יום הכיפורים
דוד מגל (גולדנברג) ז"ל
ישעיהו כהן ז"ל
יחיאל פלצר ז"ל
יצחק מן ז"ל
יובאו למנוחת עולמים בבית העלמין בקיבוץ גבת ביום ג', ב' אלול תשל"ד, 20.8.74, בשעה 4 אחה"צ.
אוטובוסים ייצאו מרחבת היכל התרבות בת"א בשעה 1 בצהריים.
המשפחות ובית גבת

בננו — חברנו
גדעון מידברג ז"ל
אשר נפל במלחמת יום הכיפורים
יובא לקבורה ביום ב', א' באלול תשל"ד 19.8.74, בשעה 4 אחה"צ (ולא ב־4.30, כפי שפורסם במודעה של אתמול), בבית העלמין במקומנו.
המשפחה
בית כברי

במלאת עשרים שנה למותו הטראגי של יקירנו הבלתי נשכח
צבי סבידובסקי ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום שני, א' באלול תשל"ד 19.8.74 בשעה 5.30 אחה"צ בבית הקברות הישן, חוף הכרמל, חיפה.
המשפחה

מועצה אזורית בני שמעון
משתתפת באבלם של
ישובי המועצה והמשפחות
בהביאם את
יקיריהם
חללי מלחמת יום הכיפורים
למנוחת עולמים.

במלאות אחת־עשרה שנים לנפילת בננו ואחינו היקר
אבינועם אבנשטין ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ביום ראשון, ל' באב תשל"ד, 18.8.74, בשעה 5.30 אחה"צ בבית העלמין הצבאי בבאר־שבע.
המשפחה

המשפחה וקיבוץ אילון
מודיעים בצער על פטירתו של
משה מטוסביץ ז"ל
הלוויה היום, יום שישי, כ"ח באב תשל"ד 16.8.74 בשעה 13.00 בקיבוץ אילון.
קיבוץ אילון

אבלים על מותו ללא עת של
משה מטוסביץ ז"ל
ומשתתפים בצערם של
המשפחה ובית אילון
ידידיו וחבריו
מילואות
מילובר

כואבי אבל על מותו ללא עת של
משה מטוסביץ ז"ל
ומשתתפים בצערם של
המשפחה וקיבוץ אילון
מילוז
ההנהלה
ועד העובדים
וציבור העובדים

נעמי וזאב שגב
שמחים להודיע על הולדת בתם הבכורה
עדי
נכדה ל־
נסרת ואברהם חלק רמת־ישי
מלכה ויהושע סיגמונד רמת־דוד

האקדמיה למוסיקה בירושלים
ע"ש רובין
קורס קיץ לפסנתר
ביום ראשון 18.8
בין 9.00—12.00
ליאון פליישר
שיעור פומבי
בין 16.00—18.00
פרופ' אריה ורד
קופון, אקידים כב' 10
ערב חפשי

קבוץ גבעת חיים מאוחד
מחפש דחוף
גננת לתשל"ה
להתקשר לטלפון
063—24442

ג'קסון – ערובה לטיפול נאמן

הודעת הסנטור הנרי ג'קסון כי בשיחה אתמול עם הנשיא פורד הושגה „התקדמות טובה מאד" בנושא של יהודי ברה"מ, בהחלט מעודדת. אף כי לא ידוע בשעה זו מה גרם להודעת הסנטור — הרי עמדתו העקבית בענין זה נותנת לנו בטחון. כי האופטימיות שביטא איננה נעוצה בסתף של עמדת הקונגרס בענין „תיקון ג'קסון". אלא להיפך — בהתחייבות של הממשל בנוגע לקיום מיכסות עליה סבירות של יהודי ברה"מ, ולהפסקת ההטרדות של מבקשי העליה.

עוד בימי הנשיא ניקסון, אחרי שובו ממוסקוה, הועלתה הצעה כי הסנט יאשר את חוק הסחר, ובכך יאפשר גם להעניק לברה"מ מעמד של מדינה מועדפת ביותר, תמורת התחייבות סובייטית למיכסות הגירה קבועות. באותו שלב נודע, כי גורלה של הפשרה מותנה מצד תומכי „התיקון" בסגם בשני דברים: בסבירות המיכסה ובהתחייבות הממשל, שיאפשר בקרה על הביצוע. אם חש עתה הסנטור ג'קסון כי חלה התקדמות, אנו סומכים עליו כי לא יוותר על הנשק הלגיטימי שבידו כל עוד לא ישוכנע כי הפשרה היא הוגנת מבחינה הומאניטארית ומובטחת בביצועה המעשי.

השאלה איננה, ולא היתה, ענין של יוקרה. השאלה איננה, ולא היתה, של התערבות בענינים פנימיים של ברה"מ, אלא קביעת עמדתו של משלם המסים האמריקאי מי ראוי לסיוע שלו ומה הם תנאי המינימום ליחסי סחר מועדפים. עמדתם של יוזמי ה„תיקון" היתה מלכתחילה עמדה הומאניטארית מובהקת והם ראויים לכל ברכה והוקרה.

אפשר לסמוך עליהם כי יביאו ענין זה לסיכום טוב ויהיו ערים לביצועו. „תיקון ג'קסון" ישיג מטרתו — כך או כך.

גזר־דין שאסור לבצע

שלטונות בולגריה יביאו עליהם את זעמה של דעת־הקהל הנאורה אם לא יוותרו על ביצוע גזר־הדין הברברי נגד הכלכלן ד"ר ה. נ. שפטר. זעם זה יהיה יותר ממוצדק: אין אנו יודעים אם יש ממש בהאשמות נגד ד"ר שפטר, מאחר שהליכי המשפט בבולגריה אינם מאפשרים מעקב של משקיפי־חוץ מקצועיים אחר חומר הראיות והפניות של „אמנסטי" בענין זה לא נענו. אך גם אם נניח כי הנדון חטא במה שהואשם — גם אז גזר־דין מות על עבירת ריגול בימים שאינם ימי־מלחמה, ואף נחשבים לימי „דטאנט", הוא גזר־דין אכזרי שלא יכירנו מקומו במדינה מתוקנת.

ישראל במיוחד זכאית מבחינה מוסרית להשמיע בענין זה את קולה מכיוון שדווקא היא, הנתונה במלחמה, ולהתקפות בלתי־פוסקות על אזרחיה, ויתרה על הוראת ההענשה בהוצאתם להורג של העבריינים נגד בטחונה. אין לנו ספק כי להביעה בדבר אי־ביצוע גזר־הדין יצטרפו כל האנשים בעלי הרצון הטוב המצפים מן השלטון הבולגרי שלא ינהג כאילו כת צבאית שזה עתה תפשה בכוח את השלטון אלא כמדינה הרוצה לבוא בקהל האומות.

משפטו של ד"ר שפטר, המוכר בין הדיפלומטים של או"ם, כבר עורר הרבה מחאות, ודווקא בחוגים מתקדמים. בולגריה תעשה חסד לא רק אתו, אלא גם עם עצמה, אם תגלה יחס הומאני והתחשבות בדעת הקהל.

לג'ורג' מיני: עד 120

ביום הולדתו השמונים של ג'ורג' מיני, שחל היום, יצטרפו רבים מאד בישראל לברכה ששלחה לו הועדה המרכזת של ההסתדרות. שמו של מיני מוכר היטב בישראל כמנהיג פועלים דגול, נשיא האיגודים המקצועיים המאוחדים של ארה"ב, ידיד נאמן של ישראל ושל ענינים הומאניטאריים רבים בעולם.

בהנהגתו של מיני ניהלו העובדים המאורגנים בארה"ב מאבקים רבים ומלווים בהצלחה. ואף לא הסתגרו בד' אמות המאבק המקצועי. הם השמיעו קולם רב־ההשפעה ורב־המשקל בעניינים פוליטיים־פנימיים ובעניינים בין־לאומיים ואף כי קול זה נשמע לעתים „ניצי", הרי הוא תמיד שרת את הקידמה האמיתית, את הבטחת זכויות האדם, את השלום המאוזן והצודק.

עשרות שנות פעילותו של ג'ורג' מיני למען העלאת רמת החיים של הפועלים בארה"ב, הגברת בטחונם הסוציאלי וחיזוק השפעתם במערך הפוליטי, הביאו לו לא רק עמדה רמה אלא גם הישגים אשר ייזכרו בתולדות תנועת הפועלים. ביום חגו אנו מצטרפים לאלה המברכים אותו בבריאות טובה ובהמשך פעילותו הברוכה, מתוך הוקרה ותודה.

בקרבת „הקו האדום"

ביחסיה עם ישראל תעדיף ארה"ב מיקוח על פני עימות

מאת חגי אשד

קשה להניח, כי שר החוץ ה־אמריקאי הנרי קיסינג'ר ירצה לג־רור את הנשיא החדש ג'ראלד פורד לעימות עם ישראל וקשה להניח, כי הנשיא עצמו היה נגרר לעי־מות כזה גם אילו היה קיסינג'ר מנסה לגרור אותו לכך. נשיא חדש אינו מחפש לעצמו עימו־תים קשים ומיותרים, וכל עימות עם ישראל בחודשים הקרובים יהיה קשה ומיותר גם יחד.

העימות יהיה קשה מכיוון שיש־ראל נהנית מתמיכה רחבה ומוצקה בדעת הקהל האמריקאית, בקונגרס, באמצעי התקשורת ובאיגודים ה־מקצועיים ובמיוחד בקרב יהדות ארה"ב על כל ארגוניה, מוסדו־תיה והפרטים הרבים המרכיבים אותה. העימות יהיה מיותר מ־שום שלא נוצרה עדיין נקודת מח־לוקת זהה וחותכת בין הממשל האמריקאי לבין ישראל. לפי שעה קיימים קשיים בצד הירדני של החזית הישראלית, כאשר שאלת הייצוג הפלשתינאי בצד הירדני, ובנוסף לו, עדיין רחוקה מפתרון. לפי שעה אין לאמרי־קאים תכנית מגובשת ומוגדרת בתחום זה, שסביבה עלול להיווצר עימות בינם לבין ישראל. ואילו לגבי מצרים — עדיין יש מרחב לא מבוטל למיקוח והסכם בינה לבין ישראל לגבי סיני. ומצד שני עדיין יש בברית דרך ארוכה למתן סיוע כלכלי אמריקאי למצ־רים ולשיתוף פעולה ביידע אמ־ריקאי לפיתוח מצרים. כך שלמצ־רים יש אינטרס מובהק לא למ־תוח את החבל ביחסיהם עם ארה"ב ולא לנסות להביא לעימות בינה לבין ישראל. העובדה שהעימות בין ארה"ב לבין ישראל אינו הכרחי תעשה אותו קשה פי כמה, כיוון שקל יהיה לאוהדי ישראל לגנות את הממשל על הסתבכות בעימות מיותר.

במקום עימות אמריקאי־ישראלי, היינו לחץ אמריקאי על ישראל — אפשר לצפות לצורות שונות של מיקוח אמריקאי—ישראלי. האמרי־קאים ינסו „למכור אותה סחורה כמה פעמים" ולקבל מישראל את ההכרה המדינית הגדולה ביותר בעד כל „חתיכת" סיוע צבאי ו־כלכלי, אשר תובטח כמה פעמים ותימסר ליעדה רק אחרי עמידה ממושכת על המקח, דרך כל שלבי הדיון, האישור הממשלתי. תהליך זה של מיקוח כבר החל והוא עוד יתגבר.

ההבדל בין עימות למיקוח הוא בכך, שעל אף כל תכסיסי הדחייה, גרירת הרגליים וכל יתר אמצעי השידול והאיום שיהודים האמרי־קאים להפעיל נגד ישראל — אין הם חוצים את הקו של החלשת ישראל, של חשיפתה לסכנה ממ־שית, לפי מיטב המידע וההערכה האמריקאיים. בכל פרשיות „הלחץ האמריקאי" בעבר ידע הממשל ה־אמריקאי לברר ולקבוע לעצמו את „התאריך הקובע", אשר כל דחייה במשלוחי הסיוע מעבר לו יהיה בה משום החלשה ממשית של ישראל. לא קשה להוכיח, כי ה־אמריקאים לא חצו את „הקו ה־אדום" הסמוי הזה של ההרגשות הישראליות — הכלכלית, הצבא־ית והמדינית ומכילא גם המור־ראלית.

ההיצבעות האמריקאית מתציית

„הקו האדום" הישראלי נובע מ־האינטרס האמריקאי הלאומי ב־קיום „ישראל חזקה" במזרח התי־כון ובהכרה בקיומה של „ישראל חזקה" בתוך המערך העצמי ה־אמריקאי, כאמור. משתלבת בכך הידיעה, כי סכנת המלחמה במזרח התיכון היא מוחשית למדי — בגלל גורמים בלתי צפויים שונים, כגון התנהגותה של סוריה — וכי הנזק והסיכון שיהיו כרוכים במל־חמה כזאת לאינטרסים האמריקאים חמורים מאד — עד כדי חידוש סכנת העימות עם ברית־המועצות. לחץ אמריקאי על ישראל יש בו יסוד של הגדלת סכנת המלחמה בין מדינות ערב לישראל הן ב־מישרין והן בעקיפין. באמיתות אלה לא יחול שינוי יסודי גם לאחר חילופי הגברי בבית הלבן.

מצד שני ימשך המאמץ האמ־ריקאי לגרום לגמישות רבה יותר בתנאי ישראל לגבי ההסדרים המ־דיניים עם מדינות ערב. וזאת — באמצעות הסיוע הצבאי והכל־כלי והמיקוח הנוקשה עם ישראל על תנאיו ועל התמורה המדינית שבה מעוניינים האמריקאים. מותר להניח, כי המדיניות האמריקאית כלפי ישראל לא תחצה גם בעתיד את „הקו האדום" המפריד בין עימות למיקוח. אך היא עלולה להתקרב אליו יותר מבעבר. כה עוד שהתקרבות זאת תתחולל בעת ובעונה אחת עם ההתקרבות ה־ישראלית אל „הקו האדום" של מלאי מטבע החוץ, שגם היא מסו־כנת למעמדה הצבאי והמדיני של ישראל, נוסף לבעייה הכלכלית הישירה הכרוכה בכך.

בסופו של דבר יתמקדו שני „הקווים האדומים" הללו בנקודת הכרעה אחת — פנימית. על אף הזיקוקין די נור המלווים את מערכות החוץ והבטחון ועל אף תשומת הלב הרבה בישראל כלפי הגדול האהוב של „הלחץ ה־אמריקאי" — תהיה המערכה ה־כלכלית בישראל המערכה המכרעת בחודשים הקרובים. ככל שהיא רחוקה מסממני הירואיקה תהיה ה־מערכה הגורלית נטושה על הגברת התפוקה, הפריון והייצור. על הג־דלת מספר שעות העבודה לא רק בצה"ל ובמשרד הבטחון, אלא בכל משרדי הממשלה ואף בכל ענפי המינהל והמשק. על ייעול המימ־של הישראלי מן המסד עד הטפ־חות. התחושה של התאששות וה־התגברות על הטראומה של מל־חמת יום כיפור חייבת לבוא לידי ביטוי ביצירת משטר של עבודה ובמאמץ לאומי מרוכז ותכליתי לא רק בצה"ל ובמערכת הבטחון. ב־יצירת משטר פנימי כזה יכולה להיות טמונה ההרתעה הצבאית היעילה ביותר נגד מדינות ערב, משום שהמיתוס הערבי החזק ב־יותר לחידוש הלחימה נעוץ ב־תקוות ההתפוררות של החברה ה־ישראלית, שבה משתעשעים ערבים רבים מאז מלחמת יום כיפור. ב־יצירת משטר עבודה חדש טמונה גם יכולת העמידה הטובה ביותר נגד מיקוח אמריקאי העלול לגלוש ולהידרדר אל מעבר „לקו ה־אדום" של ישראל חלשה וחשופה לסכנת תוקפנות, מבלי להתכונן לכך.

בחודשים הקרובים תימצא יש־ראל בקירבה מסוכנת אל „הקו האדום" החיצוני והפנימי והיא עלולה להיגרר או לגלוש אל מע־בר לו. המאמץ הלאומי העיקרי צריך להיות מרוכז בהתרחקות מ־מנו ומוקד המאמץ הזה הוא פנימי. אין אפס ואין תועלת בהסחת דעת ממנו על ידי התעסקות יתר ברוד־ליל „הלחץ האמריקאי", או בפת־רון „הבעיה הפלשתינאית", אשר גם הערבים וגם האמריקאים מסתב־כים בה יותר ויותר.

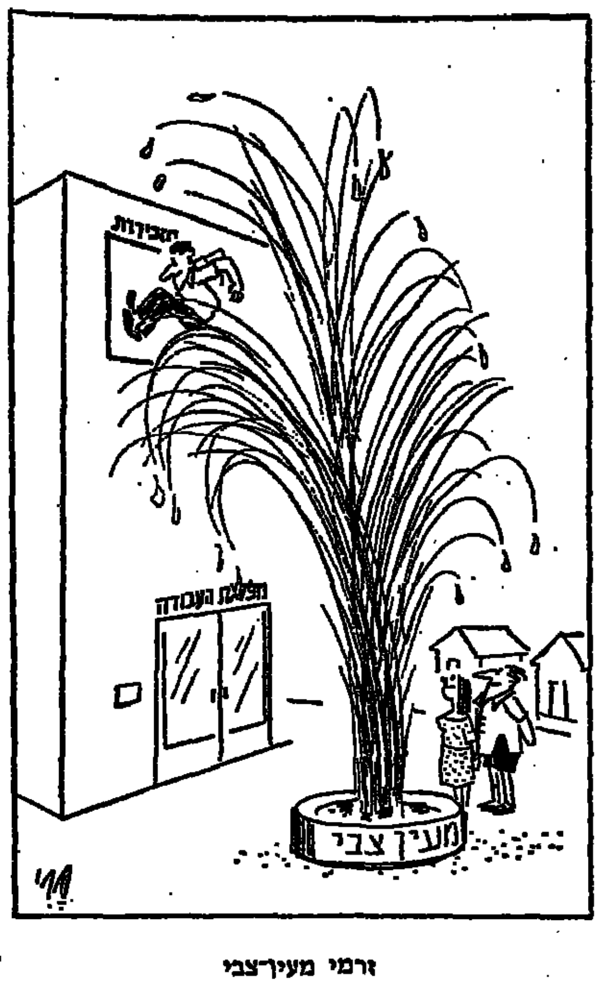

זרמי מעין־צבי

ההתמודדות על תפקיד מזכ"ל ה„עבודה"

רצוי שייבחר מועמד הנהנה מתמיכה רחבה בקרב הקבוצות בעלות ההשפעה במפלגה

מאת דניאל בלוך

ההתמודדות על בחירת מזכיר כללי למפלגת העבודה נכנסה בי־מים אלה להילוך גבוה לקראת ישיבת המרכז ביום חמישי הבא. בשעת כתיבת שורות אלה נראה, כי על התפקיד יתמודדו שלושה מועמדים רציניים: מאיר זרמי, ישראל גרנית ועוזי פיינרמן. אם כי ייתכן שפיינרמן ישתכנע להסיר את מועמדותו. ההערכה היא, כי למאיר זרמי הסיכויים הטובים ביותר. אם כי מרכז מפלגת הע־בודה כבר הוכיח שייתכנו בו הפ־תעות. נראה גם כי המאבק כבר איננו רק מאבק אישי פשוט, אלא מאבק פוליטי בין קבוצות השפעה במפלגת העבודה.

מאיר זרמי נחשב כמועמדה של הנהגת מפא"י, אולם זהו דימוי בלתי־נכון ובלתי־מדויק, שכן הת־מיכה בו היא „רחבה". בתוך הקי־בה, את רוב בעיני מפלגת העבו־דה על כל גוניה. חלק נכבד מאנשי אחדות העבודה לשעבר, הן בקיבוץ המאוחד והן בעיר, וכן קבוצה קטנה של אנשי רפ"י, ב־עיקר ידידים אישיים של זרמי. תמיכת הצעירים במועמדותו נוב־עת, בין היתר, מהמעמד האישי שזכה לו בעת שכיהן כמזכיר התנ־ועה המאוחדת וכמזכיר הנוער ה־עובד והלומד; בין חברי מרכז מפלגת העבודה נמצאים גם תנוע־כיו.

מאיר זרמי מוכר בין ידידיו ומכריו כבעל עצמאות. אך כאיש מתון ואיש פשרות. בעת „פרשת לבון" היה בלהחלטת עם אחד הצדדים. כשנבחר למזכיר אי־חוד הקבוצות והקיבוצים היה זה בשעה שגם הדור הצעיר וגם ה־דור הוותיק תמכו בו. וכן גם אנ־שי רפ"י ובמפא"י. מבחינה דעי־תית המדינית הוא תומך בקו ה־מרכזי, המסורתי של המפלגה. הוא תמך במועמדותו של יצחק רבין להנהגת ראש הממשלה, ואף הציג אותו לפני המרכז. יצחק רבין תו־מך במועמדותו למזכ"ל, ואף טורח עתה כדי לשכנעו להציג את מוע־מדותו. זרמי עצמו אומר בשי־חות פרטיות כי אם ייבחר יראה באחד מתפקידיו את חיזוק מע־מדה של הממשלה. יחד עם זאת, הוא יעשה כל מאמץ כדי למנוע קיטוב במפלגה, וכדי ללכדה. להח־יה, להפעיל את מוסדותיה ואת סניפיה, ולמשוך לשורותיה ת־נועה בה.

במועמדותו של ישראל גרנית, שכיהן בעבר כיו"ר מחלקת האר־גון במפלגת העבודה תומכת קבו־צת פעילים בסניפים, אשר הכירה אותו בעבודה אירגונית משותפת. אל אלה מצטרפת קבוצה של תומ־כים מתוך מחאה כנגד המימסד המפלגתי. כן תומכת בו קבוצה נכבדה של אנשי רפ"י בראשות משה דיין. יש הסבורים כי התמ־ודדות בין גרנית וזרמי, אם עוזי פיינרמן ייצא מן המרוץ, תהיה מעין התמודדות מבחן במרכז ה־מפלגה בין תומכי ממשלת רבין לבין מתנגדיה. אולי מכסים שמו לב לפגישה שנערכה השבוע בבי־נסת בין משה דיין ובין יוסף אל־מוגי, שגם הוא תומך, כנראה, ב־גרנית. נראה כי השיחה נסבה לא רק על שאלת בחירת המזכ"ל, אלא על המצב בהנהגה והאפשרויות ה־שונות לגבי המשך קיומה של ממ־שלת רבין. יש המניחים כי בקרוב תידרש הכרעה בעניין הסכם־הפר־דה או הסדר חלקי עם ירדן. הכרעה זו לא תחייב הליכה לב־חירות או למשאל עם. אך לא מן הנמנע, כי כמה חברי כנסת ממפ־לגת העבודה לא יתמכו בעמדת ה־ממשלה. ועל כך כבר היו מגעים עם גורמים הנמצאים ב„ליכוד". דומה, כי יהיה זה צעד מוטעה לערב נימוקים פוליטיים בבחי־רת המזכ"ל. או לכלול בבחירה שיקולים של „אנשי מסודיות". אלא יש צורך לעשות את החשבון הפשוט — מי מתאים יותר לתפקיד ומי יוכל לתפעל טוב יותר את מוסדות המפלגה ומנג־נונה. סביר להניח, כי ניהול ה־מפלגה יצלח יותר בידי מי שנה־נה מתמיכה רחבה בקרב הקבו־צות בעלות ההשפעה במפלגת ה־עבודה.

כאמור, המועמד השלישי בעל הסיכויים הוא חבר־הכנסת עוזי פיינרמן. הוא נהנה מתמיכה של חלק מאנשי המרכזים, חלק מאנ־שי רפ"י וכן של אנשי התנועה ל־שלמות הארץ. בעייתו היא כי נכ־נס מאוחר להתמודדות. בעוד ש־ישראל גרנית והתומכים כבר עובדים בקופה ממושכת והספיקו להב־טיח לעצמם תמיכה של חלקי מר־כז. שהיה גם פוטנציאל של תמי־כה בפיינרמן. במידה מרובה פיי־נרמן וגרנית מקיימים קולות הא־חד מחברו. אם כי עוזי פיינרמן נוטל גם תמיכה מסויימת. בעיקר בהתייחסות במאיר זרמי. אם לא יוריד פיינרמן את מועמדותו, סבו־רים כי בסיבוב ראשון לא יקבל אף אחד מהמועמדים רוב מוחלט ובסיבוב שני יתמודד מאיר זרמי מול ישראל גרנית או עוזי פיי־נרמן. זו הפעם הראשונה מאז הוק־מה אופנת ההתמודדויות במפלגת העבודה שישנם יותר משני מוע־מדים לתפקיד. ומשום כך יראה הכרח בשני סיבובים. ברור כי עצם ההתמודדות החפשית היא תו־פעה חיובית. והעובדה שהיתה כבר צורה של התמודדויות כאו־לה יש בה משום אות מעודד ל־באות. תומכי מועמדותו של מאיר זרמי טעו בכך שהציגו אותו יתר על המידה כמועמד של הנהגת מפא"י בלבד. דבר שאינו נכון גם מבחינה עובדתית. היה גם מש־גה בכך שהמטה הפועל לבחירתו הורכב על טהרת אנשי מפא"י, בעוד שניתן היה לצרף לו גם אנ־שי אחה"ע, ואפילו אנשי רפ"י.

גם בכך הזמן מאז התפטרות מזכ־ירת המזכ"ל ועד לבחירה היה ארוך כדי ויצר חלל ריק. אך כל אלה הן רק הערות־אגב. ביום החמישי הבא יקבע מרכז מפלגת העבודה את מזכירו. לפני המזכיר החדש יעמדו בעיות נבגדות ומסובכות. והוא יצטרך לתמיכה רבה מצד כל חלקי המפלגה כדי להצליח בתפ־קידו. כמו כן יהיה זקוק לעזרה כספית לכיסוי הגרעון הכבד ה־מונח. למעשה, כל פעילות שוי־טפה. אין זה תפקיד קל, ולמי שייבחר לא צפויים ימים קלים של נחת.

קפריסין – לקראת חלוקה

מאת אריה זיו

השלב השני של פעולת כוח־הפלישה התורכי בקפריסין, שהחל אחרי התמוטטות שיחות ז'נווה, עדנו בעיצומו: ואם תושלם פעולה זו כמתוכנן ובמכוצה, התגשם למעשה חלוקת האי לאיזור תור־כי על פני שליש מכלל השטח בצפון ובמזרח, ואיזור יווני על פני שני־שלישים של השטח. כא־שר הקו המפריד נמתח מפמאג־וסטה במזרח דרך ניקוסיה ועד מורפו שבצפון־מערב. אם תהיה חלוקה כזו לעובדה קיימת, בכח הנשק התורכי, מוכנה אנקרה ל־משא־ומתן עם יוון ועם הקפריסי־אים היווניים על כינון פדראציה בין שני האזורים, כייתנו מבלומר בית. ובכך תישאר לאי הבגרת של מדינה עצמאית. אולם ביצוע רעיון זה הלכה למעשה מוטל בספק רב. הן בשל סיבות אוב־ייקטיביות הן בשל הפעולה ה־תורכית הנוכחית, שהעמיקה את רגשי־האיבה בני דורות רבים בין שתי העדות באי, והסיכויים לדו־קיום ביניהן במסגרת פדראטי־בית קלושים מאוד. לכן הוזה זו, למעשה, חלוקת קפריסין לשתי „מדינות" נפרדות, שכל אחת מהן תחסה בצל „המדינה־האם" שלה שמעבר לים והסתפח אליה בבוקר דם או במאוחר. פירוש הדבר הוא, שבתום תקופה של 14 שנה עשויה קפריסין לחדול מלהיות מדינה עצמאית.

כל זה אמור, כמובן, למקרה שהמהלך התורכי הנוכחי לא יביא עד השלכתו, להנחתה נגדית של צבא יווני בקפריסין, אשר תגרום לפיכוח חזיתי בין שני הצבאות לא רק על־פני האי, אלא גם בגבול היבשתי שבין שתי המדי־נות בתראקיה המזרחית ובתחום הים האגאי — כלומר מלחמה כוללת. מאמצי ארה"ב בכוונים צהה למנוע מלחמה כזו, שפירושה קרע במערך נאט"ו באיזור; ועדי־פות־הכוח של הצבא התורכי, יחד עם יתרון־ההפתעה שהשיג בהת־ערבותו בקפריסין, הרחיקו את האפשרות הזאת — אף כי עדנה קיימת במידה כוחנית. אך גם אם הצבא היווני יתערב בקפרי־סין מבלי שתתפתח מלחמה בין שתי המדינות, הרי להצלחתו או לכשלונו אותה התוצאה — גמר העצמאות של האי.

הרעיון של חלוקת האי הועלה על־ידי תורכיה לראשונה בשיחות ציריך בפברואר 1959, מול הצ־עת „אנוסיס" של הרוב היווני הקפריסאי באי — ושניהם נדחו. הנימוק העיקרי נגד החלוקה היה בחוסר רציפות טריטוריאלית של הישובים הכפריים והעירוניים של שתי העדות, כאשר ישובים תור־כיים־קפריסאיים נמצאים באזורים בעלי רוב יווני, ולהיפך. בחוקת 1960 נעשה נסיון לפתור בעיה זו על־ידי כינון של מעין־קאנ־טונים: רשויות עירוניות נפרדות לעדה התורכית בניקוסיה, לארנ־קה, פאמאגוסטה, לימאסול ופאפוס. הסדר זה לא יצא אל הפועל בע־רים המעורבות, ולא כל־שכן ב־שטחים הכפריים המעורבים; ור־בים ממעשי־האכזריות והחרדים, שעליהם מדווחים בימים אלה, מתרחשים ב„מובלעות" המפוזרות הללו.

חלוקת האי לפי התכנית ה־תורכית מחייבת חילופי־אוכלוסין בין שני האזורים, שיהפכו אותם להומוגניים מבחינה לאומית ו־דתית. חילופים כאלה נראים אפ־שריים, ואף קלים־יחסית לביצוע נוכח הסבירות המספריות: מתוך האוכלוסיה הכוללת של קרוב ל־700,000 נפש מהווים התורכים־המוסלמים 18 אחוז בלבד ולא יותר מ־150,000 נפש; העברתם לאיזור התורכי ויישובם במקום התושבים היוונים־הנעקרים ש־יפנו לאיזור היווני נראית כ־מיבצע קטן לעומת חילופי־האוכ־לוסין בין תורכיה ויוון בשנות העשרים, שהקיפו 1.3 מליון יווני־ים ו־400,000 תורכים. אולם כאן עלולים החילופין להיתקל הן ב־דבקות של בני שתי העדות בישוביהם כמה דורות והן — ובעיקר — בהתנגדות הקפריסי־אים־היוונים, שלגביהם פירוש הדבר הוא נטישת ההגמוניה היוו־נית על פני האי כולו; וגם אם יבוצעו החילופים, לא יבטיחו ה־דבר חיי־שלום בכפיפה אחת באי, שכל שטחו הוא 9,251 קמ"ר בלבד.

הכשלונות האחרים בדרך לעי־דה עצמאותה של קפריסין ב־מסגרת פדראטיבית ידועים גם הם לכל הצדדים הנוגעים בדבר. חוקת 1960, שהתבססה אף היא על מעין־פדראציה מיכולית, קבעה קבינט המורכב משבעה מי־ניסטרים יוונים ושלושה תורכים, ובית־נבחרים, שבו 35 צירים יוו־ניים ו־15 תורכים. הסדר זה נכ־של כשלון חרוץ: בית־הנבחרים המשותף לא פעל ובמארס 1964 מינה הארכיבישוף מאקאריוס מי־ניסטרים יווניים במקום המיניס־טרים התורכים בנימוק שאלה האחרונים „לא התייצבו לתפקי־דם". בנסיבות כאלה לא הוגשמו, כמובן, גם יתר סעיפי החוקה, כגון היחס בין שתי העדות בשי־רות־המדינה ובמשטרה (70:30) ובצבא (60:40). בפרט גרם ל־משברים חמורים ונישנים הניגוד בעמדות לגבי הצבא: היוונים עמדו על קיום יחידות משולבות, בעוד שהתורכים דרשו יחי־דות נפרדות לפי העדות. ביוני 1964 אישר בית־הנבחרים, שהיה עתה כולו יווני־קפריסאי, חוק להקמת המשמר הלאומי בראשות קצינים מיוון — והוא שהוליך את ההפיכה בהדיחו את מאקאר־יוס וגרם לכל ההתפתחויות שבאו בעקבותיה.

אם תוגשם החלוקה, שהיא מט־רת הפלישה התורכית, אין ספק לאיזה כיוון ינוע עתיד האי ל־טווח קצר או ארוך. ברור ש־העדה התורכית שתרוכז בחלק הצפוני־המזרחי של האי, תעדיף זיקה לתורכיה על־פני עצמאות פדראטיבית עם עדת־הרוב ה־יוונית. באותה מידה ברור, כי הלכי־הרוח של „אנוסיס" שנב־למו על־ידי מאקאריוס בכל שנות כהונתו כנשיא הרפובליקה, ישו־בו לתקפם, וזאת בקצב יוליד וגובר ככל שתעשקם יוון את כר זה; ויש לזכור, כי במשאל־העם הבלתי־רשמי בינואר 1950, שנערך כא־שר מאקאריוס עצמו היה עדיין ראש המצביעים בעד סיפוח ליוון, הצ־ביעו בעד „אנוסיס" 215,108 תו־שבים יווניים מתוך 224,747 בעלי זכות־ההצבעה.

כדאי עדיין לזכור מה יהיו השלכותיה של התפתחות כזו על האגף הדרומי של נאט"ו ועל יחסי־הכוחות בין שתי מעצמות־העל באגן המזרחי של הים ה־תיכון ותוך כדי כך גם על איזור המזרח התיכון הסמוך. אולם בכל התלבטויות־ביניים שהיא נראה בלתי־סביר שברה"מ תזכה לאחי־זה כבסיס באחד משני אזורי האי המפולג.

החשבון הבלתי־גמור

אינה לי הכרה ובתוך אותה יממה קראתי ספר בשם „במעגל התהום", ששלח לי עוברית מרגלית מרעננה, וראיתי את הסרט „המכה ה־81", על השמדת יהודי אירופה על־ידי הנאצים, שהוקרן בפני קהל מוזמנים. קראתי את הספר. ראיתי את הסרט, אחר־כך חזרתי וקראתי את הספר.

„במעגל התהום" (ספר שלא זכה לפרסום, נדמה לי, ולא שמעתי עליו עד שהגיע לידי), כתוב כדרך שברגר כתב כמה מספריו: המחבר הוא „המלביה־לדפוס", שמצא מחברות וקטעי־יומן של חברו, אדם מתלבט ומתייסר, שכנראה שם קץ לחייו כתוצאה מסיבלו, והוא מוציאם כספר, עם „פתח דבר" ו„אחרית דבר". „הגיבור", אם אפשר לקרוא לו כך, ששמו תנחום, הוא חייל ביחידת ההובלה העברית בצבא הבריטי, ועושה את הדרך שעשתה אותה יחידה, בצפון־אפריקה ובאיטליה. במשך שלוש שנים אלה, של מלחמה, מגיעות אליו הידיעות על ההשמדה באירופה. הוא אינו מוצא מנוח לנפשו. „קורה שלפתע, בהיותו באמצע עבודה, תוקפת אותו תחושת־השואה בעוצמה כזאת, שדומה לו כי הוא מתמוטט ואיננו יכול להמשיך בעבודתו. מכירה זאת לפעמים בהדיבה, להעמיד את הרכב, עד שהוא חוזר איכשהו לאיזון פנימי". הדבר המערער את עצביו, עד כדי איבוד טעם החיים, הוא תחושת האשם של „עמידה־מנגד" של כל „העולם החופשי", של בעלות־הברית, אך בעיקר — של הישוב היהודי בארץ־ישראל, שחי את חייו באותן השנים, גם לאחר שכבר ידע מה מתרחש בארצות הכיבוש הנאצי, בגיטאות ובמחנות — כאילו דבר לא אירע: ברווחה, בהתנהגות, וללא הרעשת עולם. בדפים האחרונים של „יומנו", הוא כותב „בכתב־יד מרוסק וכמעט בלתי־קריא":

„אני רק כרוחות ותמונות־אימים רודפות אחרי: שורה ארוכה לאין־סוף של יהודים, זקנים עם נערים, אנשים ונשים, כולם עומדים כביום היוולדם, נדחפים על־ידי אנשי־אדם וכלבי־זאבים. מכות פרגולים ונקישות פרא. — — — הה. הרפשה הזו, החילול הזה! חשיפת ערוות הורים וזקנים! הזוועה הזו רודפת, מכלה, מטרפת את הדעת, אנה אברח מפניה? היא זועקת מן הכסתה, נישאת מעולם ועד עולם. הכל מתחלל, כל היקר, כל הנותן טעם ואמונה, שפיכות הדורות מתגוללת כמנופצת ונמעכת בצחנה זו! — — —"

הספר הוא חשבון־נפש „אישי־סובייקטיבי", כפי שכותב המחבר־המלביה־לדפוס, ובחלקו הוא כמחשבותיו, שיחותיו וטענותיו של אותו תנחום; אך הוא כולל תעודות אותנטיות רבות, ידיעות, קטעי־עתונים, קטעי־פרוטוקולים, שכולם מעידים על שני דברים: שהעולם ידע; ושהעולם החריש ולא הציל. דברים המעידים — בהוכחות ברורות — את האחריות לשואה, להשמדת המליונים, על בעלות־הברית ועל העם היהודי בארצות החפשיות. דברי־האשמה החמורים ביותר, והמרשיעים ביותר, הם אלה שנאמרו על־ידי „קבוצת אל־דומי" — ביניהם ר' בנימין, פרופ' שנאורסון, מרטין בובר, י. יציב, יצחק למדן ועוד. אך כדאי להביא כאן קטע מדברי של ההיסטוריון פרופ' בן־ציון דינור בחודש התבכות את השואה:

„הנה באה השואה שלא היתה כמותה אף בתולדותינו העקובים מדם. ומה עשינו אנחנו לקדם את פני הרעה? ההיסטוריון שיבוא לספר על קורות ימינו לא יעבור בלא ההדפעות על העובדה הנוראה, שבשעה שהשחיזו את הסכין לישראל — היו „צופיו עוורים". עלינו לשאול כיצד קרה הדבר, שיש בו להדהים עד לשגעון. משנת 1933 עוברת מדינה גדולה וחזקה את אויבינו ומשמידינו בכל המדינות, מזעיקה את דעת־הקהל בכולם נגדנו ומכריזה כי היא הלחם בנו עד חרמה — ואנחנו עומדים ומתגודדים בינינו. אין שום מחשבה, שום תכנית לפעולה גדולה ומשותפת למלחמה נגדית ולהתגוננות! היתה זאת למכתה הבושה לאומית גדולה. תבוסה רוחנית שכלית, תבוסת התבונה הציבורית שלנו. — — —"

„בעצם העובדה שהשואה האיומה הזאת ירדה עלינו כאילו לפתע, עד שהיינו נבוכים ואובדי־עצות ואין אנו יודעים מאין יבוא עזרנו, כאילו לא חיכינו לה ולא חששנו לה — בכך יש כתב־אשמה חמור ונורא על כולנו, על העם, על הדור ועל כל אחד ואחד מאתנו. חובת החיים הרא־שונה והקדושה שלנו היא לתת דין־וחשבון על אשמתנו זו. מדוע באה עלינו הרעה לפתע פתאום, ואין כנס ואין מפלט? שאלה זו, בן הדין שלא תתן לנו מנוחה, היא צריכה לקדוח במוח של כל אחד מישראל".

דינור עצמו עונה:

„מפני שעצמנו את עינינו מראות, והרגלנו להכריז בקלי־קלות שהרי הגעש כבר מכבר, שאין עשן עולה כלוחש, אלא שיפולי־בוער פרושים עליהם, ואין בהם סכנה כלל. — — — ואף בשנת 1933, כשבאה האזהרה האחרונה, שעה שהיטלר הגיע לשלטון והכריז ברורות על השמדת היהודים כאחת ממטרותיו תיכף להגשים את מטרתו זו — גם אז השכנו להכלות את עצמנו באשליית־שוא, באשלייה של „חבי כמעט רגע — עד יעבור זעם". ואף אנחנו, אשר הצטרפנו ל„מחנה הגאולה" — כי זאת היתה הציונות לפי מהותה — מה היתה עשייתנו אנו? ההיתה הההראה בין החזון לבין ההגשמה, או אפילו בין החזון לבין הנכונות הנפשית להגשמה, לפעולה?"

זה הספר, אחר־כך בא הסרט — באיחור של שלושים שנה — המבטא בתמונות את ההוצה „שורה ארוכה לאין־סוף... הזוועה הזו, החילול הזה..." וכן הלאה. „המכה ה־81" הוא סרט תיעודי, כולו מורכב מחומר אותנטי, רובו מתוך ארכיוני־הסרטים של הנאצים עצמם, שדאגו להנציח חלק קטן ממעשיהם. סרט שעל הכנתו עמל צוות אנשים מסורים — בתוכם חיים גורי, דוד ברגמן, ז'אקו ארליך ועוד — במשך כשנתיים. אין בו שום דבר שאינו אמת לאמיתה. גם הקולות הבלוויים, הם מתוך סרט־הקול של כבה בין העדויות במשפט אייכמן.

זהו סרט מדהים, כי מי שמעולם לא קרא את הדברים בספרים ולא שמעם כפי ביצולים (ובאלה הם רוב בני־האדם, באירופה, באמריקה, וגם בישראל) — לא יאמין כי ייתכן שדברים כאלה התחוללו, כאן, על פני אדמה. המראות הם אפוקליפסיים, בדואים מבירור התופת של ימי־הביניים: השלדים החיים בגיטו וארשה; גופי האדם הנפים, כמו בערמה, לעבר בור־הקבורה; הגופות הערומים, של נשים וגברים המודחקים לעבר הקבר ונזרים; ה„פלאנגה" של אושוויץ, בקלחת הגאי — כל אלה כאילו נולדו בדמיונו הפרוע של נביא משוגע החוזה את עקי־הכבים. ימים. אלי ענים, לאחר־כך, עוד ידעו את הזוועה־בערם, תבונות בודדות ילדים רעבים, לבושי סמרטוטים, בגיטו, רוקדים במעגל, ואחד שכבר נפח את רוחו מוטל לרגליהם; זקן שמשמילים לפניו את זקנו, מביט בעיני המתעללים בו במבט של חכם של אלוהי; מבט האימה בעיני הנשים הבשי־טכות ערומות המנסות להציל את הכבוד שהוליל, רגע לפני התריגה; „התיאטרון" המאקאברי של אבנים יהודים, לפני הסוף; האלם של המובלים לכבשנים —

לא רבים יוכלו לעמוד בהלם הזה, המשך שעתיים. אך חובה היסטורית קודמת היתה זו להריב את הסרט ההיסטורי הזה (שגם הוא כבר רק סימה מים הדופעת השפל של איום היהים). לא רק כלפי תולדות הגולה היהודית אלא כלפי תולדות המין האנושי כולו.

ואחר־כך באות השאלות.

השאלות אינן חדשות, כמובן. זה שלושים שנה שאנחנו מוצאים להן תשובות. אנחנו מוכרים עליהן מפעם לפעם, בכל פעם בהלם, כמו בזמן משפט אייכמן, משפטים אחרים, תעודות חדשות, „השופכות אור" על מה שהיה. כשם שלאחר מצבת הירושימה, קרני־המוות מוסיפות להפיל חללים עד היום, כך גם לאחר השואה באירופה, קרני־המוות ממשיכות בפעולתן.

אבל השאלות משנות את צביונן ואת מידת חריפותן, בהתאם למצב שאנו נמצאים בו, ביום מסויים, בשעה מסויימת. ולוזות בדברים אחר יום־כיפור השל"ד, מעורר תגובות שונות מאשר בשנת תש"ח, או תשכ"ב, או תשכ"ז. מעולם לא היינו רחוקים כל־כך להיסטוריה היהודית, כאן, בארץ שבה מתגשמת ציונות „האנטי־גלותית", כמו היום.

אדם יהודי התוהה בדברים, באופן טבעי רואה את עצמו „כאילו הוא". זה קודם־כל. הוא שואל את עצמו: מה בני הייתי עושה? איך אני הייתי נוהג? אחר־כך: איך לא הבינו מה שעמד להתרחש כשכל האותות כבר היו חרוטים על כל הקירות, וזעקו לשמים? איך — בגיטאות — לא התארגנו במעמד שעבד מועד להתקוממות, ואפילו היא נואשה, כדי להתנפל על כל איש ס.ס. ולשדוד את נשקו, להרוג גם אם ליהרג? איך לא הצליחו להתפרץ בכוח ההעצה ולברוח, גם אם הרוב יהרג, אבל אחד מיסים היה נמלט להימלט, להינצל? ואחר־כך: האפשר שדבר זה יקרה שוב? היום? מחר? באחת מארצות הגולה? כאן?

שאלות קודחות, שיש עליהן תשובות שונות וסותרות, תשובות שונות כפי אלה, „שהיו שם" כאשר של אלה שלא היו, או שגדלו כאן, בפסיכו־לוגיה אחרת. או שאין תשובות כלל.

אבל הכל מוביל איכשהו לדבריו של פרופ' דינור בבניין „האשליה", דברים שמן הראוי היה לשימם „לטוטפות בין עיניך", ולכתוב אותם „על מזוזות ביתך ובשעריך".

אלא שיש עוד להוסיף עליהם. ראייתו של דינור היא ראייה יהודית־היסטורית. „האשליה", לטענתו, נובעת מכך שלא הבנו די, או לא למדנו די, את ההיסטוריה היהודית, כדי להסיק את הלקחים ממנה, לצפות מראש ולהתכונן.

יש גם צד לא־היסטורי:

לא האמנו, היהודים בגיטאות לא האמינו, היהודים במחנות לא האמינו — אפילו בעומדם על סף תאי הגאזים — שהאדם מסוגל להיות רע עד כדי כך.

כחניכי תרבות הומאניסטית, ליבראלית, כחניכי תרבות יהודית (במיתולוגיה היהודית, בניגוד למיתולוגיה היוונית־רומית, או הנורדית, או הסלאבית — יש מעט מאד אכזריות, וכן בדת היהודית, בספרות היהודית) — אנו חיים באשלייה כהכדה, שאין בה שיעור עומק הרע שבטבע האנושי, ושאין בה הערכה הסקג'י שביצור הנברא „בצלם אלוהים".

אנחנו מכירים את הרע „התכליתי": רצח לשם שוד, רצח שבתוך נקם, מתוך קנאה ושנאה, רצח בסיבוב דתיות, התעללות כדי להשיג בפרות מאייכוה וכו'. איננו מכירים — או איננו מבינים — את הרע „הלא־תכליתי" — לכרות כל הנסיון ההיסטורי הטראגי — את הרצח ואת ההתעללות לשמם, מתוך ההנאה שבדבר. אין זה „הרע הבנאלי", שעליו כתבה חנה ארנדט אחר משפט אייכמן (גם הוא ישנו!). אלא הרע הלא־בנאלי של היצר הסאדיסטי. הוא קיים, כתכונה קבועה (הכירו אותו, כתבו עליו, סופרים גדולים, תיאולוגים גדולים, של „השטני־ההורסי"). התגלה והתגשם בהזדמנויות אדיסטיות. לא רק באירופה הנאצית, גם בביאפרה, בבאנגלה־דש, ביוון ובתורכיה, בקפרי־סין, בבתי־הכלא של מצרים וסוריה.

הם לא האמינו — כל העדה הגדולה הזאת של יהודים, אומרי „שמע" בוקר וערב, או תלמידי שפינוזה והגל, כל אלה שעם חלב־אמם ינקו את ההכרה כי האדם הוא „חלק אלוה ממעל" ויש „בנה האדם" „בצלם האדם" — גם כשסיפרו להם את כל האמת הנוראה, הם לא האמינו: לא, עד כדי כך, לא.

הכרח להאמין, אם כן. כשם שהכרח הוא להאמין — כדי להיות — בטוב שבאדם, כך הכרח הוא להאמין — כדי לחיות — ברע שבאדם, שלעומקו אין שיעור.

לחג,
עשה לפחות
מעשה טוב אחד
היום:
תן תרומה
לחיילים הממתינים
מכבים!

מתקבלים נערים בני 16–17 ו־9 חודשים

הלימודים מתקיימים במוסדות המפורטים להלן:

(בתי"ס בפיקוח משרד העבודה)

* הדסה — נעורים, ע"י כפר ויתקין (עם פנימיה)
* אונים — מרכז להכשרה מקצועית, רח' הנריטה סאלד, כפר־סבא (עם פנימיה) מתקבלות גם בנות.
* מישלב — מכון ישראלי להשכלה, רח' ויצמן 53 ת"א. (בלי פנימיה).

(לימודים דו־שנתיים).

תלמיד י', י"א, י"ב
אם אתה מעוניין
לעסוק בעת שרותך בצה"ל
במקצועות האלקטרוניקה
ולקבל תעודת גמר ממשלתית,
במסלול 4 שנתי (מסמ"ר)

עם גיוסם לצה"ל יועסקו הבוגרים במקצועם

פרטים והרשמה בבתי־הספר.
פרטים בכתב ניתן לקבל בדואר צבאי 2150/ש.

هكذا من الأصل

מזווית אחרת

עלים מפנקס הקיץ

מאת יואב

א. תחזית מזג האוויר

ספק אם יש עוד תקופה שבה אנו יודעים בוודאות כזאת מיבד של מזג האוויר — כמו בימים שבהם שובתים המיטאורולוגים. רק הם מקפיאים את המשב־בת על ראש הגג — כיד נעצרים הגינג בנתיים והטיים במתנופ וכאשר כל אלה נעשים פתאום מטראיבים החוקיים ל־יהדי הטבע להתעלולי בכלל קמר־צת הזז־האויר במצפה של בית דגן — רק אז אנו יודעים בדיוק כהו מזג־האויר האמיתי של ה־ארץ הזאת. האויר — והאוירה. אך אינם צריכים כלל להתחזית שלהם. המצב ברור — והתחזית ברורה לא פחות. מן הערפל הזה, המקדיר כל צלילות, יכול לבוא רק דבר אחד: שבריענו.

או שמא אינו צריך כלל לבוא. היא נמצא כבר עמנו ואנחנו — בתוכו. הוא מגיע אלינו כן המיטיאורולוג בראשון־לציון, כ־טכנאי הרדיו בירושלים, — בכל מקום שבו עוברת רוח־הביזורים של אומה התורת ד־ייצאת כדעתה עוד בטרם נתאר־עיה מן השברון הקודם. בכל מקום כזה בא שבריענו.

המיטיאורולוגים, הסבר לנו, לא ישובו לעבודה בעבנים אם לא יקבלו „תוספת תצופה". הם צובים אמנם איגם בטופפים; אך הטייסים כאלוהם הם משדרים — מתוספים. מדוע יקורקע שכרם? ראשם מגיע השמימה ואילו סולם־שכרם מוצב ארצה — איך תוכל חברה כת־יוכבת לשאת פער־גבהים כזה! רצונה, בכללה שכולה כבו תלויה באוויר מלכו זכאים להוספת תצופה. אלא עלינו אין שבשבת על הגג ואין לנו במה לאיים לא על הטייסים בשחקים ולא על הבטוחים את כולנו בירו־שלים. בקיצור: אנחנו, כנראה, המקורקעים האמתיים, מכל הבחי־נה.

■

אתה מביט כהמום במשק ש־סביבך, בזמן המאבל ההולך ו־בהילולה הגדולה של החולים — המורסים את נוצות הארץ הזאת יחד עם שכבות הזגד קרצים קרצים, ואינם חלים כלל כי הם אוכלים מגופו עצמם. אלה למען ההשוואה — ואלה למען התפיש; אלה למען הבינון — ואלה למען השולי: עובדי מסלה על שאין כהיים אותם לעובדי ציבור, ועובדי ציבור, על שאין משווים אותם לבבעלה, וכנאים — ל־עתונאים, ועתונאים — לשופטים, שופטים — אל מה שאין לבפגה בהם. וכל התעצרות החולה של בני־יליה משבצת אחרת — כבר היחבנו את הזיבוד לא אחת. זרק הפטבי נשאר בפינה, כי אין לו אף ואין לו שנת־שבתון ואין להקות סלים ואין תוקי ערר. ינקרעשיות בין אבינן לאבינן — המפקה היא גוש אחד של הלני־אות. כולם בלי שלבים. אלא שהמצוקה האנושית האמתית — אינה והבתת, כי היא אינה יכולה לבצור לא סיים בבכוב יא חברה הבאבדת דרכה. היא בקיצור עוצרת דמפחת.

כן הגעגועה הגדולה של הגר עת־פוצלים מעבותיו והיהודים־דרך, ביוצרה עם הלקף הניבים הפורות של הנבוצות קטנות, ריבוניות של קבוצות: הגבוצה של פמעבאי בתנתכיבה, המסוגל להחזיק את לילה, והנעמבה של אישינתגבצית בתחמה מיטיאורולוגית, המסוגל להקדיר את ימבני — ושניהם בוצאים ריבונות אישית ומקצו־עית זאת היבבהיבבן בין הבייה אל הפיבל. בכיהם — עד כלות כיהם.

■

„צילם של חללי מלחמת יום־הכיפורים כלותה את אירועי ה־ימים" — אמר עבד מן התויק כשהוא צוחה במשפחאבליה ה־ייני של ישראל אל בית־הנבגד־דית. אמר ולא דייק. לא צילום שלהם מלווה אותנו, רק צילומי שלנו — אותם. צל סירופו של עם שלם בלוה את שירות ומיזה, שבאבאתם — ובזבוזם בלבד — היא יכול להיכות לעצמו את האווזה ואת הבוזרה ואת העי־בית האוסית הנוראה — להיות היום, עכשיו, בלתי־שפוי.

ב. ומדוע לא?

אנו מכבדים את יושר־לבו של יושב־ראש ועדת הכספים של ה־כנסת בפרס וכשליח־ציבור דווקא משום כך היינו רוצים לקבל תשובה — נוכח: ילמדנו רבנו — מדוע זו „חובה ממלכתית" ועל שום מה זו „חובה של ועדת הכספים הפרלמנטרית כולה" למנוע את התפטרותו של נגיד בנק ישראל בשל השוד הגדול בבנק בריטניה? היכן כאן החובה הציבורית, ה־ממלכתית, המוסרית — היכן?

אפשר, כמובן, למנות נימוקים בעד התפטרות ואפשר למנות נימוקים נגדה — אם כי בעיני ב־ריתמותות, שלא ניתנו בחוכמת כלכלנים ולא נתנבו בצד האמ־פירי המפוך של גלגל מיליוני דולרים, נראית חובתו הציבורית של הנגיד להתפטר — חד מש־מעית והכרחית כבדולח; אך אפילו יש לבר עיש נימוקים נגד ההת־פטרות, שמא יסביר לנו בעברית־של־חולין היכן כאן חובה של ועדת הפרלמנט למנוע זאת. חובה נימוסית, מוסרית, הגבית — איזו חובה, לאלהים?

מדוע אין זו חובתה הראשונית, המובנת מאליה, של ועדת כנסת — כל ועדת כנסת — להתייצב לימין המפקיד התמים ולומר למי שהופקד על מסם הכנגו או רכוש־נו כי יען נרדם על המשמרת — עליו לנטשה?

אילו היו הדברים אמורים ב־שומר־לילה או בשוטרים והבנק היה נפרץ — איש לא היה שואל את המוסדות המחוקקים של יש־ראל מה לעשות בשומר. מדוע כאשר הדברים אמורים בנגיד — כיצד מצווה הכנסת להחזיק ולעמ־וד — ובחרי אף! — לימינו?

איננו חשבונאים. אך אם אנו מתרגמים כאחיים מיליון לירות, שכנראה יידוד למיליון בשל הגמ־בום הקל הזה, לשירותים שיינב־נעו כתוצאה מכך ממושבי יש־ראל — זה בלבד די בו כדי להעביר צמרמורת. זהו, כמדומה, מחיר הבלימה של תחנה להקלת יסורי־הגבורה לפשוטים או כחדים של שני בתי חולים משוכ־לים. אם נרצה לתרגם זאת, מצד שני, לצומת המסים — השם שי־עור למבבלה שהוטלה כאן על דרכו של שר האוצר במאמציו לשאוב אמצעים כדי להציל את המשק מהמוסה?

איננו רוצים להביא היקשים מתחום אחר, אבל מדוע זה — ידידנו המכובד באמת ישראל קרגמן — חייבת כנסת ישראל לדאוג כל כך שלא יפגע שערה משערות בשרתו של הנגיד ארצה, כאשר ראשם הכלכלי של יהודים רבים — מהם גם קשיי־יום־ומבל — כמעט נגדף בשל נמנומו הזר־מוף? מדוע?

רק אל נא תמית בפנינו שאיננו כלכלנים. הן עיניך הרואות שמ־לכתחילה לא כתבנו שורה אלו בבחרים של המומחים לפיננסים.

ג. ריקות

אנו חייבים הכרת־תודה ל־כסהרנסית אלמונית שהפרה את כללי־המשחק של מוזדון הספר הכסים לרפואה, בחדר נתיחות הגוויות ב„הדסה", ירושלים, וסיפ־רה אבור סיפה. נבלות גדולות באו על הפילם הון בכמו כנבלות „קטנות" כאלו רק משום שלא נמצא מי שיכנו להפר את כללי־המשחק של המורלוה. נקווה כי בית־הדין של האקדמיה, המרוכס באבומיי־שמתמת נוצצים כאלה, לא ירחיק אותה לתמיד מלימודי הרפואה בשל „הפרת מצמצמת" חמורה כזאת.

ההתלכמות הכוללת שאנו צדים לה — היא בעינינו ההסטריה הבריאה ביותר שראינו באחד רונה אצל עם נאבוזיסט־מבט כעמה של הארץ הזאת. יכולה, כמובן, לפשר גם את הפיגול הזה — שבא מירושלים דווקא — בהפוויה הכוללית: עוד חריג אחד. אי־הכבפות כל כך בגופה ביעננו יכילויה כל כך צבעוניים עד שאין אנו יכולים כלל לשים עצמנו יעקבים לכל מי שמבקש לשרוף דעה עצמו — באיזו אי־שפיות עליו לבחור ואיזו אכוזנו מבזיפים. בחברה יהודית, שגם הכסים נעשו בה צורכי־אוכלוסיה לשבבות התנהיה ופלית קיצוניות — רשאי אדם לבחור לו את הבר־שוי האינדיבידואלי לאי־שפיותו, כדין ציבור חפשי ובדין הברירה — החפשית כמהה.

אלא שכל חברה המבקשת להקל הרפת־עצמה שיענה תמיד במקרים כאלה: חריג. יוצא־לדופן. הישר־אלי התוקף זוג זקנים באנגליה — חריג; בציר מישראל הרוצח בגביל קהייר — חריג; המפוצצים גבר באביבה — חריגים; היורה למען יהלומים בהבנקינג — חריגה. השודד באצבעות בנק — חריג: פחות משליש מיליונים יהודים ויש להם נציגים כמעט בכל העולם לצרכי תיירות. לר־בות חריגות רצחניות. וזה לבד מן החריגות הנמשות המופיעה יום־יום בארץ גופה.

ביתה־הרחמים שאנו מבקשים לגדור לבית־הבהים בירושלים — אין בקופה כאן. איננו חייבים ב־יום הזה כלפי פרוזי־הרפר־אה הבגילים האלה. בהדר פי־ריקהיים, שבמרתפי בית החו־לים, ברחמה רוח גדולה, חסדי שלאכבה: רוח צדופה כל פיוס עילאי — אבל לא עליהם. הם בתייבים בה הם שהילו אותה עד קלון.

■

עתה, אורים, יכפרו לבינת־לבם לבצוע את ההתחזה האקדמ־אית המהוללה וללכת לשרת ב־צה"ל. כעין עונש של שלוש שנות שירות מפרך.

ובכן: המקום ת א ה ר ו ן שאליו צריך לעלות אותם הוא צבא ההגנה לישראל. אם יש מקום שבו לא תיתכן אי־רגישות כלפי החיים, בחום החיים לחיי אדם, לגופו, גם לגווייתו — זהו שדה־המערכה. שאליו נשל־חים, לדאבון הלב, טובי הבנים לא מפני שקהו אצלם רגשי־אנוש אלא מפני שהם קרואים להגן על החיים. אין אולי מקום לבו מבו־קש ומתחייב רגש של הדרה לחיי אדם ורגש של יגון, וכפר הדרך־ארץ מול אבדנם המוחשי כאה, כמו בשדה המערכה כבו כל אחד מן הקטולים; מכל צד, הוא צולם כלא שנהרס בשל רוח־הטירוף־המצברת מזמן־לזמן על העמים. אך בנקודה האיומה הזאת של חשוות גבמר הטירוף הכולל ומתחילה ה־שפיות האישית המהירה, על צי־וויה האנושים הקפדניים. אדם מול אדם — החי מול המת. ו־ביניהם ניצבות גם קדושת החיים גם קדושת החללים הנורא.

■

בענין אחר שוב אנו מוצאים עצמנו חלוקים עם ידיד נאצל. האבחנה שחיים איזקי מבקש לע־שות בין להסרי־המכה בחדר ה־ניתוחים של בית־החולים האוני־ברסיטאי בירושלים לבין מערכת החינוך — אינה נראית לנו. אי־אפשר אמנם למתוח קו ישיר של סיבה ומסובב בין מה שקרה בבית־הספר העברי, בבית, ברחוב ובמרחבי־חינוך אחרים לבין מה שאירע בחדר הדיסקציה בירו־שלים, אך באותה מידה אין לר־אות את שני הדברים סובבים במעגלים נתוקים זה מזה להלו־טין.

יש לזכור שאין הדברים אמו־רים באיזה יוצא־דופן שבשולי־חברה. זוהי האינטליגנציה של ישראל. העלי „שבמכתש". עדית ענבזית. דו־למפה אמתיים. לא מרי האצלם. כן תבתים של קוני־צרסים סטריאופוניים. שמנה של הסולת. הם הגיעו אל הרפואה על פי אלימינציה אל כיוון ה־מצוינות. רק יחידי סגולה זוכים לעבור את המפתן. המשה מתוך חמשים שנבחרו מתוך מאות אחד הם — הם בחירים באמת. אך המעולה שבמעולים אוניברסיט־איים של ימינו לצרכי הרפואה אינה, כנראה, קודם־כל מה אתה. איש צעיר, חושב על האדם כ־ברוא־בצלם? או מה אתה יודע בהומאניזם של הרמב"ם או של הלל הזקן — רק מה אתה יודע בטכנולוגיה של אברים.

זוהי חברה, אמר מי שאמר, שבה המשפטן אינו לומד צדק רק לומד חוק, והרופא אינו לומד א ד ם רק לומד א ב ר י ם.

■

אך הדבר שבו כולנו חייבים להודות, הוא כי בפרשה הזאת, כמו בחיי הדור כולו, אין עוד הרבה דברים שבקדושה. „התרבות המתקדמת" הוציאה את ה א ל ה י ם מקיומנו. הציוויה החברתית הו־ציאה ממנה את ה א ד ם. הקיבור לצרכי היהדות הפקיע את צלם ש נ י ה ם. ככל שהמעשה בחדר הדיסקציה הוא תועבה מבחינה אנושית ויש לו הגדרה אוניברס־לית של קאניבאליות, כן הוא ב־גדר דבר שאין להעלותו כלל על הדעת במבינה רוחני של י ה ו ד י. כי הדם הוא הנפש — קביעה ראשונה זו בתורה לא בשום פתאבם אחר רק בתורת ישראל. החינוך בישראל העמיק בוודאי את הרגשת השייכות של צעיר יהודי אל ארצו ואל אדמתו, אך הזין במידה מעטה מאד את הרגשת השייכות אל מורשתו ה־רוחנית. בתוך „באנטאליות גלו־תית", שהורלכה אחרי גו, נבכרבו גם תכונות של אצילות יהודית, של נדיבות־לב, של הומאניזם הזכה. לא רק כהשקפת עולם אלא כאורח־חיים אישי שביטויו רגי־שות מופלגה לסבלות אדם, לחיי אדם — לגוף האדם כיציר־כפיו של הבורא. „חבלים" כאלה היו פעם מיסודי החינוך היהודי. הם נשלמו ממנו. החינוך הי ש ר א ל י — גידל פאטריוטים ישראליים מופלאים, כחרפי נפשם. להינוך ה י ה ו ד י — „עדיין" לא ניתן הסיכוי, אם לדבר בלשון־המכבסה של האנגלים, לא בבית־הספר, לא בבית. אילו למדו כי דרך־ארץ קדמה לתורה, ספק אם היו בעלי־מלאכה ורופאים גרועים יותר, אך בוודאי היו בני־אנוש משובחים יותר.

■

אך הבעייה החינוכית האמתית היא: הריקות הממלאת את המר־זות. האינטאבטיליות הבטלה ה־זאת. הצורך הנפשי להיות בסר־קים בפיחוקים ובעשועים תפ־לים, כאילו אין הם יכולים אפילו שעה אחת — ואפילו בחדר האב־רים הפתיקים — בלי מבליבאציה נפשית מהבל להבל, או כאילו כל עבודתם־זאתה הוא הגיל הקלא־סי לביזוק ה„פאנדים". מכאן גם בעיית יחס המחולה שלנו אל ב־ריבנים אלה. שהרי במשהו — אנו סבורים משום־כך — הם מ ו כ ר ח י ם לשחק, בייחוד בחדר הגוויות, שבו חוגג המוות עצמו את כיבהקי המושלם ביותר.

הבבטון הרוחני הזה, המרחק הנפשי הפצור — הם אולי הדבר המפחיד ביותר בהתערבות המא־קאברית הזאת. והכבמבן הזה אינבו רק נחלת המתמכה בלבד.

■

בלי לפגוע בבעלי־מלאכה קשי־יומם ועמוד צבל ורוח, היינו שואלים איזה אסון היה קורה להבר־רה אילו היינו שולחים את חמשת האבירים מחדר הדיסקציה בירו־שלים ללמוד נפחות או נגרות, למשל?

אלא שסולם ערכיה של חבר־תנו מהופך זה מכבר ואיש לא יעז לשלוח היום בירושלים מ־שום מקום, לא מן העיר ולא מן הכפר ללמוד אומנויות כה חסרות ברק כמו נפחות או מסגרות או נגרות — רק כדי לבנות לחברה סולם־ערכים חדש.

• „דבר", 8 באוגוסט 1974.

ישראל האחת וישראל האחרת

מאת אריה ל. אבנרי

חמיבה מפוארת. במיטב הזה־לות שהיו אי־פעם לעם ישראל, מובלת בחודש זה לקבורה. כל יום — פלוגה; כל שבוע — גדוד. תרה. בזמני הלילה, כיוצאים הם מקברותיהם הארעיים ולאור היום נושאים אתם חבריהם לקרב ול־נשק על כפים ומורידים אותם למנוחה אחרונה. אלפי לבבות של אמהות ואבות, של אלמנות וכלות ויתומים נקרעים מחדש. יהדם שלא נקרש שוב משפטם. דמעה הרבבות, קרובים וידידים ואחים לנשק, לא יכבו את הכאב שלא נדם, באו נתקבלו בשדרת האימים.

איך מלווה העם הזה את תפ־ארת נעוריו, את ניצת פריחת אביבם? איך הוא נפרד מיפעת העלומים שכלתה בלהבות ותק־וותיה, שאיפתה וצמאונה לחיים היו לאפר?

ימי אבל רשמי. טקסי הורדת הדגל לחצי התורן והצדעות של כבוד — לא לאלה מתבקש העם. לא הפגנות ולא טקסים; אין חפץ בהם. ואולם — איפה הרעד בתווי הפנים, איפה המבט המ־הורהר ועגמת הצער, המסגירים קורט של זכרון תוגה והשתתפות בצער? איפה מעט האיפוק וה־ריסון נוכח היגון והדוי המקרי־רים שוב אלפי משפחות ובתים בישראל?

אין סימן של זכר לכל אלה. אותו דף בצד זה של העתון המודיע על מקומות ומועדי ה־הלוויות של חללינו מזמין, ב־צידו האחר, את צרכני הלילה, הבידור והחיים המתוקים, לבוא ליהנות מכל הטוב המצוי עכ־שיו, ומיד, וכימים ימימה. כי העסקים כרגיל.

וכלי־התקשורת הממלכתיים של־נו — הרדיו והטלוויזיה — הר־אלו בטובם, להוסיף לשהרחורת הפזמון והזמר, הבידור והתיתמור, הצחוק והמתיחה. קמצוץ דברי נחמה לרפואה לאבלי יום הכ־פורים... כי, בסופו של דבר, העסקים כרגיל.

לפני חצי יובל שנים היינו ודאי משתבחים שוו אהירה של „ואף־על־פי־כן" — תודה לאל: חדלנו להתקשט בנוצה של צבי־עות. האם כך —

האם ישראל שלנו אחת היא, או קיימות שתי ישראל? אחת בוכה ודואבת וקוברת מתיה ו־האחרת הפרה על פניה אדישה, קשוחה, רודפת אחרי תענו־גות ו„אין פנאי לעמוד אף רגע"?

לעמוד רגע ולחשוב. לעמוד רגע ולשוב אל הרגש האנושי האלמנטרי של השתתפות בייסו־רי הזולת. ואולי גם אל האמונה היהודית, החצובה בלבבי דורי־דורות, זו היונקת מאצילות הנפש והצנעות, שנתגלתה דווקא בצורה כה מופלאה באלה הצולבים למ־נוחה....

*

היכן פניה האמיתיות של ישר־אל?

אולי בישובי ספר?

כמו במלחמת השיחרור, או כמו בסרט אמריקאי מן המערב הפ־רוע: אנשים מכתובבים בנשק על הכתף, באקדח חגור על המתניים, ביום — הוא בהישג יד; בלילה תחת הכורן.

איש הקיבוץ והמושב אינו יוצא לשדה בלי נשק. אדם מובל את ילדו לטיול ההוח מבט על עגלת הילדים. הלילה — לשמירה מוגברת, למארב. היום — לצר־נת ולהבטחה. המתח רב. החיים היומיומיים חורקים. הבריחה עד עשרה אחוזים מכות העבודה מוק־דשים לבטחון. אך מי מדבר על הפסד כספי? העיקר החיים!

שם הא ישראל. או אולי במ־קום אחר. במקום שמתנהל קרב איתנים בין הסנגוריה והשופטים אם לכלוא אדם החשוד בגניבה ובשוד של 50 מליון לירות, בשם חירות הפרט, כביכול?

או אולי במקום שאנשים כוהר־דים איך לעקוף את צו ההקפאה לבנין, האוסר לבנות וילה שבפל 120 מ"ר, וממציאים פטנטים איך לבנות שתי דירות קטנות, „כדי לאחדן למשכן של פאר וקנאה של שכנים?

מה כאחד את שתי ישראל אלה? אולי מלחמה של הכבה: אלה נאבקים על חרות שמחת של מדינת ישראל, ואלה לוחמים על חרות שמחה של דירת הפאר?

ואולי ישראל היא על קווי הסימות מול תאריב?

לא מזמן ביקרתי באחת הפלו־גות של צה"ל בקו ההיערכות החדש מול התעלה. היה יום שרב. ויריעות האוהלים התבדדו ב־רוח הזמנה. החול היה להם ומוכי־ענני, נינגר ללא הרף, לתוך הב־גדים, לנשק, לכלי האוכל, לאו־הלי המגורים, לתוך העמדות ש־דופנו וצריך היה כל יום להוציאו משם.

בבסיס התנא שוכנת פלוגת צבא סדיר, ולא על קשיי חייהם וגומ־מלימוטיהם ברצוני לספר. אלה ידועים ואינם זקוקים לפירוקים.

ואולם מה הם תנאי חייו של מפקד הפלוגה, איש צבא הקבע שקשר את גורלו לצה"ל לשנים רבות? הוא לא, פוליטיקאי. הוא בגיל השלושים ויש לו משפחה וילדים, והוא צריך לפרנס אותם, לחנך אותם. להיות חבר לחיים לרעייתו ואב לילדיו.

כשמורתו צנועה ואין לו שום סיכוי לקבל תוספת „מבחוץ ל־שולחן" ולא לזכות בבטיבה לחו"ל, ואין צריך לומר. שאין לו שום תקווה שמשכורתו תעלה במחיר לפתע, או שמעזותיו יביאו לו ריוו־חים בלתי צפויים.

המתחרת שהוא זוכה לה — קרון אוטובוס ישן, שאולהר ל־מפקדה, לחדר־ליבה, וחתכה גם מאירוחה עד שקיבה לקריבה הבי־סיבות של השמש והטמפרטורה בתוכו הוא כמו בגהנום.

מתי רואה אותו איש את ביתו ומשפחתו? פעם בשבועיים או בשבוע, ל־24 או 28 שעות. בימי תמרונים וסדרות וכוננות — גם חופשה זו אין לו.

מה אורח חייה של משפחתו? מה הכבישה לבי מעט מן המבכ אלמנתו של האלוף קלמן מגן ז"ל, בראיון המרגש עקיים אהה בדבון לבראורי, ואשר קורר בדיוק לפני שבועות מספר.

כאלה הם היותם של אלפים מטובי האנשים, שהצמיחה הארץ הזאת. עליהם רובצת הקדות יש־ראל לבטחון ולבצירה איתנה. הם המצבים את רוח צעירינו בש־לוש שנותיהם הטובות. הם אשר יובילו אותם לקרב אם, חלילה, תבוא מלחמה.

האם הם חיים באותה ישראל, שבה עובדי ההנהגה הבטאוזילונית מאיימים להשבית את התעופה האזרחית, שבה עובדי שירות ה־עיזיר מתגללים בגופים ולוחמים מלתת הרשמה להיידב נוסף שבה עובדי הנמלים מאיימים לצאת למאבק כאשר מדאית ההדרים יגיעו לנמלים?

האם הם חיים באותה ישראל, בה מבזבזים מיליוני דולרים על רהיטים בדנמרק, על בירה ב־הולנד, זכוכית משודיה, נעלים באיטליה ובושם בצרפת?

עובדי צבא הקבע, המאריכים את יום עבודתם ואותם מאות אל־פי העמלים, העובדים קשה כדי להרוויח לחמם ביושר. האמנם חיים הם באותה ישראל, בה יום צץ סמל של עשיר נוסף שמצליח להערים על השלטונות ולהעלים הכנסותיו?

ישראל זו, אשר כלות הכל, כוספה הרבה רוח התנדבות ו־כשירה, לא הצליחה עד היום לייבר אפילו בעל־תשובה אחד בישראל האחרת אשר יקום ויכ־רוז: „מאחר שהמדינה במצוקה ונצבה בבבן דוחק, הריני קם ומודיע, שעד היום העלמתי מסים, גזלתי את המדינה. הריני מחזיר הכל עד הפרוטה האחרונה, ואני מתחרט ומתביים ומבקש מחילה מעם ישראל..."

אם יקום איש כזה, היהיה צדיק, או יוחזק שוטה? תלוי: אם תוסיף ותתקיים החויה המבדילה בין שתי־ישראל — לא יוכרו הכם; אם יבצבה נבין רציני לפרוץ את התהום, כדי שישראל האחת תושיט יד לישראל השניה, אולי יוכרו כמלוך העובר לפני המחנה. אפשר שייזכר לדורות כאדם ש־הראה את הדרך לקראת יותר אחדות ושלמות של העם הזה, הבובה ומהוהלה, המתייסר בכבד־קת ומבובנה, ההודר. לצעדיו והו־בצידורן את חיי השנה שלו.

מוסקוה בוחנת בשבע עיניים מהלכיו הראשונים של הנשיא פורד

מאת דאן דניאל

הסובייטים עוקבים בשבע עינ־יים אחר כל צעד וכל התבטאות של נשיאה החדש של ארצות־הברית; רצוי שלא יתבהר להם לאן פניו מועדות יתנהגו בהתאפ־קה ולא יעבירו אותו במבחן. הה־נהגה המדינית הסובייטית מתנהגת בקצב. הריסי האיטי היא תבנית את עמדתה כלפי ג'ראלד פורד לא רק על פי מה שהוא עושה ואומר אלא גם לפי מה שהוא מהסיר ומעכב. אמנם, כבר בהו־פעתו הראשונה הכריז הנשיא ה־חדש, כוהא ימשיך לפעול לכיון השלום והפגת המתיחות עם ברית המועצות ועם סין, אבל זוהי הצ־הרה כללית ולא כל כך מחייבת; הסובייטים יבקשו להיווכח כיצד היא תתורגם לשפת המציאות.

מוסקוה הודרה להביע סיפוק על הכתובה הטובה של האיש החדש בבית הלבן. אולי יש בכך יותר מסתוות־ניכוסין. אלא כיון הבטחה לא לנצל את היווסדי־הגבור בוואשינגטון להפגת רוו־חים קלים ומפוקפקים. הסובייטים תיכננו את הדיטאנט לטווח ארוך ולא יסתלקו ממנו רק משום ש־ניקסון התפטר. בעבר הקודם אמנם ניסה חרושצ'וב להעמיד ב־מבחן מדינאים מערביים חדשים, כגון ג'ון קנדי, אולם הנסיבות היו אז אחרות. חרושצ'וב המיה להדיקים. אבל לא התחייב לדי־טאנט. לא חתם על הסכמים לי־דידות ולשיתוף־פעולה עם ארה"ב, כמו עשה בראז'נייב. חרושצ'וב לא היה כה מעוניין בהשקעות אמריקאיות, בטכנולוגיה ובידע כמו ההנהגה הסובייטית של ה־יום. אין זאת אומרת, כי התנ־הגות מוסקבה בהקשה של הד־טאנט ושל ניקסון היתה בבי־תות אידיליה. והרי ישראל הכה זאת על בשרה לפני מלחמת־יום־הכיפורים ואחריה.

זוכה, שלאמריקאים יש סיבים כשמתחלף האיש בבית הלבן ב־אורח פתאומי. הם חששו מפני צעד דראסטי הרסני על המבר־ינסים נגד ארה"ב ובעליות בדיתה. ולפי דיווחי הכתבים מבאי לכמדן דבורי סיביסטריון ההנגה. מגאר־ביגנשון להמריך את הרושם, ש־הסובייטים צלולים לנבות ולהפיק תועלת מהמצב המדיני בארה"ב בלידי צעד צבאי. כזכור, גם לפני כ־11 שנים, כשנרצח הנשיא קנדי, השעו בביבצר האמריקאי מפני מתקפה סובייטית. הוכרזה כוננות בכוחות המזוינים של ארה"ב. לעומת זאת, נדבה כאילו האמריקאים פצאת רגיעים להכ־ניתהה הריאליות של המדיניות הסובייטית, הבזהירות בדרכים שק־טות להרחיב את השפעתה ושלי־טתה בעולם.

ליאוניד ברז'נייב

ראשי־הקרמל הריאליסטיים מבי־אים בחשבון, כי הדיטאנט לא יהיה עד כה שהיה בימי ניקסון. הם יודעים, כי לנשיא שהתפטר היו סיבות מיוחדות לספח באה את הדיטאנט, שכן זה היה אחד כהישגי הגדולים והיחידים, שע־ליהם היתה בירבותו יקרותו. לא כן מצבו של ג'ראלד פורד. כפי שציין בהופעתו הראשונה, הוא לא רוצה את עצמו קשור לשום מצע, הבטחה או התחייבות. הוא אמנם הוסיף, כי לא יהיה שינוי במדיניות החוץ. אך ברור, ש־המשך ההתקרבות לברית המוע־צות טעון באומן ביותר ומתמיד, כדי שמדיניות זו לא תאבד את תנופתה וכדי שתניב את הפירות המקווים — אם בכלל אין אלה פירות כרזמים. בתזה לעזרבה מ־סוייבת למוסקוה, כי אכן לא יהיה שינוי ביחסים האמריקאיים־סובייטיים. כשמע הנרי קיסינג'ר, הד פאויבגר כמ' 2 שלה, המוסיף ל־כהן עד החורף. בכל בסקים תקופת ההכנות לגבי בדיניונו הפתיחה של הנשיא החדש אינה מטילה על הסובייטים שום ויתור או קרבן. ביבחתיים נעים גלגלי הדיפ־לומטיה הסובייטית כשם שנעו עד כה.

בשנה האחרונה הצטבה גם כ־ברית־המועצות ההתלקכות לסי־כויי הדיטאנט, ההערכות המוקדמות של הרוסים, כי הנה יזרום לארצם הון אמריקאי רב וידע וציוד ל־פיתוח אוצרות הטבע ולקידום ה־תעשיה, שיביאו להעלאת רמת־

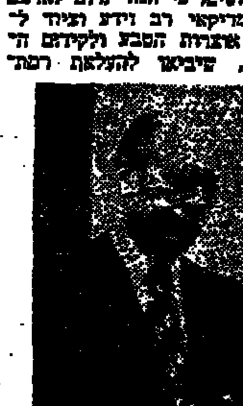

ג'ראלד פורד

החיים של האוכה. ציפיות אלה הלכו וקטנו ואפילו נצלמו. בע־תונים רבו ההתקפות על „הגוו־נים הריאקציוניים והאימפריאליס־טיים הן בציבור האמריקאי הן בחוגי נאט"ו המתנגדים להפגת המתיחות".

בכתבות ובדברי פרשנות בעני־יני חוץ שהופיעו בצאצביה, הוסט הדגש מאופטימיות זהירה לפסימ־יות קלה, אך בלי לפגוע בחשיבו־תו של הדיטאנט.

בשבועיים האחרונים חלה הת־פתחות נוספת באותו כיוון לאחר שהקרמל סיכם לעצמו סופית, ש־הסתלקותו של ניקסון מהבית ה־לבן היא בלתי־נמנעת. נימת הע־תונים כלפי המערב נעשתה יותר פסימית ותקיפה. הפגת המתיחות נתקבה כדיין המטרה העליונה, אלא שמבאולים רבים בעתונים לציות, פגישת־הפסגה האחרונה במוסקוה, שהתקיימה אך לפני מילה שבועות, לא הוכרה כלל או כהתייחסו אליה כדי להבליט את מה שלא הושג בה, את הני־גודים שבין העמדות האמריקאיות והסובייטיות. לצוד פרט אופייני: תמונותיהם של ניקסון וברז'נייב לא הופיעו עוד בהקשר לוועידת הפיסגה: הם פתאום הפכו לאלמו־נים וכונו „מנהיגי ברית המועצות והארצות־הברית".

הקו החדש, נקרא לו הפסימי, המסתמן בהסברה הסובייטית וה־משקף כנראה גם את המדיניות, כוונה לתרץ את אי־התקדמותו של הדיטאנט בהתנגדות המלכות הנד־ברת במערב. וגם להוכיח יותר מקודם, כי האימפריאליזם לא נע־שה יותר שוחר־שלום ובכל לב יותר טוב, אלא שהוא בכל זאת נאלץ להסכים למפשרה בלחץ שי־נוי יחסי־הכוחות בעולם לטובת הגוש הקומוניסטי. כן תכמולוי זה שוקד לשחרר את הדיטאנט ואת בראז'נייב מזיקה אישית יתרה לניקסון ולהקל על הציבור הסובי־יטי הנבוך לקבל את דחות ה־נשיא האמריקאי, שאף תבולו־שלטונו היה אורח מכובד באהה בקרמל.

מגמה זו באה לידי ביטוי ב־סידרת המאמרים, שנתפרסמה בשי־בוע שעבר ב„קומסומולסקיה פראבדה" המוסקוואי תחת הכות־רת „המפשרה — תוהה ועתיד". בעל הסידרה, הפרשן ג. ארצאגב, טוען כי המפנה שחל בשנים ה־אחרונות בארצות־הברית לטובת הדיטאנט לא נוצר בעטרת „מקל־קסמים של בישוהי" הם אינו תוצאה של „מבצעים דיפלומא־טיים", אלא מפנה זה בא בראש וראשונה הודות ל„מדיניות הדו־קיום העקבית והמוצרת של ברית המועצות". ועוד כותב אותו פר־שן: החוגים הממשלתיים בארצות הברית הסיקו את המסקנה הריא־ליסטית והחיובית המתבקשת מהתמ־ורות שהתחוללו בשנים האחרו־נות בזירת העולם. הרמז הוא שקוף לגמרי: לא המדיניות של ניקסון ולא הדיפלומטיה של קי־סינג'ר הביאו את „המפשרה" ואת שיתוף הפעולה בין ואשינגטון ומוסקווה.

שלושה ימים לפני התפטרות ניקסון פירסם „איזווסטיה" מא־מר תחת הכותרת „הבעיה הדחופה ביותר", הוא מרוץ החימוש. הכו־תב ג. טרפימאנקה, מנהל מחלקה במכון לחקר ארצות־הברית במוסקוה, מנסה להסביר מדוע ועידת הפיסגה הסובייטית־אמה־ריקאית האחרונה לא הגיעה להס־כם בשאלה זו. אפשר שהמאמר משקף בחלקו גם את עמדת ה־מימסד הצבאי בברה"מ, אשר לפי דברי קיסינג'ר אינו נוטה להווי־תוריה.

המחבר מציין, כי ענייני הגבלת מרוץ החימוש חשו „עדיין ביותר הן מבחינה הטבעית הן מבחינת ביטחונה של כל מדינה. אולם העיקר, לדעת המחבר, הוא להת־עלות מעל „השיקולים הטבעיים הצרים" ולהעמיד את היתייבות בין הצדדים על בסיס של „ההח־לטות פוליטית עקרונית". אך המאמר נכתב בנימה פסימית, המזהרת למעשה את הקו הרא־שון, והוא אומר: „אפילו באותם תחומים, שבהם יש התאמת אינטרסים והשפעה הדדית קונסט־רוקטיבית, נשארים פערים גדו־לים, הנובעים מהניגודים שבמש־טרים החברתיים והשונה שבגישתם לפתרון של בעיות בין־לאומיות. בכן החריקים אינו מבטל את המאבק בין הסוציאליזם לבין ה־קאפיטליזם". אכן, גילוי נוסף של הפסימיות החוזרת במוסקוה לגבי סיכויי הדיטאנט.

החל מהיום בוקר התחילו הע־תונים הסובייטים לפרסם ידיעות, אמנם מצומצמות, על פרשת ווטר־גייט והמאבק להדחת ניקסון. ב־ידיעה ב„פראבדה" סופר, כי בית הנבחרים הצליח החלים של הנ־שיא להגיש את סרטי ההקלטה ההבדייתיים לבביין הכרבייבב, אך קוראי העתון לא הובנו במה מדו־בר, שכן בעולם לא הוסבר בשיי־ ההקשרות הסובייטים כה טיבה של פרשה זו. כבצור כמה ימים שוב הודפס ב„פראבדה" מברק של „טאס" ובו תלונה נוספת; ועדת־המשפטים המליצה ברוב קו־לות על אימפיצ'מנט של הנ־שיא. כי בקוראי העתון הרוסי היה יכול לדעת את משמעות הבי־טוי האנגלי „אימפיצ'מנט" אך בהדרגה ובזהירות החלו העתונים הסובייטים לפתור את „הבינוהוריך" כסביב לביכוי הריחוהה, והכין את הציבור הסובייטי להסתלקה המאופשרת של בראז'נייב לתגינית הפיסגה ולדיטאנט בן הביבה הבי־דינית.

כל הפרשה הזאת וביחוד סיפה המר הדאי אינם מוסיפים בבה ד־יוקרה לבראז'נייב. אלא מכאן עד להחלשת מצבו בצמרת — רב המרחק. ניקסון אמנם ניסה לא־חצו לקשור את סיפור היחסים עם ברה"מ לבות הקשרים האי־שיים שלו עם שליט הקרמל. אבל ברז'נייב עצמו משלם לא היה שותף לכך. אדרבא, הוא שיתף את עמיתיו הבכירים — הנשיא פודגורני וראש הממשלה קוסיגין — בוועידות הפיסגה במוסקוה, אף כי ניצח על הכל, הוא גם הביא לדיון ואישור הפוליטביורו את כל צעדי ההפשרה עם ארה"ב. כלפי חוץ טיפל בראז'נייב בזירות ה־ אך היא היתה נחלת כל הצמרת או לשנות בולות והרב המבר־בה. האותו ככלות הכל מבחינה סובייטית לא נכשלה מדיניות זו וברה"מ לא הפסידה דבר, אם גם לא הפיקה ממנה רווחים גדולים. עתיד הדיטאנט תלוי עתה במידה רבה במדיניות, שינקוט הנשיא ה־אמריקאי החדש. הוא תהיה, בצ־קיפה, גם על בראז'נייב. אבל בעמדו הוא כה חזק, שאין להע־לות על הדעת, כי צפוי צפוי לו גורל קודמו חרושצ'וב.

למר א. רוזנמן (אברשה)
ולצוות העובדים בבנק הפועלים
סניף כבר־נח גבעתיים
שאו ברכה חמה לרגל ההעברה
למשכן החדש
מאחלים:
סלון „שביט"
יונה ודינה דורון
רח' כצנלסון 145, גבעתיים

למר א. רוזנמן (אברשה)
ולצוות העובדים
בנק הפועלים סניף כבר־נח גבעתיים
איחולים לבביים מקרב לב
לרגל ההעברה למשכן החדש
מאחלים:
קדים מאיר, בריקס יוסף
מנהלי בריח חברת לייצור בע"מ
אזור התעשיה פ"ת

למר א. רוזנמן (אברשה)
ולצוות העובדים
בנק הפועלים סניף כבר־נח גבעתיים
מיטב הברכות והאיחולים
לרגל ההעברה למשכן החדש
„כווגשם"
חב' למפעלי בנין בע"מ
ע"י מנהלה מר מנדלסון מרדכי
השוטרת 5, ר"ג

למר א. רוזנמן (אברשה)
ולצוות העובדים בבנק הפועלים
כבר־נח גבעתיים
צרור ברכות ואיחולים
לרגל ההעברה למשכן החדש
יופיאל בן־שלום   אברהם בן־שלום

למר א. רוזנמן (אברשה)
ולצוות העובדים בבנק הפועלים
סניף כבר־נח גבעתיים
עם ההעברה למשכן החדש
מיטב האיחולים מקרב לב
גביש־זמברובסקי בע"מ
סגולה פ"ת

למר א. רוזנמן (אברשה)
ולצוות העובדים בנק הפועלים
כבר נח, גבעתיים
ברכות לבביות להעברה למשכן החדש
אולמי „הדר" גבעתיים

למר א. רוזנמן (אברשה)
ולצוות העובדים בנק הפועלים
סניף כפר נח, גבעתיים
כה לחי לרגל ההעברה למשכן החדש
אלי־שע
החברה למיכון, העיה ומיכון (מחשבים) בע"מ

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
התזמורת הסימפונית והמקהלה של הטכניון
קונצרטים פתוחים בסידרה „מוסיקה לעם"
בעריכת דליה אטלס
קונצרט פתוח מס' 6
בביצוע נגני קורס הקיץ למוסיקה קמרית
בהדרכת: רמי שבלוב
בתכנית — שלישיות ורביעיות מאת מוצארט, בטהובן, שוברט וברטוק.
הכניסה חופשית — הקהל מוזמן
קרית הטכניון, אולם צ'רצ'יל; יום ג', 20.8.74, שעה 20.30

משרד החינוך והתרבות — המרכז לטלוויזיה לימודית
למורים המלמדים ביולוגיה
בכיתות ט' בחטיבות הביניים ובבתי־הספר העל־יסודיים ולכיתות י' בבתי־הספר העל־יסודיים
המרכז לטלוויזיה לימודית יקיים 3 ימי הדרכה מיוחד להכרת התכניות בשילוב הרצאה אורח.
ביום ג', ב' אלול תשל"ד, 20.8.74
צפייה ודיון במשודרים לכיתות ט' — שליש א'.
ביום ד', ג' אלול תשל"ד, 21.8.74
צפייה ודיון במשודרים לכיתות ט' — שליש ב'.
ביום ה', ד' אלול תשל"ד, 22.8.74
צפייה ודיון במשודרים לכיתות י' — שליש א'.
ימי העיון יתקיימו החל משעה 09.00 עד 14.00 — במרכז לטלוויזיה לימודית, קלאוזנר 14, רמת־אביב.
לקבלת פרטים נוספים אנא פנה לטל. 414153, שלוחה 306

השר גד יעקבי על שכר והכנסות, קיצוצים בתקציב ושיפורים בתחבורה

נבחנת הקמת בנק לפיתוח התחבורה ● ימונה אומבודסמן במשרד התחבורה ● לא כל דוברי ההסתדרות מכירים בכך שלא ניתן לרסן מחירים בלי ריסון הביקוש ● יש להשלים בניית התחנה המרכזית בתל־אביב בהקדם האפשרי ● אין להכיר בשום תביעות שכר החורגות מהמדיניות המוצהרת

ראיין: אברהם קושניר

שאלה: החלטת הממשלה על קיצוצים בתקציב אמורה להביא בקופה של ההתנהלות אישית בשירותי הממשלה לציבור, אולי אף קטנה בשירותים הציבוריים. בסדר העדיפויות ניתנה קדימות מיוחדת למלחמה באינפלציה. כיצד ישפיעו הקיצוצים על מקום התחבורה בסדר העדיפויות.

גד יעקבי: במסגרת מדיניות הריסון החדשה הוסתה תקציב הפיתוח של משרד התחבורה בשיעור [illegible]. הטעם לדבר הוא, שתקציב פיתוח לתחבורה היה מלכתחילה נמוכים ביותר. לפיכך אין לומר, כתוצאה ממדיניות הריסון ירד פיתוח התחבורה בסדר העדיפויות, שהשתקף בהוצאות הממשלה. [illegible] שבסדר העדיפויות נמצא פיתוח התחבורה במקום נמוך בזה [illegible] שנים. ואינני יודע מתי וכיצד [illegible] לשנות מצב זה. יחד [illegible] זאת אני מבקש להדגיש שתקציב הפיתוח של משרד התחבורה [illegible] הביטוי היחיד לבקוחה של התחבורה בסדר העדיפויות. גם [illegible] הנמלים. חברת „אל על" ו„ארקיע" שייכים לנושא התחבורה [illegible] מימון לפעולתם ולפיתוחם בא ממקורות כספים שמחוץ לממשלה.

האם אתה שבע רצון ממקומה של התחבורה בסולם העדיפויות.

יעקבי: אני סבור, שהיות וענף התחבורה מהווה 14 אחוזים מהתוצר האוצי הגולמי, ושמפעילותו [illegible] בהיקף של 5.5 ביליארד לירות [illegible] שנה, וכן נוכח העובדה שהפעל [illegible] הביקוש להשקעות בתחבורה, [illegible] היקף ההשקעות בו הוא כה [illegible] — הרי שחייבת לבוא רביזיה [illegible] היקף המשאבים המופנים לענף. [illegible] לבוא גם שינוי בשיטת המימון של הענף. לדעתי יש מקום [illegible] כלי מימון, שיאפשרו התמודדות טובה יותר עם הצרכים. [illegible] הקמת בנק לפיתוח התחבורה. [illegible] התחבורה אינו קטן יותר מהחקלאות וכידוע קיים בנק לפיתוח חקלאות. התחבורה גדולה מהמ[illegible] ובכל זאת יש בנק למלאכה [illegible] בנק לתחבורה.

ש: האם נעשה צעד בכיוון זה?

יעקבי: כן. אני שמח לומר, [illegible] שר האוצר ואני הקימונו צוות [illegible] משותף הבוחן אפשרות זו.

[illegible] כאשר אתה מצביע עם הממשלה בעד קיצוצים בתקציב, כדי [illegible] להלחם באינפלציה, ומצד שני [illegible] זה מיתון, כי אין די בתקציבך [illegible]. האין פה סתירה?

יעקבי: אינני סובל מפיצול אישיות סכיזופרנית. בהחלט אינני רואה בעצמי כמי שיכול לחיות בשני עולמות נפרדים זה מזה. זו הסיבה שלא צרפתי את התנגדותי להחלטות הממשלה [illegible] לצמצום התקציב [illegible] הקיצוצים בתקציבי הממשלה [illegible] זאת למרות שהדבר הגביל באופן [illegible] את אפשרויות הפעולה של משרד התחבורה. אולם קיים היבט נוסף בשאלה זו. אני סבור, שהמשק הישראלי חייב לצמוח וחייב המשך התהליך של אכלוס הארץ. ואסור שמדיניות הריסון והקיצוצים תגע בצמיחת המשק ובגידול האוכלוסיה. ולכן, יש לשי[illegible] לדעתי, את הראייה הממלכתית בהקשר לתחבורה, משום שאין להפריד בין הפיתוח והפיתוח הדמוגרפי האורבני והפיתוח התעשייתי לבין הצורך לייצר תשתית תחבורה [illegible] זאת, כדי שפיתוח זה יביא לתוצאות כמשמעות בתחום היעילות הכלכלית, הרווחה החברתית [illegible] הסביבה. אין להפריד, בין הק[illegible] שכונות חדשות, שהן למעשה [illegible] בסביבות ירושלים, [illegible] להבין פיתוח המערכת התחבורתית שתאפשר לתושבי [illegible] קשר [illegible] ואזורי התעסוקה.

[illegible] אמרת, כי לא התנגדת לקיצוצים בתקציב, ובכל זאת אתה [illegible] על הכוונה לאפשר בנייה [illegible] בלבד על התחנה המרכזית בתל־אביב.

יעקבי: אילו היתה עומדת היום השאלה הכן להקים את התחנה המרכזית החדשה בתל־אביב, יתכן והייתי מחליט להקימה באזור אחר, למשל, ליד תחנת הרכבת [illegible] תל־אביב, ברחוב ארלוזורוב. אבל היום המצב שונה. התחנה [illegible] לקראת סיום בנייתה. בבנייה [illegible] הושקע סכום ניכר. [illegible] התחנה הנוכחית [illegible] את ייעודה זה שנים [illegible] מדובר פה ב[illegible] שירות ציבורי חיוני ויסודי. [illegible] להסדר הרכב הפרטי [illegible] לשכבות שהכנסתן נמוכה. לכן, לדעתי, [illegible] יהיה זה [illegible] התחנה החדשה בתל־אביב לא תשולם בזמן הקצר ביותר.

ובכל זאת דומה, שאתה מתעלם מהצורך לוותר על משהו. אם יש לבחור בין שיכון [illegible] לבין תחנה מרכזית [illegible] — במה צריכה להיות הבחירה?

יעקבי: לא כך עומדת האלטרנטיבה האמיתית. האלטרנטיבה האמיתית היא בין שיכונים [illegible] לבין בנייני ציבור בלתי חיוניים, בין שיכון לעולים לבין שיכוני פאר וריסון הפליה ברמת החיים וקביעת סדר קדימויות חדש בצריכה הציבורית הכוללת. זו היא האלטרנטיבה האמיתית. אני רוצה להזהיר את עצמנו בכל לשון [illegible] לבל נציב זו מול זו שתי אלטרנטיבות: האחת סוציאלית [illegible] הבניה בצמיחת המשק ויעילות. ללא [illegible] לא נוכל [illegible] להתמודד בטווח הארוך עם בעיות התבדלויות. לא נוכל לקלוט [illegible] עולים [illegible] פיתוח הארץ. לא ניתן [illegible] את הצצאות המשק הישראלי [illegible].

אם כן, במה צריך לדון ולקבוע?

יעקבי: אני חושב, שהממשלה הלכה בדרך הנכונה. גם אם דרך זו לא כבולמת בבימון הנכון. גם על ידי צמצום הוצאותיה. גם על ידי [illegible] גם על ידי היטל היבוא הנוסף. אם כי אני סבור, שעדיין לא ביצענו את המתחייב מהמצב [illegible] שלא הגענו לבירור ולמיצוב מדיניות בטווח היותר ארוך.

ומה בטווח הארוך יותר?

יעקבי: יש צורך לעצב בהקדם מדיניות כוללת לטווח של שנתיים־שלוש בכמה תחומים, שהתרופות המיידיות לא עסקו בהם: הרי כפרתן היתה בעיקר להמחות את הוגא ופחות מזה לטפל בשורשי המחלה.

אילו בעיות צריכה לתקוף מדיניות ארוכת טווח כזו?

יעקבי: יש צורך ברפורמה במדיניות המסים. אני רואה שני ליקויים במצב הנוכחי: הראשון, שיעור המס השולי גבוהים ביותר ועלולים להתבטא בירידה במוטיבציה להעלאת הפריון, הייצור והצברה. השני, קיים מערכת בלתי אחידה של המסים העקיפים ובכלל זה המכסים וההיטלים על היבוא.

מה ראוי, לעשות לדעתך, כדי להתגבר על שני ליקויים אלה.

יעקבי: שתי המגמות הדרושות הן — הנהגת מס ערך מוסף, שיביא להאחדת שיעורי המס העקיף. אני סבור, כי רצוי מאוד שהנהגת המס לא תוחה מאוחר יותר מהאחד באפריל 1975. אני מקוה מאוד שההיערכות הארגונית המכנית של המוק תסתיים עד אז.

כך אפשר יהיה לפעול בתחום השני, של המס הישיר, לכבון הורדת שיעורי המס הקיים.

מעבר לשאלת המיסוי — מה עוד צריך לעשות לדעתך בטווח הארוך יותר, לשיפור המצב הכלכלי של ישראל.

יעקבי: לדעתי יש צורך לפעול במגמה להביא להאחדה בשיעורי התמיכה ביצוא וההגנה על הייצור המקומי. היתה התקדמות בענין זה בשנים האחרונות אך בהחלט לא הסתיים התהליך הרצוי בתחום זה.

לבד מהמיסוי והמדיניות שמצי המטבע האם אתה רואה נושא נוסף המחייב טיפול לשיפור המצב הכלכלי.

יעקבי: כן, בהחלט. נושא שיש לבחנו מחדש ולערוך בו שינויים וזהו השכר וההכנסות. זהו אומנם הר געש, שעשוי להפוך לפעיל אם יתעוצו, אבל העובדה, שקיימות בישראל שלוש מערכות שכר והכנסות מקבילות היא כאיגבה ביותר. מערכת השכר הראשונה היא זו הגלויה והרשמית. מערכת שניה היא בתחום השכר המודעף, כמו שכר על פרמיות, שעות נוספות ועוד. מערכת השכר השלישית היא כמירת ההכנסות הנובעות מהוצאות כמו רכב, טלפון, ביגוד ועוד. כל אלו בתחום הגלוי בלבד. אומרים שיש עוד מערכות, בלתי גלויות. כל אלו הופכים את הנתונים על מה שמכונה פערים סוציאליים לחסרי כל משמעות. לכן מעולם לא סמכתי יותר על המידה על הנתונים בענין זה. המתחים מוקד לעיוותים כלכליים, לירידה [illegible] סוציאלי ולבוריות אשר פוגעת במוראל הלאומי.

לאור העובדה ההתמודדות להגנה המקורית של הממשלה על ביקור ההצעות תוספת היוקר, לבשל, האם אתה מעריך שתהיה נכונות מצד ההסתדרות לטפל בכה שכינית אתה „הר געש"?

יעקבי: אינני סבור, שרפורמה בשכר תהיה לרעת השכירים. [illegible] הכנסות בינונית וכסה וכי פירושה הורדת רמת החיים בישראל. אני פשוט חושב, שהיתוי [illegible] מחדש מדיניות שכר וההכנסות, שתהיה כולה אחידה. סבורני, ברצוני להקים פורום משותף של הממשלה, ההסתדרות והמפסיקים אשר יבחן נושא זה בעיקרו. ברור לי, שלא יעשה דבר ללא הסכמה הדדית, שכן זה נושא ציבורי שדרישותו גדולה ביותר.

ובכל זאת, לאור הנסיון האחרון, היתה צפויה התנגדות ניכרת מצד ההסתדרות לכל צעד, שפירושו [illegible] נוספת בהכנסות. הנה היה מצב, שהאוטוריזציה המכה בהבניה הכלכלית של הממשלה ואילו ההסתדרות, בתחומים הנוגעים לה הייתה אפוטרופסית למעמלה.

יעקבי: ראשית, נדמה לי, שלא הכל מכבים עדיין להכיר בכך, שהמלחמה באינפלציה הנצרך לשיפור את מצבנו בתחום מטבע החוץ הם קודם כל מעניינם של העובדים השכירים. שכן הם הראשונים הסובלים מתהליכים אלה. ב־1966, הוכח, שהם ראשוני הקרבנות של שפל ומיתון. שנית, נדמה לי, כי לא כל דוברי ההסתדרות הכירו בכך, שלא ניתן לרסן מחירים, אלא על ידי ריסון תהליכי האינפלציה עצמם, בעיקר מצד הביקוש. שכן, האינפלציה הישראלית היום היא, בעיקרה, אינפלציה של ביקוש. שום אמצעי אדמיניסטרטיבי אינו מספיק לריסון עליית המחירים.

מה צריך לעשות לשתף ל„מצוי" המתחייב מהמצב במשק בטווח הקרוב?

יעקבי: אני חושב, שיש להביא להכרה, שאנו נתונים בתקופה של חירום מבחינה כלכלית. לאו דווקא בגלל הוצאות הבטחון הגדולות, אלא בגלל התהליך האינפלציוני הדוהר ביותר המתקיים בישראל. קראתי באחרונה ב„אקונומיסט", כי בעוד שהשפל היה מחלת שנות השלושים, הרי האינפלציה היא מחלת שנות השבעים. אבל אנחנו מגיעים לשיאים דומים אמריקאיים. עם אינפלציה של 30 אחוזים בשנה, שהיא המחלה ביותר. קודם כל היא פוגעת בחסכון. היא פוגעת במסדי ההכנסה. יש הירידה בתחום מטבע חוץ, על כל הקשור בכך, ולא אפרט. כל זה על רקע של הוצאה בטחונית גבוהה נוכח סכנת המלחמה. ענינים אלה מחייבים בלימה של כל נסיון פריצה בחזית השכר וההכנסות. ההסתדרות והממשלה אינן צריכות להכיר בשום סיכסוך עבודה, אשר מקורו תביעות שכר, שהן מעבר למדיניות השכר המוכרזת.

אפשר להבין סיבותיך, שאין אתה שבע רצון מהפער הקיים בין השכר הריאלי של הלירה לבין השער שלה למעשה. האם לדעתך יש מקום לשינוי שער הלירה הישראלית ברוח דבריך על האחדת השער ליצוא וליבוא?

יעקבי: בהחלט יש פגם בפער הקיים בין השער הפורמאלי של הלירה לבין השער למעשה. מבחינה תאורטית היה רצוי לסגור את הפער הזה. ואולם בטווח הקצר אני לא מצדד בשינוי שער המטבע בשום שפיחות בתקופת אינפלציה, הוא צעד שלילי, שהרי הוא צעד אינפלציוני. לכן אינני סבור, שהיום זהו התרופה למדווי המשק הישראלי. לכן הדרך הנאותה לשיפור מאזן התשלומים היא פשוט להביא לכך, שמערכות ההגנה על הייצור המקומי והעידוד הניתן ליצור תהיינה אחידות.

האם במהלך הדיונים האחרונים על התכנית הכלכלית עלתה שאלת הפיחות?

יעקבי: לא, איש מהשרים לא העלה זאת וגם לא איש מהיועצים הכלכליים.

כאשר שקיימת אחידה על צמצומים ויש צורך להקן ולקצץ — מהו הדבר החשוב ביותר בתחום התחבורה, שלדעתך יש צורך לטפל בו, בעקבה שסדר העדיפויות מחייב בצמצום?

יעקבי: אין דבר אחד. התחבורה מגוונת. אני סבור, שבסדר העדיפויות הכולל חייבים להביא לשינוי במבנה התחבורה הציבורית בשני מישורים: הראשון, המישור הארגוני והוא הקמת רשות לתחבורה מטרופוליטנית בתל־אביב ובמסגרת זו איחוד „אגד" ו„דן". המישור השני הוא כל הנדסת התחבורה הציבורית על פני התחבורה הפרטית. ההדגשה הרכבת לצד מת הרכב הפרטי. כל זה בתחום העירוני. בנמלים יש לפעול להכשרתם למהפכה הטכנולוגית המתרחשת בהובלה, בכיוון של התאמתם להובלה במכולות ובאניות צובר (הובלת גרעינים). התחום השלישי הוא פיתוח התעופה. תחום שבו הגידול בהיקף הנוסעים ומספרם. העובדה שקצב הנוספים היחידי להר"ל הוא בדרך האוויר, מחייבים השקעות גדולות בנמל התעופה בן־גוריון. יש צורך לייצר מסלול נוסף, בדרום, להקמת צוד גבל תעופה, שיהיה בו צורך לקראת שנות ה־90. כן יש לפתח את התעופה הפנים־ארצית בעיקר לאילת, לשארם א־שייך, לחיפה ולירדלים.

המצבע טורפס, כי 76 איש נהרגו וכ־380 נפגעו קשה בחודש שעבר בתאונות דרכים. מה על הטיפול בענין זה?

יעקבי: התאונות הן תוצאה של שילוב מספר גורמים. בעיקר הן תוצאה של התנהגות הנהג והולך הרגל. שינוי ההתנהגות של הנהגים והולכי הרגל הוא מטבע הדברים תהליך איטי. זהו בין השאר ענין חינוכי והיכולת להביא לשינויים מהירים היא מוגבלת. השיפורים בכבישים מוגבלים אף הם בגלל התקציב המצומצם. גם השיטור, שהוא אמצעי הבלימה וההרתעה העיקרי, מוגבל בתוצאה מסדר הקדימות של המשטרה, שאינה יכולה להתפנות יותר מדי לטיפול בתנועה. למרות זאת התחלנו עתה — לאחר הפוגה שנבעה מהמלחמה ומשינוי הממשלות — בתנופה מחודשת במלחמה בתאונות הדרכים. הקימותי מחדש את הבמה למלחמה בתאונות דרכים בראשותו של פרופ' משה לבנה, ראש המרכז לבטיחות בטכניון. אנו מתכוונים להכריז על נובמבר כחודש המלחמה בתאונות הדרכים ונעשה מאמץ להיערך להנהגת תרבות הגירה הגורות בטיחות לקראת מחצית 1975. הגענו לסיכום עם רשות השידור שנוסף לכל השידורים הקיימים היום יוקדשו מבזקי בטיחות לפני מהדורת החדשות [illegible] בטלוויזיה, אם וכאשר הטכנאים יאפשרו את השידור.

האם אין אתה חושש שאיחוד „אגד" ו„דן" יציב בפני הממשלה גוף מונופוליסטי, שינהג על פי צרכיו, ולאו דווקא לפי המיפתוי של משרד התחבורה והאם אין סכנה בחיסול התחרות במרכז התחבורתי העיקרי במדינה?

יעקבי: גם עתה יש ל„אגד" כמעט מונופול על שירותי האוטובוסים ברוב חלקי הארץ. רק באיזור תל־אביב פועלים שני קואופרטיבים והדבר אינו לברכה. זו הבעיה וזהו המבוף שהביאו ליוזמת האיחוד, שהיותה בברכתי ובעידודי. בתחבורה הציבורית קיים „מונופול טבעי" בלשון הכלכלנים. אין מקום להתרות בקו מסוים בתחבורה ותחרות על קווים נפרדים אינה משמעותית. לכן, לדעתי, האיחוד יביא לכך, שיאפשר התאמת מערכת הקווים באיזור דן ויבטיח שיפור השירות לציבור.

האם צפויים שיפורים נוספים בשירות לאזרח בתחום התחבורה.

יעקבי: בקצרה אשיב: כן. אנו בודקים את רמת השירות במשרד הרישוי, במגמה להגדיל את מספר הבוחנים. הצעתי, והדבר כבר ראה יאושר, הקמת אומבודסמן, נציב תלונות הציבור, במשרד התחבורה. אנו מגדילים את מספר הכניסות והיציאות בנמל התעופה בן־גוריון ובחודש נובמבר אמור להגיע הקרונוע הראשון מתוך עשרה. בכוונתנו להפעיל קרונועים בקו חיפה תל־אביב בתדירות של שעה, ובשעות העומס אף לעיתים תכופות יותר, והם יעשו את המרחק בין שתי הערים ב־65 דקות בלבד.

הטבע אירגון הממשלה את הצעתך ואת הצעת שר המסחר בדבר יעול פעולת הממשלה. האם אתה יכול להסביר מהי מהות הצעתך?

יעקבי: הממשלה חייבת למצות בעבודתה את האחריות הקולקטיבית מצד אחד ולאפשר קבלת החלטות במרוץ ועיצוב מדיניות ארוכת טווח מצד שני. עליה לעשות זאת, כשהיא מאפשרת לכל אחד מהשרים למלא את תפקידו. אלה היו היעדים. שהנחו אותנו בעת הגשת הצעות ייעול לממשלה ואת הממשלה בקבלתן. אני מאמין, כי כתוצאה מהחלטות שנתקבלו ישופר תהליך קבלת ההחלטות בממשלה ויוצג בפניה מידע מלא יותר ואלטרנטיבות מגובות יבואו להכרעתה. אבל תהליך זה רק החל. שכן שיפור עבודת הממשלה מחייב גם שינוי במבנה המשרדים הקמת מוקד במשרד ראש הממשלה לתיכנון תוכנית מדיניות גם בתחום הכלכלי־חברתי וגם בתחום האסטרטגי־מדיני. אני מקוה, שהממשלה תגיע לעסוק גם בנושאים אלה.

בהצעתכם כלולה כוונה לצמצם את מספר השרים, החברים בועדות השרים על־מנת לייעל את עבודתה. האם יוותרו השרים על „הכבוד", להיות חברים במספר ועדות רב?

יעקבי: אני מאמין שכן. שאלמלא כן הטעם יהיה כזה שהשרים לא יוכלו למלא את תפקידם או להלפין יעדרו מחלק מוועדות השרים שבהן הם חברים. אני לבשל הבר ב־12 ועדות שרים ואינני סבור שהדבר סביר.

המעבר לכך למה עוד אתה מבקש בתחום עבודת הממשלה?

יעקבי: אני מקוה, שהממשלה תוכל להתפנות לעסוק בנושאי מדיניות ארוכת טווח כפם שניסתה לעשות זאת בהקשר למדיניות כלפי ירדן והפלשתינאים. אני רואה עתה שלושה נושאים המחייבים דיון כזה: הראשון, המדיניות הכלכלית החברתית. השני, מדיניות האנרגיה של ישראל והשלישי התקשורת ההמונית ובמניותה כלפי רשות השידור. אני מקוה, שדיונים בנושאים אלו יתקיימו בקרוב.

מבחנו הפוליטי של פורד

מאת ג'וזף קרפט, וואשינגטון

הזכות הברוך בהתפכחות ניקסון כאלך את הנשיא פורד לבית הלבן. מיוחד ברמא יציבות הב[illegible], אך באבק יעיל באינפלציה. אשר הבטיא ההדים הגדירה [illegible] הציבור בס. ג. דורש מדיניות חדשה ואנשים חדשים. לכן, המבחן הפוליטי של מר פורד הוא באיזו מידה [illegible] יוכל להפנות את גבו למדיניות ניקסון.

בשורשי המצב הנוכחי — אינפלציה בסוג הזה, בלתי מוכרת לנסיון האמריקאי הבודדי, אין להסביר את עליית המחירים הפנים בהתפרצות [illegible] של דרישת צרכנים (כפם בארץ לאחר [illegible] העולם השניה) ואף לא בעלית שכר גבוהות (כמו בסוף שנות [illegible]). הסיבה האוטרטיבית נעוצה עתה בהתפתחויות המיוחדות בתחום המצרכים.

מחירי הנפט הבולמטו בשנה האחרונה הודות לארגון המדינות המייצאות נפט ולכבשיות להן — חברות הנפט. 20 ביליון דולר [illegible] של הכנסה לאומית אמריקאית הועברו עתה לכיסן של מדינות וחברות הנפט.

מחירי המוצרים החקלאיים הוקפו כחקפת, בעיקר עקב בצורת [illegible]. הכנסות המשק החקלאי באורה"ב עלו ב־21 ביליון דולר לשנה ב־1972, ל־45 ביליון דולר בסוף השנה שעברה.

צ'רלס שולץ ממכון „ברוקינגס" סבור, כי העלייה במחירי הדלק והמזון גרמה לכ־60 אחוז של עליית מדד המחירים של הצרכן בשנה החולפת. דווקא משום שהאינפלציה מקורה בבעיות אספקה, האמצעים שנוקטו על ידי ממשל ניקסון הוכחו כבלתי־יעילים.

בכבל ניקסון ריכז את מאמציו בצמצום הצריכה בלידי העלאת שיעורי הריבית וריסון הוצאות הממשלה. אך לפעולות אלה לא נודעה כל השפעה שהיא על הארגון הבין־לאומי של מפיקי נפט או על הבורצון הגועלמי. „הדת היריבה", כפי שכינו את מדיניותו של ניקסון, לא הוכיחה עצמה [illegible]. הסכן היקף של צריכה מוגבלת לא היה הדיבוק שאותו [illegible].

למעשה, מדיניות ניקסון רק הרעה את העניינים. צמצומים [illegible] בתקציב ונזילות נמוכה הביאו — ולכך היתה הכוונה — לירידה בצריכה. ההשפעה על מצב העסקים, התפוקה כיום נמוכה ב־1.5 אחוז לעומת השנה שעברה.

האטה בקצב העסקים השפיעה באורח בלתי נבבע על תנאי הצבורה. השכר הריאלי לעובד ירד ב־3 אחוזים במשך השנה החולפת. 5.3 אחוזים מהאוכלוסיה מובטלים. האוכלוסיה נמצאת בעלייה.

התוצאה של כל המצב הזה צירוף [illegible]. אנשי עסקים ופועלים, שסבלו מתהליך האינפלציה במשך השנה החלפה, במקום להרוויח [illegible] בדרך כלל [illegible] בכה שיש להם, במידת האפשר. זהו הסיבה לעליית המחירים הגבוהה שהבחינו תעשיות הפלדה באמצע התהליך צמצום הצריכה וזהו גם הסיבה להעלאות שכר גבוהות שנתתבו זה עתה בחוזי בנייה מקומיים, ולתביעות המחירים מחברות הפחם. אם לא ינקטו אמצעים להפסקת התפתחויות אלה, יפרוץ גל חדש של לחצים אינפלציוניים. אם ממשל פורד ימשיך במדיניות צמצום התקציבים והידוק החגורה של ממשל ניקסון תביא הורדת רמת הצריכה לשפל כלכלי מבושש.

הדרך לפתרון המצב היא לצרות כמה פעולות בעת ובעונה אחת. חברות גדולות וארגוני [illegible] חייבים לוותר, לפחות לזמן מה על העלאות במחירים ושכר. יש להוריד את מחירי הנפט — אולי באמצעות ארגון נגדי של מדינות צורכות נפט. חייבים לייצב את מחירי המזון על־ידי פיתוח מדיניות של רזרבות כאמצעי־נגד לגרעון.

יש לשמור על רמת הצריכה. אולי באמצעות הורדת מסים [illegible] גם העלאות שכר בשכבות מעוטות הכנסה. המובטלים זקוקים לתכנית תעסוקה פדראלית. תעשיות מסויימות, בעיקר ענף הבנייה, זקוקות לעזרה מיוחדת. ההון צריך להיות מחולק בצורה שלא תפגע בשירותים הציבוריים, בהכנסות ובהלוואות.

כדי לבצע כל זאת בעת ובעונה אחת, נזקק פורד לצוות בכיר של כלכלנים [illegible]. הצוות הנוכחי בבית הלבן, היועץ והמשרד התקציבים מסוגלים להתמודד עם האתגר הזה. מלבד היותם חסידי „הדת היריבה" המצוניינים להצדיק את עברם. רובם חסרי נסיון כמעט בעולם העסקים. זהו צוות בלתי מאוזן.

מר פורד יכול, כמובן, להשיג אנשים מן השורה הראשונה. בעתיד הקרוב לפחות, הוא נהנה מיחסים של ידידים עם מרבית הסקטורים בשוק האמריקאי. אנשים מעולים מעולם העסקים, העבודה, המכשל והעולם האקדמאי מתוקקים לתרום מסירבם. אך בכל שיהסס פורד לערוך שינויים ובכל שילך בעקבות קודמו, כן יהיה לו קשה יותר להביא את הכשרונות המסוגלים להתמודד עם הבעיות הכלכליות העומדות בפני אורה"ב.

קצרות

איכה

איכה דלותו פה. האם יש עתה בבלוא כרחבי היבשות, גבול האימפריה שלנו, איש מורם בעם, גדול עצה ורב פעלים אשר נישא עינינו אליו. ניחול לדבריו וללקח מוסרו.

אי האיש שילך לפני העם להנהגתו הדרך, ייסר ההודיים ויסול מסילות, איש אשר יכבד על גויי הארצות והד דברינו עם אויבים בשער יהודי את כנוחותם. אי המנהיג של האומה. אביט לימין ואיננו, לשמאל ואיננו? אנו עתה עם ללא מנהיג.

איכה כה?

ז. דויד

המפעל החינוכי של
ספרית מעריב בשיתוף עם ספרית דבר
לראשונה בארץ ובעולם
הופיע

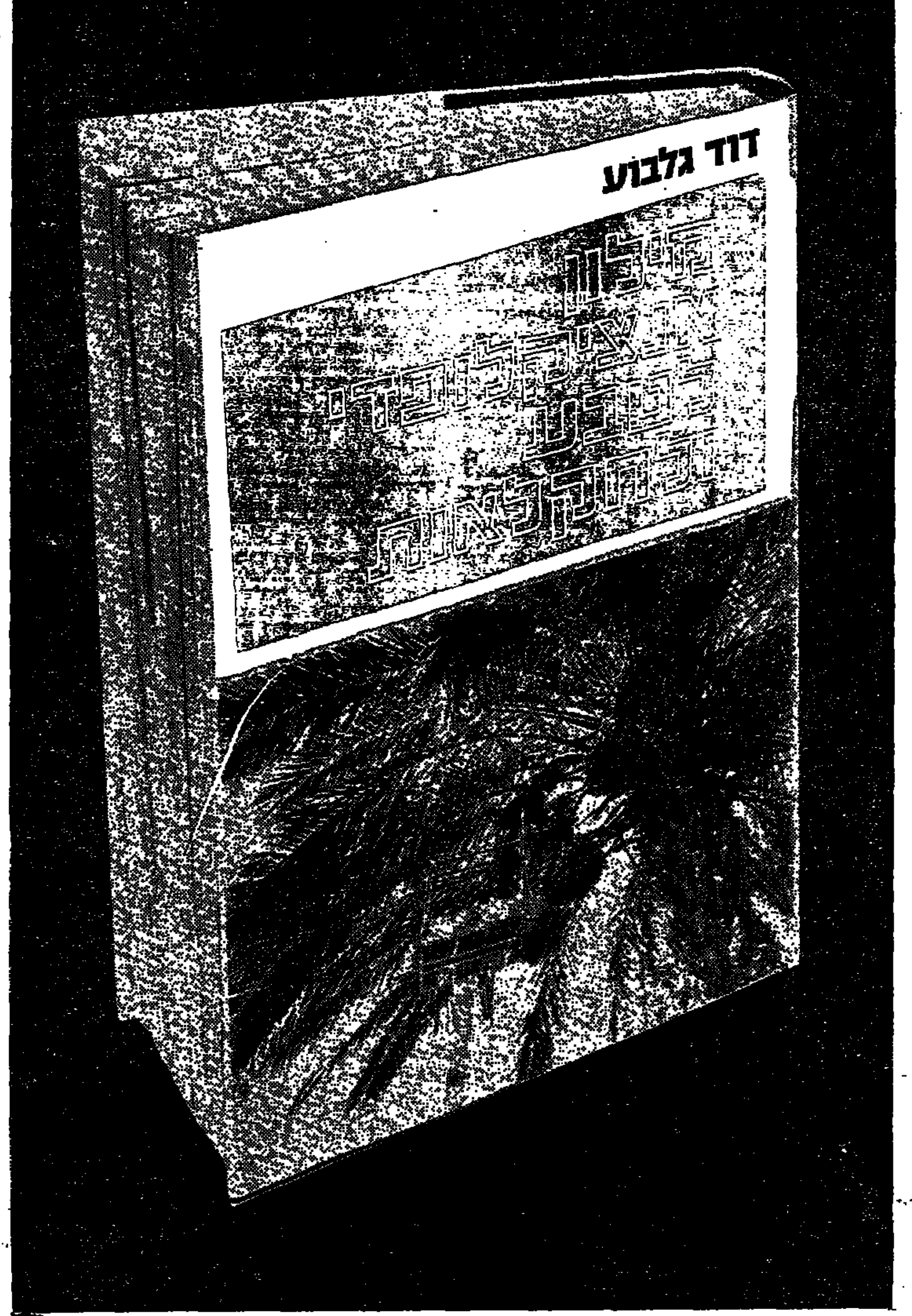

ספר עזר חיוני למורה, לתלמיד, לסטודנט, לחקלאי ולכל שוחר דעת.
מילון אנציקלופדי האוצר בתוכו אלפי ערכים בטבע ובחקלאות.

מילון אנציקלופדי המלווה במאות רבות של איורים מרהיבי־עין ובעלי רמה מקצועית גבוהה.

הערכים במילון מופיעים לפי סדר אלפא־ביתי. שמות הערכים ניתנים בעברית ובלטינית. ההגדרות מדעיות, אך פשוטות ומובנות לכל אחד, תוך שימת הדגש על ערכים המלוים את האדם בחיי יום יום.

בסוף הספר מובא אינדקס מורחב באנגלית ובלטינית.

המילון נכתב ע"י אגרונום דוד גלבוע בהשתתפות מערכת של אנשי מדע הכוללת את: פרופ' יצחק ארנון, חתן פרס ישראל בחקלאות ומנהלו לשעבר של מינהל המחקר החקלאי; פרופ' פנחס שפיגל, מנהל המכון למטעים במינהל המחקר החקלאי; ד"ר משה אהרוני, מנהל המחלקה החקלאית של „פרדס סינדיקט"; האגרונומים ממשרד החקלאות: בנימין ספרן, אריה עומר, אלכס פורת, י. אבט, א. יפה, א. ספיר ורפי רמון, מנהל המחלקה למיכון במשרד החקלאות.

מרכז המערכת ומנהל ביצוע: חיים מסינג.

ספרית מעריב — בשיתוף עם

המחיר — 41.— ל"י

ההפצה במוסדות, מפעלים, ועדי עובדים קיבוצים ומושבים ע"י „ספרית דבר".

להשיג בחנויות הספרים או ישירות באמצעות תלוש זה.

לכבוד ספרית „דבר", ת.ד. 199, ת"א
א. נ.,
נא לשלוח אלי את המילון האנציקלופדי לטבע ולחקלאות. מצ"ב המחאה ע"ס —.41 ל"י
מס' ________ משוכה על בנק ________
שם ________ ת. ז. ________
כתובת ________
תאריך ________ חתימה ________

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

החל ב־23 אוגוסט 1974
תוחלף הקידומת של מספרי הטלפון
בקרית האוניברסיטה מ־70 ל־64

נהג,
התנהג אל החייל הממתין
לטרמפ כפי שאתה
רוצה שיתנהגו אל
הבן שלך

רק לא בישראל
הסרטים הטובים שאין אנו רואים

מאת זאב רב־נוף

[illegible]

סאטיאג'יט ריי — סרטיו לא מוצגים בארץ

אחריותו של בנק ישראל (א')
המפקח לא ידע על ההפקדה

מאת אברהם קושניר

[illegible]

(רשימה ראשונה בסדרה)

ועדת הכספים טעתה

מאת ברל רפטור

[illegible]

„הפאטנט" של רוגוזין

מאת דני צדקוני

[illegible]

מארגני טיולים

ISRAEL WHOLESALE DIV. OF MELIA

חברה בין־לאומית לנסיעות
בעלת רשת של 140 משרדי נסיעות בכל רחבי תבל
מגישה לך:

טיולי החגים

45—22 יום — ארה"ב ומכסיקו
יציאה: 16.9. המחיר: 7043 ל"י + 635 דולר.

18 יום — רומניה וספרד.
2 יציאות: א. ערה"ש 15.9. ב. סוכות 29.9. המחיר 2555 ל"י + 350 דולר.

23 יום. — איטליה, שוויץ, אנגליה, צרפת וספרד.
יציאה: 15.9. המחיר: 2915 ל"י + 570 דולר.

27 יום — ספרד, פורטוגל, סקוטלנד, אנגליה ואוסטריה.
יציאה: 16.9. המחיר: 3100 ל"י + 695 דולר.

10 ימים — יוון, 4 תכניות ביוון, רודוס, כרתים, קורפו ושייט לאיים.
2 יציאות: א. ערה"ש 16.9. ב. סוכות 30.9.

22 יום — ספרד, פורטוגל ואיטליה.
סוכות. — יציאה: 27.9. המחיר: 2645 ל"י + 490 דולר.

פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות.

משרד התקשורת
מודיע
למנויי הטלפון באזור חיוג ירושלים (02)

בימים אלה הוחל בהלוקת כרך ב' של מדריך הטלפון תשל"ד—1974, המכיל את אזור חיוג תל־אביב (03) בלבד.
המנויים מתבקשים להמשיך ולהחזיק את מדריך הטלפון תשל"ג—1973, שהוא כרך א' המכיל את כל אזורי החיוג בארץ מלבד אזור חיוג תל־אביב

בקרב 200.000 קוראי דבר
אתה עשוי למצוא את האנשים
ה־דרושים לך.

דבר ספורט

בת־ים אלופת הפועל בשחיה

מאת שמואל פז

[illegible]

פסחוב העפילה לשלב השלישי בטורניר בטורונטו

[illegible]

משחקי הליגה האנגלית יפתחו מחר בבריטניה

[illegible]

ההתאחדות תנסה לדחות האסיפה הכללית של השופטים

מאת אליעזר מגן

[illegible]

ריקות

סיפור מאת

אריה רודריג

ניקית כישכשת בזנבה, הגידה גיווה בלהישות, קרבה אל פתח הסא־לון וקרקפתה גושקת בשפתי מימי ששפה לעימתה ובהתה בעיניה. הכלבה רבצה תחתיה חרוצת־לשון ונשאה בבניעה ובהתרפסות את ליטו־שית הריבושים של מימי, את חביקותיה ותקיפות, הפתייה. מימי הסעירה שתי לטיפות רפויות, מתמשכות, נזרקפה. באה לחוך הסאלון וניבטה לרגע בכלבתה שנשארה רבוצה על סף הפתח, שבעת־הפנוקים.

באחת סקרנות הסאלון היה תלוי לוח־שנה צהבוני ורביע: מימי קרבה אליה, התיקה ממנו את יום האתמול, השליכתו אל סל קליע לרגליה. מדי בוקר נהגה לבוא אל הלוח, לתלוש את דפו של היום שחלף ולכנות מחדש את מניין ימיה: התבוננה ברישום עליו: שבעה־עשר בדצמבר. חישבה ומצאה בין־רגע: עשרים ושתיים שנים ומאה ארבעים וארבעה ימים. היא סרת מהפינה. ישבה על ספה שרידידה קשוי משהו, אחר נשטחה עליה. שבה לתת דעתה על גילה: לא פעם...

* שני שירים — מאת אלישע פורת
* ריקות — סיפור מאת אריה רודריגז
* „הקנאה" לרוב־גרייה — מאת חנה הרציג
* סיפורי מנחם קפליוק — מאת איזה פרליס
* כתבי נ. שלם — מאת צבי אילן
* תערוכות * מחול * מוסיקה * ספרים

הצברית של הספרות הרוסית

מאת יורם ברונובסקי

משבצות פנויות לתחדיש

תחדישי לשון (8)

מאת אמנון שמוש

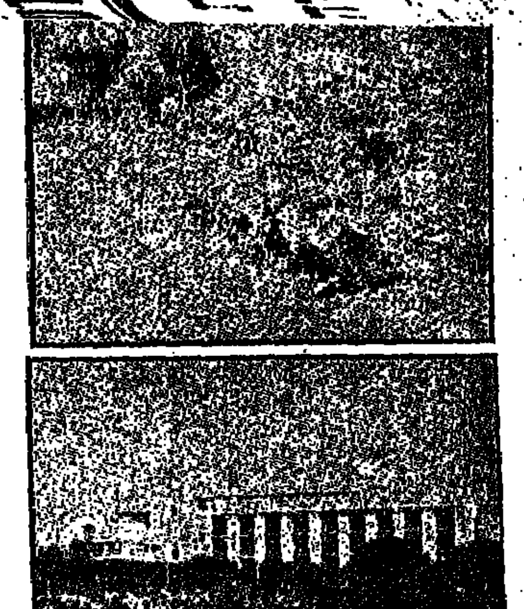

ל׳ קרקואר — צייר ואדריכל

ל׳ קרקואר, שמלאו עשרים שנה למותו, היה צייר ואדריכל מחונן; מוזיאון ישראל מציג תערוכת זיכרון מרישומיו (רשימה — בעמוד 3) ובגליון 13—14 של כתב־העת „תווי" נכתב על עבודותיו כאדריכל.

בתמונה למעלה — „נוף עם עצי זית" — רישום מאת קרקואר; למטה — בית החבראה „מגידו" — מתכנניו ומבולטים שתיכנן ל. קרקואר.

הנשף הזקנה. בכורח הנסיבות הוא רוצח גם את אירוחה של הזקנה, ליזאבייטה, ונשבה מיד בעבי הסתירה של גבולות החופש. אי־אפשר לרצוח רק — מי שרוצח מוכרח לרצוח גם. זה הכלא של האיש החופשי, החופש הגמור נעשה לכלאו הערוץ ביותר. המסקנות באשר לבעיית החופש, המשמעות נמסתה של לאה גולדברג, ודאי שאינן חדשות, אך היא השינה אותן מנקודת תצפית מקוריה ומחוכמת.

מתצית פרקי „הדראמה של התודעה" היו מוכרים מכבר לקוראי לאה גולדברג. אך כינוסם בכרך נאה יחד עם מסות מעזבונה, שעליהן עבדה סמוך למותה, מעורר מחדש את המחשבות על ייחוד דמותה בנוף התרבות העברית החדשה, ועל הסתירות ואי ההבנות שייחוד זה יצר ביחסם של הקוראים אליה ושמא גם ביחסה אל עצמה.

הוצאת ספרים ש. זק ושות׳

רח׳ המלך ג׳ורג׳ 2, טלפון 227819 י־ם

חדש!

ספרוני אליהו

סדרת ספרונים מאוירים לגיל הרך:

אליהו ומשהו
אליהו נוסע לירושלים
אליהו ואביתר
הפיג׳מה של אליהו

כתבה ואיירה: נירה רוד

הספרונים מלאים טקסט קל ומנוקד, וציורים — המפתחים יכולת ההבנה והזיהוי של הילד.

למכירה בכל בתי מסחר לספרים בארץ.

לפני ראש השנה יופיע הספר שיהיה לו

הצלם המושלם
(THE COMPLETE PHOTOGRAPHER)

מאת אנדריאס פייננגר

משא, גליון מס׳ 33 (140), מוסף ל„דבר", יום ו׳, כ״ח באב תשל״ד, 16 באוגוסט 1974
עורכים: אברהם שאנן, יצחק בצלאל

„...לא משמעות ולא עומק"

מאת חנה הרציג

„הקנאה" מאת אגין רובֿגרייה, תרגמה והקדימה מבוא אילנה המרמן. הוצאת רביר, תשל"ד 130 עמ'.

למות באל־חמה

מִסְּמֹת לְקִדְרוֹת הַמַּיְקוּמִים
בְּגַל חַמָּה
הוֹלְכִים רְשׁוֹלְכִים נְדוּדִים
מְקֻמּוֹת חַמִּים כִּי אֶל חַמָּה

ניחוח הורבנה

תערוכת „כרזות, חפץ ויצירת אמנות" — במוזיאון ישראל (רשימה על התערוכה — בעמוד 8)

סיפורים על מיעוטים

מאת איזה פרליס

סיפורו של ג'ימשיר — סיפורים מאת מנחם קפליוק. 224 עמ', הוצאת ספריית פועלים, 1974.

סגירותה של החברה הישראלית, החולדה הטראגית של המאבק הלאומי שאינו פוסק, גורמת לא מעט לעיצוב מעגלי־חיים נפרדים, אלה ליד אלה ולא אלה עם אלה. מכאן צמצום היריעה של ספרותנו, הממוקדת בדרך כלל בנווית־ראייה אחת, זו שלנו כמובן.

מנחם קפליוק בקובץ סיפוריו הודר למעגלים אחרים ומציע לימינות נידחות של חווי המיעוטים, שאינם מעור אחד אלא קשת רחבה של לאומים, עדות, דתות, כיתות וכו'. כל אחד מחמשת הסיפורים זורק אור על מיגזור אחר של ציבור זה: באהאים, שומרונים בשכם ובחולון, הטולה ערבית־נוצרית ותושבי עיר מעורבת.

מנחם קפליוק, שהקדיש עשרות שנים לחקר עדות אלה והמכיר אותן לפניי ולפנים, משתדל לקרב את עולמן אל הקורא העברי. שההווי ה„אקסוטי" הזה, הקיים ממש „מתחת לחוטמנו", יהא לנבי דידנו בבחינת ארץ לא־נודעת. לשם כך הוא משתמש לעתים בסטמנים כמו עלילה רומאנטית. אולם מוצלחים יותר הם תיאורי ההווי וכיאורעות ללא „תפאורה" זו.

אחד הסיפורים המוצלחים ביותר הוא „מדיין שבוי". קפליוק מספר על ביקוריו במחנה־שבויים ערבי בימי מלחמת תש"ח. ריכוז השבויים מכל מדינות ערב שנלחמו בנו הוא חתך מעניין של העולם הערבי הרבגוני והמפוצל. על רקע זה מתואר ערבי תושב־עכו העומד להיות „מוחזר" בטעות למצרים.

ערביותו של המחבר לטובת השבויים והתגובות השונות של החיילים הישראלים מצטרפות לסיפור מלבב ומשכנע באמיתותו.

לעומת זאת, כשמנסה קפליוק להעלות את בעיות הקיום של השומרונים בישראל ומתאר בתוך כך מקרה של אהבה בין צעיר שומרוני ונערה יהודיה נפגם הצד האמנותי במידת־מה.

הסכסוך הערבי־יהודי וגלגוליו — המאורעות, מלחמת הקוממיות ומלחמת ששת הימים — עובר כחוט השני בסיפורים אלה, והיא משתקף בעיני הצד השני. הציבור האלמוני, המכונה בשם ה„מיעוטים", מתפצל ליחידים, בעלי פרצופים וגורלות פרטיים, כמו אותו שבוי בן עכו, הפתחנן שיחזירוהו לעירו, אל אשתו ותשעת ילדיו שנותרו ללא מפרנס.

בהקשר זה מביע המחבר דעה מעניינת על התנהגות הפלשתינ...

„מרגליות" בחקר הארץ

מאת צבי אילן

אסופת מחקרים בידיעת הארץ — מאת ד"ר נתן שלם. הוצאת קריית־ספר, תשל"ה. בעריכת דוד בנבנישתי. ל"ח עמ' + 337 עמ' טקסט + 74 עמודי טבלאות.

יש חוקרים שפועלם נודע ברבים רק אחרי מותם; דומני שכזה הוא גורלו של החוקר ד"ר נתן שלם. לא הרבינו לשמוע עליו עד שהופיע ספרו „מדבר יהודה". היה זה בתשכ"ח. כעשר שנים לאחר מותו. והספר ראה אור בידי ידידיו המנוח ומוקירי זכרו, כמו גם הספר שלפנינו.

מן הדברים המובאים בשני הספרים מצטיירת דמותו של חוקר ארץ־ישראל זה, שחקרה ארבעים שנה ופירסם על אודותיה מאמרים ומחקרים רבים. תמיד היתה לו ההכרה והרגשה שהוא עומד מן הצד, שאין מניחים לו להשתלב בזרם הראשי המסוד של המדע. מסופר בספר על נסיונות השווא שלו להיכנס כחוקר מן המניין לאוניברסיטה העברית. בעזרת כמה אישי־ציבור, רובם אם לא כולם, מבני העדה הספרדית. הזיבול הענק באסופה שלפנינו מלמד שאין הכרח בכתר של מרצה אוניברסיטאי כדי לחקור ולהעלות רעיונות מקוריים. חבל שאדם זה נתייגע כה הרבה כדי להיכנס לאוניברסיטה. חגיעות והטרחות הללו ודאי גרמו נזק לעבודתו המדעית החשובה.

שלם היה חוקר פורה ביותר. ברשימת כתביו בראש האסופה נכללים 162 ספרים ומאמרים בעברית ובכמה לשונות לועזיות. בספר שלפנינו נכללו 54 מאמרים ומחקרים שסודרו בשלושה חלקים. בחלק הראשון מאמרים בידיעת ארץ־ישראל ובני השערים גיאומורפולוגיה, הידרולוגיה, גיאולוגיה, פרה־היסטוריה, וולקאניזם ורעשים. שלם היה הראשון שחקר ודן בנושאים שאחרים הסכו איתם על פיהם בשנים מאוחרות יותר, אם כי לא כל קביעותיו נתקבלו בעולם המדע. ים המלח, מדבר יהודה, ישוב ים המלח ובקעת הירדן, הקארסט בארץ ובשכנותיה, שביית נחלים ועוד ועוד. שמטו מיוחדת במינה, זו שפה עצמית של חוקר עברי מן החלוצים, קניסה ליצור עברית מדעית. כזה שם מאמרו: „הרפתקאותיהם של קווי פרשת המים (Capture) והשביות המתאימות". רעש אצלו היא „זוועה". וקאניון הוא „בתריזן". הוא רצה לבוא את לשון התנ"ך, לשון יושב הארץ הערבי והבדווי עם שפת המדע. במאמריו על השטפונות בארץ, וביחוד על...

ספרים חדשים

ספרים לילדים ולנוער

אגדות מארצע רוחות — לקט. ערכו בוחמת שני קפלן, בלוויין 137 עמ', הוצאת ספרית פועלים, תשל"ד.

פול קטן היה לדינה — שירים מאת אלה אמיר. אמירית. 47 עמ', הוצאת איל — מאת אורות אורי, גרוסמן. 108 עמ', הוצאת יוסף שרברק, 1974.

כבוג'עת

גויות — ירחון לאמנות ולספרות בעריכת גבריאל טלפיר, כרך ל', ה־ח, 356—353, כתב עת לאמנות ולספרות בעריכת גבריאל טלפיר. תיאטרון בעריכת ישראל גור. חוב' 35. אוצר פולקלור.

ביידיש

עלי, א רוטנשטיין — שפיל פון ישראל'ס לידער. פון נעלי אק־דירי. 117 עמ'. הוצאת ישראל־בוך, תשל"ד.

אין מריו דריוקן — שירים מאת מ. ל. פרלמוטר. 216 עמ'. הוצאת י. ל. פרץ, 1974.

די גולגולת פון חלוק אישטנד — מאת אליהו קאפלאן. 310 עמ'. הוצאת י. ל. פרץ, תשל"ד.

דער טאג פון טע פוק — מאת חנן איזאקאס. 174 עמ'. הוצאת ...

בלועזית

WHO'S WHO IN JEWISH HISTORY — After the period of the Old Testament, by JOAN COMAY, 448 pp., Weidenfeld and Nicolson, 1974.

UNEASE IN ZION — by EHUD BEN EZER, 352 pp. Edited by Jerusalem Academic Press, 1974.

WHAT DOES JUDAISM SAY ABOUT...? by LOUIS JACOBS, 346 pp. Published by the Library of Jewish Knowledge 1973.

„בחשכת הליל הלוטוס החיוור פורח" בלהקת הבאלט הקלאסי

פריחה לאור ירח

מחול

מאת גיורא מנור

(„יצירה מקורית חדשה ב„באלט הקלאסי")

...

„בחשכת הליל הלוטוס החיוור פורח" הוא מחול לילי. הרקדנים בכלי־לבן, התאורה (בן־ציון מוניין) אור ירח כחלחל ונוגה. זה מחול של מצב־רוח ולא של עלילה. משתתפים בו שני זוגות ושלוש דמויות נשיות, אולי פיות, אולי שלוש הגראציות. אסוציאציה זו מעוררות גם התלבושות (ברטה קווארין והיל־סאגאן) בסגנון בוטיצ'לי.

בפתיחה דוממים הכל, הקבוצת הזוג שבמרכז המחול, אלן גלמבי וריק שוגרמאן, על הריצפה. האור. החודר כאילו דרך סבכת, מציין אגם חיוור על הקרקע. מן הרגע הראשון יש הרגשת עצב ואבל. הבחור נושא את הבחורה כנושא גוף מת (ויש בריקוד זה כמה „ליפטים" מרשימים מאוד!), לא כסמל התגברות החדווה על כוח־הכובד. אולי יש כאן רמז לשכול. ככו ביצירתו הקודמת של גיין היל־סאגאן — „והיה צו במקום הנכון. יש במחול עדינות רבה שאינה רפיון ורגש שאינו חולשה. ומתחת לאלגיה יש קפיציות של מלדה. צירוף נדיר למדי ויפה עד מאוד.

רק בסיומו של המחול, בשעה שהזוג שרוע שוב על הריצפה והרקדנים האחרים יורדים לאיטם מן הבמה (לוויה?) יש אי־התאם מרגיז בין המוסיקה והתנועה. וזה פוגם במחול כולו.

הביצוע היה טוב. אם כי ריק שוגרמן נטה לקפוא ברגעים שבהם עליו להתנועע. והמאמן שלו „להחזיק מוזה" בילט לעין ופוגם באווירה.

ה„באלט הקלאסי" סיים עונה מצויינת. בערב הזה חזינו ברפרטואר המוכר שבו בולט „המחול לשלושה" למוסיקה של מינקוס מאת בלנצ'ין. הקהל זיכה את המבצעים — בעיקר את סטיבן לוקסר הקפיצי, המכילא בתנועתו את הבימה — בתשואות לאחר כל קטע. לפי מיטב מסורת הבאלט.

מאהלר כאגוז קשה

מוסיקה

מאת חנוך רון

הפסטיבאל הישראלי, היכל התרבות, התזמורת הסימפונית ירושלים, בתוכנית: קונצ'רטו לפסנתר א', 42 — שנברג, סמ. 6 — מאהלר. המנצח: ולטר קלין — פסנתר. המנצח: גארי ברתיני.

רעיון טוב של הפסטיבאל הוא להביא בכפיפה אחת יצירות של מאהלר לשנברג. אך הצלחת הרעיון תלויה בראש וראשונה בבחירת היצירות לתכנית.

סימפוניה השישית שלו הגדיר מאהלר עצמו „כטראגית". היא הקשה מכל הסימפוניות שלו בתוכנה, בטקסטורה שלה, בבניינה ובחלק־מרוח שבה. ומנצחים רבים מתחמקים מההתמודדות עמה מחשש שההתמודדות עם „הטראגית" ...

„צייר של בדידות"

מאת ש. עודד

(תערוכת לאופולד קרקואר — מוזיאון ישראל, ירושלים)

מארטין בובר, שאהב את יצירתו של ליאופולד קרקואר, כתב עליו „...איש עודד היה... ואף נתונה הרשות לומר שבדידותו היא שהביאתו לאותו מפעל שאנו מכירים ואוהבים כמפעלו המיוחד לו... רק כציירה של בדידות תנוף הירושלמי נעשה קרקואר מה שהיה, אותו אמן שהיה".

בתערוכה ניתנת לנו הזדמנות לעקוב אחר יצירתו של האמן והאדריכל שנפטר לפני עשרים שנה, מימי היותו סטודנט צעיר בווינה, לנגד עינינו מומחש השינוי שחל בסיגנונו ובתפיסתו כשהחל לצייר בארץ לאחר שנים של אי־עשייה.

כיוון שהתחקות אחר חידת התפתחותו של אמן — מילד לאדם יוצר ולאמן בעל סגנון עצמאי — מעניינת לא פחות מהיצירה היחידה, מאלפת ההשוואה בין הצעיר הווינאי למבוגר הירושלמי. פיקאסו הצעיר צייר „טולוז־לוטרקים", בהשפעת מלך פאריס של התקופה ההיא. קרקואר הצעיר צייר תחת בליל של השפעות שהקשר בינן ובין יצי...

רוחו של האמן, לא התכונות הפאנוראמיות הן התופסות את העין, אף לא התיאור המדוקדק של קוץ, החלקים בתמונת הבלתי שלמה, המישטחים הלבנים המתאוטים בתוך הנוף המפורט, הם עיקר יצירתו. על דרך האבסורד המרמז על עובדות אפשר לומר שיכולתו של קרקואר כרשם מתגלה בשטחים הריקים, הלא־מצויירים. המעברים החדים משפע למחסור, הוסר היכולת לתשלים תמונה הארמונית, הסינקופות הבלתי מתאימות, הכבנת הבלתי־יציבה הזאת משווה ליצירתו את הסטמפראמנט המיוחד שלה, ובזכותו שינה קרקואר מרשמים אקספרסיוניסטים מן השורה. ביצירת קרקואר לא נמצא את התחבטאות הבתפרצת חסרת המעצורים, את שמחת החשיפה. ברישומיו העדינים מועדף הרמז השקט, הלבן, כאמצעי ביטוי.

אין בתערוכה רישומים רבים מן הסוג שתיארתי כאן, אך אין ספק שאלה הטובות שביצירותיו.

רבים אומרים קרקואר ואנה טיכו בנשימה אחת ואינם מבדילים בין יצירותיהם (וביצירות אחדות אכן קשה הזיהוי). ואת עילה טובה להשוות בין שתי התערוכות. של אנה טיכו, הנחקינית במוזיאון תל־אביב, ושל ...

החפץ כדיוקן תקופה

מאת ניצה פיקסר

(כרזות, חפץ ויצירת אמנות — במוזיאון ישראל, ירושלים)

...

הוצאת ספרים יוסף שרברק בע"מ

ספרים חדשים לילדים ולנוער

דבורה עומר

על הגובה

סיפורה של נערה עולת מרכז הקסטנים המשתלבת בחיי התנועה בארץ.

דורית אורגד

עמליה וג'ו

סיפור על ילדה אנויצה בתקופת שלטון הבריטים בארץ.

יופיע בקרוב

חנניה רייכמן

עברית עליזה

צמודים וצמוקים

הספר לחובב, ללומד ולמלמד עברית.

ספרים חדשים בהוצאת עם עובד

ספרית יפה

על אנשים ואבנים — אהרן מגד

בתוכה המתמשך על־פני שנות הלילה והבוקר, בתחנות ענייר ישראלי על השאר הקטנים והגדולים והזה על ההתעקבות מאורע שהביאו לידי משבר. הספר הופיע גם בסיפריה ה"ספריה לעם".

158 עמ'

בכריכה קשה — 12.— ל"י
בכריכה רכה — 6.— ל"י

יונה מחצר זרה — משה שמיר

ברומן זה פורש אחד מטובי הפרוזאיקנים העברים יריעה רחבת־היקף מחיי המטורים של הישוב בארץ־ישראל. הספר הופיע גם בסיפרית ה"ספריה לעם".

307 עמ'

בכריכה קשה — 20.— ל"י
בכריכה רכה — 7.— ל"י

כבשת הרש — משה שמיר

סיפורו של אוריה החתי, הנקרע בין אהבתו למלכו ואהבתו לאשתו. בחינה חדשה ומקורית של אחד הסיפורים הגדולים של התנ"ך.

206 עמ'

15.— ל"י

השלג השחור — מיכאל בולגאקוב

מחזאי מתחיל, השואף לראות את מחזהו מועלה על קרשי הבימה. כספר מהומור קודר על דרכו רצופת התלאות. הופיע בסיפרית ה"ספריה לעם".

178 עמ'

בכריכה קשה — 8.— ל"י

ספרי מדע פופולרי

פנים חדשות למדע — פרד הויל

מבעד לפריסקופ של פיסיקאי ואסטרונום בוהן פרופ' פרד הויל בעיות קטנות וגדולות של תקופתנו — החל בפצצות העבעודה והתקשורת והכלה בדרך שבה אנו בוחרים את מנהיגינו הפוליטיים. הופיע בסיפרית "אפקים".

124 עמ'

8.— ל"י

תגליות במרחקי החלל — בן בובה

כמסע החלל ודרכי המחקר החדישות פותחים בפני האסטרונומיה הגלקטית אפקים בל ישוערו במבנת היקום והתהוותו. המחבר סוקר בספרו את שפע תגליותיה של האסטרונומיה החדישה. הופיע בסיפרית ספרית "אפקים".

206 עמ'

10.— ל"י

בהזמנות נא לפנות להוצאת עם עובד, רחוב מזא"ה 22 תל אביב, טל. 611526

יצא לאור מחדש במהדורה מוגבלת

WALKS ABOUT JERUSALEM
AND ITS ENVIRONS
by
W.H. BARTLETT

ספר מאת אחד הציירים המפורסמים של המאה הקודמת ובו תאור מסעו לארץ הקודש בקיץ 1842. בספר 55 תחריטי פלדה ועץ ומפות המתארים את ירושלים, קבר רחל, הירדן, קיסריה ועוד, אשר צוירו בידי המחבר וזכו לפרסום כזול ב־130 השנים האחרונות.

דברי הקדמה למהדורה החדשה
מאת רחבעם זאבי

בהזמנות נא לפנות להוצאת „כנען" — ת.ד. 7645 ירושלים

אבן וסיד המחצבה שקיבלה את פרס קפלן

במחצבת שפרעם של תעשית „אבן וסיד", שהנה אחת מחב-רות קונצרן סולל בונה מתכב-נים להפיק במשך השנה הבאה, כמיליון טון חומרי בניה וס-לילה. אלה מיוצרים מאבן הגיר לסוגים המחצבת מן ההר. בשנת 1976, מתכננים הפקת מיליון וחצי טון ואילו בשנת 1977, במידה ותחזיות המכירה יתאמ-תו מתכוננים אף להגיע להפ-קה של שני מיליון טון.

לדברי המהנדס הראשי של תעשית „אבן וסיד" וראש אגף הפיתוח, מר זאב פל, תענה תפו-קה זו על הצרכים הצפויים בבניה ובסלילה לגבי האזור אותו „מכסה" מחצבת שפרעם, כלומר: חיפה רבתי, עכו ונה-ריה.

מחצבת שפרעם של תעשית אבן וסיד הינה האחרונה שהוקמה ע"י החברה ועם זאת רא-שונה במתקניה החדישים ובמי-מדיה, אשר לדברי המהנדס פל, הופכים אותה למשוכללת ולג-דולה במזה"ת.

פרס קפלן הוענק השנה לצוות ההקמה של מחצבת שפרעם שב-ראשו עמד המהנדס פל. צוות תכ-נון וביצוע הקמת המחצבה. ביצוע זה התנהל בשלבים, כאשר בשלב ראשון הוקם מפעל גריסה שהביא להפעלה חלקית של המחצבה, תוך כדי הקמתה ולניצול החומר הח-צוב, הן למפעלי סלילה באזור והן לבניה עצמית.

תכנון המחצבה, מתקניה ומכו-נותיה בוצעו במקומם ע"י המחלקה המכנית של תעשית „אבן וסיד". יצור חלק ניכר ממכונות, הר-כבתן והרכבת כל מתקני המחצבה והפעלתם בוצעו אף הם ע"י בתי המלאכה של החברה וצוות עוב-דיה.

כתוצאה מכל אלה, הסתיימו של-בים עיקריים בהקמת המחצבה עוד לפני המועד שנקבע והחסכון ה-כספי שהושג הסתכם ב[illegible] מיליון ל"י.

60 מיליון טון ל-40 שנה

מזה למעלה מעשר שנים, היה ברור בתעשית אבן וסיד כי על מחצבת „הקים ה-3/4" שבחיפה להסגר ויש צורך להקים מחצבה חדשה שתספק באופן סדיר כצרכים גדולים בהתאם לקצב הבניה ה-מואץ בארץ. מחצבת „הקים ה-3/4" קיימת כבר למעלה מ-40 שנה ועד כה ענתה על רוב הצרכים שהתעוררו בחיפה והסביבה.

דווקא התפתחות הסביבה, היא שחייבה בסגירתה של המחצבה. שכונות מגורים שהוקמו בסמוך, יצרו בעיות אקולוגיה. עם הת-יצבה הבעיה במקביל, גד-לה צריכת החמרים, הבעיה שני-צבה לפני תעשית „אבן וסיד" היתה במציאת מקום מתאים למח-צבה חדשה, בו יהיו מרבצי אבן דולומיט קשה, בכמויות שתספקנה לפחות למשך ארבעים השנים ה-באות.

סקר גיאולוגי שנערך מטעם ה-חברה באזור שפרעם גילה מרבצי דולומיט קשה בכמות של כ-60 מיליון טון. לאחר בדיקתם הוח-לט להקים במקום את המחצבה החדשה, ולהתבסס על מני מקו-רות אחרים שהובאו קודם בחש-בון. התכנון, הפיקוח והביצוע הוטלו על הנהלת החברה, על המחלקה המכנית.

מחצבת שפרעם נועדה אם כן, להיות מחצבה מרכזית שתענה במשך 40 השנים הבאות על צרכי הסביבה, לגבי שאר אזורי הגליל התחתון ועמק הירדן, הרי לכך נועדו מחצבות „אבן וסיד" בצר-בת „גלגלי" נברת, עין הורה, מגדל ובנימינה.

תפוקה עוד בטרם הוקם המפעל

„מאז החילות עבודות הכנת ה-שטח, כבר „הוציאו" מעל למיליון מ"ק אבן ועפר", מספר המהנדס הראשי — זאב פל. לעבודות אלה, בהן הוחל במאי 1971, קדמו של-בי תכנון, בדיקות וחקירות שהחו-לו עוד ביולי 1969.

„בהגיענו לעבודה", מספר ה-מהנדס פל, „ראינו לפנינו כמט-רה, הקמת מפעל חדיש על פי התקנים הגבוהים ותוך התחש-בות בתחזית הצריכה בעתיד. שאפנו לכך שהמפעל יהיה בעל כושר פעולה בכל תנאי מזג אויר, כאשר כח האדם הנדרש להפעלתו מצומצם אך מיומן. (רוב הציוד המיכני יהיה אוטומטי) ועם כל זאת נלקחים תמיד בח-שבון שיקולי כדאיות בהשקעה.

כאשר כולם כי בתי המלאכה המרכזיים יבנו חלק ניכר מהמכ-כונות הדרושות למפעל ואף יתקי-נו אותן בעצמם. התכנון המכו-נות התבסס על כדאיות, בדיקת נתונים מסוגרים, תחבים וכד'. לאט לאט התגבשה התכנית הכל-לית ההוצאה התקציבית הסתכמה בכ-25 מיליון ל"י.

כבר בשלבי התכנון נלקחה ב-חשבון האפשרות כי על מפעל בהיקף כזה, להיבנות בשלבים. כך תתאפשר הפעלתו החלקית, הפקה ואספקת חמרים ללקוחות תוך מימון חלק מהוצאות ההקמה.

באפריל 1972, הוחל בהקמה. התברר, כי עבודות הכנת השטח והיינה כרוכות בהזיזת כמויות גדולות של סלעים והובלתם ל-שטחי אחסון ובכך היו צפויות הוצאות בקנה מידה גדול. הפת-רון נתגלה תוך השתלבות בסלילת כביש עפר אחאנגארה. לשם כך הובא במפעל ציוד מתאים לגרי-סה. הסלעים שנחצבו מן ההר נגרסו והפכו לחומר סלילה לכ-ביש ההרים. פעולות אלה החלו כבר באוגוסט 1972 והתפוקה הגי-עה לכ-100 טון לשעה. המפעל הזמני לגריסה תוכנן, יוצר והו-קם ע"י אנשי המחלקה המכנית ובתי המלאכה. כך הגיעו לפתרון הולם ויעיל לבעית החומר החצוב לצורך הכבישים הללו ואף הוקטנו הוצאות ההתנאות.

לדברי מנכ"ל תעשית „אבן ו-סיד" מר דוד שור, היתה זו התחלה נאה של דרך חדשה ב-חברה אותה הוא מגדיר כ„לב-נות ולהבנות", כלומר, מקימת כח בה חדשה, תוך ניצול כל ה-אפשרויות להגיע לכך שתשלם את עצמה, עוד בטרם הושלמה בנייתה ובכך אף יניבו, בין ה-שאר, לכיסוי חלק מהוצאות ה-הקמה.

על שלבי פעולת המחצבת שפר-עם מסביר מנכ"ל החברה מר דוד שור. „בשלב הראשון אנו מנקים את שכבת הקרקע העלי-יונה על פני ההר. לאחר מכן קודחים, מפוצצים, ומפרידים את גושי הסלעים. עתה, מעמיסים את החומר על משאיות מסוג „קטרפילר" ואלה מובילות אותו לגריסה."

„כאן מתחיל התהליך אשר רא-שיתו — גושי סלע, בעלי משקל ומדלים שונים, וסופו — גרגרי אבן נקיים ואחידים בצורה ובמש-קל, בהתאם לנהגים מדויקים הנקבעים מראש."

„המחצבה בחלוקה לשלוש תח-נות: התחנה אבן יבשה, תחנת אבן רחוצה ותחנת האספלט. כל תחנה מחולקת ליחידות ואלה ניתנות להפעלה ללא שיבושים שכן עמד אחסון רחב כבר ליד כל אחת מהן ובאפשר עבירת החמ-רים בלא תלות זו בזו. החמ-רים מועברים מיחידה ליחידה בהתאם לקלבי הייצור. במובילים ביהודים („קונבייריב"). התחנה הראשונה של החומר המגיע מן החציבה היא, לכשהגיעלם בגוי-הה, מגרסה ענקית המסוגלת לק-לוט לקרבה סלעים בגודל של 1.80X1.40 מטר. ולדברי המהנדס הראשי זאב פל, תהיה זו המג-רסה הגדולה ביותר בארץ, תפו-קתה תגיע ל-800 טון לשעה. רוב מכונות המחצבה נוצרות ב-בתי המלאכה של החברה ובכך נמנעים להסכון כלכלי עצום, הן לחברה והן למדינה (במט"ח).

החשיבות בבנית המכונות באופן עצמי, טמונה ביתרונות נוספים כגון אי תלות בספקים ויצרנים מחו"ל. וכן, קיום אפשרות לתחזוקה ותיקונים ביעילות מירבית. על יתרון נוסף, חשוב לא פחות, מצביע מנכ"ל החברה מר דוד שור: „בדרך זו, אנו מביאים בפני עובדינו אתגר רציני, כמנגן מלהי שגרתי, אשר השגתו כרו-כה במאמצים אך גם בסיפוק רב".

בהמשך דבריו מסביר המנכ"ל, מר דוד שור, כי התחנה השנית בדומן של החומר היתה במג-רסה המשנית. זו כבר בממוקמת ומעלה, אך לשלב זה קודם התה-ליך מיון החומר ל„חומר טוב" ולפסולת המתבצע בכפה ויברציו-נית. הפסולת שהיא ברובה חול ואבנים קטנות, נאספת ומועברת לשטיפה, לניפוי נוסף ולגריסה. כל החומרים מנוצלים להפקת חול וגרגרי אבן בגדלים אחידים. אלה מועברים אח"כ לאחסון בסילו. ה„חומר הטוב" עובר את תהליך הגריסה המשנית וההמשך, במידה ויש צורך, הוא עשוי לעבור עוד שני תהליכי גריסה נוספים.

בכל אחת בשתי התחנות הבאות — גריסה שלישית ורביעית — ניתן להגיע למידות קטנות יותר אך מדויקות של האבן, כאשר תה-ליך מוקדם של ניפוי מאפשר מיון האבנים לשבעה סוגי גדלים. בסופה של הגריסה הרביעית ניתן אף להגיע לגרגרים בעלי גודל קטן המצטברים יחד לחומר אשר אינו שונה בגודלו מחול.

בתום כל התהליכי הניפוי והגרי-סה, מועברים החמרים לפי הסוגים הגדולים למתקן הסילו. מתקן זה מחולק לארכו, כאשר בכל צד למטה תאים בקיבולת של 1500 טון כל אחד. כל תא אחסון מצויד במזין ויברציוני ומשפך. אלה ניתנים להפעלה אלקטרונית מרחוק, זה המקום בו מועבר החומר אל המשאית העומדת מ-תחת לפתח התא. מתוך חדר ההפעלה האלקטרונית שהוקם ב-מיוחד, בסמוך למתקני המילוי, ניתן לצפות בתהליך ולהבחין כי משך הזמן, הדרוש למילוי משאית גדולה, מסתכם בחמש דקות בלבד. בחדר ההפעלה, הות-קנו מערכות אלקטרוניות מתוחכ-מות המאפשרות שליטה על כל מנגנוני הקליטה והפליטה של הח-מרים ואין העובד נדרש אלא לקריאת שעונים ולחיצת מתגים.

באופן נפרד לגמרי ממתקני החציבה והגריסה, הותקנה מערכת לייצור אספלט. מערכת זו, יכולה לספק תערובות לכל הדרוש לפי מפרט המתואם מראש ובהתאם ללוח זמנים קפדני. במקביל, ניתן גם לאחסן חמרים בטמפרטורה גבוהה, המוגשת בחום ושיבות עד למכירתם ללקוחות. גם כאן ביצעו אנשי החברה את מלוא התכנון, הייצור וההתקנה של רוב המכונות ומתקני המערכה, והחסכון שהיה כרוך בכל אלה, הגיע לכמיליון לירות.

מחצבת אבן סיד בשפרעם שעבור הקמתה ניתן פרס קפלן לשנת 1974

„ניתן לייצר מפעלים שלמים"

לדברי מר דוד שור — מנכ"ל תעשית „אבן וסיד", בהמשת ה-תפיסה החדשה המתבטאת ב-„לבנות ולהבנות" ואשר על פיה הוקמה גם מחצבת שפרעם, כי מאפיין עיקרי, לכל דרכה של החברה בשנים האחרונות.

„לפיכך", מדגיש מר שור, „פרס קפלן שהוענק לצוות ההקמה של מחצבת שפרעם, הנו בחינת סמל לגבי כל מה שנעשה במפעלי החברה. לאחרונה הגענו להישגים רבים ומסובכים שהתבטאו בהכ-פלות ייצור במפעלים, תכנון וה-קמת פרוייקטים חדשים ושיפור שלבים במפעלים קיימים. כל זאת, כאשר אנו משתדלים להכניס תפי-סה חדשה בקרב העובדים, לפיה נגיע להכפלת הייצור במספר זהה של עובדים, מוכשרים ומיומנים".

לתעשית „אבן וסיד", ממשיך מנכ"ל החברה, לוח זמנים לביצוע השקעות בשנת 1974 בהיקף כללי של 25 מיליון ל"י. על פי התפיסה החדשה של „לבנות ולהבנות" ב-מחצבת שפרעם ניתן להבחין בכך הלכה למעשה.

באופן מקביל לעבודות ההקמה של מחצבת שפרעם, עוסקים בת-עשית „אבן וסיד" בקידומם ובי-פיתוחם של 12 מפעלים. אולם, לדברי מנכ"ל החברה, בעית ה-מחסור בשטחים מהווה גורם כאוב, שפוגע בשיפור הפיתוח וההתקד-מות. „לצורך קידומנו אנו זקוקים לשטחים", מסביר מר שור, ופתרון בעיה זו גם אם כרוך אצלנו בהקדשת משאבים ומאמצים, לא תמיד ניתן הוא להשגה". באופן כללי, עוברים עתה בתעשית אבן וסיד, תהליך של שינוי תפיסה, גם לגבי נושא הקמת המפעלים החדשים. בעוד אשר בעבר הוקמו מפעלים קטנים למשך זמן קצר, עתה עוברים להקמת מפעלים גדו-לים, בעלי רזרבות גדולות של אבן, המשמשים לתקופה ארוכה. „המטרה היא איפוא, לבנות חברה לטווח ארוך", מדגיש המנכ"ל.

גם בתחום המכני בא שינוי זה לידי ביטוי. החברה מטילה על המחלקה המכנית שלה ובתי ה-מלאכה, לתכנן ולייצר באופן עצמאי, את המתקנים והמכונות במפעלים. „אנו מייצרים היום מפעלים שלמים", מסביר מר דוד שור, „מפעלי גריסה, מפעלי אספלט, מפעלים ניידים, מפעלי רחי-צה, מפעלים לייצור בטונים מו-כנים ולצד כל אלה אנו גם מכני-סים שכלולים ושינויים מכניים ב-מתקנים הקיימים".

כח האדם — האוצר השמור ביותר

בתעשית אבן וסיד מועסקים כ-1100 עובדים קבועים ומהם כ-10% ערבים. את מחצבת שפרעם מפעילים 43 עובדים — החל מ-מנהל המחצבה ועד לאחרון השו-מרים.

לדברי המנכ"ל מר דוד שור, אין היום עובד מחצבה אשר לא נדרשת ממנו הבנה בהפעלת מכו-נות ומתקנים ואלה אינם פשו-טים כלל ועיקר. „היום על פועלי המחצבות להיות מוכשרים ומיומ-נים שכן אין להשוות את הציוד כיום עד לפני שנים מספר עם הציוד הקיים כיום ובעיקר במח-צבה משוכללה כמו זו ההולכת ו-נשלמת בשפרעם", אומר מר שור. לדבריו הכל מתנהל היום סביב המכניקה, החשמל המיומן וה-תוהכמים וככל שגדל חלקו של המיכון המשוכלל כן קשה, יותר ויותר, למצוא אנשים מוכשרים ה-מתאימים לעבודה.

מצב זה של מחסור בכח אדם מקצועי, מחייב הקפדה על הנכס העיקר ביותר של החברה — צוות העובדים.

„אנו מקפידים מאד רב ביצירת תנאי עבודה נוחים לאנשינו", אומר מנכ"ל החברה. אנו מקיימים הדר-כה, בהשכלה, בקהילות וכיו"ב, ועושים הכל כדי להקל על העובד. בכל מתקן חדש נלקחים בחשבון תנאי עבודה הנפעל. חדר ההפעלה האלקטרונית של מתקן הסילו ב-מחצבת שפרעם, מבודד ברעש וממוזג אויר. כל מפעלי האספלט ומפעלי הבטון ממוזגי אויר.

„אנו מאמינים", מסביר המנכ"ל, „כי מדיניותנו זו היא המקור לרוח העבודה והיצירה בה נוהגים צוות עובדי „אבן וסיד", לכל מקום שאתה מגיע, מדברים אתך על העבודה — כיצד להגביר את התפוקה, כיצד להתגבר על מכשולים ולהתקדם. העיקר להת-קדם".

בין האתגרים אותם מציבה לעצמה תעשית אבן וסיד מוק-דים מקום נכבד גם להתפתחות. „בתעשית אבן וסיד לא מכמ-שים רק את הרוח הספורטיבית גם את האתגר החלוצי ומכן, אומר דוד שור, כבדלים אנו מוכרים במשק הפרטי".

„אנו הולכים למקומות כמו הנגב, בית שאן, מעלות, רפיח, דימונה ועוד... בין הראשו-נים בקרית גת ואנו היחידים הנמצאים במכתש רמון ומפעי-לים שם מחצבת שיש חוורה. אנו אף נמצאים בדרך לסדום ובמקומות רבים נוספים בהם אחרים אינם נמצאים. זהו קו המדיניות העיקרי שלנו מדגיש מנכ"ל תעשית „אבן וסיד": להיות ראשונים, עד כמה שרק ניתן, במחצבת שפרעם אנו מוכיחים זאת, אך באופן מק-ביל, לא לשכוח את שליחותנו החלוצית".

יעקב לוריא בע"מ
הובלה ומנופאות
טל. 35067—39179
רח' ביצרון 38, ת"א
שולחים
ברכה
נאמנה
להנהלה
ולחבר והעובדים
של אבן וסיד
עם קבלת פרס קפלן

להנהלה והעובדים באבן וסיד
על קבלת פרס קפלן
לתכנון והקמת המחצבה בשפרעם
ברכותינו להצלחה ושגשוג
רקמת פלדה בע"מ
קרית אתא, ת.ד. 10, טל. 725254

לאבן וסיד
ההנהלה והעובדים ולצוות ההקמה של המחצבה בשפרעם
להצלחותכם והצטיינותכם
בקבלת פרס קפלן
ברכות
שוורצמן — מכניקה אקויפמנט בע"מ
אחים שוורצמן בע"מ
חיפה מפרץ

להנהלת אבן וסיד ולצוות העובדים
עם קבלת פרס קפלן
על התכנון וההקמה
של מחצבת אבן וסיד בשפרעם
שלוחה ברכה נאמנה
הבנין
ח. עמבור בע"מ

להנהלה והעובדים
באבן וסיד
ולצוות הקמת המחצבה בשפרעם
לקבלת פרס קפלן
ברכות מאליפות
יואל הורנשטיין ובנו
חלקי חשמל לרכב וציוד כבד
חיפה, דרך ישראל בר־יהודה 9
טלפון 669775

להנהלת אבן וסיד וצוות העובדים
עם קבלת
פרס קפלן
על תכנון מקצועי
של מחצבת
„אבן וסיד"
בשפרעם
שלוחה
ברכה
נאמנה
„תעבורה"
הובלות מקצועיות
ת"א, יצחק שדה 34, ת.ד. 9008
טלפון 37011

חיש
חרושת ברזל בע"מ
חיפה מפרץ, טל. 721440
שולחים ברכותיהם
להנהלה ולצוות העובדים של אבן וסיד
עם קבלת פרס קפלן
על ביצוע נאות של המחצבה בשפרעם

טולגל - דגניה א'
יהלומי תעשייה בע"מ
דגניה א' — עמק הירדן
טלפון 067-50341
שולחים ברכות מאליפות
להנהלת אבן וסיד וצוות הקמת המחצבה בשפרעם
לרגל קבלת פרס קפלן

לאבן וסיד
שפע ברכות
עם קבלת פרס קפלן
מנצור דוד
בית מלאכה לעבודות מסגרות כללית
מפרץ חיפה (ע"י מכבסה „יהודית")
טלפון 727774
מעון פרטי: קרית ביאליק, קרן היסוד 83
טלפון 710077

להב
למר דוד שור ולחבר עובדי אבן וסיד
ברכות
לבביות
עם קבלת פרס קפלן
על המחצבות בשפרעם
מחברת להב בע"מ
ההנהלה והעובדים

להנהלת אבן וסיד וצוות עובדי המחצבה בשפרעם
עם קבלת פרס קפלן
שאו ברכה נאמנה
י. מ. ייצור מכני
יהושע ברסקי
בית מלאכה מכני לייצור חלקי חילוף
למכונות חקלאיות ומכונות תעשייה
תיקון וחידוש חלקי חילוף
יפו, רח' רבי פנחס 3, טל. 866718

מוסך דאוד מוריס
מוסך לתיקוני משאיות „מק-דיזל"
כביש קרית אתא — קרית נחום
טלפון 727043
להנהלת אבן וסיד וצוות הקמת מחצבת אבן וסיד בשפרעם
ברכות לבביות
עם קבלת פרס קפלן

לאבן וסיד ההנהלה והעובדים
ברכה נאמנה
עם קבלת פרס קפלן
בהקמת המחצבה בשפרעם
נ. גלזר
השכרת והפעלת מדחסי־אויר
וציוד מכני כבד
עבודות פיתוח בע"מ
חיפה, ברדור 195, טל. 235657

להנהלת אבן וסיד
ברכותינו
לרגל קבלת פרס קפלן
דפוס ואופסט
צבי וינבוים
חיפה, רח' משה אהרון 1
טל. 663061

Mack TRUCKS
לאבן וסיד
עם קבלת פרס קפלן
ברכת
האחים אלקון בע"מ
רח' המשביר 7 תל-אביב,
טלפון 822149, 826314
המפיצים הראשיים של:
* מאק מכוניות משא
* פיירסטון צמיגים וכל תוצרת גומי
* טימגן מסבים וראשי קידוח
* פפניר בע"מ מסבים למכוניות, טרקטורים
* אמריקן בוש משאבות דלק לדיזלים

להנהלת תעשיית אבן וסיד בע"מ
לצוות הטכני
ולכל העובדים
ברכותינו הנאמנות
עם קבלת פרס קפלן
עלו והצליחו
טרוסט לקרדיט ומסחר בע"מ
ציוד הנדסי
CTT
שד' רוטשילד 68, ת"א
טל. 612869, 613522

לאבן וסיד
עם קבלת פרס קפלן
כח לחי!
פלדות **פלדום** (1974) בע"מ
תל-אביב: הצפירה 19א' טל. 35077
חיפה: עין דור 12 טל. 524803

למחצבות „אבן וסיד"
ברכותינו הלבביות
לרגל זכייתכם
ב„פרס קפלן"
החברה לתעשיה ולהנדסה
שד' רוטשילד 7 ת"א

עוז און
קואופרטיב למוצרי חשמל בע"מ
חולון, איזור העשיה, טל. 840117
שולחים ברכותיהם
להנהלת אבן וסיד
וצוות הקמת המחצבה בשפרעם
עם קבלת פרס קפלן

להקת המחול של מפ״ח לפסטיבלים בדרום־אפריקה

חברי להקת המחול של מועצת פועלי חיפה יוצאים החודש לדרום אפריקה כדי להשתתף בפסטיבל בין־לאומי לפולקלור ב־16 מעריה של דרום־אפריקה.

המשלחת מונה 26 איש, בהם רקדנים, נגנים, זמרת ומלווים. בראש המשלחת עומד נח קשת. המנהל האמנותי הוא אברהם בית הלוי והמנהל האדמיניסטרטיבי קלמנס־ביבס. מדריכת הלהקה והכוריאוגרפית היא רות אשכנזי.

להקת המחול של המועצה פועלת בארבע שנים ומורכבת מבני־עירים וצעירות בני 18 ויותר בהם מורות, סטודנטים, פקידות, טבאים ומדריכי נוער. הלהקה מופיעה בכל האירועים המרכזיים של ההסתדרות בחיפה ובארץ, לפני תיירים, חיילים ופצועי צה״ל.

נסיעה זו היא יציאתה הראשונה של הלהקה לחו״ל.

רות אשכנזי שקיבלה לידה את הדרכת הלהקה לפני כשנתיים וחצי היא בעלת נסיון עשיר כרקדנית (להקת „הפועל" ולהקת הספרדנים), עומדת לסיים את לימודי התואר הראשון באמנות באוניברסיטת חיפה ומתעתדת להכין את עבודת המ.א. שלה בפולקלור. לדעתה, לחברי הלהקה יש פתיחות הם מוכנים להשתתף בנסיונותיה האמנותיים.

לקראת הנסיעה לדרום אפריקה הכינה הלהקה במיוחד מחרוזת שירים — „לו יהי", שמגמתה להגיב על המוות והאירועים שפקדו את המדינה לאחר מלחמת יום הכיפורים. זאת בנוסף לרפרטואר הקבוע של הלהקה, הכולל ריקודי־עם ישראליים, פולקלור עדות — חסידיים ותימניים, ריקודי בנות בסגנון כורדי, „דבקות" ושירים בהבבדה.

עולים חדשים מציגים לתיירים

ההצגה „ירושלים שלי", שזכתה במופע להצלחה על בימת החאן הירושלמי, עובדה לשפה האנגלית בידי ראובן מורגן. קוגייט מהווה תיאטרונים ומוסיקליים בקרב עולים חדשים בארצות אנגלו־סקסיות ומרצלית במתכונת כיוונה לתיירים, תחת השם „תשעה קבין של יופי". בציבור הוצאו מן הטקסט הבדיחות הלוקליות שהובנו רק על ידי ישראליים, ואילו השירים לבשו עיבוד חדש ומהיר.

ההצגה כוללת לסיורגן בפרים הגדולות.

‚ההבטחה׳ — בבימת באר־שבע

בבימת באר־שבע נשלמות בימים אלה החזרות על מחזהו של המחזאי הרוסי ארבוזוב „ההבטחה", בתרגומה של מרים אורן. המחזה עוסק בשלושה צעירים — ליקה, ליאונידיק, ומריק, והתבגרותם בזמן המצור על לנינגרד, בכלהמת העולם השניה. המחזה הועלה כוכאו, בתיאטרון הבימה בשנת 66.

בביצוע הנוכחי משתתפים: צירית יעילה (ליקה), רפי תבור (ליאונידיק), ושמי סער (מריק). בבימת את ההצגה המחזאית מרגלית סמנדר, שזו לה עבודת הבימוי הראשונה בתיאטרון. החזרות על הצגה זו התקיימו בזמן פגרת הקיץ של התיאטרון.

משה שטרנפלד עיצב את התפאורה וההלבושות, ובני מנזיך היכנן את התאורה. הצגות ראשונות ייערכו במרכזת הנחה, במסגרת ענף החוי ובידור של צה״ל, ובסוף החודש התקיים הצגת הבכורה במרכז הקהילתי בערד.

„קובלן" בטורונטו

הסרט „קובלן" בגירסתו האנגלית מוצג עתה בטורונטו. מבקרי העתונות ממליצים לקהל לראות את הסרט וזה מה שהם כותבים:

„הסרט שמשתתפים בו כאלף איש, מלא חיים. השחקנים מוכשרים, רקדנים, מנגנים בידיהם. הכל צפוף בבירה נפלאה, שבמרכזה נרהן לשבאנה (אהיל) רק אחת לשבוע — בשוק של שבת אחרי־הצהריים בקפרנאום.

„העלילה אמנם שדופה, אבל דבר זה הכרחי כיון שמבמאי בן בירידיה יש בסרט פליבך הימנה".

המבקרים משבחים את ההומאניזם של יהורם גאון וכן מציינים את משחקה הגריש של אסתר לביא והמפיל המיוחד שנתן יוסף בר לדמותו של גולם.

ב. ז.

תיקון

בידיעה שהופיעה על מילגה לכנס קומפוזיטורים בארה״ב נפלה טעות: השם אינו נחום צור אלא מנחם צור.

הכל על הקל

אנריקו מאסיאס חוזר

באמצע ספטמבר ישוב אלינו הזמר היהודי־צרפתי אנריקו מאסיאס. מאסיאס יופיע בארץ בתכניתו ב„אולימפיה" — פאריס בליווי להקה בת 11 נגנים.

בשנים האחרונות ביקר מאסיאס מספר פעמים בארץ והופיע בקונצרטים לציבור הרחב ובמלחמת יום הכיפורים הופיע במשך שבועיים לפני חיילי צה״ל.

אנריקו מאסיאס יופיע ב„היכל התרבות", ב„בנייני האומה", בקיסריה, בהתיישבות העובדת ולפני חיילי צה״ל.

„פיאנו ענבר" — לטלוויזיה

בימים אלה הסתיימה הפקת תכנית הבידור „פיאנו ענבר" בשביל הטלוויזיה הישראלית. הגמאי, ראלף ענבר, הגיע במיוחד מאמסטרדם — שם הוא עובד בטלוויזיה ההולנדית — כדי לביים תכנית זו. התכנית היא בת 40 דקות, וצולמה בוידיאו צבע. בתכנית משתתפים: דני גוטפריד, יואל כהן, מיכה סגל ושמעון כהן, אשר מנגנים בפסנתר — כל אחד להוד וארבעתם יחד על ארבעה פסנתרים. כמו כן שרות בתכנית — אילנית, מיכל טל, עדנה גורן וידידה ארזי.

ההפקה היא של אולפני הרצליה, המפיק — יצחק קול.

לני קור בארץ

לני קור זכורה אולי לבעצים כאתנו מה„ארוויזיון 69" במדריד, עת ייצגה את ארצה הולנד, בשירה „הטרובדור", וזכתה בבכורה. עתה הגיעה לכאן כמעט בהואי, להופיע, בבקה, לפני חיילי ופצועי צה״ל.

הזמרת בת 24, שבאמתחתה כבר שלושה אריכיננן, הופיעה כבר כמעט בכל מקום בעולם. מובן שההצלחה בפסטיבל האירופאי פתחה לפניה דלתות רבות, ביחוד בצרפת, שם הצטרפה אל ג׳ורג׳ בראסאנס למסע הופעות. היא כתבה בעצמה את מרבית פזמוניה — בהולנדית, צרפתית ואנגלית, בעזרתו של המעבד־הגיטריסט פיט סואר.

לאחר האירופה במדריד החליטה לעזוב את הולנד. החלה בנדודיה בארצות אירופה ואמריקה, ועתה הגיעה לישראל.

יוסף רפאלי

בפסטיבל

האופרה „משה ואהרן" מאת ארנולד שנברג בביצוע האופרה מהמבורג

מאת אריה כרמי

הפסטיבל הישראלי הולך ומסתיים והשבוע שלפני האחרון עומד בסימן ביקורה של האופרה הממלכתית מהאמבורג. היא תעלה את האופרה של ארנולד שנברג „משה ואהרן" בביצוע בכורה בישראל. עם מאות משתתפים ובניצוחו של גארי ברתיני בארבעה ערבים, כולם בקיסריה: ב־20, 22, 25, 26 בחודש.

מטוס ג׳מבו מיוחד יביא 400 משתתפים של האופרה והבלט, לרבות 30 סטאטיסטים ונגנים. הצגת „משה ואהרן" וכן ערבי הבלט של האופרה מהאמבורג שיוגשו בנפרד לקהל — עולים לממשלת גרמניה שני מיליון ל״י — שי לפסטיבל. לממשלת ישראל עולה הצגה רק 140,000 ל״י — בניית הבמה המיוחדת ל„משה ואהרן" בקיסריה ע״י ארנון אדר וחצי מיליון ל״י — הטסת חברי האופרה, לכאו ובחזרה. אך מנהל הפסטיבל א. צ. פרופס והנוך גבהון, מנכ״ל משרד התיירות, מצפים להכנסה של 400,000 ל״י מהופעות האופרה.

אגב, לחרדים לצניעות: שלא כמו בלונדון, יבוצע „ריקוד העגל" ב„משה ואהרן" — כמעט לא בעירום וב„פוזות ארוטיות".

כפי שהזכרנו, תגיע להקת הבלט הגדולה של האופרה הממלכתית מהאמבורג: ארבעה ערבי בלט מיצירות שומן ופרוקופייף („רומיאו ויוליה"), שהכוראוגרפיה היא של ג׳ון נוימייר. ערב הבכורה בירושלים, ב־21 בחודש בבנייני האומה; ב־23 ו־24 בחודש בהיכל התרבות בתל אביב וב־27 בחודש בקיסריה.

ולסיום אירועי שנברג — סימפוזיון על ארנולד שנברג — במכלל ובמוסיקה. בסימפוזיון משתתפים: המוסיקאי המלחין פרופ׳ יוסף טל (יו״ר), פרופ׳ דוד פלוסר מהאוניברסיטה העברית, שירצה על „בעיות התרבות של יהדות אירופה בימי שנברג", פרופ׳ רודלף ליברמן מהאופרה הלאומית של פאריס, הנס קלר מהבי.בי.סי. — לונדון, פרופ׳ אלכסנדר רינגר מארה״ב, פרופ׳ א. איגנר וה. קלר. הסימפוזיון שיימשך יומיים, ב־22, 23 בחודש יתקיים בחאן הירושלמי.

את התכנית האמנותית מיצירות שנברג בסימפוזיון, יבצעו: בודים ברמן — פסנתר, הרכב קאמרי בניצוחו של ש. רונלי־ריקליס והמקהלה, הזמרת עדי עציון־זק.

„אני מאמין" של דריוס מיו

את השבוע השישי של הפסטיבל פותחת התזמורת הסימפונית של רשות השידור בניצוחו של לוקאס פוס ב־18 בחודש בבנייני האומה בירושלים, כשבמרכז הקונצרט, ביצוע בכורה של „אני מאמין", יצירתו של דריוס מיו שמת שבועות מספר לפני פתיחת הפסטיבל ושכתב יצירת מיוחדת לכבוד וכמה פסטיבלים בישראל. את הליברית ל„אני מאמין" כתב הסופר אלי ויזל. הסולנית ביצירה זו היא ביביאנה גולדנטל. סופרנו והקריינים השחקנים: אורנה פורת, מישה אשרוב וגידעון זמר ובן קוריין הטלוויזיה דן כנר. הערב יסתיים בסימפוניה מס׳ 5 לבטהובן.

לוקאס פוס

ועוד בשבוע השישי בפסטיבל — ערב קאמרי מיצירות שומן, שוברט ופורה, בביצוע „רביעיית הפסנתר הישראלית": משה מורביץ — כינור, אברהם בורנשטיין — ויולה, אלחנן ברגמן — צ׳לו ומאטוס זלמנוביץ — כינור. ובראש הרביעייה שהיא למעשה „חמישייה" — הפסנתרנית פנינה זלצמן. וזאת הכל בערב קאמרי יחיד בחאן הירושלמי. ב־20 בחודש.

קורסי־קיץ באקדמיה למוסיקה בירושלים

כמו בכל קיץ מפעילה גם השנה האקדמיה למוסיקה בירושלים (שבימים אלה הוכרה מוסדית כמוסד להשכלה גבוהה), קורסי־קיץ לפסנתר, זמרה ומחול.

הקורס לפסנתר ייערך בסיוע קרן־סמואל אובין ובו ידריכו הפסנתרן האורח „מבלטימור" ליאון פליישר ואריה ורדי, במלא בקום ראש האקדמיה הישראלית למוסיקה השוכנת בתל־אביב. בנימין אורן, יהלי וגמן, יעקב שילה, תמר ירדני, ברכה עדן ואלכסנדר תמיר.

הקורס לזמרה יכלול פיתוחי קול, סדנת אופרה ושעורים בפזמוני בהדרכת הזמר מניו־יורק ויליאם הודן, הפסנתרנית — גם היא אורחת בניו־יורק, אסל אודנס והזמרת היטר הרפר הנודעת.

הקורס למחול יארח השנה שלושה אמנים ידועים מהולנד: רים ברנס, בינס לנבאר ורובוט וררכוח. מהישראלים ידריכו בקורס זה מני ברנרדצקי ונועה אשכול.

אבן וסיד המחצבה שקיבלה את פרס קפלן

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע״מ
מפיצי CATERPILLAR בישראל
ברכות למר ד. שזר
מנ״כל תעשיית אבן וסיד בע״מ
ולחבר העובדים
לרגל קבלת פרס קפלן
עבור הקמת המחצבות בשפר עם

למר דוד שזר מנכ״ל אבן וסיד
ולמהנדס ז. פל
ולכל צוות העובדים באבן וסיד
על קבלת פרס קפלן
עבור התכנון וההקמה המוצלחים
של מחצבת אבן וסיד בשפרעם
שלוחה ברכה נאמנה
להצלחתכם
מטלקס בע״מ
שרנוע בע״מ

להנהלת אבן וסיד
ולציבור העובדים
ולצוות ההקמה של
מחצבת אבן וסיד בשפרעם
ברכותינו עם קבלת פרס קפלן
י. בולדו ושות׳
חברה קבלנית לבנין, פיתוח והובלה בע״מ
חיפה, רח׳ יפו 19, טל. 531936

למחצבות "אבן וסיד"
ברכותינו
הלבביות
לרגל זכייתכם
ב"פרס קפלן"
אלקו ELCO
תרושות אלקטרוניות ישראלית בגנו ומתקן
חטיבת האלקטרוניקה
("תבא")

זר ברכות
לצוות ההקמה של
מחצבות אבן וסיד
שפרעם
עם קבלת פרס קפלן
חרושת כבלים
מסילות בע״מ
ד.ב. גלבוע, טל. (065)88188

להנהלת אבן וסיד
וצוות העובדים
עם קבלת פרס קפלן
שפע ברכות
גולדשטיין את כהן בע״מ
חברה לאספקה טכנית
חיפה, דרך העצמאות 57
טל. 522066 ; 528610

מג״מ - מפעלי גומי מאוחדים בע״מ
איזור התעשייה, כפר סבא, טל. 925921
ספקי סרטים נעים
שולחים ברכותיהם
למהנדס פל ולצוות ההקמה
של המחצבה בשפרעם
ולכל עובדי אבן וסיד
עם קבלת פרס קפלן
כה לחי!

למר ד. שזר
מנכ״ל תעשיית אבן וסיד בע״מ
ולחבר העובדים
ברכותינו הנאמנות
עם קבלת פרס קפלן
להקמת מפעל שפרעם
ע״י צוות עובדי תעשיית אבן וסיד בע״מ
בניהולו של מהנדס ז. פל
מטענים בע״מ
חברה להובלת משאות
ת״א, קבוץ גלויות 79
טל. 826517—823112

להנהלת אבן וסיד
וצוות הקמת המחצבה בשפרעם
לרגל קבלת פרס קפלן
שפע ברכות
ולטר רוזנטל בע״מ
חברה להובלת דלק, אספלט וכימקלים
חיפה, שד׳ המגינים 76, טל. 522389

גל-נע
ליפוף, תיקון ומכירה
חיפה, רח׳ סלזיאן 7, טל. 521358
שולחים ברכותיהם
לאבן וסיד
עם קבלת פרס קפלן

לאבן וסיד
ההנהלה
והעובדים
ברכותינו
לרגל קבלת פרס קפלן
י. דאר בע״מ
תעשית רהיטי פלדה
חיפה, רח׳ יפו 59,
טל. 533892, 524140

לכל עובדי
תעשיית אבן וסיד בע״מ
על כי זכו בהערכת מלאכתם המצויינת
ברכות נאמנות
י. סירקין את י. אלראי בע״מ
איטקו בע״מ

ל"אבן וסיד"
להצלחתכם
ולהצטיינותכם
אנו מרימים ברכה!
ב. גוסינסקי - "מאדק"
חברה להנדסה ויצור בע״מ חיפה
יצרני כלי הרמה
חיפה — מפרץ, טל. 723279, 721066, ת. ד. 10033

לאבן וסיד
ברכותינו
עם קבלת פרס קפלן
ש. בן־דב
חיפה, רח׳ ביאליק 6
טל. 663981 ת. ד. 4015
חומר מגומי ופלסטיק לגיפור קר וחם
ציפוי תופים, חיבור סרטים וכל עבודות גומי

לאבן וסיד
להנהלתה ולצוות ההקמה
של המחצבה בשפרעם
לקבלת פרס קפלן
ברכות לבביות
שרותי מ. ל. ל.
עיבוד נתונים אלקטרוני חיפה בע״מ
חיפה, שד׳ המגינים 39, טל. 528252

להנהלת אבן וסיד
ולצוות מקימי המחצבה בשפרעם
ברכותינו
עם קבלת פרס קפלן
בית יציקה
פרסם בע״מ
יציקות פלדה
קרית אתא, הגדוד 76, טל. 721536

להנהלת אבן וסיד
וצוות העובדים
שפע ברכות
עם קבלת פרס קפלן
"הגלגל"
מפעל לחידוש צמיגים
ומוצרי גומי
הרצליה, איזור תעשיה, טל. 937343

חברה למכונות קידוח
רוטרי בע״מ
שלוחה ברכתנו הנאמנה
להנהלת אבן וסיד
ועובדיה
עם קבלת פרס קפלן

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר בטלוויזיה

יום שישי

* 13.00 — „אבא, אמא ואני" — „המזכרת".
* 13.50 — „תעודה" — „מאי הקסום".
* 14.40 — „הקסם השחור" — „מרשה הסוסים".
* 15.05 — „שלום - לבוא שבת" — שיחות ושירים לפרשת השבוע „ראה".
* 21.10 — „קרנבל" — בביצוע להקת המחול „בת דור": כוריאוגרפיה: פול סאנאסרדו; על פי מוסיקה של ויואלדי.
* 21.40 — „כרם קולנוע" — „רמברנדט". סרטו של אלכסנדר קורדה על חייו של הצייר ההולנדי הגדול רמברנדט. עם צ'רלס לוטון (בתפקיד רמברנדט), אלזה לנצ'סטר וגרטרוד לורנס.

יום שבת

* 10.00 — „הספינה המזמרת" — שירי ילדים מארצות שונות.
* 10.30 — „הקסם בהשחור" — „מגבר הסוסים".
* 10.55 — „תעודה" — „אלמוג ים סוף". סרט דוקומנטרי על בעלי החיים הצבעוניים שבים סוף.
* 11.45 — „אבא, אמא ואני" — „הפיתוי".
* 20.00 — „בידור חו"ל" — „המלאכים הקטנים מקוריאה", הופעה באולם אולימפיה בפריס.
* 21.10 — „המבדיל" — חודש טוב, אירועים, ביאורים, שירים וסיפורים לחודש אלול. מנחה: מרדכי פירון.
* 21.40 — „איירונסייד" — „הרוצח שבמעטה נרצח".
* 22.30 — „מבט ספורט".

רדיו

שישי

* 20.05 — „אגדה ומציאות" — מי היה הנרי הסמירט? מה היתה דמותו האמיתית בהיסטוריה. בתכנית משתתפים: ד"ר דניאל גוטמן, ד"ר מיכאל הרסגור, משה ציממרמן ואהרון הולב (בשידור החוזר) (צ).
* 21.05 — „קונצרט ליל-שבת" — (סטראו). בתכנית: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 5 ברה מז'ור מאת באך; סימפוניה מס. 9 (פרק א') מאת ברוקנר; סימפוניה קונצרטנטית (קונצ'רטו כפול) מאת י. כ. באך (א).
* 23.05 — „בירה ומצב רוח" — יעקב אגמון מארח במועדון התיאטרון (ב).

שבת

* 11.05 — „תשואות ראשונות" — אמנים בראשית דרכם הבקעקצית (ב).
* 12.03 — „קריאת ביניים" — עיונות הפטרות והרהורים שונים בעקבות ספרים ישנים וחדשים. הפעם על הספר „אבולוגיה" מאת נתניהו — „באהבה לגביה של צלקות" (צ).
* 12.05 — „אסכולה" — סרוד או בתפצה — „על לחיים", עם הופעת סמדר של נהן ילין מור (א).
* 12.05 — „אותי זה מצחיק" — לקט מערכונים וקטעי הומור (ב).
* 16.05 — „דלת פתוחה" — בחשתתפות נתנאלה, שלישיית... „קצה אהרה" ומירי אלוני. מנחה: רבקה מיכאלי (ב).
* 18.05 — „ויהי זמבה" — „המרד המקסיקאי" — הסבית על המהפכה בשנת 1910 בהשתתפות היכל מאיר פעיל ובני סמרקין. כן מקהלת הפסקה נילה אלבניר (צ).

ל. נוע

ירושלים

„שחק אותה סם" (רון) — כרטו של הרברט רוס על פי בדיחתו של וודי אלן — אלם לא כתם אתה. אלא וודי אלן, הנולם על המפנה בוגארט, כשהוא עובר כלל אינו דומה לו. קומדיה כשערשת, שיש בה הרבה מאוד של כל אחד בשהוא — בבמנים.

„הדיקטטור הגדול" (ארמון) — כרטו של צ'אפלין משנת 1940, שהוא על פני חשבת סרט פוליטי — אנשי היטלר פלוס מוסוליני — סרט אידיאליסטי־הומני. שכבר אז לא היה לו „גיבור" אולם. באם רואים את היצירה הזו מנקודת ראות אחרת, עילוב של רציפות אמנות אישית עם הקריאה ההבורית להיות האדם — בלי ספק הסרט מהטובים היכרוזיים במהלך פילוסופית צ'אפלין.

„הטוקיו" (עדן) — קומדיה עטיסית על רבאים קמים בשנות העשרים, במוצגת מובה, עם אפרי כובש. ללא שמץ של „מוכרי" לצם מוסיקה מצויינת הבמויה על הרגשי של סוס בוצלר.

„שלושה המוסקטרים" (אורי און) — לפומרי „הזוהר", עיבוד פסטי של אלכסנדר דיומא, אילם אותו־ילבורג ובעלי־אספרי רימיו את גישתו הביהודית של ריצ'ארד לסטר, גישה אירונית, תוססת, בכועשעת ואנטי־גבורית, כשהוא מקתמש בהמור הנהוג...

לשם הצלחת הצגה עשירה, מבריקה והרעננה, בתוך הנהה כי את המקור מבילא קרא כל צופה במבצע.

תל-אביב

„חמים ומעשים" (סינמה) — „סרט־תהשוואתי" של בילי ויילדר — ההומור המוקבר קיים, אך הוא נעלם לעיתים קרובות תחת בנפסה של פארסה מוסיקלית פראית. המבצעת ללא אינטימי פסבה. אך בטוח כשרונות והסטים צלייני מאריליון בגונה, פיני קאסיים והיק לבין.

„הטיקיק" (אלנבי) — ראה „עדן", יר.

„אוראנברי" (גת) — קומדיה דוקאבנטריצוזית בעיבוד של בילי וויילדר של „אהבה אנטיאבנדיקאית". לכובר בלהדימכיזר, אך יפה וגבולת בסימואציה איטלקית עשירה ולבבבת.

„שונים נדירות" (מאדייר) — נסיונו המרתק של אריך והר לאחד את שני הסגנונות הנפרדים שלו (צד כה). הנילוב של סרט רציני עם סרט קליל הוא משהו שכל צופה יציפה בהמשר מה שנים. הנסיון כלמקלצמט נגדש מדי. סופר כה, בוודאי קולני מדי. יש לי הדרשם כי כאן „סוהרר הקירכורי" — ובאם ווהר ישפיר בדרך זו עמד להיות סרטו הבא מלאכת־מחשבת של ממש.

„בית־המבחניים 5" (הבלה) — סרט אמריקאי של הבמאי גיורג' רוי היל („הטוקיו") על פי ספרו של קורט פונגוט הבן, המתאר חיים בשלושה מישורים — העבר, שהוא אופטימאי בהווה, הרתק בין העבר האלים בדרזדן מהרך בין העבר האלים בדרזדן המופצצת בימי המלחמה לבין חלום עתידאי על אושר סהור באי דמיוני. שילובים מרתקים ובפתיעים וגילום דמות עשירה צלילדי מייקל זיונס.

„מה זה" (סקל) — פולאנסקי מבכה, ללא הצלחה, להיות באון אוונגארדי־ורזידיי בלבוש מסביר דרבוגואלי. אולם בתוך הבסלון הזה יש כל כך הרבה צבת, כשרון מקורי, הפתעות מרתקות — שבתחלם בהחלט צריך לראות את הסרט. צדיפה אכזבה גדולה על הנאה טיגרותית.

„ירח של נייר" (חן) — בוגד דאגוביך מחיה את שנות השלושים בארה"ב, כשהוא הולך עם זוג כוזר — שני הסאים מן הכבין — גבר בצד וילדה בת 9. אירה, נוסטאלגיה, כולנוע־גלימס, בריחות־דתות מתוך — אבל בסוף הכל נובלה עליית להיות סרט באורך בינוני אל סדרה סלוויזיונית.

„הדיקטטור הגדול" (ליבור) — ראה „ארמון", ירושלים.

חיפה

„הטיקיק" (ארכה) — ראה „עדן", ירושלים.

„האדרה והנזיר" (אדלר) — סרט פאראמעקטי בתוכנו ומשלו במשמעותו — סרט על בדידות הוא על חירות. סרט יפהפה על אהבת נגר ואשה קשישה, שהופך להייב נון לחייב.

„חקה עם הרודה" (רון) — הר סרט ההוליבודי היקר, המפורסם, השולם במבחנת „בית־התחרבות להילוכות ורודים". הסרט ההכמח שמסיכון שוב ישוב מזה 35 שנה במדינה אבוזרת לא כדאי לדבר עליה. בבהינה שירפוסית — אבטיקה, יחד עם זאת — הוא אבטגוחן כל קולנוע שיש לו זכות לנפבחו הביתה.

„יומו של הדולפין" (צפון) — סרטו היונאדיוזן של בייק ניקולס על דולפינים שלמדו לדבר עפת־אמת — אליגוריה עבור בה להחברה המודרנית, שאין בה בקום להימלט מחשגיה אמלתי כל. פעסבי, בלי ספק, אבל גם אם יהיה זה לצורך ראייה „גיורג' ס". סקול הדולפינים הנפלאים — כדאי.

בולים

760,000 — בול האר"י הקדוש

מאת אריה לינדנבאום

השבוע הודשנו לפרסם רשימה של גודל המהדורות של 18 בולים שבחברות הפסקה בשירות הבולאי. הרשימה כוללת בעיקר בולים שהופיעו בשנה לשבירה, אולם גודל המהדורות היה בבחינה מה. מסתבר כי רק בול אחד נבכר במהדורה של 756,000 עותקים, בעוד שאר הבולים עולים בגשם על מהדורה זו.

רוב בולי שאגאל, 12 במספר, נבכרו במהדורות דומות — בין 766,000 ל־948,000 אלף. המדובר בסידרה בת 12 בולי־שבטים בי־הלונות הכנסת של שאגאל בבית־הכנסת „הדסה" בירושלים. אולם כיוון שהבולים נמכרו גם באשנבי הדואר, ולא רק בשירות הבולאי, לאספנים במהדורות של־בית, גמכרו הבולים במספר הבולים, בכל שבט. שבט נפתלי, לבסול, נמכר במהדורה הגדולה ביותר (948,000), ואילו לוי נמכר רק במהדורה של 757,000. בולי שובל נמצאים, כמובן, במספר זה מכל שבט, כך שאין להבדלי המהדורות כל השפעה על מחירי של בול זה או אחר. לכולם יהיה מחיר אחיד בשוק.

להלן הרשימה בפלואה: בולי שאגאל

ראובן	1.— ל"י	803,000
שמעון	1.— ל"י	785,000
לוי	1.— ל"י	757,000
יהודה	1.— ל"י	785,000
זבולון	1.— ל"י	778,000
יששכר	1.— ל"י	766,000
דן	1.— ל"י	848,000
גד	1.— ל"י	747,000
אשר	1.— ל"י	944,000
נפתלי	1.— ל"י	948,000
יוסף	1.— ל"י	797,000
בנימין	1.— ל"י	875,000

בולי סוסדים תשל"ד — 0.18 ל"י — 10,412,000
בולי מרבדים תשל"ד — 0.65 ל"י — 1,507,000
בולי מועדים תשל"ד — 1.10 ל"י — 1,468,000
בול האר"י הקדוש — 0.70 ל"י — 756,000
בול שנת הספר הבינלאומי — 0.95 ל"י — 1,336,000
בול תחנת קרקע — 1.— ל"י — 1,213,000

ספר על בולי ישראל בלונדון

בלונדון כופץ עתה ספר חדש, פרי עטו של מאיר פרסוב, בשם „הצבי הרך" (כינוי לסמל דואר ישראל).

מאיר פרסוב הוא סופר יהודי, העובד כעורך לעורך חדשות של העתון „ג'ואיש כרוניקל" בלונדון.

„הצבי הרך" הוא מעין כל־בו קטן בענייני בולאות ישראל. הא מכיל תכר בולאי מבל ומכל, לרבות פרסים ולהליכים שלא עברו סמו בכול או בעם. כן, לכויל, בביא הסופר הצלומים של בולי דואר אוויר עם צלב כדי גבי בריזי־הכבריה בנגרת. בול זה נגנז, כידוע, בטרם יצא לאור. בשנתו פורסמו בארץ צילומי הבולים, ואולם בספרו של פרסוב מופיעה סבירת בולים כאלה מתוך גליון מדפס.

פרק גדול מוקדש לבולי־ישראל הראשונים ובד לתגבאות של ברים שלא הופיעו, כמו בולים עם ... השם „יהודה" בבקום „ישראל", או בולים עם השם „ארץ־ישראל". בפרק זה מוזכרים גם טעויות מבולים שבייצרו ואף נעצו בהם ההפסות בניון בבמבה של ישבכר כבולי הדואר־צבאי (היתה הכבית להתהמש בבולים מיוחדים לשימוש צה"ל, אולם התכנית נגנזה וכן הבולים).

בספר פרקים על פרשת שורות הפבלים של בולי „בולאל" תצרכאות 1951, שכידוע הודפסו בהר גליונות־זוגא בני 5 בולים־שובל בלבד. מחיר הספר באנגליה הוא 3 לירות שטרלינג.

הכנות ל„ארפילה 75"

הדואר צרפת עורך עתה כבר־סידים נרחב לתערוכת הבולים הבין־לאומית, שתתקיים בבירת צרפת בשם „ארפילה 75". המשרד היוצרף ב„גרן פלה" ובבביתן הלאומית בפאריס בין ה־6 ל־16 ביוני 1975.

בהתערוכה יוצגו 4000 מסגרות וכנוגה עם אלפי בולים הספר הנמכר בולאי מכל העולם. כ־1500 מסגרות יוקדשו לאוספים קלאסיים ועוד כ־1500 מסגרות יוקדשו לבולאות־ישראל. באלף מסגרות ירוכזו אוספים של דואר אוויר, נושא וספריה בולאית.

לקראת התערוכה כבר הונפקה בתחילה השנה סדרה בולים של 50 סנטים (הוצג בשנתו בבחירה), אולם זו רק ההתחלה והדואר הצרפתי מתכנן עוד כבער הנפקות לכבוד „ארפילה 75"

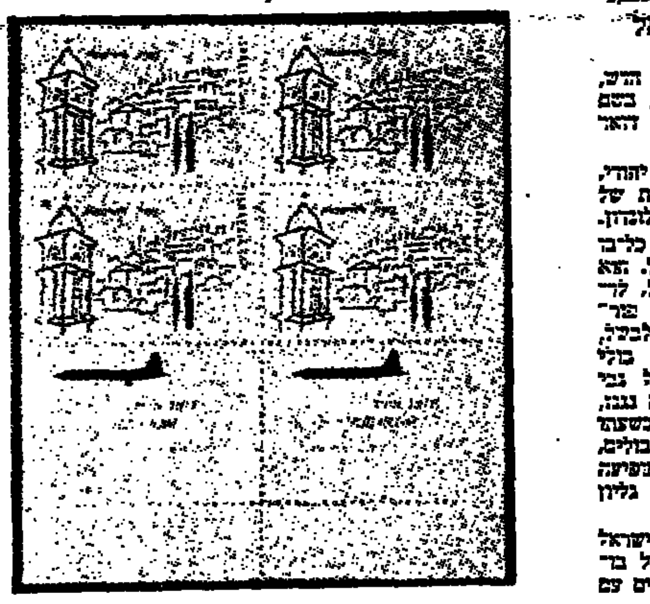

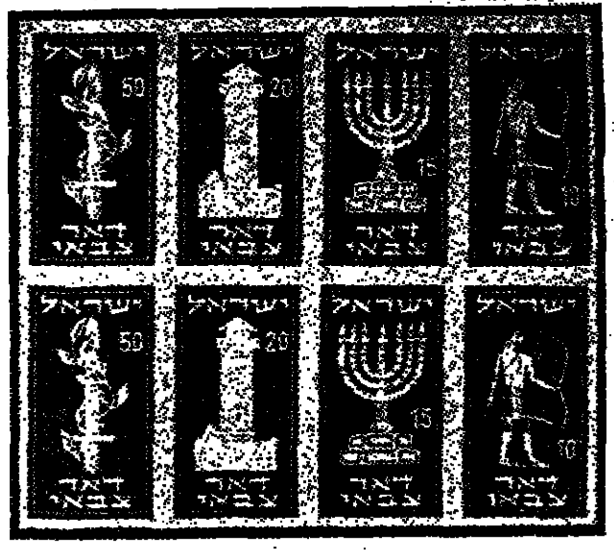

שחמט

גרינפלד — אלוף ישראל לנוער

בעריכת אליהו שוקף

יהודה גרינפלד, בן 18, מפתח־תקוה, כבש את אליפות־ישראל לנוער לשנת 1974 שנערכה בית־שהייה „בית־הלוחמים" בפתח־תקוה. במקום השני הגיע בפתיחת אלי פפר מחיפה, שעבר אחרי התוצאה מספר נקודות.

התוצאה הבלאות של האליפות, בה השתתפו 18 שחמטאים צעירים (מהם 8 שהיתיקו באליפות הקודמת שנערכה אשתקד בפתח תקוה): היו כך: יהודה גרינפלד 12.5 נקודות מ־17; אלי פפר 12; חיים שניידר וישראל שרגאל 11.5; אהוד למברגר 11; גיל גרינברג 10.5; עופר קופאי 10; מיכאל גרינסקי, יהודה שפירא, דן אלמר 9; דב זלץ 8; בני אבבי רמביר 7; מרק לרץ 6.5; יעקב הובל 6; עמיד אמיגור, יובל באומן 5.5; גלעד שייר 5; רן שבתאי 3.5 נקודות.

האליפות אורגנה על־ידי ועדת הנוער של האגוד הישראלי לשחמט ונוהלה בידיו האמנות על מדריך הנוער הוותיק דוד בנדיה.

הנפרס, בהתחרות לזכר דב פורית ז"ל, היו בראש אחרי הסיבוב השישי: שניידר 5, כבנוי 4.5, ריגלבן 4 (1), דינגר 4.

אולימפיאדת הסטודנטים. התוצאות הפלאות של שני הסבובים הראשונים: בית א' — ברזיל 26.5, ארה"ב 22.5, התגריה 22, אנגליה 21.5, הונגוק 19, בריה 16, פיליפינים 15, הולנד 14.5, ובית ב' — קובה 25, שוודיה 23.5, איסלנד 21.5, ישראל 20.5, אוסטריה 18.5, ויילס ושוויץ 17, אקוודור 15, קולומביה 13, אירלנד 9. בבית ב' זכתה צרפת. עירעק היתה אחרונה בין 28 הארצות שבכולם הלך באירוע.

התוצאות האישיות של שחקני נבחרת ישראל:

רשלביץ	+4—2=6	(58%)
ביפן	+6—3=3	(62%)
שגיב	+3—4=2	(44%)
בירנבוים	+5—3=2	(60%)
ביפן	+4—1=3	(69%)
ברנשטיין	+2—1=2	(60%)

משפט גרינפלד — הולנד. בקרב בין גבורות שתי הארצות ניצחו הערבים בתוצאה 8.5:11.5. על הלוח הראשון ניצחו אגבינובר והנבר פעמים בתיקו.

רומניה, האלופה הלאומית (34 כשתתפים, 10 סיבובים, שוויצרי) נבתוכה בבחוזר הבשנתיים של אלוזיק לעכ, שעבר את התחרות בלי הפסד ובכר 8 נקודות. בתוך נקודה אחרי המנצח סיים ברינקלאוס.

ספרד. התחרות הבינלאומית באורסיה (האליה הקנריים) בהחדרכה בהבהוגו של קורצ'נוי (אורגניסיה) שזכה 8 מ־11. אחריו: פוקימה, רודיה, אולפסון 7; ספארק, לבלק, ס. גארסיה, ג. גארסיה 6.5; פולוגו 5; פרגנרס 3.5; דאבאבסו 2.5; פאבל 0.

אורגוואי. ראול סאנגינטי זכה במקום הראשון באליפות הלאומית עם 12.5 מ־16. הירגה שבאבון היה שני עם 12 נקודות. בירגוקי לא השתתף.

אולימפיאדת הסטודנטים
הגנה צרפתית

אהדריאן (הונגריה) — האבאיאן (ברזיל)

[illegible]

הלבן נכנע.

תחרות הנוער — צרפת 1974
ציציליאנית

זולצירוס — מבמל

[illegible]

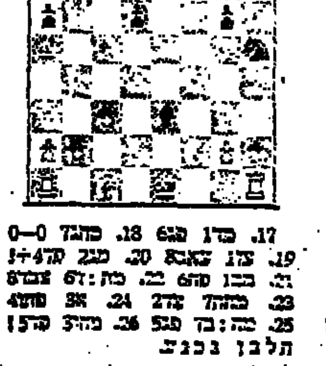

הלבן נכנע.

ציציליאנית

לאקס (הונגריה) — באזירה (ארה"ב)

אמסטרדם 1974
הגנה פילידור

מקמקיס — פלאציק

[illegible]

הלבן זכה לעבור כספר בסעיה.

סיום כאלף
ז. קיבק (1938)

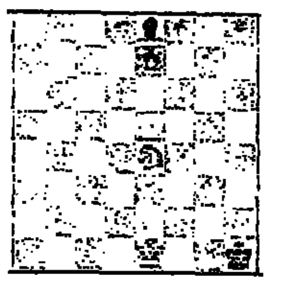

3+2 — הלבן זוכה

[illegible]

באיקסם זה זוכה הלבן הרדות לזכייה במסמר...

כאוצר המיניאטורות
אליוכין

ויגה 1936

[illegible]

ב. מילינאבי, פינלנד

9+2 — מבריקה כין עם מכתק בבספר

א. הרבסטמן, ברה"מ

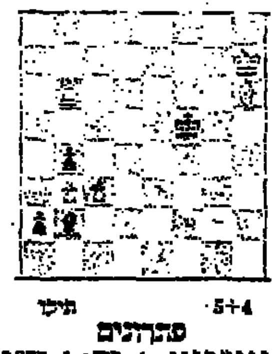

5+4 — תיקו

פתרונים

[illegible]

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל־אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה

בתקיימות ערב ערב, כולל שבת וחג, בשעה 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף מ־9 עד 11).

1. מרפאת התקוה ב' רחוב דוד פינס רח' כרכוב טלפון 61122 — לחברים מסניפי: התקוה א' ד"ר נשקה הבשרים.
2. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת וילנה מספר 12—10, טלפון 478195 — בשעות 9.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפי: הדר־יוסף, נוה שרת, צהלה, רמת חייל, תל־ברוך ובן לחברים מהשכונות הסמוכות לסניפים הללו.
3. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה פינת לוינסקי טל. 33483 — לחברים מסניפי: נוה שאנן, שפינגנן ופלורנטין.
4. מרפאת קסוביץ, רחוב יפידת קסוביץ 56 פינת יהודה המכבי טל 444494 — לחברים מסניפי: קסוביץ, רביבוביץ ורמת אביב.
5. מרפאת תל־גרדון, רחוב דב הוז 1, טל. 243233 — לחברים מסניפי: תל־נורדוי, אלי הורי בארי אוהרובב, נכביץ, הכסל וחספורט.
6. מרפאת קריית שלום, רחוב דיזבסקי 12 טלפון 422715 — לחברים מסניפי: קרית שלום ישראלי־שלום (שכון צבא קבע).

הערה

א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד 1.00 בבוקר מתקיימת תורנות לילה במד"א, רח' בוזאי"ה 13, טל' 101.
ב. היבורים מסניפי: אילון, יד־אליהו רמת חן, עבמי ב. רמת ישראל מדיגדרו, בראוד אר־לסום. שבזי יבנה הבביא ושכי־סמיורי — המשיקים להרפא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יפנו לבגן דוד אדום, רח' בוזאי"ה 13, טלפון 101.

ב. תורנויות ערב שבת

בימי שני בשעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות בבגן דוד אדום, רח' בוזאי"ה 13, טלפון 101.

1. בית מרקחת במרפאת זמנהוף, רח' זמנהוף 42, טלפון 289221, בין השעות 5.00—2.30 אחה"צ. במרפאת מנדלברג, רח' אלנבי 75, טלפון 614467, בין השעות 5.00—2.30 אחה"צ.
2. מעבדה במרפאת זמנהוף רח' זמנהוף 34, בין 6—4 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג

1. בתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות:

גבעתיים	— טל'	242870
התקוה א'	— טל'	32579
ישיגנסון	— טל'	828180
נ.ר.	— ג.ג.	660317
יד־אליהו	— טל'	342
יבנה הנביא	— טל'	55979
כפר שלם	— טל'	31546
מנדלברג	— טל'	614467
נוה שאנן	— טל'	33483
קרית שלום	— טל'	422715
קסוביץ	— טל'	44449
רמת אביב	— טל'	412294
רמת חייל	— טל'	471162
תל גרדוי	— טל'	243233

בשעה 1.00 בצהרים עד בערב בתקיימת תורנות בבגן דוד אדום, רח' בוזאי"ה 13, טל' 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז, מרפאת מנדלברג, רח' אלנבי 75, טל' 614467.
   א. רופאי א א ג וגרון ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.
   ב. רופא כירורג בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.
3. תורנות מעבדה — לכל סניפי המחוז במרפאת זמנהוף, רח' זמנהוף 34, טלפון 284242 בשעות 9—11 לפנה"צ, 4—5 אחה"צ.

בית מרקחת במרפאת מנדלברג, רח' אלנבי 75, בין השעות 12.00—9.30 לפנה"צ, 4.00—5.00 אחה"צ.

הערה:
בית מרקחת מנדלברג, רח' אלנבי 75, פתוח בימי א'—ה' משעה 8 בבוקר עד 8 בערב, ללא הפסקה.

„רפואפון"

שירות כיתב על התורניות רופאים, בתי־מרקחת, מעבדות, בתי־חולים ותורנויות לילה לחברי קופ"ח בתחום תל־אביב, דן, ויפו טל. 239777, פועל בכל ימות השבוע מ־8.00 עד 22.00 בלילה ובימי ו' מ־8.00 בבוקר עד 17.00 בערב.

קופת־חולים מחוז חיפה

תורניות רופאים בקופת־חולים מחוז חיפה

א. שעות התורנות

במרפאות קופת חולים

1. בלילות, לרבות לילות שבת ולילות חג מ־8 בערב עד 12 בחצות.
2. בימי שישי ובערבי חג מ־4 עד 5 אחה"צ.
3. בשבתות ובחגים מ־9 עד 11 לפנה"צ.

ב. תחנות התורנות

1. מרפאת פריישמן, רחוב פרישמן 4, טלפון 662195 לחברים מהסניפים: פרישמן, אחוד העם, שדי אליה, יבנה, ד"ר גליקר, בוגרשוב, באולות, תלייבעל, חליסה, וקיבוץ גלויות.
2. מרפאת נוה שאנן, גלבוע סמטת פרוסלודר, טלפון 222121, לחברים מהסניפים: נוה שאנן, יזליבורגה, גלבוע ורמת רמז.
3. מרפאת קרית ים א', רח' ירושלים 3, טלפון 718953 לחברים מהסניפים: קרית ים א', קרית ים ב', קרית ים ד' וקרית חיים מערבית.
4. מרפאת קרית אתא, קרית אתא, טלפון 722384 לחברים מהסניפים: עמיאל, כרמל, פרנקה, וקרית־ביאליק.
5. מרפאות טירת הכרמל, טלפון 571034 לחברים מהסניפים: טירת הכרמל ועיר הכרמל.

2. בימי שישי וערבי חג משעה 14.00 עד 7.00 בבוקר למחרת השבת או החג.

ז. בשבתות משעה 9—11 לפנה"צ — נוסף לתורנות בבגן דוד אדום ובבית החולים בכ. מתקין, במרפאות: קרית אליעזר טלפון מספר 536226; מרפאת רמ — מרכז הכרמל, טלפון 86868; וקרית חיים מרכז, טלפון 727626.

ח. במפרץ חיפה, רחוב הבבליות, פינת קיבוץ גלויות (בית הקרבה) טלפון מספר 710363, לחברים מהסניפים: קרית חיים מרכז, קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית שמואל וצור שלום.

1. בימים א'—ה' משעה 13 — 16 ומשעה 19.30 עד 7.00 בבוקר.
2. בימי שישי וערבי חג משעה 14.00 עד 7 בבוקר למחרת השבת או החג.

ט. קרית טבעון, קרית עמל ואלרואי. טלפון מספר 953053.
1. בימים א'—ה' משעה 8 בערב עד 7 בבוקר.
2. בימי שישי וערבי חג משעה 14.00 עד 7 בבוקר למחרת השבת או החג.

י. קרית אתא — כהבית עד 7 בבוקר, טלפון מס' 720521.

יא. הורנה לבקרים ביתודיים בר כהולה הבירוגית רחוב אבן סינא 8.
1. בימי שישי וערבי חג משעה 4 עד 5.30 אחה"צ.
2. בשבתות ובחגים משעה 9 עד 11.30 לפנה"צ.

ב. תורנות מעבדה: במעבדה המחוזית, שדרות א"ם, סלפון מספר 532101 לחברים בכל סניפי המחוז משעה 9—11 פנה"צ.

ג. בית מרקחת מחוזי, רחוב אבן סינא 7, פתוח בימים א'—ה' בשעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

בבגן דוד אדום — רחוב יצחק שדה, טלפון מספר 101, לחברים מהסניפים: ק. אליעזר, קרית אליהו, בת גלים, עין הים, מתנה דוה, קרית שפרינצק, רמ — מרכז הכרמל, מבין אחוזה, הכרמל הצרפתי, רוממה, ואליהו, נשר, בבפת נשר ובודיה.

3. בימים א'—ה' משעה 13—16 ומשעה 19.00 עד 7.00 בבוקר.

בצלאל
האקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים

שוק קרמיקה
לעבודות הסטודנטים במחלקה לקדרות

יתקיים בימים שני ושלושי 19—20 באוגוסט 1974 בין השעות 9 — 19 בחצר האקדמיה, רח' שמואל הנגיד 10.

חיל במילואים! הצטרף לרבבות מנויי דבר

זמני הדלקת הנרות

שבת פ' ראה

ערב שבת: ירושלים 6.45, תל־אביב 7.03, חיפה 7.03

מוצאי שבת: ירושלים 8.01, תל־אביב 8.03, חיפה 8.04

טלוויזיה לימודית

יום שישי 16.8

16.00 סיפור: צייר הבהרות; 16.15 מה שאמיר מספר על קלוסי האתרים; 16.28 פגישה עם נתפם שריף: „צלילים משלימים".

טלוויזיה כללית

שישי

13.00 „אבא, אמא ואנחנו". 13.50 תעודה — „מאי הקסום". 14.40 הקסם השחור. 15.05 שלום לבוא שבת. 18.00 חדשות עברית + ערבית. תכניות ערבית — 18.04 סרט צלילתי בערבית: „שמחות בצורים". 19.45 חדשות. 20.02 פקידת תכנית. 20.05 שיר שבת. 20.10 „הבבות". 21.10 קרנבל. 21.40 כרם קולנוע: „רמברנדט". 23.00 פסוקים לשבת. החדשות.

שבת

10.00 תכניות ילדים — הספינה המזמרת. 10.30 הקסם השחור. 10.55 תעודה. 11.45 אבא, אמא ואנחנו. 18.00 חדשות עברית + ערבית. הבינות ערבית — 18.04 דייס עם ליל. 18.32 חוקדשים ר המצאות. 18.45 ערבי שירה. 19.30 הדלקות. 20.00 בידור חו"ל. 20.30 מבט לחדשות. 21.10 המבדיל. 21.40 איירונסייד. 22.30 מבט ספורט. 23.20 פסוק מתוך הפטרת השבוע וחדשות.

בתי־מרקחת

ירושלים

שישי 16.8

מגיה, קק"ל 33 39899; אלקודס אלכבראה, רח' הרון אל רשיד 283333

שבת 17.8

רחמוה, רח' יפו 31, 222768

מוצאי שבת 17.8

זבחן בבית, יפיסו 10 228285; חבש, השיר השתיקה, רח' הגיא 282040

תורנות בתי מרקחת בת"א

שישי

בני, רח' דיזנגוף 174 טל' 222386; פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 28 טל' 223721; יאני, רח' יהודה הלוי 67 טל' 612474; „מעיין חיים", רח' בן צבי 2 יפו טל' 621607.

שבת

גוטמן, רח' אחד העם 91 (פינת הגיבה) טל' 285301; מוסקוביץ, רח' המלך ג'ורג' 25 טל' 282650; צאוו, רח' יהודה המכבי 35 טל' 449995.

מוצאי שבת

„כבר המדינה" רח' ה' באייר 48, טל' 268046; פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 28 טל' 223721; בודאה, רח' בן־יהודה 183 טל' 242673.

בחיפה

בלפור, מסדה 1, טל. 662289

שבת

עליה, עליה 44, טל. 522062

ברמת־גן

צבית, רמת־גן רח' מדיפין 130

שבת 17.8

רבה, רמת־גן רח' ז'בוטינסקי 65

בני־ברק

שישי

צבית, רחוב מדיפין 130, רמת־גן

שבת

רמה, ז'בוטינסקי 65, רמת־גן

בבת־ים

שישי 16.8

גל בתיים, בת־ים רח' הנביאים 3

שבת 17.8

בלפור, בת־ים רח' בלפור 90

בחולון

שישי 16.8

בריאה, רח' קראוזה 46

שבת 17.8

אשוה, חולון רח' סוקולוב 4

בנתניה

הגיא

שבת

הרופה

הרצליה כפר שמריהו, רמת השרון, רעננה, כפר סבא ישעיהו

גולדשטיין, הרצליה פתוח, כפר

—17 שבת—

בריאה, הרצליה רחוב סוקולוב 65

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ הפגישה לחיילי צה"ל השבוע

הגלגלה המיסי — תל־אביב: ● 17.8 ● 19.8 ● 21.8 ● 24.8 ● 26.8 ● 28.8

ירושלים: ● חיפה: 8.8

ת"א: 25.8

הרוזנת מריצה

אופרטה מאת קלמן, לה ביאדיארה ● ורדי

ת"א: 18.8 ● 31.8

ת"א: 18.8 ●

נסיכת הקרקס

אופרטה מאת קלמן

כרטיסים: אלנבי 78 ת"א 57227

הגל הקל

יום שישי

2.10 „צד אדבע". 4.05 „אגפים זמירות". 5.05 „לא על הנפש לבדה". 6.05 „שאלה של טעם". 9.05 „כבר הבוקר על מערך יורדי שלום". 10.05 „אני צושה לי מנגינות". 11.05 „בירה ומצב רוח".

יום שבת

7.10 „זמר זמר לך". 8.10 „שירים בבוקר בבוקר". 8.55 צנית אלון מספר על שיר הארץ. 10.05 „קלאסי וקל". 11.05 „הבואה ראשונות". 12.05 „אותי זה מצחיק". 1.05 „בימות וכדורים". 1.40 „זכרונות ארץ־ישראל". 2.23 „כפור וחביב". 4.05 „דלת פתוחה" — בהשתתפות נתנאלה, שלישית „קצת אחרת" ומירי אלוני — מנחה: רבקה מיכאלי. 5.05 „הוליווד וירושלים". 6.05 „צוהדים אנו במשמרת". 7.05 (ה') „הגב זמר". 8.05 (ה') „בתהרות". 9.05 „מחזמר". 9.45 „מוצאי ספורט". 10.05 „בגוהי המזרח". 11.05 „דורי בן־זאב מגיש".

רדיו רשת א

יום שישי

08.05 „בעדנים בוהקליביב". 09.05 בהקלטות ההנהגות הסימפוניה ירושלים — רשות השידור (סטראו). 11.13 שיחים לתלמידים ולילדים בחופשה. 11.45 „סיפורי ארץ־ישראל". 12.05 „הקונצרט שלי". 1.05 „קונצרט צהריים". 2.10 לאם ולילה. 3.05 „קבלת שבת" — פרשת „ראה". 4.06 המגורה התיכון. 5.05 „מוסיקה קלאסית בבקשתך" — ברהמס: סימפוניה מס' 4 בבמי־מינור, אופוס 98 (התזמורת הסימפונית של שיקאגו בניצוח קרלו־מריה ג'וליני). 6.05 „מה נשמע". 6.30 שבועון לספרות. 7.05 „הסוד השבועי". 8.05 „גיבורים". 9.05 „קונצרט לילשבת" (סטראו) — באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 5 ברה־מז'ור (הוסדרת באך בניצוח קרל ריכטר). הקלטת „שבוע המוסיקה של לגאנו", מאי 1974. ברוקנר: סימפוניה מס' 9 (התזמורת הסימפונית של שירות השידור ההולנדי־ברמני, סטוטגרט, ניצוח סרגיו צ'ליבידאקה). (הקלטה של שירות־השידור הדרום־גרמני), י. כ. באך: סימפוניה קונצרטנטית (קונצ'רטו כפול) (להקת גוסטב לאונהרדט כאמשטרדם עם להקת סוליסטים כוסיקוס מוזיקה). 11.05 „סיפודידו" — „ורד לאמיליה" — כאת ויליאם פוקנר. 11.35 „פיתאלה". 12.05 רגע של שיר.

יום שבת

8.05 „שחרית לשבת". 9.05 „עולם הבורא". 9.30 „חידון מוסיקלי". 10.05 יומן השבוע. 11.05 „המסך עולה" — „ביספרים עורך ביקור" — מאת א. א. מילן. 12.05 „אסכולה" — סרוד או כתפצה — „על לחיים". 1.05 „קונצרט צהריים" (סטראו). 2.10 לאם ולילה. 3.05 „מוסיקה קמרית". 4.05 „אני תפילתי". 5.05 „רצף מוסיקלי". 6.05 „אנוי האתבול" — הוברת הכלוך פריר. 6.40 שירים ביידיש. 7.05 „גלגל המילות". 8.05 „רשימה". 9.05 „המבדיל". 10.05 יומן השבוע. 11.05 „מוסיקה קלאסית בבקשתך".

גלי צה"ל

יום שישי

6.05 צליל בוקר. 9.05 ד"ש עם שיר. 9.55 פינת הסיפור החסדי הקצר. 10.55 בית בסלע. 11.05 הבוס הפתיע. 11.55 בת הרים. 1.30 המגוחה היהודית. 2.05 משלנו — כמבר הפזמונים העבריים. 4.05 מצב הבין. 4.55 הפרות השבוע. 5.05 היה אותה הפופה. 6.05 השבוע. 7.05 יום שישי הקצר. 8.05 אגדה ומציאות — הנרי הכמוני. 9.05 אהבה עם כל דבר. 10.05 שעת רצון עם דליה רבוביץ. 11.05 הם על שבת. 11.53 שירת הנצח. 12.30 ציפורי לילה. 02.00 שעה קטנה של נעימות. 03.00 מזמנים אל הוד השחר.

יום שבת

6.05 שבת בבוקר. 9.05 המנוייד של ביבליינים. 11.05 האדם השלישי. 12.05 קריאה בינים — על הר לפר אונלומוב כאת גונצ'ארוב. 1.05 שאלות אישיות — יעקב אגמון עם יששכר תיבוביץ. 2.05 היום השבת. 4.05 ד.צ. 1005. 5.05 השבוע. 6.05 רוח ומפת. 7.05 מבצע אליף. 8.05 כרשינבב. 9.05 במוזה בשחרות. 9.35 שירים מהוך פרטים ומזוזות מוסיקליים. 10.05 שעה בקפה ארגנטיני. 11.05 בוא נברך. 11.53 שירת הצור. 12.30 ציפורי לילה. 02.00 שעה קטנה של נעימות. 03.00 מזמינים אל הוד השחר.

יום ב' 5.8.74

הממשלה „הקפיאה" מיליון וחצי נוסעים...

יום יום 31.7.74

התנגדות להפסקת בניית התחנה המרכזית בת"א

— מאת כתב „יום־יום" —

ראש עיריית תל־אביב, מר שלמה להט, ביקש פגישה עם שר השיכון, מר אברהם עופר, כדי להעמיד אותו על תוצאות ההחלטה להפסקת הבנייה של התחנה המרכזית החדשה — נודע לכתב „יום־יום" ממקורות מהימנים.

מר להט מבקש להסביר לשר השיכון את האבסורד שבהחלטה לאפשר את השלמת המקלט הציבורי הגדול שבתחנה המרכזית, מבלי הציבור שעלול להזדקק למקלט יהיה מרוכז במרחק רב, יחסית, בתחנה המרכזית הישנה.

כך נראית כיום התחנה המרכזית בתל-אביב

מאת אברהם רותם

[illegible]

● דרכי גישה

[illegible]

● המלחמה עיכבה

[illegible]

● „שר־האוצר חייב לתמוך"

[illegible]

● „חוסר הגיון"

[illegible]

מעריב 2.8.74

ח"כ אולמרט: לא להפסיק בניית התחנה בת"א

מאת סופר „מעריב"

ח"כ אהוד אולמרט (הליכוד) הגיש אתמול הצעה דחופה לסדר־היום, בה הוא תובע לקיים דיון במליאת הכנסת על כוונת הממשלה להפסיק את העבודה בהקמת תחנת האוטובוסים המרכזית החדשה בתל־אביב.

ח"כ אולמרט טוען, כי יש להצדיק בדרך כלל את המדיניות להפסקת הבנייה הציבורית הבלתי חיונית בתקופה זו של מצוקת דיור חמורה. ואולם, במקרה זה, הושקעו כבר מאות מיליוני ל"י, וחלקים רבים של התחנה המרכזית החדשה בתל אביב כבר קרובים לגמר העבודה. לדעת ח"כ אולמרט, השלמת בנין התחנה המרכזית הוא צורך חיוני ביותר, נוכח מצב התחבורה הקשה מנשוא באזור תל אביב, ולכן אין להפסיק את עבודת הבנייה בה.

יום ב' 5.8.74 — י"ז באב תשל"ד

קוראים כותבים

● אל תקפיאו בניית התחנה המרכזית!

ההחלטה להקפיא את בניית התחנה המרכזית בתל־אביב מראה, עד כמה רחוקים אנו מלהיות בחברה דימוקראטית. [illegible]

[illegible]

שר התחבורה מערער על ההחלטה להפסיק בניית התחנה המרכזית בת"א

מאת סופר „דבר" לענייני תחבורה

שר התחבורה גד יעקובי ערער לפני שר השיכון אברהם עופר, על החלטת הוועדה בדבר הקפאת בניית התחנה המרכזית בתל־אביב.

יעקובי ערער על ההחלטה נוכח הזמרת בעיות התחבורה בתל־אביב והצורך הדחוף בהשלמת החלק התחבורתי של התחנה המרכזית, אשר יאפשר הפעלת התחנה המרכזית החדשה בהקדם.

הקפאת הבנייה של התחנה המרכזית בתל אביב תחריף את הבעיה עוד יותר בעתיד, נוכח הקשיים התחבורתיים הרבים בעורקי התנועה בתל אביב ביום ותפיסת רחובות רבים שכבר כשמשים תחנות מוצא ויעד להתחנה המרכזית. קשיים אלה יחריפו בעתיד והקפאת בניית התחנה תקשה עוד יותר.

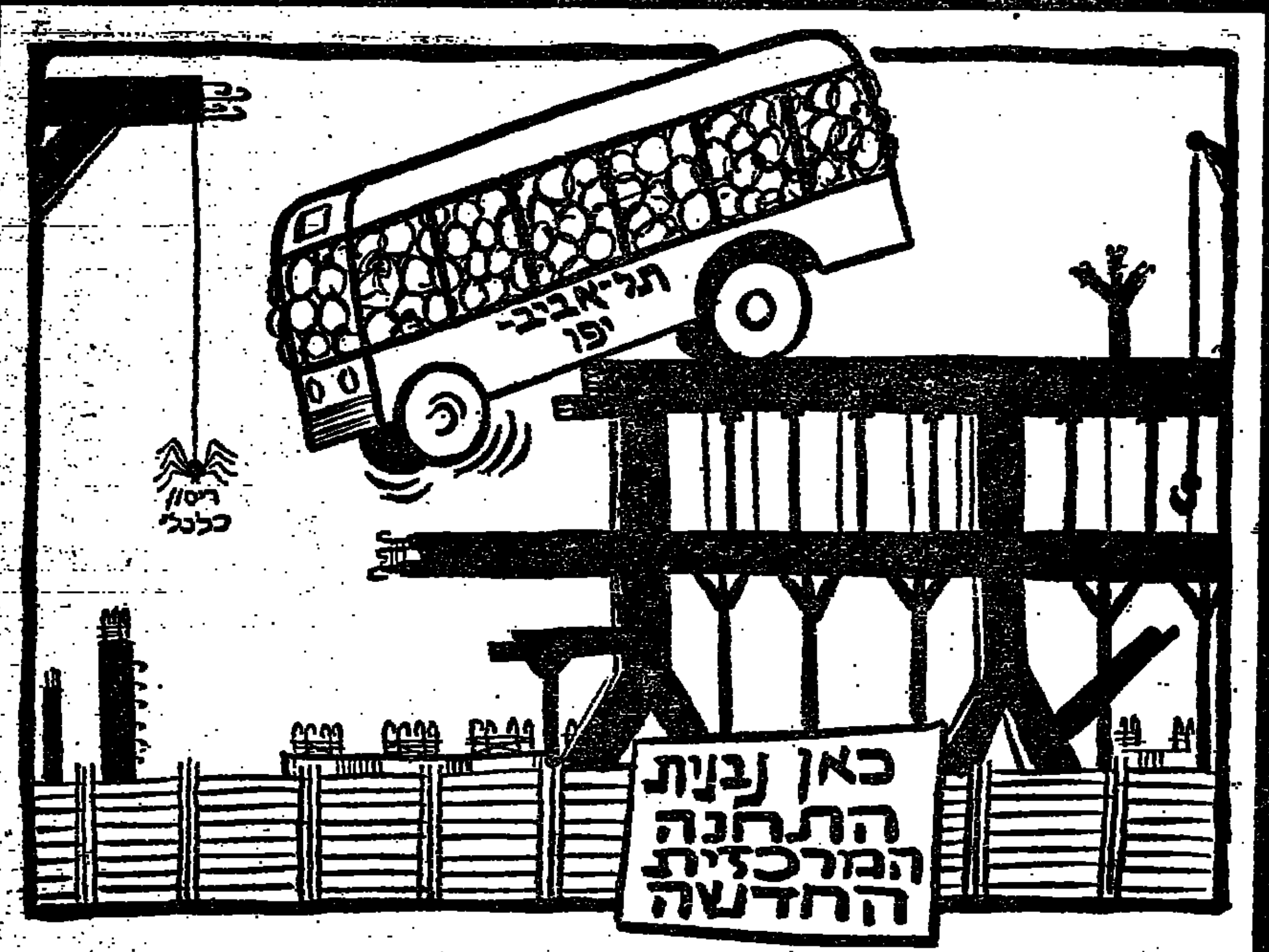

רכב ותחבורה

בעריכת שלמה גרבר

לבטל את צו ההקפאה בבניית התחנה המרכזית

מיקומו של נהג

[illegible]

דבר 25.7.74

תובע לא להקפיא בניית התחנה המרכזית בת"א

[illegible]

יעקובי מערער על הקפאת בנייתה של התחנה המרכזית

[illegible]

שר התחבורה, ראש עירית תל-אביב והעתונות כולה הנם בדעה שיש להמשיך את הבניה בתחנה החדשה! הקפאת הבניה בתחנה המרכזית החדשה בת"א ל-6 חודשים לא תאפשר חידוש הבניה אלא לאחר מספר שנים.